

Абдуҳамид ПАРДА

Танланган асарлар

1-жилд

Шеърлар

В У О О А

Тошкент — 2021 йил

УЎК:

КБК:

Абдуҳамид Пардаев, «Висол», шеърлар тўплами. , ...б.т.

Шоир Абдуҳамид Парданинг шеърлари самимият билан йўғрилган. Янги «Висол» тўплами асосан лирик шеърлардан иборат. Уларда инсон қалбининг ранг-баранг жилolari шоирона ифода этилган. ғазал ва мухаммас йўлида битилган ашъорлар шоирнинг мумтоз адабиётимизга меҳр-муҳаббати хосиласидир.

«Висол» тўплами дилрабо шеърият мухлисларига манзур бўлади, деган умиддамиз.

УЎК:

КБК:

ISBN

© «Ўзбекистон файласуфлари миллий жамияти» нашриёти, 2021

Улуғбек ҲАМДАМ**ШОИРЛИК - ҲАВАС, ШОИРЛИК – ҚИСМАТ**

Шоирлик ҳавас дейишади. Шоирлик – қисмат, дейишади. Шоирликни дард пайдо қилади, дейишади. Назаримда, Абдуҳамид Парда деб танилган ижодкорнинг қўлига қалам олишига дастлаб ҳавас сабаб бўлган бўлса, кейин унинг баридан дард тутди. Дард йўлбошчилик қилди. Ниҳоят, бугунга келиб ҳаммаси қисматга айлангандек.

Тонг саҳарда чиқдим ташқари,
Елар эди бир сарин сабо.
Уфурарди баҳор бўйини
Чиннидай соф, мусаффо ҳаво.

Қарарканман тепамга нигоҳ
Юлдузчалар жилмайиб боқди.
Ва ошуфта қалбимда ногоҳ –
Юлдузчалар шуълалар ёқди.

Ҳа, шоирнинг қалби ошуфта эди, у дунёга маҳлиё бўлиб боқарди. Дунё ҳам юлдузчалар тимсолида унга жилмайиб қарарди. Лекин шоир шеърияти тарихини кузатганимизда юқоридаги кайфият уни бора-бора тарк этаётганининг гувоҳи бўламиз. Чунки у улғаяётган, нигоҳи тийраклашиб, атрофнинг ҳақиқий ҳолини кўраётган эди. Натижада шоир дардга рўбарў келади:

Бу ҳаётда фожеадан-да
Даҳшатлироқ ҳодисотларнинг
Афюнидан телбадан басир.

Юрагимни қиймалар такроп
Қабоҳатнинг қаттол ханжари.
Йўқ, йўқ, ҳаёт демангиз, йўқ, йўқ,

Хиёнату фиску фужурлар
 Адоватдек тубан иллатлар
 Бижғиётган мудҳиш дунёда
 Лошим судраб юрибман аранг.

Демак, улғаяётган шоирнинг кўзлари дунёнинг асл холини ич-ичидан ҳис қилапти. Ҳар қадамда хиёнат, фиску фужур, адоват бижғиб ётган дунёда юриш шоирга оғир, шу даражада оғирки, натижада у лошини аранг судраб юради. Натижада бундай юриш — қаландару дарвешдек кезиш унинг қисматига айланади. Умуман, ўтмишда ҳам, бугунги кунда ҳам ижодга мойиллиги бор кишиларки бор, аксариятида ана шундай қаландарликдан бир мисқол бўлади, дегим келади. Шоирнинг дўстига бағишлаб ёзган достонида «Дарвешлардан фарқингиз йўқ сизнинг ҳам, Қисматимиз қаландарлик бизнинг ҳам» дейиши бежиз эмас.

Демак, гўзал дунёга ҳавасдан, унга маҳлиёликдан бошланган шоирнинг йўли дард ва ҳижрон даштидан ўтди, бора-бора эса ҳавосида дарвешлик — қаландарлик бўйи бўлган манзилга келиб қолди. Ҳавас билан бошланган иш дард билан юзма-юз келгач қисматга — тақдирга айланди.

Абдуҳамид Парда серқирра ижодкор. У санъат майдонида дастлаб шеър орқали ўзини танитган бўлса ҳам навбати билан пишиқ-пухта адабий мақолалар ёзди, бадиий таржималарга қўл урди. Кузатишлар шуни кўрсатадики, адабиётга меҳр қўйган, ижод табиатини, мазмун-моҳиятини теран англашни мақсад қилган ижодкорки бор, ҳаммасида битта муштарак жиҳат бор — ижодкорнинг ўзи аввало ўз ижодини тушунишга интилади. Натижада, илмий-оммавий мақолалар, баъзида эса илмий тадқиқотлар рўёбга чиқади: Улуғ Навоийдан, буюк Бобурдан тортиб XX асрнинг Фитрат, Чўлпон, Ойбек, Фафур Фулом каби аллома, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Рауф Парфи каби ҳассос шоирларигача - барибарчаси фақатгина бадиият соҳасида қалам тебратиш билан

чегараланиб қолмаган. Айни чоғда ўз замондошларининг ижодларини таҳлилу тадқиқ этиш орқали умуман назм оламининг баланд-пастликларини англашга ва англатишга уринганлар. Чунончи, Абдуҳамид Парда шоир бўлмаганда ҳам, барибир, сўз санъати баҳридан баҳраманд бўла билган бўларди. Яъни адабиётчи, адабиётшунос сифатида. Унинг «Сирли рухнинг сеҳрли қўшиқлари», «Хонанишин хониш», «Хуррият шоири», «Хувайдо орзулар», «Умид махзани», «Таржима ҳам – ижод», «Само қўйнидаги рух», «Мен паноҳ тилайман», «Эрка кийик майлими бир эркаласам?..», «Бўрон мадҳи» каби ўнлаб адабий мақолалари юқоридаги даъвомизнинг исботидир. Ижодкорнинг қўлимдаги барча ёзганларини ўқиб туриб беихтиёр равишда китобнинг четига ёзиб қўйибман: «Абдуҳамид Парда тўғри ва яхши одам. Унда қувлик, айёрлик, найрангбозлик, манманлик кўзга чалинмайди. Шоирнинг ҳалол ва мард, тўпори ва самимий юраги бор». Дарҳақиқат, у ўзи тўғри деб билганини тўғри деб, нотўғрисини нотўғри деб айта биладиган ижодкор. Шунинг учун ҳам Абдуҳамид Парда адабиётдаги ютуқларидан севинчи ичига сиғмай баҳс этса, ўз назаридаги камчиликларни куйиниб танқид қилади. Унда шаклланиб улгурган танқидчи олимнинг нуқтаи назари борлигига шубҳа йўқ. Лекин олим ҳам олимдан фарқ қилади. Олим бор – қилни қирқ ёриши, лекин иймон-эътиқоди суст, олам ва одамга муносабати қинғир бўлиши мумкин. А. Парданинг эса одамлиги баланд. Унинг олам ва одамга муносабати тўғридир. У. Азимга бағишланган «Само қўйнидаги рух» мақоласида олим қуйидагиларни ёзади:

«Бугунги шеърхон талаби ўзгарган» дея эътироз билдирманг. Замон ўзгаргани билан меҳр-муҳаббат хазинаси – қалб ўзгармайди. Бинобарин, қалб инъикоси - шеърят ҳамиша собит! Шу боис Усмон аканинг айрим шеърларидан яланғоч дидактика, панд-насихат ҳиди келиши энсангизни қотирмасин. Илло, кунига беш маҳал намоз қарз бўлгани,

кунига лоақал уч марта боқий дунёни эсга олиш ҳикматдан холи эмаслиги сингари ҳаёт мезони ҳисобланувчи панднасихат — қадриятларни қанча такрорласак, шунча оз. Қолаверса, эзгулик, иймон, эътиқод жарчиси билан маддох орасида еру осмонча фарқ бор».

Олим сифатида А. Парда асосан шеърятни ўрганеди. Чунки ўзи шоир бўлганлиги боис назм дунёсини яхши билади, энг муҳими, жони-дили билан севади. Шунга кўра шеър санъатида сакталик юз берган ўринларда жим туrolмайди. Ҳатто у шоир Усмон Азимдек, Иқбол Мирзодек донғи чиққан бўлса ҳам. Чунончи, олим Усмон Азимнинг

Агар дўстинг ноҳақ эрса,
 Ҳақ сўзингни айтабер.
 Дўстлик сени ерга урса,
 Кўтаради қора ер

деган шеърини келтириб, «Менга қолса, сўнги сатрни «кўтаради қаро ер» эмас, «Кўтаради она ер» деб бироз сайқаллаган бўлардим» дейди. Ёки Иқбол Мирзо шеърятига бағишланган «Хуррият шоири» мақоласида шундай ёзади: «Иқбол айрим шеърларида «шубҳали», дафъатан англаш, идрок қилиш мушкул, жуда содда, тўғрироғи, жўн, пишиб етилмаган, сайқалталаб ибораларни қўллайдики, улар зар тўндаги чит ямоқдай дилингизни хира қилади».

А. Парда шеърларида кўп бор ўзининг мискин ва қаландар ҳолидан баҳс этади. Лекин адабий мақолаларида гап бадий адабиётнинг мукамаллиги устида кетар экан, энди у ўз эстетик идеаллари учун курашчига айланади. Бояги қаландар қани — топиб бўлмайди. Хусусан, зукко ва заҳматкаш адабиётшунос олим Эргаш Очилнинг улкан меҳнати ва жасоратининг самараси ўлароқ дунёга келган «Муҳаббат тароналари» номли таржима асарига ёзган мақоласи сўзимизнинг гувоҳидир. Бу ўринда А. Парда таржиманинг бутун фазилатларидан гапира туриб ёзади:

«Муҳаббат тароналари» тўплами, шубҳасиз, мақтовга лойиқ. Афсуски, шундай беназир китобни нашрга тайёрлашда шошма-шошарлик қилинган. Аввало, китобга пухта муҳаррир тайёрланмаган. Дейлик, Иброҳим Ҳаққул, Нусратилла Жумаҳўжа сингари форсий адабиёт билимдонлари ёхуд Ўзбекистон халқ шоири Жамол Камол, Асқар Маҳкам каби форсийзабон шоирлар асарларини таржима қилишда катта тажрибага эга шоирлар бу хайрли ишга жалб қилинганида, тўпламнинг бадиий қиймати яна ҳам ортган бўларди...

Қатор рубоийлар оч қофия билан таржима қилинганини ҳам маъқуллаб бўлмайди. Холбуки, рубоий асосан, тўқ қофия асосида яратилади. Мутаржим «мен», «менинг» сингари олмошларни суиистеъмол қилгани ҳам ғашни келтиради. Ваҳоланки, рубоийда наинки ортиқча сўз, ҳатто ортиқча қўшимча ҳам бўлмаслиги керак. Умуман, шеър тили ўта ихчам, лўнда, аниқ-равшан бўлиши шарт». Мана шу тарзда чинакам адабиётшуносга айланиб фикр юритган Абдуҳамид Парда шеър учун, унинг бекаму-кўст бўлиши учун майдонга тушган жангчига айланиб боради. Ўз сафдоши Эргаш Очилов таржималари шаънига носамимий мақтов ёғдирмай ҳолис бўлишга, дўстининг кўзига тик қараб, ғоят салмоқдор «Муҳаббат тароналари» китоби бўйича ўз назаридаги ҳақ гапни айтишга интиладики, бу олим шахсига нисбатан кишида чуқур ҳурмат туйғусини уйғотади.

Абдуҳамид Парда яна таржимондир. Унинг Фоний, Пушкин, Лермонтов, Блок, Мандельштам, Есенин, Бродский, Байрон, Шелли, Сеферрис, Р. Тхакур, Шерали Лойиқ, Паймон каби ўнлаб жаҳон шоирларидан қилган таржималари эътиборга молик. Ўғирмалар шоир А. Пардага хос услуб ва оҳангда жаранглайди. Чунончи, Сергей Есениндан қилинган «Хотира» деган шеърдаги қуйма мисралар оригиналдек ўқувчи кўнглига завқ бағишлайди:

Кундан-кун чиройинг очилар сенинг,
Кундан-кун заволим яқин, оҳ, менинг...

Ёки улуғ Лермонтовнинг «Шоирнинг ўлими» номли машҳур шеърини олайлик. Ахир бу шеър ХХ асрда ўзбекнинг номдор шоирлари томонидан қойиллатиб таржима қилинган эди-ку. Нега яна унга қўл урилди экан? Назаримда, таржимон салафлар таржимасидан қоникмай, ўз версиясини яратмоқчи бўлган.

Шоир шаҳид! Шаън, олиймақом,
Пок шаънига тегдилар унинг.
Қалбида қўрғошин, интиқом,
Мағрур бошин эгдилар унинг...

Шоир ўлди! Фарёд на даркор,
Ҳамду сано, олқишлар нечун?!
Қилмишингиз оқламанг бекор,
Қаттол қисмат кўрсатар кучин!

Дарҳақиқат, ифода силлиқ ва аниқ, оҳангдор ва таъсирлидир.

Абдуҳамид Парда шеъриятида мусиқийлик бор. Уқа олган киши учун шу оҳангдорликда мазмун бор. Дард бор. Гўё Ҳамид Олимжонга хос бўлган оҳанг бу шоирда қайтадан жаранглаётгандек. Шу билан бирга айтиш жоизки, шоир ўз дунёсини асосан, кечаги оҳанглар воситада чизаётгандек, янги – оҳори тўкилмаган йўллар билан унчалик иши йўқдек таассурот қолдиради, ўқувчида. Чунончи, унинг «Изхори дил», «Фаҳрия», «Озод қалб», «Кўк юзида» «Кишнинг илк куни», «Машрабона» каби ўнлаб шеърлари Ҳамид Олимжоннинг машҳур «Ўзбекистон» шеърининг йўлида битилгандек.

Абдуҳамид Парда:

Куёш каби порлайди қалбим,
Оғушига чорлайди қалбим.
Нолалари мунгли най бу кун,

Сархуш этар ўткир май бу кун.

Ҳамид Олимжонда:

Водийларни яёв кезганда
Бир ажиб ҳис бор эди манда.
Чаппор уриб гуллаган боғин,
Ўпар эдим Ватан тупроғин.

Ҳам ритм, ҳам қофияланиш, ҳам пафос жиҳатидан уйғунлик бор. Ажаб, нафақат бунда, балки уларнинг исмларида ҳам ўхшашлик бор: Ҳамид - Абдуҳамид.

А. Парда жуда кўп ўринларда XX асрнинг забардаст икки шоири – Абдулла Орипов ва Рауф Парфини ўзига устоз деб билади. Уларга бағишлаб махсус шеърлар ёзади, бошқа айрим шеърларида устозларига мурожаат этади. Шоир шеърларини обдан ўқиб чиқиш ва ўқишга, ҳис қилишга уринишим натижасида шундай хулосага келдимки, устозлар қаторига – балки энг олдинги сафга Х. Олимжон номини қўшиш керак. Чунки А. Парда оламини бадиий эстетик жиҳатдан нақбул қилиш принцип ва характерида кўра шу шоирга жуда яқин туради. Мана шу маънода шоир Навоийнинг эмас, балки Х. Олимжоннинг нигоҳи билан дунёга боқаётгандек. Ҳолбуки, Х. Олимжоннинг «Ўзбекистон» шеъри шу йўлда – шу оҳангда ёзилган шоирларнинг энг порлоқ юлдузи бўлиб, XX аср ўзбек поэзияси осмонини чароғон этиб турибди. Кўринадики, ҳар бир шоир ўз нигоҳи билан дунёга боқиши лозим ва бу нигоҳда ўтган ва ҳозирда яшаётган замондош ижодкорларнинг маънавий ўгити, эстетик таъсири айрилмас бир парча сифатида яшаши мумкин.

Бир ғазалида А. Парда ёзади:

Навоийнинг нигоҳи-ла дунёга боқ,

Шогирдлик ҳайф, устозидан зўр бўлмаса,

дейди. Иккинчи мисрадаги халқ мақолига ўхшаб кетадиган истак - эзгудир. Лекин биринчи мисрада Навоийнинг номи турибди. Демак, шоир илҳом онларида – кўтаринки бир лаҳзаларда шундай кайфиятда яшаганки, ҳатто шеърятимиз

гултожи – Навоийдек даҳодан ҳам ўзишга азм қилмаслик, унга шогирдлик шаънига мувофиқ эмасдек туюлади ва юқоридаги бандни битади. Бироқ бизнингча, Навоийдан ўзишга жаҳд қилган ёки умуман, яхши шоир бўлишга интилган ижодкор алал-оқибатда ўз нигоҳига эга бўлиши даркор. Бировнинг нигоҳи билан дунёга боққан киши шу одамнинг соясида қолиб кетади. Бинобарин, юқоридаги банднинг бири иккинчисини инкор этиб турибди.

А. Парда шеърият орқали ҳикмат айтишни севади. Дарҳақиқат, шеърият ҳикматдангина иборат бўлмаса-да, ҳикматдан холи эмас. Яъни шеърият ҳикматга тенг эмас. Лекин унинг бағрида ҳикмат яшайверади. Шу маънода куйидаги ҳикматомуз мисралар ўқувчининг маънавий эстетик дунёсига завқ беради:

Бошим эггандан кўра
Бошдан кечарман, жўра!

Ёки

Келдиму кетмоқлик кўйига тушдим,
Беш кунлик дунёда ахир меҳмонман.

Ёки

Дўсту ғаним демай бори улусга бол-асал тутдим,
Ки қайтарда тобоғимда аксарият захар келди.

Ёки

Дунёга келтирган доям сўз билан,
Янграгай ҳар ғоям сўз билан,
Рўзи маҳшар савол – жавобда.
Шубҳасиз ҳимоям сўз билан.

Яхши шоирларда ёдласа арзийдиган мисра бўлади. Юқоридаги каби бандлар шоир А. Парданинг ана шундай арзийдиган, ёдлаб айтиб юришни кўтарадиган баланд мисраларидир.

А. Парда «Эй, ёронлар» деб номланган каттагина шеърида «Келмаганман минг бир дарддан нолиш учун» деб даъво

қиладию назмининг талай қисми нолиш асосида бунёд этилган. «Тун», «Муножот», «Кетиб борар», «Юрагимга», «Наҳот» каби ўнлаб-йигирмалаб шеърларнинг мазмун-моҳияти бир – дардни санъат йўлида изҳор қилишдан кўра уни дуч келган кишига тўкиб солишдаги шошиличлик бор.

Кел эй, кўнглим барчасин қўйиб,
Йиғлаб олгин тўйиб ва тўйиб.
Вафоси йўқ дунёдан йиғла,
Минг бир макр, риёдан йиғла.
Йиғлагил боз ҳасрат, аламдан,
Мудом сакта, бир кам оламдан.
Йиғлагил кел, ўтган умрга,
Дийдалардан кетган ҳур нурга.
Ёлғон дунё, ёлғондир яккаш,
Йиғлайвергин дилинг бўлса ғаш.

Шу тахлитда 70-80 мисра йиғлашга даъват билан кечади.
Нихоят, шоирнинг мақсади аёнлашади:

Ёмғирдан сўнг дунё ёшарар,
Йиғи – дилда завқинг оширар.
Демагил ҳеч нечун ғам-қайғу!
Минг бир дардга даво бу оғу.

Йиғининг дардга даво эканлиги тўғрисидаги хулосани айтиш учун ўқувчини бунча узоқ йўл босишга мажбур қилиш шартми? Умуман, шеър бирон хулосани етказиб қўйиш учун ёзиладими? «Бир вақтлар Чўлпон ва Ойбекни «йиғлоқилик»да айблаганди. Сиз ҳам А. Пардани шу айблов билан муҳокама қиляпсиз» деманг. Асло. Шоир – эркин. Шеър – дард айтиш майдони. У истаган йўлида, хоҳлаган ҳажмда дардини тўкиб солиши мумкин. Бунга эътирозимиз йўқ. Фақат адабиётнинг битта муҳим – ҳеч бир шоир, ҳеч бир замон буза олмайдиган темир қондаси бор – санъат, санъат ва яна санъат! Буюк Чўлпоннинг бир шеърининг мазмуни қуйидагича: «Дардимни ҳикоя қилиб, айтиб берсам уни ҳеч

ким эшитмади. Лекин шеърга солганимда эса ҳамма жондили билан тинглади». Демак, ўша дард қандай бўлишидан қатъи назар санъатга айлантирилиши лозим. А. Парданинг кўпгина шеърларига ана шу санъаткорлик етишмайди. Шоирнинг 2000 йилда нашрдан чиққан «Муножот», 2008 йили чоп этилган «Чорлов» каби китобларидан жой олган бир талай шеърлари ана шундай нуқсондан, яъни хулоса учун, бир муҳим гапни етказиб қўйиш учун, хали қиёмига етиб улгурмаган кайфиятни оҳангга солишга уриниш, дунёдан, одамлардан, замондан қуруқ нолишлар кабилардан холи эмас. Ниҳоят, шоирнинг ўзи «Тобакай» деган шеърда ўзига қараб насиҳат этади:

Тобакай нолийсан феъли ёмондан,
«Серташвиш, серғалва кажрав замон»дан.

Демак, шоирнинг ўзи ҳам ўз таврини билади. Билгани учун ҳам бу кайфиятдан қутулиш кераклигини англайди. Олдинда эса яна-да муҳим иш бор – кўксида мудраб ётган Фарҳодни уйғотиш:

Тобакай тилингдан тушмайди фарёд,
Тобакай кўксингда мудрайди Фарҳод.

А. Парда шеърятида яна сўзбозлик, оҳанг кетидан, қофия ортидан қувиш сезилади. Ҳамма биладиган ва назаримда фикрловчи кишининг бадиға уриб кетган фалсафага маҳлиёлик бор. Деярли ҳар учта шеърнинг бирида қуйидаги кайфият такрорланаверади:

Яшаяпмиз амал-тақал қилиб мана,
Ҳаётимиз кушандаси ҳар бир сана –
Умримиз шоҳ илдизига урар болта,
Ўлда-жўлда хизмат-пизмат, ишлар халта.
Армон билан ўтаяпмиз, дунё бир кам...

Адабиётшунос Эргаш Очилловнинг таржималари ҳақида сўзлай туриб, шоир олимни «сира» деган сўздан кўп фойдаланишини, аслида унинг муқобил вариантлари борлигини айтади. А. Парданинг ўз ижодида ҳам «боз» сўзи

шундай серқатновдир. У кўпинча қофия учун, бўгин ва оҳанг учун ишлатилганлиги шундоқ кўриниб туради:

Тақдир бизни хўрлагандан хўрлади боз,
Пешонамиз шўрлагандан шўрлади боз
(«Дўстнома»дан)

Ўғирладинг хаёлимни боз,
Фикру ёдинг ила мен ҳамроз.
(«Изхори дил»)

Юракларга солгай боз туғён,
Туғёнлардан туғилгай исён
(«Машрабона»)

Йиғлагил боз ҳасрат, аламдан,
Мудом сакта, бир кам оламдан.
(«Наҳот»)

Элим обод кўрсам дедим боз,
Дилини шод кўрсам дедим боз.

Танлаб олинган бу шеърий иқтибосларнинг ҳаммасида ҳам «боз» калимаси узукка ярашиб тушган чиройли кўздек эмас, албатта.

«Фаввора» деган яхши бир шеърда «тошбақа» сўзи «чақа» сўзига мажбуран қофия қилинган:

Ёнингда гар бўлмаса чақа,
Сендан азиз тубан тошбақа.

Хўш, нега мажбуран? Чунки тошбақанинг тубанлигини ким кўрган, ким билади? Унинг пастда — оёқнинг остида юришига ишора қилинган бўлса, бу ҳам табиий эмас. Чунки халқ орасида тошбақанинг билинган — машхур бўлган сифатлари бор — имиллашлик, узоқ яшашлик, яна косасининг пишиқ-пухталиги каби. Унинг тубанлик сифатида эса зўрма-зўракилик бор. Гўё бу сифат «чақа»га қофия учун ўйлаб чиқарилгандек таассурот қолдиради, кишида.

А. Парданинг кўпгина шеърларида воқеабандлик устун. «Бобур Мирзо ва Ҳумоюн», «Кетиб борар», «Машрабона»,

«Юрагимга», «Эй, ёронлар», «Бағишлов» ва ҳоказо шеърларида муҳим гап айтишга мойиллик сезилади. Уларда кўпсўзлик бор. Шеърятда сюжет парчаси ҳам, воқеабандлик ҳам бор нарса. Лекин юқорида саналган аксар шеърлардаги мазмунни мақола ёки наср йўли билан айтса, яна-да жўялироқ бўларди, деган фикр ўтди хаёлимдан. Умуман, А. Парда дарди, айтадиган гапи кўп ижодкор. Шунга кўра у насрда ҳам ўзини синаб кўрса яхши бўларди деган, ўйдаман.

Нихоят, шоирнинг ғазал йўлида ёзган шеърлари хусусида бир-икки оғиз сўз. А. Парда ўз эстетик принципига кўра анъанавий шоир бўлгани боис ҳам унинг аруздаги изхори дили кўнгилга малҳамдек ёқимли кўйилади. Негадир шундай ўйладим. Чунки бармоқ, сарбаст шоирдан қандайдир новаторликни талаб қилади. Бу шарт эмас, албатта. Лекин новаторлик яратмаган шоир «бармоқда» эса қолмайди. Арузда образлардан тортиб ифода усулигача ҳамма-ҳаммаси қатъий бир маромга бўйсинади. Шоирнинг новаторлиги айна шу ўзгармас қонун-қоида, вазнлар ичида бўлиши керак. Шу маънода ўз бадиий эстетик табиатига кўра анъанавий бўлган ижодкор - А. Парданинг аруздаги новаторлиги шундан иборатки, у арузга бугунги куннинг нафасини олиб кирмоқда. Худди бир вақтлар Э. Воҳидов, А. Орипов, Ж. Камол каби шоирлар олиб кирганидек:

Берай жон боқишингга – оташин бир ёлқини бордур,
 Лабингдан бўсалар тердим, илохий талқини бордур,
 Сочинг ўрдим узун тунлар, сўлим сир, салқини бордур,
 Карашма денгизин кўрдим, на нозлик тўлқини бордур,
 Халокат бўлғусин билмай қулочни катта отдим-ку.

Чўлпоннинг ғазалига мухаммас тарзида битилган ушбу шеър ғоят жозиб, ғоят хуш ўқилади ва худди шу тарзда бизнинг эстетик оламимизни тўлқинлантиради. Гўё Чўлпоннинг ғазали билан уйғунлашиб, уни тўлдириб тургандек у.

Энди қуйидаги мусаддасга эътибор беринг:

Дўсту ёрдан ганим бисёр дунё қолгай,
Бешуур гоҳ, гоҳо ҳушёр дунё қолгай,
Ҳали хануз ғамбода, хор дунё қолгай,
Ташнаи ишқ дилларга тор дунё қолгай,
Кел, эй, жоним, толмас қанот буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга.

Бу мусаддасдаги нолиш нолиш ўрнига ўтмайди. Чунки шоирнинг ўзи энг сўнгги икки мисра – «Кел, эй, жоним, толмас қанот буроқларга, Йироқларга учайлик ёр, йироқларга» деган истак – илтижо билан дунёдан норози бўлиб турган чорасиз бир кишининг чорасизлигига чора топиб берапти. Ҳа, айнан шу икки мисрада шоир ўзи ва ёрининг боши берк кўчага – дунёнинг бошқотирмаси – кроссвордига очкич – калит таклиф этмоқда, нажотбахш сўз айтмоқда. Таъбир жоиз бўлса, Абдуҳамид Парданинг бутун ижоди билан танишган одамнинг кўз ўнгида бир киши образи гавдаланади, дегим келади. У ҳам бўлса «кўнгли қаттиқ халойиқ»дан безган, бевафо дунёнинг найрангларида толган – чарчаган, энг яқин одамлари – дўст-биродарлари, умр йўлдошию кўзининг оқу қораси – фарзандлари муомаласидан ҳам қоникмай, ота-онасининг дийдорига тўймай бораётган ва буларнинг ҳаммасидан ичи қуйиб кетган ташнаи зор кишининг тимсолидир. Шунинг учун ҳам шоир бир шеърида «Ташнаи жонимга уммон излайман» дер экан, илтижонинг самимийлигига шубҳа қилмайсан, киши.

«Чорлов» тўпламидан «Навоий» номли дoston ўрин олган. Шоирнинг улуғ Навоийдан тинимсиз ўрганиб бораётгани ижодида сезилиб туради. Лекин дoston биргина гапни айтиш учун ёзилгандек таассурот қолдиради. У ҳам бўлса, Навоий хажга боролмади, бунинг сабаби Ватанни озод қилиш учун бел боғлаган шоҳ Бойқарога ёрдам беришга аҳд қилганидир. Гарчи дoston

Ким ватанга фидо этар жон,
Хаж савобин топар бегумон!

деган гўзал мисралар билан якунланган бўлса-да, унда шиддатли тўқнашувлар, қалбни ларзага соладиган драматик вазиятлар, чуқур – оригинал фалсафий умумлашмалар, ёдда қоладиган лирик ёнишлар «ярқ» этиб турмагани боис дoston ўқувчида катта таассурот уйғотолмайди, деб ўйлайман.

Шоирнинг қиёматли биродари, олим ва адиб Фулом Каримга бағишлаб ёзган дostonи эса қурилиши, баён тарзи, мазмун-моҳияти жиҳатидан ўқувчида илиқ муносабат уйғота олади. Чунки дostonда шоир ўзини эркин ҳис қилади ва бу эркинлик унга ўтмишига, дўстлари билан бирга ўтган дамларига, уларнинг ҳаётларига, бугуни ва қилаётган ишларига саёҳат қилиш имконини беради. Ўз навбатида шоир шахсий ҳаётини, ўтган ва ўтаётган умрини сарҳисоб қилади. Шундай сарҳисоб одимларининг бирида шоир ёзади:

Шаҳри Шошнинг кўчаларин кезганим рост,
Қисматимдан қониқмасдан безганим рост.
Эллик ёшга етиб ҳолим ёмон бўлди,
Умидларим сароб, рангим сомон бўлди.
Гар шоирлик даъво қилдим эртаю кеч,
Ўтолмадим шу даъводан мен ношуд ҳеч.

Ўзидан, ўтган кунидан, қилган ишидан қониқмаслик ҳисси мана шу тарзда шоирнинг юрагига тинимсиз равишда ўт ёқади. Бу ҳис А. Парданинг бутун ижоди бағрида оловли чизиқ бўлиб кўриниб туради. Лекин дoston якунланиб борар экан, шоир яна ёзади:

Гар дарвеш қаландармиз,
Қирқ минг жон – Самандармиз.
Гар заминда пойимиз,
Хаёл қасри жойимиз.
Оллоҳдан ўзга ҳеч ким
Бизга бўлолмас ҳоким.

Оёғи ерда бўлса ҳам ўзи хаёл қасрида бўлган шоир Яратгандан ўзгага муҳтож бўлмай яшашни ҳаётининг бош аъмоли ҳисоблайди. Шоиримиз бугун қутлуғ 50 ёшини кутиб олаяпти. Элликкача бандасига банда бўлишдан қочишга уринган ва ўз асарларида бунинг уддасидан чиққанлигини куйиниб айтиб турган Абдуҳамид Пардага бундан кейин ҳам шундай яшаш насиб этаверсин.

**Улугбек ХАМДАМ,
филология фанлари доктори.**

Ш Е Ъ Р Л А Р

...

Нелар бисёр, нелар қаҳат рўйи заминда

Дин бисёр, тақводор диндор қаҳат;
Эътиқод бисёр, имони бут эътиқодли қаҳат;
Ватан бисёр, жонин фидо қиладиган жўмард ватанпарвар қаҳат;
Халқ бисёр, фаровонлиги учун ҳаловатини қурбон қиладиган халқсевар қаҳат;
Адолатли қонун-қоидалар бисёр, фақат адолатли тартиб қаҳат;
Тожу тахт ҳам бисёр, эвоҳки, муносиб султон қаҳат;
Алангадай куйдириб кул қилар дарди ишқ муҳайё, минг аламким, ишқ оташига урён тўш урадиган, эй Ҳамид, сен каби самандари ишқ қаҳат!

...

Н А Й

Мавҳум замон-маконда туғилдим.
Қип-қизил саҳрода улғайдим.

Жиспарастлар аксарият жисмим хақида қайғурдилар,
жисмимдан манфаат талаб қилдилар, жисмоний-моддий
имкониятлару салоҳиятимга кўра муомала қилдилар.

Тобланай деб,

қайта-қайта жизғанак бўлсам ҳам
ишқ алангасининг тафтисиз яшай олмадим.

Руҳиятим баҳоли қудрат тарбиялашга уриндим.

Умр йўлида кимларни учратмадим.

Не суврату сийратлар ичра кезмадим,
кимлар суврату сийратим ораламади.

Бошига тож қилар деган илинж билан қалбим гавҳарин
кимга

тортиқ қилмай, ялмоғиздай ямламай ютди.

Барча билан олди-берди қилдим, қайси бир вазифада,
қайси бир ижтимоий мақомда бўлмайин, аксарият гоҳ
сотувчилик қилдим, гоҳ харидор бўлдим.

Кимга дуч келсам, шоҳдан гадога қадар,
менга нисбатан ҳам шу мақомда бўлди.

Хаёт мазмун-моҳияти - «олди-берди».

Олди-берди.

Берди-олди!

Катта охурдан ем ейдиганлар

кафтдек охуримга кўз олайтирсалар ҳам
бутунлай тортиб олмаётганлари учун

Яратганга беадад ҳамду саною беадад шукроналар
айтишдан чарчамайман.

Оғирнинг устидан, енгилнинг остидан юришга
ўрганолмадим.

Руҳий хасталиклар шифохонасига танда қўйгач,
ўқтин-ўқтин дард устидан юришга уриняпман.

Бир замонлар эшитардим,
оламу одамга тикилиб тўймасдим,
булбули бийрондай сайрардим.

Қалб сувайдосига етдимми

ё тубсиз ўпқонга тушиб қолдимми,
ҳар икки қулоқ том битди,
икки кўз оқиб тушди,
тил танглайга ёпишди.

Қисмат бўрони қутурганда, уч юз етмиш икки устухоним
ғичирлаб,

қуриган чинордай тебранавераман.

Инсон жисми ҳақида қайғурувчилар,
инсон жисмидан манфаат талаб қилувчилар,
жисмоний-моддий имкониятларга кўра муомала
қилувчилардан йироқлашай деб сермаган болтам ўқ
илдизимни узди.

Илма-тешиқ бағрим - най.

...

Оқил дўстни ғаним қилмайди.

Бироқ энг яқин дўст билан ҳам оралиқ масофани
сақлайди.

...

ТАШХИС

Кейинги пайтда тез-тез ҳолдан тоядиган ғалати одат
чиқардим.

Тобим қочди дея табиб оёғига бош урдим.

«Соппа-соғсан, ваҳима ҳам эви билан-да!»

На унга ишондим, на у менга.

Дуохонга ялинишларим ҳам наф бермади:

«Отдай соғ бандага дам солгани Худодан қўрқаман!»

Соппа-соғ бўлсам, қувватимни нима зулукдай сўраётир?

Ҳақиқат шуълалангандай дилим ёришди.

Мана, мана барча сир-асрор!

Театру кино актерларини ҳам чангимда қолдириб, якка
ўзим ўнлаб ролларни ижро этаётганим, ўнлаб қиёфаларга

киришга мажбур эканим, бисотимда ўнлаб ниқоблар
борлигини ўйлаб, ақлдан озаётдим.

Оилада:

Мархум отам чирогини ёқувчи

Онамга — ўғил

Хотинимга — эр

Ўғлимга — ота

Неварамга — бобо.

Қариндош-уруғларга:

Қайнотам-қайнонамга — куёв

Қайноғаму қайинэгачимга — куёвбола

Қайнилару болдизлару фарзандларига — почча

Кимга амаки, кимга тоға.

Э, соғ, соғ-а!

Боз устига

Маҳаллада - маҳалладош

Бозорда — харидор

Мозорда - тобуткаш

Хар нафас, ҳар қадамда суврату сийратим ўзгариб,
камалакдай товланиб-турланаман.

О, беҳисоб маиший ва ижтимоий қиёфалар!

Боз устига сийратимда бир неча сиймо кундошдай ҳеч
чиқиша олмайди.

Оёғи ердан узилган шоири замон.

Тарки дунё қилган ошиқи содиқ.

Абадий саодатдан умидвор тақводор...

Шоир баъзан шу даражада такаббурлашадики,
кибру ҳавоси қошида Ҳазрати жаннат матруди ҳам мўмин
муллаваччадай кўринади.

Шу даражада шуҳратпарастки, етти иқлим султонини
ҳам оёғи учи билан кўрсатади.

Эҳтиёт бўлинг, ҳар каломни Алининг қиличидай
сермагани-сермаган.

Ошиқ учун эса, во ажаб, ҳатто ёр васли ҳам ортиқча —
хаёли билан сармаст!

Ҳар икки оламу ўзини ҳам унутиб ҳайкалдай қотган
Тақводорга тил теккизишдан Худо асрасин!..

Боз устига жисмимдаги хок замин қаърига тортади,
об эса дарёлар оғушини қумсайди, милтиллаган шамдай
хароратим офтоб оташини соғинади, жон абадий манзилига
талпинади, қалбим ҳар париваш етовида.

Ақлбовар қилмас парокандалик.

Руҳим лолу ҳайрон.

2010 йил 14 октябрь

ЧОРЛОВ

Шаффоф шишадай тиниқ,

Юлдузлар сочар зиё.

Мусаффо ёғдусига,

Чўмиб мудрайди дунё.

Ҳад-худудсиз самода,

Ҳадсиз нуқраи анвар.

Айлаб қалбимни асир,

Этар равшан, мунаввар.

Термилсам-да сизга боз,

Тўя олмасман сира.

Асли не бор сиздан-да,

Юксак, соҳир, бокира.

Ноёб бу фазилатлар,

Менга ҳам бўлсайди ёр.

Вале мен ер фарзанди —

Айби бисёр гуноҳкор.

Бироқ порлаб чорлар то

Юлдузларнинг гулшани,
Бир кун узилгай тайин
Гуноҳкор ер кишани.

ОҚ ДАРВОЗА

Ўйларимнинг ниҳояси сен,
Куйларимнинг ниҳояси сен.
Изтиробим-истагим учун,
Мақсадиму маслагим учун,
Сендан нари тугайди ҳаёт,
Сен шунчалар эдингми, хайҳот,

Оқ дарвоза, оппоқ дарвоза!

Сендан нари ўзга бир олам,
Сендан нари ўзга бир дунё.
Унда билмай на фироқ, на ғам,
Бир қиз яшар, париваш гўё,

Оқ дарвоза, оппоқ дарвоза!

Бошинг узра оқарган тонглар,
Бошимни ҳам кетмиш оқартиб.
Тенгранг узра ўзга жаранглар,
Фақат сенда ўшал ҳол, тартиб,

Оқ дарвоза, оппоқ дарвоза!

Гарчи дунё беҳад, бепоён,
Ва бетимсол бўлса ҳам гарчи:
Қалб қушимга азиз ошён,
Ўксик дилнинг танҳо таянчи,

Оқ дарвоза, оппоқ дарвоза!

НАҚШ

Қишлоқнинг ўртасида,
Уй бор гиштан қурилган.
Нақшин дарбозасида
Юлдуз шакли ўйилган.

Уйда уч пари рухсор,
Бири юлдуз, бири ой.
Малаксиймо кенжаси
Юрагимдан олган жой.

Насибам ҳижрон-финоқ,
Васлига етолмадим.
То ҳали хануз бирок,
Асло унутолмадим.

Қишлоқнинг ўртасида
Уй бор гиштан қурилган.
Уйнинг тархи юлдуздай
Юрагимга ўйилган.

ЙЎЛДА

Яна йўлга тушдим мен,
Қишлоғимга талпиниб.
Қўш қанот боғлаб қушдай,
Қалбим шошар ҳалпиниб.

Катта йўлда жўш уриб,
Автобусим елади.
Шамолларга тўш уриб,
Яёв юргим келади.

Кенг далалар офтобнинг
Тафти билан яшнайти.
Яйловдаги шўх тойчоқ
Узун-узун кишнайти.

Яшнаётган далага
Боқиб асло тўймайман.
Менга тегмай бошқага
Теккан қизни ўйлайман...

Яна йўлга тушдим мен,
Қишлоғимга талпиниб.
Қўш қанот боғлаб қушдай
Қалбим шошар ҳалпиниб.

ОШИҚОНА

Кўйлак кийдим енги йўқ,
 Малаксиймо – тенгги йўқ.
 Олов дейми аланга,
 Туташди жону танга.
 Нозик кўнглин олай деб,
 То қалбида қолай деб,
 Ахтардим ҳадя асил,
 Қидирсам ҳам муттасил,
 Хеч не тополмай ортиқ,
 Қалбим айладим тортиқ!

ИЗҲОРИ ДИЛ**I**

Қуёш каби порлайди қалбим,
Оғушига чорлайди қалбим.
Нолалари мунгли най бу кун,
Сархуш этар ўткир май бу кун.
Бу кун унинг ихтиёри йўқ,
Бу кун ундан бахтиёри йўқ.
Муҳаббатдан боғлаган қанот,
Афсонавий учқур Буроқ от!
Севги – сирли салтанатда шоҳ,
Фариштаю хурларга ҳамроҳ!
Кезар сирли маволарда шод,
Муаммо ҳам мушкуллар кушод.
Илоҳий ишқ ороми инди,
Жумла олам жаннат кўринди.
Не бир жондан азиз жононга,
Ҳавас ила боқар ҳар жонга.
Парво қилмай ўтган умрига,
Айланди боз бийрон қумрига.
Муҳаббатнинг сеҳрини қаранг,
Сарбаст қалбим шўх тор, сержаранг!
Шер йигитдай жўшар ғайрати,
Бу не ҳолки, суврат-сийрати,
Оро топар, кун-бакун оро,
Гўзаллашиб борар тобора...
То илоҳий ишқ ўти инди,
Қалбим қайноқ қуёшга дўнди!

II

Юрагимга туташди оташ,
 Оташ ичра ҳам ботин, ҳам таш.
 Куймагандим ох, кўпдан буён,
 Фариштадай бўлиб намоён,
 Ўғирладинг хаёлимни боз,
 Фикру ёдинг ила мен ҳамроз:
 Соғингандан соғинарман, ёр,
 Манглайимга битилган дилдор!
 Юрагимни олиб бўлдинг сен,
 Ишқ баҳсида голиб бўлдинг сен.
 Фарибингга келарми раҳминг,
 Ё беаёв ништардай захминг,
 Этарми, ёр, бағрим минг пора,
 Ўртанарми бу жон бечора?!
 Ташналигим ортар кундан кун,
 Кундан кунга кўпроқ мен мафтун.
 Кўрқаманки, кўзларим ёшлаб,
 Пойинг узра ўзимни ташлаб,
 Бор дунёни унутиб абас,
 Телба янглиғ ёлвормасам бас!
 Ишқинг жоним ўртар беаёв,
 Куни кеча бефарқ, бўш-баёв,
 Қалбим тошар қозондай қайноқ,
 Азоби ишқ - дўзахий қийноқ!
 Ёлғиз илинж, ёлғиз умид бор,
 Шояд, эй гул, васлинг бўлиб ёр,
 Унутсам бор азоб-дардларим,
 Ариса бор дилдан гардларим!

Бўсаларим ёндирса ўтдай,
Армонларим тўкилса тутдай.
Эркаласам бағримга босиб,
Алқашимга сен ҳам муносиб,
Бўса олсанг қошим-кўзимдан,
Қанддай эриб оташ сўзимдан;
Боз меники бўлсанг, меники,
Ва мен бўлсам фақат сеники!
Кел, эй, минг бир жоним поёндоз,
Ташна кўнглим бор хуморин ёз!
Умидларим бергай боз ҳосил,
Восил бўлай васлингга, восил!

ҚИШ ҚУЁШИ

Кўча гар чангийди қиш ўртасида,
 Халакман, ё Фалак, қиш ўрдасида.
 Бисёр дур-жавоҳир уммон қаърида,
 Бисёр бахт, эвоҳ, сен-мендан нарида!
 Қор тилар қағиллаб бир гала қарға,
 Паришон хаёллар сарсон бедарға.
 Олис-олисларда умид машъали,
 Мудрар муҳаббат ҳам нозли-наъшали.
 Фожеали суқут, сокинлик вазмин,
 Синдирар ҳаттоки Алпомиш азмин!
 Иситиб-иситмас қишнинг қуёши,
 Тома-тома дилим тешар кўз ёши.
 Ғалвирдай тешилган юрагим хаста,
 Минг бир дард
 Минг бир шеър -
 Минг даста-даста!

...

Иштибоҳ, кўнглимга кириб олгансан,
 Бор сабру тоқатим сириб олгансан.
 Гўё сурункали бедаво дарддай
 Бор фикру зикрим эскириб олгансан.

Қандайин кўргилик, аросат мубоҳ,
 Сўнгак сирқиратар шубҳа-иштибоҳ.
 Кетар то Қиёмат устухонимда,
 Ҳатто жон билан ҳам чиқмас, ё Аллоҳ!

03.05.2008 йил.

ТОЁЛАР

Оташ қалар соғинчимнинг ўчоғига,
Тоғлар чорлар, чорлар қайноқ қучоғига!
Дардларимнинг деворидан ўтолмайман,
Етолмайман тоғларимга, етолмайман.
Бўлсам нетар булутларнинг ўтовида,
Ё елдим хур елларнинг етовида,
Нигоҳимдай оламини жо этсам нетар,
Етсам нетар, тоғлар сизга етсам нетар!
Токай дилим вайрон қилар оҳ-воҳларим,
Токай сизни йиғлаб қучар нигоҳларим?!
Ёниб-йитмай армон оташ ўчоғида,
Яйрасам бас баланд тоғлар қучоғида!

ШУКРОНА

Юрагимда дардим кўп, дардим,
 Дардларимга даво ахтардим.
 Дардларки, сир – шакл-мазмунсиз,
 Булутларга сўзладим унсиз.

Абри найсон яйдоқ яғрини,
 Чақмоқ бўлиб тилди бағрини.
 Тўғланиб боз эслари оғди,
 Ва сел бўлиб ерларга ёғди.

Шамолларга айтдим мен хаста,
 Ёқа йиртиб бўлди дилхаста.
 Дилларини айлаб сўнг вайрон,
 Юлдузларни қилдим мен ҳайрон.

Дардим тинглаб ҳаттоки тошлар,
 Мумдай эриб, тўкди кўз ёшлар.
 Дарддан фориғ бўлсам деб зора,
 Дардим борин кўмдим начора.

Ер бағри ҳам кетганми тўлиб,
 Унибди ҳар дардим минг бўлиб.
 Ва дардларим шукронап айта,
 Юрагимга жойладим қайта.

НАВО ИСТАБ...

Кўксимдаги доғларга
Шифожў даво топсам.
Чиқиб баланд тоғларга
Илоҳий наво топсам.

«Кўксингдаги доғларнинг
Давоси йўқ!» – дедилар.
«Сен учун бу тоғларнинг
Навоси йўқ!» – дедилар.

Мен ҳамон бор доғларга,
Бедорман даво истаб.
Ва хаёлан тоғларга,
Чопарман наво истаб...

ОРЗУ

Баҳри муҳит қароғим,
Сароб бахтим-чароғим.
Кўкрагим қафасида –
Кишанланган яроғим!

Яроғим қўлга олай,
Ҳаётим йўлга солай.
Ҳар бахтга ташна йўлчи -
Юлдузи бўлиб қолай!

ОҚШОМ

Оқшом чўкди. Қўшни ҳовлида —
 Беданалар сайрар жўровоз.
 Оҳанграбо таратгай шундай
 Моҳир машшоқ қўлга олган соз.

Мен ниҳоят онам ёнида
 Қишлоғимда кутаман шомни.
 Чой хўплайман масрур, бахтиёр —
 Сипқоргандай лиммо-лим жомни.

Атрофимда парвона онам,
 Гапни гапга аста улайди:
 -Тенгдошларинг бари уй-жойли
 Уйланмасанг, болам, бўлмайди!

Кулоч ёйган ёнғоқ пойида
 Она-бола, қизийди суҳбат.
 -Фалончининг қизи бор, шунга —
 Совчи бўлай, йўқ дема фақат.

Юрагимда бир пари рухсор —
 Яшар мудом, беҳабар онам:
 -Фалончининг кўхлик қизи бор,
 -Борайин, сен йўқ дема болам!

ХАЛҚ ЙЎЛИДА

Ул париваш юрар йўли сайхон экан,
Йўлин икки чети жамбил, райхон экан.
Тикилиброқ назар солсам рафторига,
Қўшнимизнинг эрка қизи Ойхон экан.

Гар хаёлим ўғирлаган Ойхон бўлди,
Гар йўлида кўнглим жамбил, райхон бўлди.
Висолига ета олмай, ё Раб, ё Раб,
То Қиёмат ётар жойим сайхон бўлди!

НАВРЎЗ НАШЪАСИ

Юрагимда илохий сурур,
 Мен – бир малак, мен гўё бир хур.
 Бамисоли учмоққа шай қуш,
 Англай олмам ўнгимми бу, туш?!
 Дарду ҳасрат чекмагандекман,
 Адл қаддим букмагандекман.
 Кучга тўлган мисли шер йигит,
 Шиддатимдан қўрққудек бургут.
 Гўё завол-ўлим бегона,
 Бор бу дунё меҳрибон она.
 /анимларим, ғамларим йўқдай,
 Дўсту ёрдан кўнглим ҳам тўқдай.
 Юрагимда сабру қаноат,
 Бу не сиру бу не синоат?!

Бу не тотли руҳий осойиш,
 Бу не лутфу бу не кушойиш.
 Хар дақиқа мангулика ёр,
 Наҳот шундай саодат ҳам бор?
 Илк баҳорнинг сеҳримикан бу,
 Ё Наврўзнинг меҳримикан бу?!
 Уйғонмоқда такрор табиат,
 Шундан балки қалбимда рағбат.
 Наврўз! Яна олам мунаввар,
 Хар бир чехра бир шамсиқамар;
 Кучоғингда ошган сайин нур,
 Ортиб борар кўнглимда сурур!

НАДОМАТ

На эҳтирос топди таскин,
На ташна қалб ҳаловат.
Улкан умид боғлаб лекин —
Кўрдим катта талофат.

Хаёл бошқа, ҳаёт бошқа,
Дилда беадад армон.
Уролмайман бошим тошга,
Яшашга ҳам йўқ дармон.

Бамисоли қанотсиз қуш,
Ғақат унсиз бўзлайман.
Совумаган мурдам учун
Қаро қабр излайман.

ТАСКИН

Гар бошингга тушса ғам,
Чекаверма дод-фарёд.
Сендан-да бечорароқ
Бандаларни айла ёд.

Фурсат етиб саодат
Кулбангни қилса обод.
Бир нафас бахти қаро
Бандаларни айла ёд.

Кўрмай десанг бошингга
Бевақт қўнган қировни.
Шодликда ҳам, ғамда ҳам
Маҳкам тут, бас, жиловни!

ОНАМГА

Онажон, онажон, о, онагинам,
Толеи нигун, шўр пешонагинам.

Кароллар кафтида ўстирган гулим,
Алам-изтибробдан шикаста дилим.

Минг битта зарбага дошган метин,
Сочлари супурги, кўллари - ўтин.

Эсимни танибман, кўзинг ёш кўрдим,
Беимон касларни сафардош кўрдим.

На бахтдан ёлчидинг ва на соғлиқдан,
Қисиб қўйди Худо ҳатто оқлиқдан.

Ўғиллар бўлдикми жонингга оро,
Бизлар-да қақшатдлик сени зор, зор-а?!

Суянган тоғимсан, ишонган боғим,
Қай ишга урмай кўл, белда белбоғим.

Пойингга бош урар Ҳамид фарзандинг,
Умринг узун бўлгай, аригай дардинг.

ҲОЛАТ

Юрагимда аламли ғусса,
Бир ғуссаки, таърифга лолман.
Руҳим тоғдай эзар, алқисса,
Чорасизман, ўта беҳолман.

Нимадир бу – айлаган ташна,
Кадрдонлар дийдоримикан.
Ҳаловатга, ҳузурга ошна –
Давраларнинг хуморимикан.

Нимадир бу – илк муҳаббатнинг
Армоними дилимни ўртар.
Ёки юксак олий Талъатнинг
Зиёсими бағрига тортар.

Нимадир бу – ўкинчми, армон,
Қандайин бу ҳолат бефармон.
Нимадир бу – беном, бенишон,
Юрагимни этгувчи яксон?

Бу дунёда ҳаммаси нисбий,
Ва ҳаммаси ўткинчи, ёлғон,
Эканига қасдма-қасд осий
Руҳим сассиз қилурми исён?!

Хаётимни уринмай минг бор,
Сололмайман ўзанга равон.
Қалб амрига бермай эътибор,
Кўр-кўрона яшайман ҳамон.

Хануз хирсу хавасга банди,
 Хануз нафсим устундир, устун.
 Йўқ жон ачир бир жигарбандим,
 Хануз йўқдир бирон жон дўстим.

Бироқ умр ўтмоқда шитоб,
 Чопар мудом бетизгин замон.
 Яқинлашур улуф сарҳисоб,
 Яқинлашур фурсат беомон.

Ва мен гўё тушовланган от —
 Дарду ҳасрат домидадирман.
 Ожиз банда, ё Раб, бенажот,
 Шум ажалнинг комидадирман.

Ношукрлик қилмайин майли,
 Минг ташвишга мен ҳам андармон.
 Ахир асти топиб бўлгайми,
 Биронта бир жонни беармон.

Бир илинжим ёлғиз Худодан,
 Не тонг олиб шафоатига,
 Юз ўгирмай Ҳамид адодан —
 Дохил этса фароғатига.

ИШОНМАНГ!

Ишонманг, Хамиднинг борлиги ёлғон,
Сизларга ҳамдаму ёрлиги ёлғон.
Ёлғон бу дунёга келгани унинг,
Елдишим мисоли елгани унинг.
Ёлғондир ўйлари, ёлғон ташвиши,
Ёлғондир, ёлғондир қилган бор иши.
У эмас эл билан юмушга борган,
У эмас ишлаган, терлаган, ҳорган.
Ёлғон оқшомлари олгани ором,
Ёлғон парирўга бўлгани-да ром.
Шунчаки шарпа у – алданманг асти,
Сиз билан дуч келган йўқ, у эмасди.

Фурсати етганда айтгали видо,
Яқин-йироқ дўст-ёр деркан алвидо,
Топсалар ёд этса арзигулик из,
Хаёти бошланар шунда шубҳасиз!

ОЗОД ҚАЛБ

Кетолмадим ташлаб қаламни,
 Қалампирдан аччиқ аламни,
 Болдан тотли умидга қўшдим,
 Ва эринмай чилвирдай эшдим.
 Пайдо бўлди дунё ранг-баранг,
 Асаблардай тортилди таранг.
 Хиёлгина чертиб қўйсанг бас,
 Жаранглагай илоҳий хур сас!
 Озод қалбим созладим шундай,
 Ловуллагай у ёзги кундай.
 Чақмоқдайин кескир, шиддатли,
 Арслондай ёвқур, ҳиддатли.
 Даррандалар султони шердай,
 Эл ишонган мардона эрдай.
 Бўронларга тўш урар дадил,
 Довюрақдир жумла мард одил.
 Йўқ, йўқ бу не мардликка шўхлик,
 Қўрқитолмас заволу йўқлик.
 Қай зот ахир яшар мардона,
 Азал-абад завол бегона,
 Азал адаб завол бегона!

КЎК ЮЗИДА

Кўк юзида булутдан парда,
Аламзада ҳаво серзарда.
Сукутида синоат-сирлар,
Пала-партиш кулба-қасрлар.
Юксакларда озод қалдирғоч,
Парвоз этар ёзганча қулоч.
Гар на чақин, на бор гулдирак,
Билмам недан безовта юрак.
Аллақандай карахтлиқ ҳоким,
Мудраётир бедор идроким.
Енгилман гар бамисоли қуш,
Англай олмам ўнгимми бу туш.
Симиллайди фақат юрагим,
Увишгандай сал чап кўкрагим.
Мастонавор тебранар шохлар,
Савоб бисёр, бисёр гуноҳлар...
Булутларни қувларкан шамол,
Минг бир кўйга солар бемалол.
Ва хамирдай булутлар тошиб,
Тоғлар томон ошиқар шошиб.
Симёғочлар ҳайрати орта,
Аскарлардай турар саф торта.
Туйиб муздай ёмғирнинг таъмин,
Хансирайди қақраган замин.
Рухсорини кўрсатар офтоб,
Кўк юзига аланглаб шу тоб,
Ахтараман камалак ёйин,
Қизгангандай мендан чиройин,
Камалақдан нишон йўқ сира,
Таъбим баттар тортади хира...
Қовоқларин солади осмон,
Аллакимдан кутгандай фармон.

Пага-пага булутлар пахмоқ,
 Ташна ерни қилганча аҳмоқ,
 Бағри сувга турса ҳам тўлиб,
 Инай демас дур ёмғир бўлиб...

ҚИШНИНГ ИЛК КУНИ

Хасратангиз ғамбода осмон,
 Сўйлар аччиқ, қайғули дoston.
 Дов-дарахтниншг шип-шийдам шохи —
 Тошга дўнган фарёди-охи.
 Япроқларин такрор йўқотиб,
 Хайкалдайин турар тош қотиб.
 Дастларини чўзиб кўк томон,
 Ёлворгандек туюлар нолон.
 Хавонинг ҳам нафаси муздай,
 Жароҳатга сепилган туздай.
 Изғирин ҳам пайт пойлар қайда,
 Пусиб ётар балки тўқайда.
 Ой-офтobдан нишон йўқ, нишон,
 Дунё гўё вайрона Кушон!
 Чуғурчуклар ахён-ахёнда,
 Ғавғо қилар қайсидир ёнда.
 Мотамсаро ғамбода дунё,
 Етти ётга ўхшайди гўё.
 ...Илк қиш қуни, рангги хўп ўчган —
 Азасими бу кузнинг кечган.
 Голибми ё руҳимда алам,
 Шундан ғамгин кўринар олам?
 Кошки дейман қор ёғсайди, қор,
 Ва касб этиб чор-атроф виқор,
 Руҳимга ҳам иниб бу оқлик,
 Қувонсайдим теккандай шоҳлик!

ИЗҲОР

Сени этолмадим саодатга ёр,
Бахтинг кушандаси бўлдим мен фақат.
Шахло кўзларингнинг маржондек қатор,
Шодаси кўксимда битмас жароҳат.

Кўз очиб кўрганим, майлига гоҳи,
Беаёв тугёнлар солдинг бағримга.
Кимнинг бу дунёда йўқ, айт, гуноҳи,
Лойиқсан, лойиқсан телба меҳримга.

Қаро кўзларимнинг ишонган тоғи,
Яхши-ёмон кунда елкадош дўстим.
Сен билан мунаввар ҳаётим боғи,
Эл ичра мен сенга суяниб ўсдим.

Бу ёшга етган бор, етмаганлар бор,
Умримиз тенг ярмин яшаб ҳам қўйдик.
Меҳримиз товланган кезларда, дилдор,
Бир-бирни Фарҳоду Шириндек суйдик.

Аллоҳдан ўтинчим, иккимизни ҳам,
Имон-эътиқодда айлагай собит.
Сўнгги сафар чоғи биз учун, эркам,
Жаннатга элтгувчи тахт бўлгай тобут.

БАҲОР

Салом азизим, баҳор,
 Яна кўришдик дийдор.
 Минг бир ташвишим бисёр,
 Фақат тоза, беғубор,
 Бағрингда бахт барқарор,
 Салом фасли навбаҳор!

Пойим узра чечакдан,
 Тўшаб қўйгансан гилам.
 «Минг бир кеча» эртақдан —
 Топилмас сендай хотам.
 Жаннатга ҳамсоясан,
 Гўзалликка доясан.

Чорлайсан қир-адирга,
 Гулу лола сайлига.
 Шаббода билан бирга,
 Эл-юрт кезай, майлига.
 Бошла баланд тоғларга,
 Гулга чўмган боғларга.

Нихоят шод-бахтиёр,
 Қанот боғлай қуш каби.
 Сен билан айтай алёр,
 Бахти бут сархуш каби.
 Бор дардимга бўл дармон,
 Қолмасин дилда армон.

Салом азизим, баҳор,
 Кучоғингда яйрайман.
 Беармон лайлу наҳор,
 Булбул каби сайрайман.
 Эй жаннатга ҳамсоя,
 Баҳор бахтимга доя.

ТУН

Оғиб борар, оғиб борар тун,
Рухимда ҳам зулумот устун.
Кайсар қисмат айғирдай судрар,
Шижоатим тун каби мудрар.
Йўқса, нечун зиёда дардим,
Йўқса, нечун йўқ чин ҳамдардим.
Йўқса, нечун кўзларимда ёш,
Ва бўзлайман бевадай бебош.
Йўқса нечун элга мен кулгу,
Хислат йўқми бўлгувчи улги.
Йўқса нечун бош чиқмас ғамдан,
Даргумонман, укам, оғамдан.

Йўқса нечун омадим чопмас,
Ва бахт қуши мени ҳеч топмас.
Ишларимнинг ривожи йўқ ҳеч,
Гўё дардим иложи йўқ ҳеч.
Наҳот тақдир тегирмонидан,
Кимса чиқмас кечмай жонидан.
Ҳаққинг талаб этмоғинг учун,
Муродингга етмоғинг учун,
Наҳот ё зўр, ё заринг керак,
Баъзан кўнгили ёзаринг керак.
Наҳот қийин бўлмоқлик тўғри,
Наҳот ярим дунё қув, ўғри.

Камроқ бўлиб кўксингда меҳр,
Наҳот ютсанг кўп бўлса қаҳр.
Гарчи барча қул яхши сўзга,
Ширинсўзни илмаслар кўзга.
Гарчи улуғ эзгу тўғрилиқ,
Кун кўриб кўр қилмай ўғрилиқ.

Эр хотинни, хотин эрини,
 Казигандан қазир гўрини.
 Ака-ука тап тортмай паққос,
 Талашгани исқоту мерос.
 Бу қандайин мудҳиш манзара,
 Дўзахдан-да тубанроқ, қара.
 О, бу чоҳда қор ҳам қораяр,
 Кенг кўнгил ҳам шаксиз тораяр.
 Дунёсига қайта силкиб қўл,
 Кидирасан нажот – сўнгги йўл!...

Гар йиртқичлар йитди оламдан,
 Хадиксирар одам одамдан.
 Амал дея ейди бир-бирин,
 Мехробида сақлар «қўл кирин».
 Хамон бойлик, мартаба – мезон,
 Одамийлик арзондан, арзон.
 Хамон барча нафсинг қули,
 Саноқли, оз доно-оқили.
 Токи гуноҳ халтаси тўлмай,
 Ор-номусдан минг карра ўлмай,
 Қаноатни билмагай токи,
 Кўшилгунча тупроққа хоки.

Балки шундан дардим зиёда,
 Балки шундан бахт йўқ дунёда.
 Балки хом сут каромати бу,
 Ва заифлик аломати бу.
 Не тонг, ахир зеҳн-зукколик,
 Раҳнамолик, асил даҳолик,
 Улуғликлар ҳам, комронлик ҳам,
 Аввал-охир соғ-омонлик ҳам,
 То барҳаёт бу бани башар,
 Бир Аллоҳга – минг ҳамд - ярашар!

Танимиз хок, бироқ қалбада нур,
Шукр шунга, минг бора шукр.
Кун келиб бу оташ аланга,
Туташаркан гуноҳкор танга,
Не тонг, этса барчамиз собит,
Шаффофдай соф, комил, хур обид!

Ахир азал ноумид - шайтон,
Минг ҳамд сенга, йо Раҳим, Раҳмон,
Минг ҳамд сенга ҳокими жаҳон,
Ҳам Дўзаҳу ҳам Боғи жинон!

ФАВВОРА

Кўз ёшлари тинмас фаввора,
Наҳот бағринг сенинг ҳам пора?!
Наҳот сен ҳам танҳосан руҳан,
Дўст тополмай хўп ширинсухан.
Наҳот, ё Раб, қалбингга тоза,
Бадбинлардан олиб андоза,
Ханжарини санчган хиёнат,
Наҳот дўст-у ё бедийнат?!

Кўз ёшлари марварид, дурим,
Кўз ёш ила покланган ҳурим!
Хасратдошим, ғамгин фаввора,
Иккимиз ҳам ўта бечора.
Бегона-ёт мен учун ҳам бахт,
Шу боис ҳам ғамбода, карахт.
Толе асти сафровий сароб,
Бир кун барча ҳоли хўп хароб,
Эканлигин англолмай ҳамон,
Яшайпман бамисли нодон.
Ахир ўзим каби хўп ночор,

Ва давлатманд ҳам омади бор,
 Армоним йўқ, деганин, инон,
 Эшитмадим ҳеч, фавворажон!

Фавворажон, фаввора, дўстим,
 Етимликда қон қусиб ўсдим.
 Хамон шундай бағрим яримта,
 Хамон жигар-бағрим оҳ, нимта.
 На дўст топдим содиқ, мард, ҳалол,
 Юрак-бағрим эзар минг малол.
 На бир инсон пирликка лойиқ,
 Атрофимда туссиз халойиқ.
 Пирлик даъво қилган ҳам, ё Раб,
 Қадам ташлар замонга қараб.
 Хақиқатни сўзлагувчи йўқ,
 Амалдорлар касби ҳамон дўқ.
 Хамон улар ошиғи олчи,
 Хамон улар элни таловчи.
 Хамон улар замоннинг зўри,
 Эл-улуснинг манглайда шўри.
 Хамон улар дасти хўп дароз,
 Хамон улар кеккайган хўроз.
 Қаппайтирар чўнтагин бари,
 Элни ёппа талар оч ари.
 Сувлар сойга оқиб ётибди,
 Бойлар бойга боқиб ётибди.
 Эски ҳаммом, эски тос ҳануз,
 Хамон дунё ташландиқ ҳовуз.
 Хамон устун, устун нафс, тама,
 Юракларда бойлик, замзама.
 Кимлар фақат пулдан гапирар,
 Ким юлдузни бенарвон урар.
 Кимлар кимнинг оғзин мойлаган,
 Кимлар кимнинг оғзин пойлаган.

Кимлар қонхўр, ваҳшийдир кимлар.
Адолатдан йироқ ҳақимлар.
Ёнингда гар бўлмаса чақа,
Сендан азиз тубан тошбақа.
Оқибатсиз қариндошлар ҳам,
Қариндош не, қариндошлар ҳам.
Айтаверсам иллат кўп, иллат,
Миллат бўлиб миллатмас миллат.
Ҳамон унинг бирикмас боши,
Ҳамон нон-чой суйган зўр оши.
Ҳамон фарқи йўқ ҳеч сурувдан,
Қисган Худо бирлик, укувдан.
Тўйда ҳам ош, азада ҳам ош,
Ақсарият тирик мурда, лош.
Жаҳолатнинг дастида ҳамон,
Ҳамон тўда, бебош оломон.
...Шундай каслар мен ҳам бириман,
Балки ношуд кўнгли кириман.
Бироқ мудом Ҳақни ёд этдим,
Васлин тилаб, кўнглим шод этдим.
Вале ўзим каби инсонлар,
/афлатзада, бадбин нодонлар,
Муҳаббатим англамадилар,
Юрагимни тингламадилар.

Гар ёвузлик бисёр, зиёда,
Эртами-кеч тубан дунёда,
Эзгуликнинг машъали порлаб,
Жумла элни покликка чорлаб,
Не тонг, маъмур этиб дилларни,
Толега эш этса элларни,
Толега эш этса элларни...

МУНОЖОТ

Нечун мени бадбинларга кўшиб кўйдинг,
 Бир чилвиру бир арқонга эшиб кўйдинг.
 Нечун ахир тубан мухит фарзандиман,
 Юҳолардек нафсимга мен ҳам бандиман.
 Нечун ахир айро тушиб имон билан,
 Сулх тузай худобезор шайтон билан.
 Нечун собит юриб бўлмас Ҳақ йўлидан,
 Нечун ахир чиқиб бўлмас куфр чўлидан.
 Нечун ахир миллат борки, иллати кўп,
 Шайтонсифат каслар кезар бисёр, тўп-тўп.
 Покдомонлар уруғими ё анқонинг.
 Очилмасми эшиги кенг хонақонинг.
 Нечун қалбим англагувчи бирон жон йўқ,
 Машаққатсиз ош не, ҳатто тўғрам нон йўқ.
 Нечун ахир яхшиларга кун йўқ сира,
 Кўзи очиқ борки, қалби кўр, басир-а?!
 Тозаман деб қай тил билан ахир айтай,
 Тубанликдан булғанмасдан қандоқ ўтай.
 Бедаволар тилимни ҳам захар қилди,
 Қилмишларин кун-тун, оқшом-сахар қилди.
 Булар оташ юрагимга солдилар чанг,
 Ва иродам билан тенгсиз қилдилар жанг.
 Мажруҳ этиб ҳали мурғак ёшимдан-эй,
 Не бир кунлар ўтди бадбахт бошимдан-эй.
 Бу не ҳолки, дўсту ғаним қоним ичар,
 Қоним ичиб, боз устига кафан бичар.
 «Бер-бер!» дейди булар бари тўтикушдай,
 Шунданмикан умрим ўтар мудхиш тушдай.
 Жонимни ҳеч ўйлагувчи дўсту жон йўқ,
 Ранги рўйим афтодаҳол, томчи қон йўқ.
 Бироқ олғир каслар юрар кекириб бад,
 Ким сурбету ҳаромхўрдир ёрдир омад.

Ришва билан, пора билан ҳали ҳамон,
Кенг дунёнинг тенг ярмини олмоқ осон.
Гарчи кўплар Худо дейди ёниб тилда,
Худо билар не муддао пинҳон дилда.
Гарчи мўмин-мусулмонлик бизга мерос,
Атворимиз ғайридинга аксари мос.
Эзгуликка ташна гарчи жумла жаҳон,
Ёвузликнинг дасти дароз, дароз ҳамон.
Гарчи жумла одамларнинг нияти пок,
Топилгувчи тубанликдан қайтмас бебок.
Бандаларда ҳавас эмас, ҳасад кучли,
Рухоният қайда,баднафс жасад кучли.
Мол-дунё деб қай бирлари диндан чиқар,
Қасдлашса бас, дарҳол қилич қиндан чиқар.
Одам бисёр, одамийлик оздан ҳам оз,
Шанғиликда эркак-хотин бирдек шаввоз.
Қилгувчи кўп тап тортмасдан гуноҳ ишни,
Юз кўрмас ҳеч аксарият қўни-қўшни.
Қолишмайди дўзахдан ҳам аросатдан,
Бир хилқатки, қисган Худо фаросатдан.

Нечун бундай дунёларга эш қилдинг Сен,
Қабоҳату разолатни пеш қилдинг Сен.
Гарчи дилда муҳаббатим, меҳрим бисёр,
Пок ишқимга муносиб ёр, айт, қайда бор?!
Хукмингда гар замин, етти қават осмон,
Келиб кетди минг пайғамбар, минг бир Усмон.
Гарчи бисёр каломларинг турфа тилда,
Гарчи Сенга итоат бор турфа элда,
Гарчи бисёр одамийлик дастурлари,
Ҳаволарда аксарият улар бари.
Ҳали ҳануз камолотдан беримиз биз,
Она замин қуррамизнинг шўримиз биз.
Бир томонда баҳор бўлса, бир ёнда қиш,

Бир томонда қарғиш бўлса, бир ён олқиш.
 Оч-юпун эл ҳали ҳануз бунда бисёр,
 Тўқларни ҳам деёлмайман шод, бахтиёр.

Висолингга ташнаю зор одамизот.
 Тангрим, ўзинг қўлла уни, кўрсат имдод.
 Шарқу /арбга айирмагин, оқ-қорага,
 Совуқчилик солмагайсан ҳеч орага.
 Насронийми, мусулмонми, будпарастми,
 Тоғу тошда адашган бир ўтпарастми,
 Юракларга, Аллоҳ, аввал ўз ишқинг сол,
 Қўлингга ол, улусларни қўлингга ол.
 Токи бари эрта-ю кеч Худо дегай,
 Ҳақ йўлида жисму жоним фидо дегай.
 Худо деган ахир ҳануз кам бўлмади,
 Худо деган бошлар ҳануз ҳам бўлмади.
 Бирлаштира эл-юртларни улуғ номинг,
 Ушалмасми минг бир йиллик эзгу коминг.
 Бизлар учун майли камол армон бўлгай,
 Бироқ умид дардимизга дармон бўлгай,
 Бироқ умид дардимизга дармон бўлгай...

КЕТИБ БОРАР...

Кетиб борар умримизнинг карвонлари,
 Карвонларда дилимизнинг армонлари.
 Тишлар тушар, яккам-дуккам соч ҳам сийрак,
 Гоҳ паришон хастаҳолмиз, гоҳо тийрак.
 Ортимизда гарчи қанча ёзу қишлар,
 Ярим ёрти ҳали ҳануз сакта ишлар.
 Кўр қисматнинг ҳукмидамиз ҳали ҳамон,
 Ва занжирбанд этмиш бизни золим замон.
 Дилда ўзга ният, тилда ўзга оят,
 Деганимиз яккаш чўпчак, пуч ривоят.
 Бундан буён муҳаббат ҳам қондириш нафс,

Бироқ молу мулкка тўймас юҳо баднафс.
Боз устига амалталаб, унвонталаб,
Кун кўрамиз катталарнинг кетин ялаб.
Тилимиздан тушмас гарчи зикри Аллоҳ,
Хур эмасмиз, яшолмаймиз ҳеч бегуноҳ.
Олмосдан-да ўткирроқ гар идрокимиз,
Қаро ердан олингани рост хокимиз.
Тўрт жуфт илик, мўрт чаноғу кўкрак қафас,
Аҳли одам бундан зиёд ҳеч не эмас!
Мангуликнинг қаршисида нимамиз биз,
Бугун сайрон, эрта вайрон кемамиз биз.
Яшаяпмиз амал-тақал қилиб мана,
Ҳаётимиз кушандаси ҳар бир сана —
Умримиз шоҳ илдизига урар болта,
Ўлда-жўлда хизмат-пизмат, ишлар халта.
Армон ила ўтаяпмиз, дунё бир кам,
Бу қандайин кўргуликким, фарзандлар ҳам,
Ўқиганин уқавермас қайсар, ялқов,
Наҳот биз-да бир пайт шундай эдик анқов?!
Ҳали ҳануз ўтаяпмиз анқовсираб,
Тап тортмайин қилиб гуноҳ, боз афв сўраб.
Топиб бўлмас бокира ҳур инсон зотин,
Эрлар - шайтон, ялмоғизга хешдир хотин.
Авом қавмин оломондан фарқлаб бўлмас,
Қай бир зотлар тубанлигин нархлаб бўлмас.
Амалдорлар егани мой, дегани: «Ҳой!!!»
Ҳаммол қавмин кечгани лой, дегани: «Вой!!!»
Уддасидан чиққан борки, икки ошар,
Ким бориға шукр қилиб, ночор яшар.
Маддоҳларнинг касби ҳануз ваъда қуруқ,
Шўрлик авом гарданида бўйинтуруқ.
Лаганбардор, ялтоқилар урчиб кетди,
Қалдирғочдай ёт элга ким учиб кетди.
Замон шундай замон бўлди, хуллас калом,

Тамасиз хеч берилмагай хатто салом.
 Эл кўникди маош олмай ишлашга-да,
 «Мардман!» деган шерлар тилин тишлашга-да.
 Хаётимиз кечар Сирдай вазмин, сокин,
 Ботинида фожиалар бисёр локин.
 Қозиларнинг қаллоблиги достон бўлди,
 Дуч келганни тиқиб қўйиш осон бўлди.
 Илантирар бегуноҳни қармоқлари,
 Қассобники каби алвон бармоқлари.
 Пора оддий инъом, совға бўлди холис,
 Бисёр бўлса ҳамёнда пул - яқин олис.
 Найранг қилар қариллаган ақобирлар,
 Бизни одам ҳисобламас такаббурлар.
 Эл мол-мулкин туя қилган асти шулар,
 «Ялангоёқ!» деб боз яна биздан кулар.
 Имон, инсоф кетди, аттанг, бозорлардан,
 Солиқ сўраш урф масжид-мозорлардан.
 Бу гапларни ёзаяпман юрак ютиб.
 Билмам, қандай қисмат мени турар кутиб.
 Тўғри сўзинг туққанингга хатто ёқмас,
 Минг чиранма, золим замон сенга боқмас.
 Пулдорларнинг чангалида қайнар шўрва.
 Йўқсилларнинг бор матоҳи — гадой тўрва!
 Соғ улусдан рамақижон хастаси кўп,
 Гузар борки, дўкони кўп, растаси кўп.
 Издан чиққан тизгини йўқ нарху наво,
 Боз устига найранг қилар обу ҳаво:
 Ногаҳон гоҳ ёмғир қуяр саратонда,
 Илимилқ, тайини йўқ қаҳратон-да.
 Меваларни гуллаганда урар совуқ,
 Қирилар гоҳ чорваю қўй, гоҳо товуқ.
 Кетиб борар иффат-ҳаё, меҳру шафқат,
 Тўрт томонда қип-яланғоч наҳсу шаҳват.
 Ишловчидан савдогар кўп, олиб сотар,

Нашаванд ким, ким эртаю ҳам кеч отар.
Куни туғди дасти дароз пулдорларнинг,
Қайтган каби шум замони қулдорларнинг.
Ким кўрганнинг хаёлида пулнинг дарди,
Корчолонга айланди бас элнинг марди.
Ким ризқини топар қора меҳнат билан,
Ким пулига пул қўшади тухмат билан.
Қараб турсам хор дунёнинг аҳволига,
Саодати эш кўринар заволига.
Дод-фиғони самоларга ўрлаб кетган,
Азал-абад муштумзўрлар зўрлаб ўтган.
Ҳали хануз бу дунёни сўрар ўрлар,
Тузар-бузар, санчар-янчар, зўрлар-хўрлар!...
Биродарлар! Шунга ҳам минг шукр денглар,
Дардимизни тил-забонсиз қоғоз тинглар.
Шубҳа йўқ ҳеч келар замон дориломон,
Миси чиқар бу кунларнинг ҳеч бегумон.
Ҳеч бўлгандан кеч бўлгани яхши ахир,
Не тонг, насиб этса шундай толе тақдир...

ҲАЛОВАТ

Тайёр баланд том қани,
Текин бода, жом қани?
Безовта Замин узра,
Ҳаловат, ором қани?!

Бошимиз узра офтоб,
Ёғдулар сочар токи;
Етти ёт бегона хоб,
Қабрда ҳам ҳаттоки!

ХАЁТ

Эшигингни эрта-кеч,
Шамоллар очиб-ёпар.
Кун келар, адашмай хеч,
Азроил излаб топар.

Бандалик: гоҳ-гоҳида,
Ёдга ол сўнгги онни.
Қайноқ хаёт роҳида,
Ёндир, ёқ жисму жонни!

СИНОАТ

Хавасманд турфа зотга,
Бўлай дедим улардай;
Таниш ҳам етти ётга,
Кулгу бўлдим, ўлардай.

Қандай яратган Эгам,
Яшай қилиб қаноат.
Ўзгалар учун мен ҳам,
Бўлай сиру синоат.

ТОБАКАЙ...

Тобакай нолийсан феъли ёмондан,
«Серташвиш, серғалва кажрав замон»дан.

Гоҳо у ёқмайди, гоҳо ёқмас бу,
Оби ҳаёт тубан наздингда — оғу.

Аҳли башар гўё иймонсиз шайтон,
Наздингда: «жаҳаннам — бу ер, бу майдон!»

Бевага ўхшайсан бўзлаган ночор,
Дод-фарёд солишдан қилмайсан ҳеч ор.

Тобакай тилингда тушмайди фарёд,
Тобакай кўксингда мудрайди Фарҳод.

Тобакай ғайратинг кутар, айт, фурсат,
Тобакай занжирбанд фаҳм-фаросат.

Тобакай алдайсан ўзингни ўзинг,
Тобакай томчидай титрар юлдузинг.

Мудом бурқсиётган оташ-аланга,
Қачон наф келтирар муштоқ Ватанга?!

ТАҲАММУЛ

Маъзур тутинг, бир замон сизга
 Бағоятда таниш содда, гўр,
 Хар бир зотни хур дея билган
 Кўр-кўрона инсон зотига
 Хаддан зиёд ишонган гўлнинг
 Фақат синиқ суврати ҳамда
 Ўргамчакнинг ипидек нозик
 Ришта тутган, нотавон, ўксик
 Бор умиду ишончи сароб
 Қариб кўнгли қонгандир яккаш.

Йироқларда бўй чўзган тоғлар
 Чорлар такрор-такрор бағрига.
 Чорлар бироқ қошига боргач
 Кўтарилмай ярим бағрига
 Тиздан мадор, кўздан кетиб нур
 Холдан тойиб қолармиз тайин.

Барча-барча асти йироқдан,
 Жозибадор оҳанрабодай.
 Нимагаки эга бўлсак, бас,
 Бор қимматин йўқотар шу он.

Йўқотгунча қадар бошимиз
 Нелардан, воҳ,бўлмаймиз жудо.
 Ўлим келиб қучганга қадар
 Неча бора ўлар бандаси.

Ажаб, одам жони тошдан ҳам,
 Каттиқроқдир, қирқ йил қуруқда
 Қақшаб, ногоҳ нам етган ҳамон
 Кўклайдиган қайсардан қайсар
 Ажриқдан ҳам яшовчанроқмиз.

Бу ҳаётда фожеадан-да
Даҳшатлироқ ҳодисотларнинг
Афюнидан телбаман басир.

Юрагимни қиймалар такрор
Қабоҳатнинг қаттол ханжари.

Йўқ, йўқ ҳаёт демангиз, йўқ, йўқ,
Хиёнат у фисқу фужурлар
Адоватдек тубан иллатлар
Бижғиётган мудҳиш дунёда
Лошим судраб юрибман аранг.

Ишқ-муҳаббат - қачонлардир мен
Сажда этган маъбуда — сароб?!
Назаримда Тоҳиру Зухро —
Фарҳод-Ширин, Лайли-ю Мажнун
Қиссалари муҳаббатга зор
Яшаб ўтган ва яшаётган
Балки, ҳайҳот, яшовчиларнинг
Қалбидаги абадул абад
Ушалмас чўнг армондир, армон.

Ҳақ ҳурмати, виждон ҳурмати,
Қалбдан силққан қоннинг ҳурмати,
Ўтаётган, ўтган ва ўтар —
Бокира софдиллар ҳурмати —
Тавқи лаънат тамға босган бу
Тубанларнинг қавмига мен-да
Нафратимнинг шиддатли, кескир
Чақмоғини ёғдираман боз!

Ва уларга қасдма-қасд ўксик
Кўксим аро мени бу мудҳиш
Қаро кунлар исканжасидан
Саодатли онлар васлига
Соғу омон олиб боргувчи
Халоскорим умиднинг нимжон
Чечакларин қилгум парвариш...

ҚОР

Қор — қаҳратон зийнати,
Бездирар ях тийнати.

Тўрт томон оппоқ, якраңг,
Қарғалар холи ҳам танг.

Зада қаттиқ қаҳридан,
Кечиб бўлмас баҳридан.

Музлаган сувлар қат-қат,
Болалар яйрар фақат.

Беғубор қиш зийнати,
Ва лекин ях тийнати!

Кўтара олмай қорни,
Чорлар замин баҳорни!

РАУФ ПАРФИ

Шеъриятга тутиндим ошна,
Илҳом ила яшадим ташна.
Йўқ, йўқ, ҳайрон қилолмас дунё,
Дилим вайрон қилолмас дунё.
Арзимагай ажабланишга,
Маъниси йўқ минг тубан ишга,
Парвойим йўқ, бу дунё бир кам —
Сакта мудом бундан кейин ҳам.
Хур ва озод ғоя дилбанди,
Ҳар саробга бўлмадим банди.
На оила, на фарзанд, уй-жой,
На муваққат мартаба, сарой,
Ва на хизмат — оёққа тушов,
«Масъулият» — менинг учун ёв!
Шоирман хур — сатримга масъул,
Ўзга жумла оламдан маълул!
Топинганим-топганим бода,
Жисму жоним ҳам таним бода!
Бода қалбим кўзларин очган,
Шеърларимга ифорлар сочган.
Бода учқур боғлаган қанот,
Нажотсизлик ичра хур нажот.
Бода ила дадил, мард, шерман,
Бода ила Алпомиш эрман!
Бодага ҳамд сўйлаган Хайём,
Бода айлар қайғуни айём!
Юрагимга бахш этган қувват,
Бода — Ҳотам соҳибмурувват!
Кел, ичайлик йитгай аламлар,
Нурга тўлгай ғариб оламлар.
Юракларга солгай боз туғён,
Туғёнлардан туғилгай исён.

Яшамаса инсон гар ёниб,
 Гоҳо қақшаб, гоҳи қувониб,
 Жўшмаса боз қалб амри билан,
 Баралла боз айтмаса ўлан,
 Дарду ғамин сўйлаб баралла,
 Куйламаса булбулдай ялла,
 Инсонлиги инсоннинг бекор,
 Инсон эмас, тубан банди хор!
 Унвонларга учмадим асти,
 Енголмади турмушнинг дасти.
 Булбулман хур, қўшиғим-куйим -
 Унвон, маош, мартаба, уйим.
 Майхонадан чиқолмадим гар,
 Нодонларнинг қошида мустар,
 Аламим боз ичимга ютдим,
 Комилларни интизор кутдим.
 Кимлар учун телба-девона,
 Кимларга ёт, кимга бегона;
 Киборларнинг наздида тубан,
 Авом учун буюк умуман,
 Кимлар боқди ҳасадда ёниб,
 Хайрихоҳлар алқаб, қувониб,
 Сиғингандай топиниб келди,
 Ёвлар дўстдай ёпиниб келди.
 Ҳаммасига кўнглим кенг қилдим,
 Феъли хўйим бирдай тенг қилдим.
 Ишондим боз яккаш ўзимга,
 Хунолуд хур боқий сўзимга!
 Сатрларга жойладим борим —
 Шеърим! Мангу яшил баҳорим!
 Асрларни босиб ўтарсан,
 Авлодларга бориб етарсан.
 Заволларга ғаним, қасдма-қасд,
 Яшагайсан мангулик ҳамдаст.

Ялов алвон имон, ол ялов,
Таъмагирсан деёлмас биров.
Кон қусдим боз, қаттол қиёмат –
Кутурди. Мен собит, хиёнат –
Кўчасига доримадим йўқ,
Хотирим жам, мудом кўнглим тўқ.

ХАЛҚ ЙЎЛИДА

**Телба-тескари савдолардан юраги тўлиб-тошган бахши
алам билан дўмбирасини сайратиб, эшитганларни яйратиб,
каломларни қийратиб, нола қила кетибди:**

Бағрим қуртдай кемирар,
Пушаймон-армонга суф.
Минг тикмагин ҳеч тўлмас
Туби йўқ кармонга суф.
Ўз элига ғаним-ёв,
Оқпадар султонга суф.
Лош-мадфундан фарқи йўқ
Фафлат босган жонга суф.
Булбулларин хўрлаган
Ношукр бўстонга суф.
Таъма билан битилган
Сафсата дostonга суф.
Сариқ чақага қиммат
Шармандали шонга суф.
Асил мардга тегмаган,
Ютуққа, совринга суф.
Муридини этган хор
Такаббур эшонга суф.
Имондан айиргувчи
Шайтоний «эхсон»га суф.
Нон қадрини билмаган
Меҳмонга, мезбонга суф.

Ёш-қарини ўйнатган
 Кўл кири – «шайтон»га суф.
 Кўрқоқ қавм қутурган
 Майдонга, кўрғонга суф.
 Харом-ҳариш қайнаган
 Коп-қора қозонга суф.
 Номи улуғ, дастурхон –
 Куп-қуруқ давронга суф.
 Хафтага етар-етмас
 Хар моли арзонга суф.
 Курт-қумурсқа кемирган
 Меваи ларзонга суф.
 Урмимизга кушанда
 Хар фасли хазонга суф.
 Зар қадрини этган хор
 Хар нарху мезонга суф.
 Тили ҳам дили бошқа
 Мунофиқ «илон»га суф.
 Ёлғон сўйлаб синмаган
 Бесубут лисонга суф.
 Бетайин, бехосият
 Саноққа суф, сонга суф.
 Надомат, афсус ила,
 Ўтган ҳар бир онга суф.
 Ҳам эшик, ҳам чойчақа
 Кули сур дорбонга суф.
 Чорлаганда чиқмаган
 Моҳга суф, тобонга суф.
 Узунқулоқ ҳар миш-миш,
 Фалону пистонга суф.
 Сони бор саноғи йўқ
 Хирожу ўлпонга суф.
 Қўйин қашқир қақшатган
 Хар чўлиқ-чўпонга суф.

Сену менга тегмаса
Кўк бўйи хирмонга суф.
Ишқ ўтини ўчирган
Бад шубҳа, гумонга суф.
Чанқовни ҳеч босмагай
Суви шўр уммонга суф.
Елпиндидан йиқилган
Бўш аҳду паймонга суф.
Тиғдай дилни тилмаган
Имону виждонга суф.
Бегонадан фарқи йўқ
Қариндош-ёронга суф.
Эй Ҳамид, қисқа қил, бас,
Тўрт томон, тўрт ёнга суф,
Замину осмонга суф,
Жумлаи жаҳонга суф!..

ШЕЪРИЯТ

Оҳанрабодай қалбим чорловчи илоҳий сас,
Қасрингда асирликни ким қилмас, айтгил, ҳавас,
Бироқ бамисли лочин тутқич бермагайсан, бас,
Беадад қутлуғ қурбон, не бахт ёлғиз мен эмас,
Муқаддассан бамисли Аллоҳнинг каломи сан,
Арши Аълодан инган пайғоми, саломисан!

Шеърият! Паривашдай ўғирлаб бор оромим,
Ёғдулар сочиб нурга чўмдинг зулумот шомим,
Яратган раво айлаб энг олий эзгу комим,
Шонли сардафтарингга то абад битдим номим,
Топинганим-топганим, тилло тожим бебаҳо,
Сехринг бирлан не осий сарбаланд буюк, даҳо!

Демасман, куфр аҳлидай: «Нетдинг, найладинг мени?»
Туман минг бир бандадан сийлаб сайладинг мени,

Не зоти кабирларга мурид айладинг мени,
Сарбаланд юксакликлар томон шайладинг мени,
Манглайимга битилган эй муқаддас битик-хат,
Олмос қанот боғлаб ҳам ҳеч қучиб бўлмас хилқат.

Фофилларнинг наздида гарчи нархи арзонсан,
Беадад шукронаким, мангу боғи ларзонсан,
Иблислар пойин қирқар кескир қилич — Азонсан,
Илоҳий мусаффо-соф андозасан, мезонсан,
Белда қувват, кўзда нур, қалбимдаги кўр ўзинг,
Эзгулик қўшиғига ҳамнафас ҳам жўр сўзинг!

Қуюндай ҳеч сифмаган кенг қирлар-адирларга,
Қалбим боз муҳрладим оташин сатрларга,
Оташин сатрларим михланиб хотирларга,
Не ажаб, дўнса минг бир баҳодир-ботирларга,
Ҳақ ханжаринг кўксимда қирқ минг қирра дудама,
Қирқ минг қирра етар бас, яна қирқ минг қадама!

Саждагоҳ меҳроб ўзинг, ҳам ҳаётбахш об ўзинг,
Эътиқод, Диёнатдай бебаҳо, камёб ўзинг,
Муваққат олам ичра барҳаёт, ноёб ўзинг,
Етмиш минг томиримда шиддат-шаҳд, шитоб ўзинг,
Камалакдай товланган руҳим минг бир рангисан,
Эътиқод, Иймон, Виждон наъраси, жарангисан!

ФИЁОН

1

Раҳнамо Рауф Парфи,
Эътиқодим бош ҳарфи.
Гўё хунталаб рақиб,
Эрта-кеч қилар таъқиб.
Бағрим қон қилар баёт,
Бу баётсиз йўқ ҳаёт!

2

На шоирман, на олим,
Худкуш – кушанда золим.
Тентираган теваман,
Дарди ишқинг севаман!
Хаста кўнглим доғланган,
Самоларга чоғланган.
Ёр, висолинг гар армон,
Минг бир дардимга дармон!

3

Чархи кажрафтор қафас,
Балойи жон ҳар нафас.
Кишанбанд оёқ-қўлим,
Бош узра чарх ур, Ўлим!
Қалбим қон қусар, яра...
Арслондай тортай наъра!

БУ ХАЁТ

Созладим гар қалбим торини,
 Ким ҳам тинглар кўнглим зорини.
 Бор дунёни ашъор-шеър дедим,
 Шеър деганим сайин панд едим.
 Мен мураккаб билган бу ҳаёт,
 Асли содда халқона баёт.
 Бу ҳаётдан донишманд-доно,
 Ахтармас ҳеч мазмун ва маъно.
 Куйлагандай шоҳона ўлан,
 Яшаб ўтар қалб амри билан.

ҚИСМАТ

Умид бирлан чўзилган қўллар,
 Армон ила муаллақ қолди.
 Бошлангали улгурмай йўллар,
 Аросатда ғойиб, йўқолди.

Гар қалбимда армонлар қат-қат,
 Гар надомат асорати бор,-
 Нетай, ҳақли яшашга фақат,
 Оташ қалбда жасорати бор!

ҚОНУНИЯТ

Тома-тома кўл бўлар уммон,
Кимларни фарқ қилмас беомон,—

Замон ҳамон гар шошилмас ҳеч,
Мўлжалидан асло қолмас кеч.

Аста-аста гар ташлар қадам,
Бас келолмас аксари одам.

Қадам ташлар минг йиллаб аста,
Ҳамон шитоб, навқирон-раста.

Сезилмас ҳеч оқими унинг,
Пайқамайсан ўтганин кунинг.

На даъвати бор, на хитоби,
Вале қатъий ҳисоб-китоби:

Майна қилиб, устингдан кулиб,
Бир кун олар ҳаётдан юлиб.

ХУКМ

Очкүзнинг хаёлида
 Фақатгина ҳамёни,
 Тошни-да ҳазм қилар -
 Еб тўймас ошқозони.
 Эшигига урсанг бош,
 Аввал қарар қўлингга,
 Бўш бўлса гар қўлларинг,
 «Кетавер,— дер,— йўлингга!»
 Билолмадим қай бир сир
 Имонидан айирган,
 Хақиқат қовурғасин
 Нақ сингудай қайирган.
 Куни учун кулган у,
 Ўлмай туриб ўлган у,
 Паймонаси тўлган у,
 Эҳ, бўлари бўлган у...
 Гумаштасин қўллайди,
 Лаб-лунжини ҳўллайди,
 Гар харидор чиқса бас,
 Онасин ҳам пуллайди.
 Эътиқодин бичган у,
 Эътиқоддан кечган у,
 Ҳам шайтонга қўл бериб,
 Шайтон сувин ичган у.
 Ҳар гапида шаъма бор,
 Аъмолида тама бор,
 Кимдан қанча олишда
 Аниқ тахмин, чама бор.
 Таъсир қилмас на хитоб,
 На илтижо, на итоб,
 Қори Ишкамба каби
 Билгани ҳисоб-китоб.

Аъмолида залолат –
Қиёматдан далолат,
Бир куни уни қилар кўр
Таҳқирланган Адолат!

ИЛТИЖО

Қайдасан, қай томонда,
Қай тошга урай бошим?!
Ломаконман маконда,
Дўзах рад этар лошим.

Тилда такбир-тавалло,
Минг розиман баридан!
Вале Тангри таоло –
Қутқар бу чоҳ қаъридан!

Қалбимга не бегона,
Барча-барчасин ўлдир.
Қалбим телба-девона,
Бокира нурга тўлдир.

Бу маконда ломакон,
Тугади бор бардошим.
Бағринга дориламон,
Кетарман олиб бошим!

ТАВАЛЛО

Нимаики кўрдим, бари бадкирдор.
Шекспир

Беҳишт дея билдим дунёни,
Хар инсонни фаришта-хур деб.
Заҳмин татиб аксар риёни,
Ғазабландим минг карра панд еб.

Гўё мудом тангу тор олам,
Гўё хира тортар кун-бақун.
Гўё ортар кундан кун нолам,
Ҳалокатли интиҳо, якун!..

Кўш қанот бўл, Ўзинг бўл дармон,
То янгратай ҳақиқат созин.
Ва баралла куйлай беармон,
Ташна қалбим муқаддас розин.

Хотирим жам айла то абад,
Ҳам иродам собит айлагин.
Юрагимда меҳру муҳаббат,
Оташнафас нафрат жойлагин.

Ром этолмас ҳеч ҳою-ҳавас,
Бахт-саодат Ўзингга сийлов.
Юрагимда ёниб турса бас,
Ёлқинланиб покиза олов.

Покиза бу аланга омил,
Бор иллатлар куйиб-доғлансин.
То беғубор дунёга комил,
Ташна қалбим мангу боғлансин.

ҚАНОАТ

Сиздан нон тиладимми,
Шухрат-шон тиладимми?!
Керак эмас шон-шараф,
Қушман - қибла тўрт тараф.

Бошим эггандан кўра,
Бошдан кечарман, жўра!
Гар чувалган минг ришта,
Гар эмасман фаришта;

Тиллога тенг ҳар оним,
Яратган мулки жоним!
Хур ҳаётнинг фаслида,
Мен ҳам меҳмон аслида.

...Ахтариб ҳикмат, савоб,
Аъмолим сажда, тавоб.
...Сиздан нон тиламасман,
Шухрат-шон тиламасман.

Қаноат бошимда тож,
Ёлғиз Аллоҳга муҳтож!
Гар беш кунлик ҳаётим,
Завол билмас баётим!

ВАСИЯТ

Кўзим юмсам, ёлғиз тилагим:
 Кўзингизда титрамасин ёш;
 Фам-аламга хаста юрагим,
 Тинганда ҳам беролмас бардош.

Сиз яхшиси жонсиз танамни,
 Ювинг, артинг аллалар айтиб.
 Эслаб алла айтган онамни,
 Не тонг, ногоҳ тирилсам қайтиб.

НАСИХАТ

Аввалию охири дема,
 Ботинию зоҳири дема.
 Гар суйганинг бўлса ҳам Зухро,
 Мен тенги йўқ Тоҳири дема.

Биров билсин, биров билмагай,
 То ғанимлар ишин қилмагай.
 Зухрайдан хабар топиб тез,
 Қоработир етиб келмагай.

ОРЗУ

Хаёлингга бораман қочиб,
 Хаёлингдан тилайман мадад.
 Юрагимни, ишон, кенг очиб,
 Айтадиган дардим беадад.

Вале қанча талпинмай, эвоҳ,
 Қисқадан ҳам қисқадир қўлим.
 Умидсизлик энг кабир гуноҳ,
 Бизни яктан айлагай ўлим!

ХАСТАЛИК

Бошгинам ғувиллайди,
Юрагим увиллайди.
Шашқатор кўзим ёши
Мисли сел дувиллайди.

Жонимга бедаво дард
Астойдил тиккан кўзин.
Золим кимсадай номард —
Хотиржам тутар ўзин.

Темир исканжа билан
Сиқувга олар, толмас.
Минг шукрки, кўксимдан
Тепасин бўйлай олмас!

ЮРАГИМГА...

Юрагимга етказган озор,
Дилозордан безорман, безор.
Лаънат бўлсин имонсиз касга,
Ва минг лаънат очкўз нокасга.
Лаънат Ҳақдан йироқ олимга,
Минг бир лаънат қонхўр золимга.
Лаънат дейман боз тубан ишга,
Замин бўлган тубан турмушга.
Чаёндайин етказар озор,
Дилозордан Худо ҳам безор.
Кимга қалбим қилдим мен инъом,
Тузоқ тикди, тикди минг бир дом.
Умидларим очилмай сўнди,
Пок дилимга дард-ғубор инди.
Не тонг, найда нолалар қилсам,
Кўзим ёшин жолалар қилсам.

Рўшноликка ташнаман-зорман,
Дарду ғамнинг дастидан хорман.

Ишқ оташи пасайган ҳамон,
Забтга олди бешафат замон.
Дунё томин бўйлаган сайин,
Ҳақ-ноҳақни ўйлаган сайин,
Етимликда улғайган жоним,
Сағир бўлди то сўнгги оним.
Омад кулиб боқмади асти,
Тубан дунё ёқмади асти.
Хор қисматдан совуди кўнглим,
О, қанчалар дов эди кўнглим!
Хуваллаган қулбадай ғариб,
Қирқимдаёқ қирқилдим қариб.
Мажнун мисол элдан бегона,
Жонзотларга бўлсам ҳамхона,
Арирмиди дилимнинг зори,
Ёвузларнинг зарби — озори.
Оҳ, кулдан-да шикаста кўнглим,
Шафқатталаб зор, хаста кўнглим!
Мард йўқ бирон дардимга дармон,
Юрагимни эзар чўнг армон.
Сен най мисол нолалар айла,
Ва ғижжақдай волалар айла.
Бевафо бу дунёдан вафо,
Ахтармоқлик жафодир, жафо!
Ким айтади от суриб ўтдим,
Аввал-охир оҳ уриб ўтдим.
Аввал ташна айлади меҳр,
Қақшатди сўнг муҳаббат — сеҳр!
Ҳақсизликнинг беаёв тиғи,
Юрагимни тўлдирган йиғи!
Тополмайин меъёр ва мезон,

Сўнги жоним ки барги хахон.
Гар Адллоҳга барчамиз қулмиз,
Маҳкумлармиз, мақтул, мақтулмиз.
Ҳақиқатни сўйламас ҳеч ким,
Охиратни ўйламас ҳеч ким.
Тўрт томонда лаганбардорлар,
Иблисга эш яловбардорлар.
На тартиб бор, на-да интизом,
Дунё – қонга ташна маст Низом!
Гар дилимда бисёр меҳрим бор,
Меҳрим каби оташ қаҳрим бор.
Ё Раб! Мен бир бандаман ожиз,
Авф эт шеърим бўлса ножоиз.
Шундай қисмат кўрибсан раво,
Сабр ҳам бер – минг дардга даво!
Гарчи хаста кўнглимга такрор,
Озор бериб, қилса-да безор,
Минг балога жонимни ночор,
Қайта-қайта қилдим мен дучор.
Муҳаббатга муҳибман, қулман,
Кимга ёмон, кимга маъқулман.
Қалбимга боз тутарман қулоқ,
Ҳақталабман – меники улоқ!
На таъма бор дилда, на гумон,
Ғолиб туғим Эътиқод, Имон!
Ўз ҳолимга қўйингиз фақат,
Эркалансам, қилингиз шафқат.
Гоҳо йиғлаб, куларман гоҳо,
Гоҳо яшнаб, сўларман гоҳо.
Парирўйлар жонимни олар,
Юрагимга тугёнлар солар!
Молу дунё мен учун эрмак,
Шону шуҳрат афсона-эртақ.
Юрагимни қилиб ол ялов,

Кўнгилларни ёритсам бирров –
Ҳеч шубҳасиз мамнун, беармон,
Ўтажакман дўсти қадрдон!

2000 йил.

ВИСОЛ

Дилимда бори ўчар,
Руҳим лочиндай учар.

Пастда қолар юлдуз-ой,
Чорлар илоҳий чирой.

Бегона аввал-охир,
Уйғун ботин-у зоҳир.

Нур бўлиб эшиларман,
Сен билан қўшиларман.

ЭЙ, ЁРОНЛАР

Қорда қолган қўзичоқдай дилдирайман,
Нажот истаб ҳар тўрт томон пилдирайман.
Юрагимда кетмагай ҳеч минг бир армон –
Ҳеч бўлмаса мингдан бирин билдирай ман.

Не кунларни кўрмади бу сағир бошим,
Кўз ёшию, жигар қоним ичар ошим.
Олисларда киндик қоним тўкилган ер,
Билмам қайдан қўним топар етим лошим.

Беш кунлик бу дунёсидан шошиб ўтдим,
Худо дедим, минг бир довон ошиб ўтдим.
Гоҳ қуридим саратоннинг саҳросида,
Гоҳ Жайхундай қирғоғимдан тошиб ўтдим.

Эй ёронлар, бир гап айтай, қулоқ тутинг,
Ҳеч ким парво қилмас қону зардоб ютинг.
Истаманг ҳеч бандаларин илтифотин -
Энг аввало Яратганнинг лутфин кутинг!

Хиреу ҳавас оғзин асло ёполмадим,
Пирларимнинг ортидан ҳеч чополмадим.
Минг бир жонин фидо қилган бир мен учун
Онагинам кўнглин асло тополмадим!

Фарзандларим олдида юзи қораман,
Худо билар, не иш билан оввораман.
Икки ракат намоз кунда малол вале —
Минг мушқулим осон қил деб ёлвораман?!

Сони бору саноғи йўқ армонларим,
Ер остида ётар дардга дармонларим.
Менга армон сизга минг бор насиб этгай,
Армонларим сизга амру фармонларим!

Сиз ҳам балки мендай бағри куйган зотсиз,
Йигит зоти бўлмагай ҳеч қачон отсиз.
Сизлар билан ҳеч тўлмаган кўнглим тўлар —
Илҳомимнинг сарчашмаси, кўш қанотсиз!

Кўлдан қўлга ўтар бобомерос хома,
Сиёҳ бўлар қалбим қони тома-тома.
Шеър-ашъорим битилган қалб қони билан
Мушқулингиз кушод айлар каломнома!

Келмаганман минг бир дарддан нолиш учун,
Даъво қилмам қалбингизда қолиш учун.
Ҳам ҳабиб, ҳам табибман ҳар бирингизга -
Яралганман бор дардингиз олиш учун!

...

Хамон ўша кулба-қасрлар,
Хамон ўша озод-асирлар.

Хамон ўша-ўша тўрт фасл,
Хамон ўша аждоду насл.

Хамон ўша афсус-армонлар,
Хамон ўша олий фармонлар.

Хамон ўша комрону карахт,
Хамон ўша афсонавий бахт.

Хамон ўша тандир-ўчоғи,
Хамон ўша пўсту пўчоғи.

Хамон ўша ҳаёт бўй-басти,
Хамон қилич ажалнинг дасти.

Хамон набий каби битиб шеър,
Шоир «Ҳақнинг элчиман!» дер!

05.08.2005 йил.

Рауф ПАРФини эслаб

Шеърларнинг айтиб аста,
Юрак-бағрим тилинар.
Изғиб излайман хаста...
Эвоҳ, ўрнинг билинар!

Ишонгим келмас ҳануз,
Ҳануз ишонмайман ҳеч.
«Топиб бер!» дер, йиғлар куз,
Бағрим ўртар эрта-кеч.

Жудолик... бедаво дард,
Васлингга етиб бўлмас.
Рауфдай яшаб жўмард,
Мардона кетиб бўлмас!

...

Тошкент. ғариб майхоналарда,
Чорлайверар девона шоир.
Хар аъмоли, эй Ҳамид Парда,
Сарбаст қалбин амрига доир.

Эргашаман чопиб ортидан,
Гар ҳеч қачон ета олмасман.
Вале эзгу орзу юртидан,
Кечиб, олис кета олмасман...

Тошкент. ғариб майхоналарда,
Рауф Парфи девона, кезиб...
«Сипқор! — дея, — эй Ҳамид Парда!» -
Тутар бағрин анордай эзиб!

2005 йил.

...

Барчасини унутсам,
Ёлғиз қўлингдан тутсам.

Турфа олам қоришар,
Қачон кўнглим ёришар?!

Қорамтир осмон туси,
Бўғизлар ёмғир иси.

Селлар ёғса эшилиб,
Йиғлар эдим қўшилиб...

10.04.2007 йил.

...

Шеър айтсам - дил сайраса,
Ахли олам яйраса.
Эл мардлари адолат
Шамширларин қайраса.

Бўлмас гар девон тузиб,
Жаҳолат қасрин бузиб.
Ашъор-шеър илоҳидан
Ҳеч кўнгил бўлмас узиб!

26.06.2007 йил.

...

Қалбимнинг олови ўчганми,
Баҳорим кузакка кўчганми?
Заиф хаста юрагим зарби,
Бездирдими ё ҳаёт ҳарби?

Кўнгим кеч куз қуёши нурсиз,
Муҳаббатим мудрар шуурсиз.
Муздай қалбим тошга урарман,
Сўнгги парвоз завқин сурарман.

15.11.2007 йил.

...

Юрагим юлиб,
Тутдинг қўлимга.
Қарайман голиб,
Ё Раб, ўлимга!

Улкан карвондан
Эвоҳ, кечикдим.
Минг бир армондан
Минг бор ичикдим.

Аланга ўрлар,
Музаффар ҳарбим.
Зулфикор, зўрлар,
қақшатқич зарбим.

Юрагим юлиб,
қўш-қўллаб тутгум.
Музаффар-ғолиб,
Маҳшарни кутгум!

09.04.2008 йил.

...

Минг бир қилмишингиздан,
Ёнганим, ёнган.
Эътиқод-имонсиздан
Тонганим, тонган!

Не алам, гар тор зиндон,
Зим-зиё очун.
Зулмат ичра чароғон
Нур бор мен учун.

Учқуни жисму жонга
Туташгай, ёху;
қуёш каби жаҳонга
Сочарман ёғду.

Нафрат заққуми сиздан,
Ичарман, эвоҳ!
Эътиқод-имонсиздан
Кечарман, Аллоҳ!

09.04.2008 йил.

...

Дардларим қатланар кўксим қаърида,
 Давоси мендан минг чандон нарида.
 Минг дарду минг алам озиғи - қоним,
 Минг дарду аламга гирифтор жоним.
 Оташ-оловида беаёв ёқар,
 Бир жуфт дарё бўлиб кўзимдан оқар.
 Зора очилса деб қалбим кўр кўзи,
 Минг дарду минг алам Ҳамид ризқ-рўзи!

15.08.2008 йил.

...

Қалдирғочлар куз билан кетган,
 Баҳор билан келади қайтиб.
 Қайтиб келмас алвидо айтиб,
 Юрагида муз билан кетган.

Мен ҳам бадар кетарман, қисмат
 Бир ёр топсанг ҳамки муносиб,
 Малҳами жон хотирам исмат
 Юрагингга ўтарсан босиб.

17.08.2008 йил.

...

Гар она ерда пойим,
 Юксак самода жойим.
 Гар замин фарзандиман,
 Юлдузларга бандиман.

Фариб кўринар кўзга
 Суврат-сийратим ўзга.
 Аллоҳ муҳри гилимда,
 Нур-ёғдуси дилимда.

Нурафшон ботин-зоҳир,
Мендадир Зухро-Тоҳир.
Мендадир Фарход Ширин,
Лайли-Мажнун яширин...

Қалбим кўзгусига гар,
Жигар не, ҳатто дигар,
Боқса очиб қалб кўзин,
Муқаррар кўргай ўзин!

18.07.2008 йил.

...

Сенсиз, қошлари қалам,
Ҳамроҳим дарду алам.

Сенсиз қаро қон ошим,
Сарсон-саргардон бошим.

Сенсиз жумла жаҳон тор,
Сенсиз риштаи жон - дор.

Сенсиз, эй саркаш оҳу,
Ҳар бир нафасим оғу.

Сенсиз жумла жаҳонни
Бузарман вайрон қилиб.
Кўз ёшимда, ҳар жонни
Сузарман ҳайрон қилиб!..

18.07.2008 йил.

...

Узилди бор ришталар,
 Хамроҳим фаришталар.
 Ишқим оҳанрабоси,
 Жаннат саррин сабоси.
 Бас келолмас ҳеч алпи,
 Қақшатқич қалбим залпи!..

Алвидо, бор ришталар,
 Ассалом, фаришталар!

20.07.2008 йил.

...

Булбуллардан зиёд зоғ-қумри,
 Фафлат ичра қай каслар умри.

Дунё тархи телба-тескари,
 «Ур-ҳо!», «Ур-ҳо!» - улоқ-кўпкари...

Хатто сендан, қайғули нолам,
 Хирож тилар пулга ўч олам!

23.07.2008 йил.

...

Қай мард қарар хароб ҳолимга,
 Харидор йўқ ўтмас молимга!

Наҳот, сени суйганим қолар,
 Ишқ ўтида куйганим қолар.

Эвоҳ, ҳамон чорасиз оҳим,
 Савобимдан бисёр гуноҳим.

Олиб учар йиллар шамоли,
Ёддан ўчар дўст-ёр жамоли...

Бошим олиб кетсам ҳам бадар,
Васлинг илинжида дарбадар,

Калдирғочдай валфажр айтиб,
Баҳор билан келарман қайтиб!..

25.07.2008 йил.

...

Билармисан, ёр, сенсиз,
Дунё – тор зиндон энсиз.

Сенсиз тунлар тонги йўқ,
Савдойиман онги йўқ.

Сенсиз қон ичар ошим,
Сарсон-саргардон бошим.

Сенсиз йиғлар баётим,
Сенсиз дўзах ҳаётим.

Сенсиз тутқун-асирман,
Нотавонман, басирман.

Эвоҳ, сенсиз қолганим,
Безавол йўқолганим!

28.07.2008 йил.

...

Тобакай ўртанар ўртанган жоним,
Тобакай ўт ичра жону жахоним!

Тобакай бошимда минг тошу табар,
Тобакай йўлдош минг худобехабар?!

Тобакай йиртқичдай кушанда олам,
Замину самони титратар нолам?!

Тобакай пушаймон-афсус тилимда,
Тобакай минг доду фарёд дилимда!

Тобакай минг оташ-ўтда куярман,
Токай кушандаи жоним суярман?!

28.07.2008 йил.

...

Ўқилмас Ҳақ китоби,
Таъсир қилмас хитоби.
Туғишган оға-ини,
Ўзга эътиқод-дини.
Ким учун ақча азиз,
Ким учун гуноҳ лазиз.
Хар ким хар маъбуд қули,
Қаҳат банда маъқули.
Ким учун оз бор бойлик,
Ким кўз тутгани - ойлик...
қилич шиддат-шитоби,
Ханжар ҳисоб-китоби.
Ёлғон ваъдаси-сўзи,
Басир, эвоҳ, қалб кўзи!

Гар мудом янграр азон,
Инсон қиммати - хазон!
Оёқ ости кибриё,
Хиёнат, макру риё.
Замин бир, ёлғиз офтоб,
Вале минг турфа хитоб.
Тутар шайтон қўлидан,
Чиқар Аллоҳ йўлидан.

Ўқилмас ҳеч Ҳақ китоб,
Минг дод-фарёд, минг итоб!..

30.07.2008 йил.

...

Лочин каби ҳаволар калом,
Минг бир дардим даволар калом!

Келар мозийдан ҳам наридан,
Ўтар минг бир аср қаъридан,
Тутиб олис иқбол баридан,
Жой олар ҳар қалб минбаридан.

Туғишгандан яқинроқ дилбанд,
Айлар минг дил, минг йилни пайванд.

Ё Раб, дилда ният йўқ ўзга,
Айлансам бас муқаддас Сўзга!

30.07.2008 йил.

...

Қасдма-қасд минг бир бебош,
 Бошга отса ҳам минг тош,
 Гар метин эмас бардош,
 Жонсиз қолса ҳамки лош,
 «Элатим!» десанг, қардош,
 Кўздан тўкма қатра ёш,
 Эгилмагай мағрур бош!

Элу юрт қолса мардсиз,
 Тутдай тўкилгай дардсиз!

31.07.2008 йил.

...

Ишонмас ҳеч севгим кучига,
 Илмас ҳатто кўзин учига.

Ўтар минг ноз билан ёнимдан,
 Севарман, ё Худо, жонимдан!

Таърифини соларман шеърга,
 Хар ганж шеърим, воҳ, урар ерга!

Олиб қочса ҳамки ўзини,
 Яширса ҳам шахло кўзини,
 Раво кўрмаса ҳам сўзини

Босиб ўтар дея жононим,
 Тушадим пойига минг жоним!

31.07.2008 йил.

Чорлар Бируборим!
Рауф ПАРФИ.

Ўйлай-ўйлай ўйларим ўярман ўмганимга,
каноат қилмам қалбим қаърига кўмганимга.
Хайратда аҳли олам хаёлга чўмганимга,
Ўйлай-ўйлай ўйларим ўярман ўмганимга!

Телбаман, тақир тақдир айирган эс-хушидан,
Сармаст бўлмагай сарбаст муҳаббат сархушидан.
Айрилиб тайриларман қалбим озод қушидан,
Телбаман, тақир тақдир айирган эс-хушидан.

Анқимаса қон ҳиди - сўзларимга ишонманг,
Ёнмаса ишқ ёлқини - кўзларимга ишонманг.
қувончга бўлмаса эш - бўзларимга ишонманг,
Анқимаса қон ҳиди - сўзларимга ишонманг!

Ибтидо-интиҳони боғлар олтин ҳалқаман,
Саҳройи калом ичра қирқ карвондай қалқаман.
Каломи шариф мисол бошингизда балқаман,
Ибтидо-интиҳони боғлар олтин ҳалқаман.

Чорлар илоҳий чирой - шитоб кетиб бораман,
қалбим ҳақ буюрганин адо этиб бораман.
Ўйларим ўмганимга ўймай нетиб бораман,
Амринг вожиб, васлингга, Раббим, етиб бораман!

01.08.2008 йил.

...

Хар дүппининг остида бир киши бор,
 Бегона-ёт бизда қандай иши бор.
 Дўсту ёрон бошда минг ташвиши бор,
 Минг бир ташвиш минг бир заҳар ниши бор.

Худо қўллаб, минг сарҳад босиб ўтдим,
 Хар сарҳадда юрагим осиб ўтдим.
 Ҳамон ношуд-нотавон косиб ўтдим,
 қай тил билан айтай муносиб ўтдим.

Юрагимда гар ҳаёт минг зарби бор,
 Раҳмон ила Шайтон гар минг ҳарби бор.
 қоним ила тўйинган минг абри бор,
 Не ғам, ҳатто тошни тешар сабри бор!

Ўзгармагай ҳамон даҳри дун тарзи,
 Хоки туроб ҳамон кўнглим минг арзи.
 Бисёр ҳар банданинг бандада қарзи,
 Меҳрим қўшқўллаб тутарман - Ҳақ фарзи!

Кўз ёшларим маржон шода-шодадир,
 Қалбим қони дўст-ёр учун бодадир!

Кечир, ё Раб, мантиғи йўқ саволим,
 Нечун бисёр соғинганлар заволим?!

04.08.2008 йил.

...

Шеър-ашъор домидаман,
Минг орзу комидаман.
Оташин ишқ-муҳаббат
Хукми-аҳкомидаман.

Фарходдай жўмарди ишқ,
Олиб кетар дарди ишқ!

Муҳаббат мевасиман,
Аҳли ишқ шевасиман.
Шириндай ширин жоннинг,
Фарходдай бевасиман.

Агар ишқ бўлса гуноҳ,
Гуноҳим кечир, Аллоҳ!
Шеър-ашъор домидаман,
Минг орзу комидаман.
Икки дунё муҳаббат
Хукми-аҳкомидаман!

05.08.2008 йил.

...

Олам яратдим холис,
Замон-макондан олис.

Нишон йўқ хиёнатдан,
Тамали диёнатдан.

Йўқ асло жабру жафо,
Аъмоли меҳру вафо.

Холи минг бир саволдан,
Таназзулдан-заволдан.

Топилмас бирор ҳалак,
Малаклар лак-лак фалак.

Афсона баланду паст,
Ишқ майидан барча маст.

...Олам яратдим холис,
Замон-макондан олис.

Хаёлим учоғида,
Бахтим бут қучоғида!

06.08.2008 йил.

...

Тоғдай бўлса савлатим,
Завол билмас давлатим.

Дарёдай чопсам тинмай,
Мавжимга ғубор инмай.

Осмон бўлсам сарбаланд,
Беролмас ҳеч бир зўр панд.

қуёш бўлса оловим,
Мудом голиб яловим.

Дўст-ёр бўлса ўнг-сўлим,
Енголмас ҳатто ўлим!

Ожизман! Минг бор, Саттор,
Сотар тақдири аттор!

08.08.2008 йил.

...

Кўзимда шашқатор ёш,
Саждадан олмасам бош!

Янграр сирли тарона,
На сарҳад, на карона.

Саргашта руҳим тинган,
Илоҳий сурад инган.

Файзиёб сана шоми,
Маст айлар ҳаёт жоми.

Ёху, нигорон нигор,
Қаршимда Парвардигор!

20.08.2008 йил.

...

Кетган дўст-ёр алвидо айтиб,
Ҳар тун келар бағримга қайтиб.

Бошим узра юксак парвози,
Малҳами жон ҳар қўнгил рози.

Ёрқин юлдуз порлар мунаввар,
Ҳар чехрада минг шамси анвар.

Бу не унсиз суҳбат, Раббано,
Ҳар сукутда минг ҳикмат-маъно!

Бор кетганлар алвидо айтиб,
Келар ҳар тун билан то қайтиб:

Жавоби йўқ савол йўқ, савол,
Сизу бизга завол йўқ, завол!

01.09.2008 йил.

...

Ким ҳам тинглар бағрим фиғон-ноласини,
Бошин силар ким бегона боласини?!
То англамас тани бошқа минг бир дардим,
Не наф минг бор гар дод солсам: йўқ деб мардим?!

Яккам-дуккам сочларим ҳеч қораси йўқ,
Йўлиққанман дардга - даво-чораси йўқ.
Ё Раб, ё Раб, ё Раб! қандай хўл баломан,
Минг балога минг бор, эвоҳ, мубталоман!

Пора айлар бағрим муҳаббат булбули,
Гуллаб-яшнар қоним ичиб қисмат гули!

09.09.2008 йил.

...

Камина гар она замин фарзанди,
Афсунгар илоҳий каломга банди.
Ташна кўнглим азал-абад дилбанди
Калом ишқида эмраниб ўртанди.

Калом ишқи, эвоҳ, дарди бедаво,
Кушанда ғанимга кўрмасман раво.
Ва лекин гулшани калом бебаҳо,
Мисли боғи беҳишт гўзал, боҳаво.

Бу боғда минг бир ниш бағрим яралаб,
Ўтарман минг бир гулдаста саралаб!

06.10.2008 йил.

«Зулфизар» оҳангларида

Сочим ўсиб, қошимга-кўзга тушди,
Йўлларимиз ёр билан ўзга тушди.
Парвона гар минг париваш, минг пайкар,
Ишқим каломи шариф-сўзга тушди!

Шўх шалола тоғдан тушар шовуллаб,
Ёнар жоним ишқ ўтида ловуллаб.
Ишқим пинҳон тутай дерман ва лекин
Шайдо кўзим қилар шарманда гуллаб!

Лочин қўнар дов овчининг кафтига,
Сувлар сепдим оташ қалбим тафтига.
Пеш қилма ҳеч аҳли жоҳил айбини,
Наф бўлмас минг айтган билан афтига.

Бой кимҳоби, йўқсил ҳамон бўз билан,
Яралади бағрим шахло кўз билан.
Қуруқ келди деманг асло шоирни,
Кириб келса тиллога тенг сўз билан.

Шоир Абдул Хамид деган номим бор,
Шоҳ Машрабдан мерос Жамшид жомим бор.
Бўй-бастимга боқиб «Суф-э!» деманг ҳеч,
Дилда бисёр ганжим - алиф-ломим бор!

Кафолат йўқ йил мавсуми, фаслига,
Дуо кетган азал одам наслига.
Ғам-қайғудан қолмас асло ном-нишон,
Содиқ бўлса аҳли башар аслига.

Қояларда аксарият нам бўлмас,
Шерюракда армон бўлмас, ғам бўлмас.

Ваъда қилмам сизга толе ва лекин
Шоирига эргашган эл кам бўлмас.

Тасанно дер барча жўмард азмига,
Аҳли имон шайдо шоир назмига.
Гар рўшнолик истасангиз барчангиз
Чорлагайман шеър ашъор базмига!

Сочим ўсиб, қошу қўзимга тушди,
Нозим бахту тахти ўзимга тушди.
Қаламқошлар меҳри ўзим қолиб, воҳ,
Қаламқош шоҳбайтим-сўзимга тушди!

06.10.2008 йил.

...

Етар ҳар бир паривашга боғланишлар,
Етар ҳижрон оташида доғланишлар.

Бамисоли қора терга ботган занжи,
Етар хаста юрагим минг чеккан ранжи!

Токай минг бир фарёд чекай, тортай нола,
қора қонга ботган қалбим алвон лола.

Токай қадрим қора лойга қорилгай, бас,
Юрагим минг ёриғи минг ёрилгай, бас?!

Тақдир бошим узра токай ўйнатар тош,
Бамисоли тирик мурда токай хор лош?

Токай, Тангрим, синагайсан, айт, иродам,
Даҳри дунга қарши тургай қай мард одам?!

Токай гўё оғрингайсан саволимдан,
Наҳот Сен ҳам яйрагайсан заволимдан?!

...

Азоб берманг чертиб кўнглим чегасига,
Етар! Жоним топширгайман Эгасига!

27.10.2008 йил.

...

Маккор дунё доғули,
Оби ҳаёт оғули.
Ҳар иш саришта гўё,
Ҳар зот фаришта гўё,
Ва лекин қаҳат имон,
Аксарият беимон.
Ҳамон бебурд-бемаъни,
Шиор қилган таъмани!
Аҳли дил тузиб борар,
Аҳли нафс бузиб борар.
қаҳат, қатағон тенглик,
Нетиб, воҳ, қилай кенглик?!
Дунё ичра доғули,
Ҳар байт-сатрим оғули!

20.11.2008 йил.

...

Бетиним оғам-иним,
Юраккинам, бетиним!
Дедим унга: – Ҳамнафас,
Нетар тинсанг бир нафас?
Деди: – Бу қандай савол,
Тинсам топарсан завол!

20.11.2008 йил.

...

Юрагимга ханжар санчдингиз,
Тегирмонга солиб янчдингиз.

Жон риштасин арқондай ўриб,
Бор шарбатим олдингиз сўриб.

Минг бир зарбдан мисоли тўнгат,
Хатто бутун қолмади сўнгат.

Тириклайин ўтда ёқдингиз,
Қозиқ каби ерга қоқдингиз.

Эй дўсту ёр, минг бора таъзим,
Қон ичиб қилдингиз базм!

25.11.2008 йил.

...

«Итоат эт менга шул замон,
Ё айлагил телбани тупроқ!»
В.Брюсов.

Наҳот бўлмас мўъжиза содир,
Наҳот шоир бўлмасам нодир?
Ахир мисли булбули шайдо,
Мен ҳар калом ёнида пайдо.
Ахир ҳар бир баркамол ҳақ сўз,
Жисму жоним учун ризқу рўз.
Илҳом туғин тутган онимда,
Калом лашкари фармонимда.

Эртаю кеч калом саралаб,
Пора дилим минг бор яралаб,

Бўлгай дея пўлатдай пухта,
қоним билан қилиб омухта,
қиздирарман қалбим қўрида,
Савдойилик - шоир шўри-да!

қидирмасман ортиқ гулрухсор,
Оч, эй Калом, мен учун рухсор!
Сир-асроринг беқиёс сенинг,
Итоат эт амримга менинг!
Мўъжизага фақат сен қодир,
Ошиғинг қил шоири нодир!

28.11.2008 йил.

...

Ҳар кимса ҳам бўлмас баҳодир,
Йўқ, мен шоир эмасман нодир.
Мисли бийрон булбули шайдо,
Мен ҳар калом ёнида пайдо.
Комил дилда етилган ҳақ сўз,
Жисму жоним учун ризқу рўз.
Эртаю кеч калом саралаб,
Хаста дилим минг бор яралаб,
Ҳар каломим бўлгай деб пухта,
қоним билан қилиб омухта,
қиздираман қалбим қўрида,
Савдойилик - шоир шўри-да!
Илҳом қушин тутган онимда,
Калом лашкари фармонимда.
Учқур сўздан боғлайман қанот,
Пойим узра ётар самовот!
қора кучлар билан қилиб жанг,
қиларман сўз билан ҳолин танг.
қидирмасман ортиқ гулрухсор,

Хар сўз очса бас менга рухсор!
 Сўз билан ҳар ишга қодирман,
 Минг баходир ичра нодирман!

28.11.2008 йил.

...

Бу қандай ибодат,
 Бу қандай одат,
 Тилим лол каломи шариф қошида.
 Иқболми ё завол қора содат,
 Сузарман чирпираб кўзим ёшида!

Бўзлар, нелар кўзлар девона сўзим,
 Наҳот минг бедаво дардга даво сўз.
 қисмат тафтиш қилиш ўзимни ўзим,
 Наҳот сўз ризқу рўз, навбахор-Наврўз.

Токай сипқорганим майи изтироб,
 Тобакай пирларим арвоҳи ҳамдард.
 Сипқориб юрагим қонин мисли об,
 Чекарман эрта-кеч минг бир оҳи сард?!

Тобакай худкушдай ичиб ўз қоним,
 Бағрин қон қиларман дўсту душманим.
 Наҳот то қиёмат, Тангрим-ҳоқоним,
 Калом зулфиқори қиймалар таним!

...

Сўзга сиғинмоқлик одатим,
 қабул айла ҳақ ибодатим!

Тўйиб ичган сўз шаробидан,
 Уйғонади ғафлат хобидан.

Калом сеҳри бўлмайин аён,
Дарди дилин ким айлар баён?

Муждаи ҳақ сигиндим сўзга,
Саодат йўқ мен учун ўзга!

...

I

Ўртанай бағрим ўйиб,
Йиғлай бас, тўйиб-тўйиб.
Юрагим минг бир доғи,
Додгар дод-фарёд чоғи.
Кўнглимда губор қат-қат,
Кўз ёшим ювар фақат!

II

Ноўрин дема нолам,
Нолам - мунаввар олам.
Ожиз дема кўз ёшни,
Тешар ҳар дилда тошни.
Чекмаса алам-ғусса,
Лошдан фарқи йўқ жусса.
Ким чидамас аламга,
Етмас қоши қаламга.
Тегирмонга тушмай дон,
Дастурхонда бўлмас нон.
Тўрт унсур бири, ошнам,
Дунё устунни - об-нам!
Тингла, бас, шоир сўзин:
Ранж очар қалбинг кўзин!

02.12.2008 йил.

...

Кай дорга осилмадинг,
Калбим хеч босилмадинг!

Замин-да ота уйинг,
Соғинар кўкни куйинг.

Бешафқат ёв-ағёрга,
Бегонасан дўст-ёрга.

Қичаб-қистаб тўрифинг,
Маъқуллайсан йўрифинг.

Раҳмонми излаганинг,
Шайтонми гизлаганинг?!

Азоби жонсан танга,
Хиёнат бу Ватанга!

Калбим, босилармисан,
Ва ё осилармисан?!

02.12.2008 йил.

...

Кош қоқиб, кўз сузма, бас, Илхом!
Оғушингга ол мени, Ором!

Этагимдан лўливаш аёл,
Тортқилама, эй, қора хаёл!

Куйлангандай қўшиғим-куйим,
Раббим! Наҳот муштоқ чин уйим!

Наҳот, бу мен кўкни қучган қуш,
Наҳот ҳаёт бир нафаслик туш.

Дўсту ёрга мажбуран эшман,
Ҳамон хилватсевар дарвешман.

Кемирган томирим минг жафо,
Жафо ортиқ менга ҳар вафо.

Қор қўйнида қон қақшар қоя,
Раббим! Банданг қилгил ҳимоя!

11.12.2008 йил.

...

Севги дарди тушмас қай бошга,
Шаробига минг бор қонганман.
Эй дўст, етиб улуг бир ёшга
Муҳаббатдан гўё тонганман.

Баҳо бер бу сўзимга холис,
Ёш-ялангга юксак қоя ишқ.
Баркамоллик йўлида олис,
Тилло тахтдай пиллапоя ишқ!

15.12.2008 йил.

...

Яхшию ёмон дема,
Макону замон дема.
Жабр етса ҳам жонга,
Қисмат беомон дема.

Гар дунё азал шундай,
Кай куни қаро тундай.
Топилмас ҳамон кўкда
Бетимсол Замин бундай!

15.12.2008 йил.

...

Омон ўтдим минг бир домидан,
Мастонаман ашъор жомидан,

Хаёл етмас олий тоmidан,
Шеър айтаман Аллоҳ номидан.

Даъватимга кимки эргашар,
Юксак юлдузларга тенглашар.

Ашъор қасри сифмас таъбирга,
Кел-эй, дўстим, қучайлик бирга!

22.12.2008 йил.

...

Юксалганман, чўзган билан етмас ҳеч қўл,
Юксалтирса, не тонг, яна илоҳий йўл.

Орангизда ёлғиз шарпам юрар хаста,
Самовотга жону жаҳоним пайваста.

Минг авлиё, минг пир билан сирлашгайман,
Ҳатто бир тан, бир жон бўлиб бирлашгайман.

Топгандайман асов ҳаёт маромини,
Ўтинчим шу: бузманг бу жон оромини.

Кошки сизни ўзим билан олиб кетсам,
Алвидо! Гар самовотда қолиб кетсам!

24.12.2008 йил.

...

Етар чеккан минг бир озорим,
Бағрим тигдай тилса ҳам зорим,
Касод бўлса бўлсин бозорим,
Қаровсиз қолса ҳам мозорим,
Баланд туриб номусу орим,
Фидо қилгум йўлида борим!

01.01.2009 йил.

...

Кечдим сендан, меҳрсиз дунё,
Минг бир макринг ожиз қошимда.
Эй маккора, сеҳрсиз дунё,
Насиб қилмас сенга лошим-да!

Самовотлар ўғлиман озод,
қучоғига кетарман учиб.
Ва беҳуда соларсан фарёд,
Изларимни бевадай кучиб.

01.01.2009 йил.

...

Аён айла, ай Ҳоким,
Қайдан жой топар хоким?!

Мудҳиш ўйлар айлар фарқ,
Томошаталаб бефарқ.

Айро руҳим ва таним,
Чорлар ашъор - ватаним!

Эвоҳ, тентирайман зор,
Етар, боқма интизор!

Саволга ҳеч очма лаб,
Кетаяпман олислаб!..

02.02.2009 йилдан.

...

Токай бошим чиқмас кулкидан,
Жой бер, ё Раб, ашъор мулкидан.

Юрагимга санчилган ҳақ ўқ -
Шеърдан ўзга овунчоғим йўқ.

Юз ўгирган мендан ҳирсият,
Вале бобомерос ирсият,

Ашъор билан гарчи иноқман,
Эвоҳ, ёлғиз, яккаман, тоқман!

Эвоҳ, на бир ҳунар соҳиби,
Ва на масжид имом-роҳиби!

На яратдим чўллар ичра боғ,
Юрагимда армонли минг доғ.

На сиғдим мен бепоён ерга,
На самодай чеки йўқ шеърга.

Маҳв этар гар интиҳо дасти,
Руҳим ором билмай асти!

02.02.2009 йил.

...

Қўлга олдим шеър-ашъор созин,
Шеърга солдим қайноқ қалб розин.

Парвонадай чарх урар сўзлар,
Гоҳ кулар; гоҳ, дод солиб бўзлар!..

Калом сеҳри айлаган карахт,
Наҳотки шу мен қидирган бахт!

Дардимга гар йўқ ўзга даво,
Фанимга ҳам кўрмасман раво!!!

02.02.2009 йил.

...

Сипқораман илҳом жомидан.
Хаёт-барҳаётлар номидан,

Эртаю кеч қоралайман шеър,
Мададкорим ҳазрат Алишер.

Хамон телба хилватсеварман,
Шеър айтишда булбул, чеварман.

Деманг асло шунчаки ҳавас,
Аксар бахши кела олмас бас.

Мастона-маст илҳом жомидан,
Шеър айтаман Оллоҳ номидан!

02.02.2009 йил.

...

Кимнидир нафсига боғлаб қўйгансан,
 Кимни кимлар сари чоғлаб қўйгансан.
 Аҳли башар учун бўлгай деб ибрат,
 Ошиқ юрагим, воҳ, доғлаб қўйгансан.

...

Дилимда минг битта доғ билан ўтдим,
 Зиммамда минг битта тоғ билан ўтдим.
 Минг дарду минг алам, минг ҳасрат ичра,
 Минг телба, минг бир носоғ билан ўтдим.

...

Шеърү ашъор менга қўш қанот,
 Шеърү ашъор мен учун нажот.
 Хаёт-мамот ашъор билан бот,
 қилажакман зўру зарни мот!

...

Муқаддас сўз бос яшнагай олам,
 Доя бўлгай қувонч-шодликка нолам.
 Хар шоҳ байтимдан минг рўшнолик топиб,
 Ёд этиб руҳим шод айлагай болам.

...

Шеърү ашъор билан гар кўнгил тўлмас,
 Калом сарбозларин ҳеч енгиб бўлмас!
 Бебаҳо шоир ҳам меҳмон ва лекин
 Хар шоир шоҳ байти ҳеч қачон ўлмас!

...

Арзимас бурда нон, гар парча бўзга,
Ишондим аввалу охири Сўзга!

Қорним тўқ, гар эгним қилмаса ҳам бут,
Ашъор-шеърдан зиёд йўқ менга маъбуд!

Солса ҳам қалб ичра минг бир алам-ранж,
Топмадим дунёда шеърдай тилло-ганж.

Шеъру ашъор мангу бахтим-бахорим,
Шеъру ашъор собит эътиқод-орим!

Шеъру ашъор боис ёришар онгим,
Шеъру ашъор боис жарангдор бонгим.

Шеъру ашъор менинг боқий баётим,
Шеъру ашъор ичра мангу ҳаётим!

09.02.2009 йил.

...

Омади чопганлар от суриб ўтар,
Кимлар истеъдодин созуриб ўтар.
Асил шоир илҳом алангасида
Жон, жумла жаҳонин қовуриб ўтар!

Мўмин учун фарз беш маҳал ибодат,
Ўт ичра ёнмоқлик менга ҳам одат.
Самандларман оташ-аланга ичра,
Ё Раб! Даркор эмас ортиқ саодат!

16.02.2009 йил.

АЙТИШУВ

ЙИГИТ:

Юрагим қўлга олдим,
Хузурингга йўл солдим.
Пешвоз чиқиб, ойжамол,
Қалбим қабул қилиб ол!

ҚИЗ:

Томинг кетганми, безбет,
Кимга керак парча эт?!
Яйрай десанг Гул билан,
Келгин бир қоп пул билан!

ЧЎЛПОН МОНОЛОГИ

Навоий - бепоеён илоҳий очун,
Оташ офтоб каби ёқар жон-танним.
Ёлғиз буюк Ҳазрат хурмати учун,
Минг бир жоним фидо сенга, Ватаним!

Она юрт! Жонингни жабборга бериб,
Гар не буюкларни оёққа қўйдинг.
Вале аксар афсус тошларин териб,
Армон шаробига минг бора тўйдинг.

қайноқ кучофингдан тополмай макон,
Бобур Мирзоларинг кетди тентираб.
қон билан ҳам қонмас минг бир султон-хон,
Юзингга оёғин қўйди сенсираб!

«қиблагоҳлар осий, туғишганлар ёв!»
Асрлар қаъридан келар дод-фарёд.
Ёвдай ялавочлар талаб беаёв,
Не пок орзуларинг қилмади барбод.

Муаззам мозийга термилиб гоҳо,
Шубҳали хаёллар ичра толаман.
Маъзур тут, янглишсам, эй буюк даҳо,
кошингда мен ҳамон ношуд боламан.

Вале қай жабҳага солмайин назар,
Дароздай туюлар ёвузлик дасти.
Хезланар қонсираб ҳануз, алзаҳар,
Эзгуликда гўё бор каби қасди.

«Йиғлоқи баҳши!» деб қилманг ҳеч тана,
Рўқач ҳам қилманг ҳеч минг бир баҳона.
Исботми, минг пора юрагим, мана,
Ҳар битта порада минг қонли пона!

ғараз маломатга эътирозим йўқ,
Юксак даъволарим бағоят катта.
Хаётимга нуқта қўйса ҳам гар ўқ,
Иқболим тонгига етгум, албатта!

Балки қай даргоҳда шум ният билан,
қора дафтарларга хатланажакман.
Не ғам! Ор-номусу ҳамият билан
Иқбол оғушига отланажакман!

10.03.2009 йил.

...

Не ишларни қилмадим,
Неча бор қоқилмадим.

Тушмадим не кўйларга,
Бормадим не ўйларга.

Хаёлим юлдуз-ойда,
Топсам дея наф-фойда.

Дийдам тахир ёши об,
Юрагим қони шароб,

Кўрдим минг марду номард,
Тортдим минг ғусса, минг дард.

қисматим узун қисса,
Лутфинг билан, алқисса, -

Панд беролмас минг дом-печ,
Гар ўлиб кўрмадим ҳеч,

Минг бир дардим қилсам фош,
Азроил ҳам қотар тош!

14.03.2009 йил.

...

Нечун, ё Раб, саволим,
Соғинган кўп заволим?!

Бу не қисмат беаёв,
Ҳатто туғишганлар ёв?!

Кун-тун, зиё ва зулмат,
Сулаймон, қорун, қулмат...

Бағри қон Фарҳод-Ширин,
Ҳар ён минг сир яширин.

Жавоб бер, Одил ҳаким,
Банданг йўлдан урган ким?!

Лекину бироқ, аммо...
Нечун минг бир муаммо?

Нечун, воҳ, нега ахир,
Шароби ишқ ҳам тахир.

Минг хатар ҳар қадамда,
Ёлғиз нажот адамда!

14.03.2009 йил.

...

Ўзим олганман қўлга,
Интизор боқиб йўлга,

қидирмасман ортиқ бахт,
кодир Эгам ҳукми тахт!

Ҳаёт-мамот низоми,
Яратган интизоми.

Чигал минг бир ришта, уз!
Ҳаёт тарзим бошдан туз!

14.03.2009 йил.

...

Хеч кимга кўрмасман қисматим раво,
Хеч кимдан дардимга кутмасман даво.

Ортиқ ҳеч кимсадан йўқ ҳеч илинжим,
Хатто тожу тахтдан муқаддас тинчим.

қалбим қучоғига жо этгандай шеър,
Таним то қиёмат ардоқлагай Ер!

Тунлари юлдуз-ой, кундузи бадр -
Парвона, зиёда не даркор қадр!

14.03.2009 йил.

...

Жой олай деб пари рухсор ёр пойидан,
Шайдо қалбим яраланган минг жойидан.

Кундан-кунга зиёд дунё минг ташвиши,
Санчилар қалбим кўзига минг бир ниши.

Кетсам, не тонг, Бобур каби, эй диёрим,
Юрагимга чанг солар қай дўсту ёрим!

Юксалтирган ору номус, исматимни,
Юрагимга боғлаб қўйган қисматимни.

Лутфи билан гар минг доvon ошаяпман,
Юрагимни гаров қўйиб яшаяпман.

Алангаман бошдан-оёқ оташ-олов,
Оташ-олов юрагим бош узра ялов.

Қисматинг, ёр, топшир, бас, ихтиёримга,
Олиб кетай оташ-олов диёримга!

14.03.2009 йил.

...

Ўз ҳолимга қўймас мени токай барча,
Қўйиб берсам манглайимдан очар дарча.

Машаққатсиз топиб бўлмас ризқу рўзни,
Ёқтирмайди ҳамон аксар тўғри сўзни.

Юрагимга нафрат ўтин қаладилар,
Қашқир каби талаб, қоним яладилар...

Йўлим узра минг бир қашқир галаси бор,
Ё Раб, қонли қилмишларин чаласи бор!

Эвоҳ, «Алвон лола!» деб чанг солиб барча,
Қалбим юлар кўксим узра очиб дарча!

14.03.2009 йил.

...

Минг азобу минг ситамдан тўйганман,
Кўкрагимни ўзим қасдан ўйганман,
Ҳар амални эзгуликка йўйганман,
Юрагимни кафтим узра қўйганман.

Қай дўст-ёр сардафтаридан йўқолдим,
Кўнглим ҳар порасидан минг ўқ олдим,
Юрак билан яшаш ҳадисин олдим,
Яратганнинг даргоҳига йўл солдим.

Не кўйларга солиб кўйдим ўзимни,
Кузғунларга чўқитарман кўзимни,
Коним билан не энгил-бош бўзимни,
Алвон қилдим лоладай ҳар сўзимни.

Қалбим тори минг дарддан жаранглагай,
Дардим минг бир ўтда куйган англагай!

16.03.2009 йил.

...

Юрагимни жаранглаган тор этдим,
Минг бир оҳим алангаи нор этдим.
Чиқолмасдан шайтон йўриғидан, воҳ,
Қай дўст-ёрим кушандаи мор этдим.

Ўтар бўлдим даҳри дундан зор билан,
Хасталанган зор дили бемор билан.
Ичиб ўзи пиширган ошни қайта,
Яшамагай ҳеч ким мендай мор билан!

16.03.2009 йил.

...

Қай томон қўймай қадам
Муҳаббат чоҳи келар.

Юрагим минг бир дарду
Алам жанггоҳи келар.

Хайҳот, Хирот томондан
Навоий оҳи келар.

Солланиб баланд дорда
Дарвешлар шоҳи келар.

Кесилган боши қўлда
Нодира моҳи келар.

«Ё Аллоҳ!» деб мўминлар
Пушти паноҳи келар.

Ё Раб! Ё Раб! қошимга
Яратган роҳи келар!

22.03.2009 йил.

...

Ҳар бир гўдак билан қайта туғилиб,
Ўларман ҳар марҳум билан бўғилиб.

Сигдира олмадим шеърга ноламни,
Кадрлай билмадим мерос оламни.

Хирсу ҳавас ҳар он, ҳар лаҳза, нафас,
Озод қалбим учун темиртан қафас.

На қалбим амрини айладим бажо,
На жиловлай олдим атворим бежо.

Ҳамон ўз соямдан чўчиб яшайман,
Ҳамон талх андиша ошин ошайман.

Кун сайин зиёда зиммамда фарзим,
Кун сайин шахсимдан бегона тарзим.

Кун сайин дўст-ёрдан олисман-олис,
Мозий оғушида аҳли дил холис.

Кун сайин ҳар гўдак билан туғилиб,
Ўларман марҳумдан аввал бўғилиб.

08.04.2009 йил.

...

Бандаман, нолиш гар гуноҳ, нораво,
Қисматим ганимга кўрмасман раво.

Кун сайин домига тортар қалб қаъри,
Кун сайин бегона жумла ёш-қари.

Кун сайин сарбаланд фиғону нолам,
Чорлар оғушига мунаввар олам.

Ташвишлар жандасин саркаш руҳ ечар,
Телбадай ҳатто минг жондан ҳам кечар.

Минг талаб, Раббано, каттадан-катта,
Маҳв этар, келтирар ё шон, албатта!

08.04.2009 йил.

...

Таъқиб қилар, ё Раб, буюклар руҳи,
Қасди жон афсунгар калом шукуҳи!

Зоҳиран сиз билан гарчи биргаман,
Пайваста илоҳий асрор-сирга ман.

Ўтинчим, қайтарманг мени йўлимдан,
Ҳақ йўлда қайтмасман ҳатто ўлимдан.

Манзилга етарман дарёдай тошиб,
Гадо не, шоҳлар ҳам эргашар шошиб.

Қўш қанот афсунгар калом шукуҳи,
Олиб учар шоён пирларим руҳи!

08.04.2009 йил.

...

ЧЎЛПОН

Тун бўйи баҳорги дарёдай тўлиб,
Куйладим ҳазратим Навоий бўлиб!

Тун бўйи қаландар-дарвеш кавкаби,
Фигон чекдим Машраб султоним каби!

Тун бўйи минг юлдуз, ҳилол ҳам гувоҳ,
Нодираи даврон бўлиб чекдим оҳ!

Келажак бағрида барҳаёт азал,
Муқимий, Фурқатдай битдим шоҳ ғазал!

Тун бўйи қайтмадим қисмат - йўлимдан,
Ҳазратим Оғаҳий тутди қўлимдан.

Субҳи содиқ аро музаффар шоён,
Порладим бамисли мунаввар Чўлпон!

08.04.2009 йил.

...

Шоир - калом сарбози,
Хаёт-мамот дорбози.

Пойимда она замин,
Бошда самои самин.

Полвон мозий муаззам,
Алвон иқболи аъзам.

Кидирмам саробий бахт,
Муқаррар қисматим тахт.

Хамид - калом сарбози,
Хаёт-мамот дорбози!

Мангу муқаддас Исмим,
Безавол ҳатто жисмим!

09.04.2009 йил.

...

Йўғрилган қон билан байту фардларим,
Байт-фардим қон ичиб гуллар вардларим!

Хиёбон ям-яшил арчаси билан,
Шеърим алвон қалбим парчаси билан.

Яхши-ёмон билан ишим йўқ ортиқ,
Шоҳона ҳар байтим илоҳий тортиқ.

Лутфи билан юксак мақом-мартабам,
Юрагим меҳроби муқаддас Каъбам!

Замону макондан олисман, олис,
Аё дўст, баҳо бер тарзимга холис:

Илҳом париларин қучоғидаман,
Шеър-ашъор аланга ўчоғидаман!

2009 йил 24 апрель.

...

Катта йўлдан қайрилдим,
Дўст-ёрдан ҳам айрилдим.

На кент-овул, на сахро,
На Ширин бор, на Захро!

Чикора бор ишқ ҳайли,
Ўзим Мажнун ҳам Лайли!

Қалбим қони ризқ-рўзим,
Фуқаро-султон - ўзим!

Қайдалигим айтмасман,
Алвидо, ҳеч қайтмасман!

2009 йил 24 апрель.

...

Токабай жангу жадал,
Жон оларсиз бебадал.

Қалб кўзларин кўрлиги,
Пешоналар шўрлиги!

Сарсон-саргардон йўлсиз,
На қуруқсиз, на хўлсиз!

Зебу зийнату самин
Занжирбанд этган замин.

Имон-эътиқод тули,
Эй юҳо нафснинг қули!

Тобкай жангу жадал,
Тобакай жоним бадал!

Эътиқодин сотганлар,
Эй, тош каби қотганлар.

...

Не даркор ҳамроҳ,
Ҳамроҳим Аллоҳ!

Гар қисқа дастим,
Тангрим ҳамдастим!

Элдан жудоман,
Марди Худоман!

ҚИСМАТ

Яроғин олар қўлга,
Ботир отланар йўлга.
Кўлларин зор узатиб,
Она бўзлар кузатиб.
Йўлига бағрин тўшаб,
Гўшаси қақшар бўшаб.

Йиллар ўтади бироқ,
Онани ўртар фироқ.
Хасрати дарёдай мўл,
Хор гўша ҳам қарар йўл.

Ботир фидо айлаб жон,
Жангда қучар шуҳрат-шон...
Фарзандсиз уй — ғамхона,
Кутар дилбандин она.

Ботир шаҳид жангда мард,
Онаизор чекар дард;
Самовотга чўзиб қўл,
То қиёмат қарар йўл!..

29 октябрь 2009 йил.

...

Бир гул кўнглим боғида,
Бир дев руҳим тоғида.

Чорлар илоҳий шуъла,
Шуъла - сирли ашула!

...

Ё Раб, мени на дўсту на ёр соғинар,
На камбағал соғинар, на бор соғинар.
Шароби антахур фикру зикрин олган
Мансури Халлож сингари дор соғинар!

Ох, армоним қолмас зарра дорга етсам,
Бор будим кул айлайдиган норга етсам.
Кечарман икки жаҳондан Машраб каби
Марди Худо сингари гар Ёрга етсам!

...

Сенсиз, қошлари қалам,
Ҳамроҳим дарду алам.

Сенсиз қаро қон ошим,
Сарсон-саргардон бошим.

Сенсиз жумла жаҳон тор,
Сенсиз риштаи жон - дор.

Сенсиз, эй саркаш оҳу,
Ҳар бир нафасим оғу.

Сенсиз жумла жаҳонни
Бузарман вайрон қилиб.
Кўз ёшимда, ҳар жонни
Сузарман ҳайрон қилиб!..

...

Шеър-ашъор домидаман,
 Минг орзу комидаман.
 Оташин ишқ-муҳаббат
 Хукми-аҳкомидаман.

Фарходдай жўмарди ишқ,
 Олиб кетар дарди ишқ!

Муҳаббат мевасиман,
 Аҳли ишқ шевасиман.
 Шириндай ширин жоннинг,
 Фарходдай бевасиман.

Агар ишқ бўлса гуноҳ,
 Гуноҳим кечир, Аллоҳ!
 Шеър-ашъор домидаман,
 Минг орзу комидаман.
 Икки дунё муҳаббат
 Хукми-аҳкомидаман!

...

Қай томон қўймай қадам
 Муҳаббат чоҳи келар.

Юрагим минг бир дарду
 Алам жанггоҳи келар.

Хайхот, Хирот томондан
 Навоий оҳи келар.

Солланиб баланд дорда
 Дарвешлар шоҳи келар.

Кесилган боши қўлда
Нодира моҳи келар.

«Ё Аллоҳ!» деб мўминлар
Пушти паноҳи келар.

Ё Раб! Ё Раб! қошимга
Яратган роҳи келар!

...

Ё Раб, мени на дўсту на ёр соғинар,
На камбағал соғинар, на бор соғинар.
Шароби антахур фикру зикрин олган
Мансури Халлож сингари дор соғинар!

Оҳ, армоним қолмас зарра дорга етсам,
Бор-будим кул айлайдиган норга етсам.
Кечарман икки жаҳондан Машраб каби
Марди Худо сингари гар Ёрга етсам!

...

Девона кўнглим ҳамон
Эргашар минг парига.
Чиқиб олган беомон
Юксак ишқ минбарига.

Бийрон булбуллар ҳайрон,
Не қўшиқлар айтмайди.
Вале жон-танним вайрон,
Бағримга ҳеч қайтмайди!

2010 йил 2 февраль.

...

Мен сени севарман сассиз-садосиз,
Хуснинг камол топмас мендай адосиз.

Кучоғимдан йироқ, эй, юсак нажим,
Ошиғи содифинг менман – мунажжим!

Бахтим кафолати – Хумосан пиндор,
Севарман Худони севгандай диндор.

Севарман, инон, мастона-мастона,
Жигар порасини севгандай она.

Севмаган бундай ишқ билан беомон,
Ҳеч бир жон ютиб қон, жонон, ҳеч қачон!

2010 йил 25-сентябрь.

...

Катта-кичик шоҳ-гадо,
Эркагу аёл адо;
Минг паришон, минг хушёр
Дўсту душманинг бисёр;
Эртаю кеч йўлингда,
Минг жон ўнгу сўлингда.
Фақат мен учун, эй моҳ,
Висолинг армон, эвоҳ!..

2011 йил 18 март.

...

Тупроққа кўшилиб ётибди отам,
Онам ҳам!.. Онам ҳам!.. ёнида ётар...
Мен гарибни ҳар тонг отамдай ўктам
Ўғлимнинг ташвиши туртиб уйғотар.

Олтмишдан сал ошдим, ҳозирдан лекин
Жисми жоним оғир тошга ўхшайди.
Қайнотам тўқсонда, юрса ҳам секин
Тетик, бардам, мендан ёшга ўхшайди.

Қизимнинг ўғли гоҳ остона ошиб,
Меҳр тилаб кулиб кириб келади.
Армон болалигим ғайрати тошиб,
Гўё олислардан юриб келади.

Ўтмиш жуда олис, келажак мавҳум,
Ё Раб, ўзинг кечир, тўйдим жонимдан.
Наинки ёлғизман шаҳарда гавжум,
Во дариғ, жудоман хонумонимдан!

...

Оёғинг остида ётган
 Лошимга бир назар қилгин.
 Пойингни саждагоҳ этган
 Бошимга бир назар қилгин.

Тиним билмай шому саҳар,
 Кезиб овул, кенту шаҳар,
 Уй-жойим деб ичган заҳар
 Ошимга бир назар қилгин.

Қанча заҳмат йўлимда бор,
 Кимлар ўнгу сўлимда бор,
 Қилич каби қўлимда бор
 Тошимга бир назар қилгин.

Оху воҳим барқ қиларман,
 Гоҳ Фарбу гоҳ Шарқ қиларман,
 Қасд қилсам гар фарқ қиларман
 Ёшимга бир назар қилгин.

Нетай хароб қишлоқларни,
 Қишлоқларда қашшоқларни,
 Ёъозлайди машшоқларни
 Шошимга бир назар қилгин.

Жон десам вард жонон эмас,
 Хон десам мард хоқон эмас,
 Дон десам — гард, хирмон эмас,
 Мошимга бир назар қилгин.

Имон кимга қуруқ сўз у,
Виждон – кимга ризқу рўз у,
Хун об билан тўлган кўзу
Қошимга бир назар қилгин!

Бизни алдаб кун кўради,
Сутга қараб хун кўради,
Кундузни ҳам тун кўради,
Хошимга бир назар қилгин.

Гар эзгулик марқади йўқ,
Ёвузликнинг сарқади йўқ,
Бахту иқбол фарқади йўқ,
Рошимга бир назар қилгин.

Ким нафсим деб доим шошар,
Ким хиёнат тоғин ошар,
Ҳасрат билан тўлиб тошар
Дошимга бир назар қилгин.

Келди гарчи янги замон,
Асрий кулба ҳамон вайрон,
Улус - мазлум, золим - хоқон
Чошимга бир назар қилгин.

Эгаси йўқ қир қолмади,
Имони бут пир қолмади,
Эл билмаган сир қолмади
Фошимга бир назар қилгин!..

...

Ишқим бозорида шаҳарладинг ҳам,
 Васлим гулзорида саҳарладинг ҳам!
 Вафодор ёрингни, эй сен, жафокор,
 Хажринг мозорида заҳарладинг ҳам!

Меҳру вафоларинг жафодан ортиқ,
 Жабру жафоларинг сафодан ортиқ,
 Жафо ҳам бўларми вафодан ортиқ,
 Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Эртаю кеч қодир қўлингда жоним,
 Парвона ҳам ўнгу сўлингда жоним,
 Бўтадай бўзлайди йўлингда жоним,
 Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Маст қилар ишқингнинг шароби асрий,
 Паст қилар ишқингнинг шароби асрий,
 Қасд қилар ишқингнинг шароби асрий,
 Нечун ҳаётимни заҳарладинг, сен?!

Тошларни ёғдириб бошимдан нечун,
 Ҳеч нари кетмайсан қошимдан нечун,
 Қасос ҳам оларсан лошимдан нечун,
 Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Жонимда ишқингнинг алвон ялови,
 Қонимда ишқингнинг чақмоқ олови,
 Қалбимда ишқингнинг оташ қалови,
 Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Сендан ўзга қил ҳам сифмас дилимга,
 Сендан ўзга ҳеч ким келмас тилимга,

Сендан ўзга йўқ ҳеч толиб гилимга,
Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Кўксимга тош уриб кетиб бораман,
Пойингга бош уриб кетиб бораман,
Яна оғу сўраб етиб бораман,
Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Бу қандай оташу қандай аланга,
Бир йўла туташди ҳам жону танга,
Ишқ саҳнида чорлаб бешафқат жангга,
Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Кўзимга кўринмас яхшию ёмон,
На дўзах кўринар, на боғи жинон,
Бегона шайтону бегона Раҳмон,
Нечун ҳаётимни заҳарладинг сен?!

Кел, энди сен ўзинг паймонам тўлдир,
Бўлмаган ишни ҳам сен ўзинг бўлдир,
Ё ҳаёт бахш айлади, ё шитоб ўлдир,
Ё Раб, ҳаётимни заҳарладинг сен!

Ишқим бозорида шаҳарладинг сен,
Васлим гулзорида саҳарладинг сен.
«Фақат булоғимдан сув ичсин!» дея,
Бошқа булоқларни заҳарладинг сен!

...

Кечира олмадим сени, эй бало,
Не тонг, кечирмаса Тангри хам аьло!

Сенга, эй шайтанат, етмади кучим,
Не тонг, Тангри олса қасосу ўчим!

Тўғри қилолмадим сени, муттахам,
Қабр тўғрилайди лекин сени хам!

Тўйдира олмадим очқўзни мутлоқ,
Икки кўзини хам тўлдирар тупроқ!

Золим жаҳаннамда гарчи хор-забун,
Бироқ, золимвачча бағрим қилар хун!

25.06.2019 йил

...

Душманингдан олгин бешафқат қасос,
«Кўрқоқ!» деган номга қолдирма асос.

Ўртанса, ўртансин, бас, ширин жонинг,
Асло қийналмасин тоза виждонинг.

Тишингни тишга бос, бўлсанг бағри қон,
Бахт армон гар жонинг қилмасанг қурбон!

Бошингга келса хам минг битта бало,
Бошинг эгилганин кўрмайин асло.

Офтоб бўл нурафшон, осмон бўл азим,
Тангри тоғлар қилсин қошингда таъзим.

Катланмасин десанг манглайим шўри,
Арслонга арслон бўл, бўрига — бўри!

Танангда Алпомиш қони жўш урсин,
Девлар ҳам қошингда ҳайиқиб турсин.

Ерда ўрмала қора соядай,
Бошингни баланд тут мағрур қоядай.

Беш кунлик бу дунё асли тегирмон,
Тегирмондан ҳеч ким чиқмайди омон.

Ғолиб ялов бўлсин асрий аламин,
Қаххор қилич бўлсин қодир қаламин.

Қадринг учун жондан кечиб жанг қилгин,
Оқпадар ҳокимлар холин танг қилгин.

Хору зор кўрмай ҳеч, эй халқим, сени,
Ажалим етмасдан ўлдирма мени!

2020 йил май.

...

Ўмардинг бор олтин — маъданимни ҳам,
 Сариқ пулга сотдинг Ватанимни ҳам.
 Минг битта жарима, солиқлар билан
 Тортиб олсам дейсан кафанимни ҳам.

Маъданли эдим мен — қилдинг маъдансиз,
 Ватанли эдим — қилдинг Ватансиз.
 Асло буюрмасин ўмарганларинг,
 Минг бир армон билан кетгин кафансиз!

2020 йил 17 май.

...

Онамнинг курсоғидан то қора ерга тушдим,
 Турфа хил савдолардан қоп-қора терга тушдим.
 Белимни боғлаб қора қул каби шеърга тушдим,
 Гўяндалардай дарду ҳасратим дерга тушдим.

Беш кунлик бу дунёда беш кун ҳам шод бўлмадим,
 Озодликда юриб ҳам асло озод бўлмадим.
 Обод бўлди қароқчи муттаҳам мухтарамлар,
 Обод бўлмадим гарчи буткул барбод бўлмадим.

Дардим кўп, дармоним йўқ, дарди бисёр ёронлар,
 Туш каби ўтиб кетди ёрим билан ёр онлар.
 Во дариф, хонумоним қилдилар хонавайрон
 Имону эътиқодга бегона зўравонлар.

Зўравонлар зулмидан ҳеч холи жой топмадим,
 Жафокаш халқим каби ҳеч холи вой топмадим.
 Бир малакнинг офтобу ойдай қошу кўзидан
 Бўлак дардимга дармон офтобу ой топмадим.

Армон орзуларимнинг остида янчилганман,
Қора қисмат кўксига ханжардай санчилганман.
Тилинган юрагимни голиб ялов қилганман,
Қуёш ёнига голиб ялов қилиб илганман.

Зулмат ичра юрагим ёқиб кетиб бораман,
Юрагим фармонларин адо этиб бораман.
Бедаволардан безор, меҳрга зор халқ билан
Саодат диёрига мен ҳам етиб бораман.

2020 йил 3 июнь.

ШИРОҚ

ривоят

Ёвлар келди бостириб
 Қадим Турон юртига.
 Қочди қанча беимон
 Боқмай олди-ортига.

Бор экан, ҳей юртига
 То абад содиқ бир жон.
 Босқинчилар қошига
 Пешвоз чиқди мард, шоён.

Деди: Бошлаб борайин
 Дур-жавоҳиор конига.
 Сўз демайин шоҳ Доро,
 Олди уни ёнига.

Сони бор, саноғи йўқ,
 Лашкар қўзғалиб қолди.
 Улар Широқ ортидан
 «Хазина»га йўл солди.

Йўл юрдилар беҳисоб
 Овул, кентлардан ошиб.
 Лашкар Широқ ортидан
 Кетиб борар адашиб.

Тезда жаҳаннам янглиф
 Йўл солди қайноқ чўлга.
 Забтига олди шу кез
 Ташналик мудҳиш қийноқ.

Кутурган йиртқичлардай
Чанг солдилар Широққа.
Ҳеч гап йўқдай Дорони
Бошлади у четроққа.

Деди: Яна икки кун
Сўнг сизники хазина.
Сиздан лозими фақфат
Битта тадбир созгина.

Учдан икки лашкарни
Даф этасиз – шу талаб.
Йўкса, бойлик деб улар
Ташлар сизни нимталаб.

Тонгга қадар жами хос
Қилдилару йўлини,
Лашкарнинг қони билан
Сугорди ташна сўлни.

...Икки кунлик масофа
Орта қолди ниҳоят.
Широқни чорлар дарҳол
Ёвлар шоҳи бадният.

Широқ дер боқиб дадил:
 –Етиб келдик, туш отдан.
 Хазина не, ҳаттоки
 Умидинг уз ҳаётдан.

Ўзга элга кўз тиккан
 Босқинчига шу қисмат.
 Беҳудад сахро сенинг
 Кабрингдир то қиёмат!

...Ривоят бўлиб боис
 Ўтмишга солдим назар.
 Юртим, сенга не зобит
 Чанг соламаган, алҳазар!

Жаннат мисол диёрим
 Кимларни қилмаган ром.
 Лекин Широқлар этмиш
 Барчасини қатли ом.

Ҳасад билан кўз тиккан
 Бугун ҳам мудом бисёр.
 Хайхот, ўлжа бўлмас ҳеч
 Хурликни севган диёр.

ҒАЗАЛ ЙЎЛИДА

МАРДУМИ ЎЗБЕКИСТОН

Ким учун яхшию кимга ёмонман,
Мозийдан иқболга учган камонман.

Не ажаб, боғларим сермева, ларзон,
Боболар ардоқлаб қадаган донман.

Кун-бакун руҳоний суврат-сийратим,
Бокира эътиқод, тоза имонман.

Кулмангиз шайтонлик голиб келса гоҳ,
Минг шукур, эл аро мен ҳам инсонман.

Қаҳру ғазаб бирлан тутинмадим дўст,
Ва лекин гавҳари меҳра қонман.

Келдиму кетмоқлик қўйига тушдим,
Беш кунлик дунёда ахир меҳмонман.

Бус-бутун бўларми элнинг бахти деб,
Жафоқаш эл бирлан жигари қонман.

Агарчи илгимда музофотим йўқ,
Қасрваш қалб билан сийрати хонман.

Навоий даҳоси ёру мададкор,
Қодирий, Фитрату Усмон, Чўлпонман.

Аҳли дил ҳамдаму яловбардори,
Ки мен ҳам шоири дилбар замонман.

Гардига Ҳамиднинг минг жони фидо,
Бахтим бут – мардуми Ўзбекистонман.

ХАСТАМАН

Хастаман — дардимга бир даво борми,
Навосиз қалбимга, оҳ, наво борми?

Нидо қилдим ахтариб ороми жон,
Даъватимга бирон-бир нидо борми?

Бошимда савдои ишқ ғавғолари,
Дашти ишқда мен каби гадо борми?

Кўйингда садқа этдим минг жонни ҳам,
Йўлингда мен каби бир адо борми?

Тилимда ҳам, дилимда ҳам, зикри ёр, эй,
Етти иқлимда ортиқ мато борми?

Дилимнинг ноласидан жаҳон вайрон,
Хамиднинг кўнглидек соз сато борми?

Чиқолмам ҳеч бу ҳижрон чоҳидан, оҳ,
Билолмам, ёр, бирон бир дуо борми?

Элингдан бадгумонсан, соҳиби эл,
Аъмолингда разолат-риё борми?

Хикмати аҳли дониш ташнасиман,
Илм нуридан аъло зиё борми?

Кутма имон молпараст қавмидан, ёр,
Молу давлат ичра ҳеч ҳаё борми?

Ташналаб ўтди Хамид умид бирлан
Ки жаннатда суви соф дарё борми?

ЖАМОЛИНГДА

Жамолингда илоҳий, ёр, латофат бор,
Жилвасида жонимга минг бир офат бор.

То бедаво дарди ишққа мубталоман,
На ўнгу на тушимда, оҳ, ҳаловат бор.

Кулиб боқдинг юзингда ишвалар ўйнаб,
Висолинг гар умид қилсам кафолат бор.

Кетай дейман тутиб баринг то қиёмат,
Нетай, хайҳот, йўлимда минг касофат бор.

Наҳот сендек парирухсор ила ёндош,
Минг жаҳолат, минг тубанлик, разолат бор?!

Илоҳийлик нури порлар кўзларингда,
Ўзинг айт, ёр, бундай қандай каромат бор?

Хатти холинг, лафзи болинг, қилу қолинг,
Ҳам навнихол қоматингда камолот бор.

Пойингга бош урса не тонг жумла жҳон,
Лутфингда, ёр, ҳур қавмидан аломат бор.

Мен бунда зор, сен унда зор, бу не бозор,
Ҳар ишингда, бир кам дунё, камомад бор.

Чеҳрайи олингдан абгор осмонда ой,
Зиёсидан қалбимда жўш – даромад бор.

Оташи ишқ ичра куймоқ пеша менга,
Ишонмам ким деса бунда хурофат бор.

Жамолингдан жами олам чаман бўлгай,
Ҳамид дерки, то қиёмат саломат бор.

ФИРОҚИНГ ЎТИДА

Фироқинг ўтида ёнган қулингман,
Боғингда сайраган шўх булбулингман.

Не тонг ўтсанг боқмай ҳолиага бир бор,
Оёғингга илашган хор гилингман.

Раҳм айлаб висолинг жомидан тут,
Бу бўстон саҳнида меҳмон гулингман.

Дилингга тушмагай шубҳа-иштибоҳ,
Муродингга етказар дулдулингман.

Қисиб қўйди зурриёддан дема ҳеч,
Керак бўлса ҳам қизу ҳам ўғлингман.

Беҳабарсан эртаю кеч худ-бехуд,
Босиб ўтар ялангтўш ул йўлингман.

Саболар ҳам наволарга қулоқ тут,
Тўрт томонинг — ҳам ўнгу ҳам сўлингман.

Не савдолар тушмагай, ёр, бошингга,
Хар бирида корингга шай элингман.

Дўсту ёринг жони ичра жон бўлсам,
Фаним кўзга тортилгувчи милингман.

Кўрсатмагай доғингни ҳеч худойим,
Йўқса, ёниб йитгувчи хор кулингман.

Хамиднинг сиймосида кўр ўзингни,
Сувратинг ҳам сийратинг ҳам дилингман.

ЙИЁЛАЙ-ЙИЁЛАЙ

Йиғлай-йиғлай икки кўзим кўр бўлмаса,
Манглайим ҳам бунча, ё Раб, шўр бўлмаса.

Шоирликни даъво қилма беҳуда гар,
Юрагингда оташ, олов, кўр бўлмаса.

Навийнинг нигоҳи-ла дунёга боқ,
Шогирдлик хайф устозидан зўр бўлмаса.

Хор этди деб кўингда ёш, дилинг-да ғаш,
Кафилдирман гар ўзи ҳам кўр бўлмаса.

Хар кимсага инсоф бергай Ўзи аввал,
Танҳо илинж, Худойимдан сўр бўлмаса.

Дўсту ёрдан ғаним кўп деб бўлма ҳайрон,
Дунё дунё эмас мору мўр бўлмаса.

Тушмасдим-эй, бир парининг домига рост,
Муҳаббатнинг риштасидан тўр бўлмаса.

Салтанатга етолмаса йўқ ҳеч ажаб,
Амир, Саййид, Эшон, Тўра, Мир бўлмаса.

Бўлармидим фаришталар қавмига ёр,
Суйганим гар малаксиймо ҳур бўлмаса.

Ҳамид, қўлда қалам мудом, тилингда шеър,
Қайда эди Абдуллодек пир бўлмаса.

ХАБАР КЕЛДИ

Такаллум айласам не тонг, дилбаримдан хабар келди,
Дилим нурли чаман айлаб, қатида ой-қамар келди.

Жафо чекдим висолининг умидида дилим хушлаб,
Шукурлар айтайин тақрор, ниҳоят илк самар келди.

Беошиён дилимнинг ҳам беустухон тил дастидан,
Ки дод айлаб борай кимга, бошимга минг хатар келди.

Одамзот оласи ичда деганлар сўзламишлар ҳақ,
Сирти силлиқ кимсалар сийратан тошу табар келди.

Аҳли дониш қавмининг бошини ҳар қайда ҳам кўрдим,
Не боис, айт ҳурзода эл кабутардай мустар келди.

Билиб бўлмас келар пайтин бу илҳом муждасин, ё Раб,
Гоҳи кундуз, гоҳи оқшом, гоҳ шому гоҳ саҳар келди.

Дўсту ғаним демай бори улусга бол-асал тутдим,
Ким қайтарда тобоғимда аксарият заҳар келди.

Не тонг сендек парирўни тополмай дарбадар кезсам,
Азалдан минг туман элга ягона гули тар келди.

Яратган ҳикмати ақлинг наҳот лол айламас, дўстим,
Ки ҳар элда ҳар ўғлонга муносиб бир дилбар келди.

Навоий нағмасозидур, хонишига Хофизлар эш,
Шу боис ҳам Ҳамиднинг шеъру ашъори шакар келди.

ЮЗИНГИЗДА

Юзингизда хандалар,
Пойингизда бандалар.

Бандаларга кўшилиб,
Бўлибман шармандалар.

Аҳли ишқ то қиёмат
Ўт аро гулхандалар.

Гулханда демай асти
Ҳақиқий ватандалар.

Аҳли башар беш кунлик
Омонат мўрт тандалар.

Кафанга дўнар бир кун
Эгнидаги жандалар.

Ким чиқолмас уйидан
Кимлар Чин, Адандалар.

Кимлар қайларда сарсон,
Кимлар ҳур гулшандалар.

Аччиқ армон кўксимни
Рандалар, боз рандалар.

Пешволик қилар дъво
Ёлланма корандалар.

Чалдим қилиб қалбимни
Жарангдор чирмандалар.

Борми сендек, эй Хамид,
Ўтнафас гўяндалар.

БЕХАБАРСАН

Бехабарсан, ишқинг билан ёнар жоним,
 Качон васлинг шаробига қонар жоним.

Шабнам каби пок муҳаббат орзусида
 Юрак-бағрим хунолуд ол-анор жоним.

Хирсу давлат тубан давлат пеша кимга,
 Аёвсиз ишқ абад менга ҳунар жоним.

Бу дийдалар селобидан этиб уммон,
 Ошиғидан токайгача тонар жоним.

Пойи узра бош ургали ҳар лаҳза шай,
 Ошуфтасин токай тубан санар жоним.

Ишқинг ила не жафолар кечди бошдан,
 Тобакай, айт, ситамларга кўнар жоним.

Бетакаллуф қалб қасрига қай қутлуғ он
 Диёнату инсоф, имон инар жоним.

Бевафодан вафо истаб ногоҳ бевақт,
 Не тонг, агар армон билан тинар жоним.

Ногаҳонда кўз юмса гар ошиқ Ҳамид,
 Васлинг истаб чечак янглиғ унар жоним.

ЁР АЙЛАГАН

Бизни қўйиб ўзгаларни ёр айлаган,
Кўзларимга кенг дунёни тор айлаган.

Дард устига дардим бисёр этса-да ишқ,
Кечолмам ҳеч, йўқдан мени бор айлаган.

Аҳли длониш суҳбатига талпиндим боз,
Нодон борки, Ҳамид мудом ор айлаган.

Азал-абад хору забун ағли ошиқ,
Дўсту ёрни ким ҳақ, ноҳақ хор айлаган.

Дунё ишин англаб бўлмас бу не асрор,
Кимни лочин, кимни сору мор айлаган.

Беимонлар дастидан дод этма, Тангрим,
Ҳар бирига қилмишидан дор айлаган.

Имони бут банда борки, барчасининг
Мушкулига муҳим чора, кор айлаган.

Айтаверсам дардим адо бюўлмайти ҳеч,
Дунё дардин юклаб мени нор айлаган.

Армон ила ҳам боумид боқар Ҳамид,
Базми Жамшид қайда дўсту ёр айлаган.

РОЗИ ДИЛИМ

Рози дилим йўллагайман еллардан, ёр,
Ахтараман зор-интизор йўллардан, ёр.

Бошим олиб кетай дерман то қиёмат,
Ким топибди толе ўзга эллардан, ёр.

Борми даво, бўлса айтгил, мен каби бир
Дардимандга заҳаролуд тиллардан, ёр.

Кўксимда дарз узра минг бир дарзлар, ё Раб,
Бир-биридан аъло алвон гуллардан, ёр.

Елкамдаги армон юки офир тортар,
Қайтмас бўлиб кетган ёшлик йиллардан, ёр.

Оху воҳдан ўзга эмас касбу корим,
Ҳикмат кутма ишқ даштида гўллардан, ёр.

Ваъда этдинг васлингни боз ташна айлаб,
Куш ҳам тўймас ошга берсанг қўллардан, ёр.

Хамиддан ҳеч молу дунё этма таъма,
Жонгдан ўзга не оларсан қуллардан, ёр.

КЕНГ ДАЛАЛАР

Кенг далалар қўйнида шаббодай елайми,
Рухимни соф-мусаффо зиёларга белейми.

Ломаконман ҳур макон тополмай ҳеч замондан,
Риштаи жонимни Арши аълоларга улайми.

Исканжаи изтироб гирдобида ютиб қон,
Хунолуд кўз ёш ила ёш боладай қулайми.

Вайрон этгай дунёни дод-фарёдими тўфони,
Кечалари қашқирдай ваҳимали увлайми.

Айтинг ахир тутибди Хумони қай бир жўмард,
Билсам-да гар беҳуда, менда абгор қувлайми.

Фаришталик даъвосин қилсаммикан то абад,
Ё гуноҳлар занжирин бўйним узра илайми.

Бандаман гарчи ожиз, мусулмон имони бут,
Шабнам каби покиза шаъним хокка булайми.

Арши аълода мангу роҳат-фароғат тайин,
Гуноҳлардан дастидан жаҳаннамга қулайми.

Кимга айтай дардимни – тақдир метин тош қаттиқ,
Тегирмонга солиб ё боз ун қилиб элайми.

Осмон йироқ, ер қаттиқ, тилда тушов, қўлда банд,
Алаимни қасд этиб ўз жонимдан олайми.

Хур бўлиб ҳур эмасман, банда бўлиб банда хор,
Бандаи бечорадай аросатда қолайми.

Ёмон ила ётма ҳеч, эрта туриб айтма ҳеч,
 Фанимларим ё мен ҳам тек Худога солайми.

Беш панжасин бир йўла офизига тикар кимлар,
 Шоҳга-да буюрмаган дунёсини талайми.

Сайратиб Ҳамидни боз яйрадингиз беармон,
 Бас, жўмард шоирми у ё сизга қул малайми?!

...

Токай олам ичра ғавфо қиларсан,
 Токай минг жон билан савдо қиларсан!

Тобакай қиларсан минг дардга дучор,
 Оҳ, қачон дардимга даво қиларсан!

Мени минг балога айлаб гирифтор,
 Фанимлар мушкулин раво қиларсан!

Офтоб каби порлаб кимлар бошида,
 Қисматим қаҳратон ялдо қиларсан!

Токай юрагимнинг ичиб қонини,
 Лошим узра яйраб наво қиларсан!

Қошларинг камону киприкларинг ўқ,
 Муҳаббат мулкини яғмо қиларсан!

Адойинг бўлган бу ошиқи зоринг,
 Нозу ишва билан адо қиларсан!

Қатлимга қошларинг қиличдай қайраб
 Қиёмат қойимни пайдо қиларсан!

Лайлидан ҳам аъло минг афсун билан,
Мажнундай девона шайдо қиларсан!

Фарот айлаб имон-эйтиқодим ҳам,
Кофири каззобдай расво қиларсан!

Муҳаббат аҳлининг шоҳу султонин,
Оҳ, токай қасд қилиб гадо қиларсан!

Токай адил қаддим камондай эгиб,
Риштаи жонимдан сато қиларсан!

Тобакай шароби ишқим билан маст,
Ҳажринг зардобини ато қиларсан!

Бевафо ҳар гулдан ёлвориб вафо,
Тобакай, эй Ҳамид, хато қиларсан!

...

Кўпирар қайнар қоним — жўшқин тоғ шалоласи,
Оху фарёд, фиғоним ишқ аҳлин алоласи.

Оташ офтоб парчаси, жо оламлар барчаси,
Арши аъло дарчаси — қалбим қирлар лоласи.

Ҳам хоку ҳам туробман, зилол ҳам зумрад обман,
Ҳам ҳаво, ҳам офтобман — Замин-Само боласи.

Жаннатдан қилиб хато қувилган Одам Ато,
Момо Ҳаввоман ҳатто — тилсимот зуволаси.

Баркамол-бутун ақли, қанот минг йиллар нақли,
Оллоҳ васлига ҳақли — аълоларнинг аълоси.

Замин – олтин қозигим, обу оташ озигим,
Манглайда ҳақ ёзигим – Танграмнинг рисоласи.

Муаттар соф ҳаволар, минг бир дардни даволар,
Хур илоҳий наволар – қалбимнинг парголasi.

Юксалиш, ўсиб-униш, парвоз сарбаланд, қўниш,
Эврилиш, эниш, дўниш – ҳақ қисмат ҳаволasi.

Замин – меҳрибон она, етти иқлим парвона,
Хуру филмон ҳамхона – илоҳийлик толasi.

Гар гоҳ Ахриман – гулман, Оллоҳга банда қулман,
Бахти бутун маъқулман – ҳилолдай ҳаволasi.

Ишқ шароби этган маст, булбулман хуру сарбаст,
Заволларга қасдма-қасд – хур ҳаётнинг жолasi.

Гарчи хур ҳаёт фасли, бу на фахрия, асли –
Аҳли дил ҳам дард насли – Ҳамиднинг оҳ-ноласи.

Дўстим, адиб Фулом Каримийга

Уним йўқ, буним йўқ,
Уйимда уним йўқ.
Ишимда унум йўқ,
Айтишга уним йўқ.

Камий Тошкандий

Ҳолинг не деб сўрайдиган сиздан бошқа кишим йўқ,
Тўрт товукқа дон беришдан бўлак жиддий ишим йўқ.

На сигир, на қўйларим бор, ёлғиз ташвиш ўйларим бор,

Тоғу тошни кемиргали метин дандон тишим йўқ.

Сиздан менинг қарзим катта, қарзимдан ҳам арзим катта,
На зўрим бор, на зарим бор – олтиним-кумушим йўқ.

Гарчи элнинг хлр-зори кўп, ҳар қадамда бозори кўп,
Чайқовчилик қилай десам нетай ҳеч бир ҳушим йўқ.

Қай бир банда ночор экан, ночордан эл қочар экан,
Дардларимга дармон бўлар жигарим йўқ, хешим йўқ.

Шеър-достондан гапирасиз, рўмон ёз деб лоф урасиз,
Очман, ярим яланғочман, бўлак ҳеч ташвишим йўқ.

Билмам қандай замондир бу, ҳам кундан кун ёмондир бу,
Бисёр чиқим, такрор чиқим, бироқ ҳеч бир тушум йўқ.

Тирик бўлиб на мен сонда, марҳум бўлиб на у ёнда,
Тўрга чиқай десам тошим, гўрга қўяр лошим йўқ.

Ўғил-қизим гар йўқ эмас, бироқ кўнглим ҳеч тўқ эмас,
Улфатим-кулфатим бисёр, дардмандим-дилдошим йўқ.

Ўтар куним, кетар куним, ўтар-кетар-йитар куним,
Дўст-душманга кўз-кўз қилар ҳаётим-турмушим йўқ.

Нураб битган Асқар тоғим, ҳам заъфарон беҳишт боғим,
Қанот бўлар дулдулим йўқ, булбулим йўқ – қушим йўқ.

Бир замонлар ёнган бағрим, бор оламдан тонган бағрим,
Саратоннинг офтобидай оташин оғушим йўқ.

Қирқ бир жойдан танғиб белни, дод сола тўпласам элни,
Бироқ ҳатто дод дегали холим йўқ, товушим йўқ.

Қарға-қузғур совуқ сайраб, қиш ҳам келар қилич қайраб,
Иссиқ тўнни қилмай ҳавас, ҳаттоки ковушим йўқ.

Гарчи асилзода зотим, шоир Абдул Ҳамид отим,
Бироқ бу кун мендан лақма ландавур йўқ, «ҳошим» йўқ.

2003 йил.

ОДАМ ДЕСАМ

Туппа-тузук одам десам қарға билан дўст экансан,
Улфатинг-ла гўнг титишдан беҳад масрур, маст экансан.

Савлатингдан, давлатингдан тоза зотлар бўйи келар,
Ялтир-юлтур қилар ташинг, ботинингда паст экансан.

Тилинг ширин, дилинг бироқ заҳар-заққум қурум яккаш,
Мағиз десам суви қочган, қуриб битган пўст экансан.

Қаҳринг ҳам йўқ, меҳринг ҳам йўқ, дуч этмагай сенга асти,
Жаллод қавмин қўлидаги ойболтага даст экансан.

Бекаму кўст зотсан дея тутай десам этагингдан,
Жамиятда беҳамият ҳам бедаво кўст экансан.

«Ё Раб!» деган таваллою илтижолар сен учун ёт,
Хуло урган беномусу имони хўп суст экансан.

Яхшимасми минг ўлганинг бу кунингдан нодон Ҳамид,
Шайтонсифат бетафиққа, во ажаб, вобаст экансан!

...

Ўтиб бўлди, ўтиб бўлди, наҳот даврон ўтиб бўлди,
Умр мисли тиғи паррон, жмсм ичра жон ўтиб бўлди.

Ўтди ғўрлик – сирли-соҳир, ва шаън ёшлик ишқда моҳир,
Қадди камон бўлиб охир ҳаёт қарвон ўтиб бўлди.

Гаҳи йиғлаб, гаҳи қувнаб, гаҳи жоним алам бувнаб,
Дилимни минг ситам тирнаб, ичимдан қон ўтиб бўлди.

Кел эй, дўстим, ҳаёт созин, тутай, сайратгил овозин,

Бир-бир босиб қишу ёзин Ҳамид бу он ўтиб бўлди.

Муҳаббат ҳам нафрат ила, ғанимга ҳам шафқат ила,
Метиндай чўнг тоқат ила бу жон ҳайрон ўтиб бўлди.

Деманг, кел эй, қўлинг бергил, саодат гулларин тергил,
Энди бекор ўзинг шер бил, ки бор имкон ўтиб бўлди.

Не наф, эвоҳ, нидо қилсам, ки ёр зулфин ридо қилсам,
Ҳамидни, оҳ, гадо қилсам деган жонон ўтиб бўлди.

Болам деб бағрига босган, бўйим бирлан униб-ўсган,
Минг балодан мени тўсган жаннатмакон ўтиб бўлди.

Ўғил-қизим ширин сўзим, мендан сўнг ҳам ёнар кўзим,
То қиёмат босар изим вужуд меҳмон ўтиб бўлди.

Магар толиблик фан қилдим, дилим нурли чаман қилдим,
Кетар онимда тан қилдим Ҳамид нодон ўтиб бўлди.

...

Биз туғилган сана қиров-қорсиз бўлди!

..

Қаҳратоннинг қаҳри йўқ ҳеч — қорсиз бўлди,
Қорини қизганиб қиш ҳам орсиз бўлди.

Хатто қорсиз қишда ҳам халқ холи хароб,
«Халқим!» деган марди майдон норсиз бўлди.

Хўрланса ҳам, зўрланса ҳам фарёди йўқ,
Забонсиз эл на оҳу на зорсиз бўлди!

Миллион-миллион мардлар ўрис мардикори,

Кенту қишлоқ ғариб, лочин-сорсиз бўлди.

Айни кучга тўлган минглаб ёшу яланг,
Нону ошга, маошга зор корсиз бўлди.

Аждар каби ямламасдан ютар кимлар,
Ким айтади юртни аждар-морсиз бўлди!

Йўқчиликдан қирилар эл, ё Ра, ё Раб,
Деманг зинҳор: Юртим жаллод, дорсиз бўлди!

Хақиқат жарчиси бағри тўла зардоб,
Дардин айтай деса янгроқ торсиз бўлди.

Бошпанаси бузилган эл хонавайрон,
Хувиллаган чўлда ватан-ғорсиз бўлди.

Бирикмади ўзига бек ўзбек асло,
Улфати чор — кулфати чор — чорсиз бўлди!

Сарбон — орсиз,
Карвон — зорсиз,
Майдон — норсиз,
Хор ўлкада қиш ҳам қисир — қорсиз бўлди!

2020 йил 17 январь

ҚАСИДАЙИ АНОР

Нусратилла Жумахўжа ўғлига

Гар марварид донасан, гавҳар — дона-донасан,
Қасрдай қават-қават неча минг бир хонасан.

Жамулжам етти пуштинг, гўё тугилган муштинг,
Гумбаз - қафасга тушдинг, ки асил дурдонасан.

Агар-чи нону ошсан, тошдан қаттиқ бардошсан,
Мазлумларга қардошсан, бағри қон ғамхонасан.

Қай битта ёв беаёв, қадар кўксингга ғаров,
Нечун бағринг ўт-олов, алангадай ёнасан.

Гар ғаройиб тарҳинг бор, кадр-қиммат нарҳинг бор,
Қиёматли чарҳинг бор, бунча шўрпешонасан.

Қасдма-қасд қай замонга, юрагинг тўлди қонга,
Ўхшаб ё Чингизхонга қон биланми қонасан.

Гоҳо дашту далада, гоҳ тарози паллада,
Гоҳ ашъор, гоҳ яллада — тайёрсан, таронасан.

Неъматни ҳалолингни, ҳаётбахш зилолингни,
Бағринг тўла болингни бахш этар хур онасан.

Ким эзиб ичар қонинг, ғазал-чистонинг шонинг,
Қувада асил қонинг — меваи Фарғонасан.

Меваи Фарғона не, меҳри дарё она не,
Ёқуту дардона не, меваи шоҳонасан.

Нархинг бу кун осмонда, етган борки дармонда,
Етмаганлар армонда, менга ҳам бегонасан.

Ким ер сени саломат, ким дер сени «аломат»,
Кимга ташбеҳ — маломат, меҳвари мастонасан.

Гарчи асил мевасан, шеър-шикоят шевасан,
Гўё бебош бевасан — ҳар ўққа нишонасан.

Гар мудом бисёр мўлсан, қимматсан — қўлма-қўлсан,
Қисматингни, эй гўл, сан, кимларга ишонасан?!

Гумбазмисан ё қаср, назммисан ё наср,
Асрлар қилмас таъсир муаззам кошонасан.

Дастурхоннинг безаги, май-шаробнинг газаги,
Дардга дармон ўзаги — Синой замонасан.

Не қадимги фанорсан, таърифи беканорсан,
Ёнар, қонар анорсан — ҳамватан, ҳамхонасан.

Неки Нусратуллога, ва не Ҳамидуллога,
Ҳар шеърпараст муллога беназир баҳонасан.

2003 йил.

МУХАММАСЛАР

РУМИЙ ҒАЗАЛИГА

Умримиз карвони янглиғ беомон, сен кетмагил,
 Сен билан, ё Раб, кетар жумла жаҳон, сен кетмагил,
 Кетса ҳам жумла жаҳон, ёр, ҳеч қачон сен кетмагил,
 Кетгуси ақлу ҳушу тан бирла жон, сен кетмагил,
 Менга мендин сен азизроқ, сен ишон, сен кетмагил.

Икки олам ҳам сенинг амрингдадир, ғоянгдадир,
 Аввал-охир, ботину ҳам зоҳиринг доянгдадир,
 Ишқу муҳаббат аталган беназир моянгдадир,
 Офтоб бирлан фалак – бори сенинг соянгдадир,
 Кетса гар бул офтобу осмон, сен кетмагил.

Борми сендек бир пари лаби латифдан ҳам латиф,
 Субҳи содиқ сабоси каби латифдан ҳам латиф,
 Аҳли муҳаббат, эй, кавкаби латифдан ҳам латиф,
 Эй каломинг пок ҳам таъби латифдан ҳам латиф,
 Кетса гар оғзимда тил, таъби равон, сен кетмагил.

Бандаларга Парвардигор марҳамат ҳам авфи бор,
 Хар гуноҳнинг тоату ҳам тавба каби даъфи бор,
 Хар гуноҳнинг ёнида гар юз савобнинг сафи бор,
 Жумла имон аҳлининг энг сўнги дамдин хавфи бор,
 Кетмагил, эй бори иймон, қол омон, сен кетмагил.

Дарди ҳажринг беаёв ҳатто ҳар бир кабиргаким,
 Изтироби сифмагай ҳеч қандайин таъбиргаким,
 Аҳли ишқдин юз буриб, эрк берма ҳеч жабргаким,
 Кетмагил, кетсанг, менинг жонимни ҳам ол биргаким,
 Сен агар менсиз кетурсан – ҳеч қачон сен кетмагил.

Дарди ишқинг жоним ичра айлаганман, ёр, ниҳон,
Сен билан ҳар икки жаҳон ичра ҳам пайваста жон,
Эй, менинг ошуфта кўнглим кишвари ичра султон,
Боғ билан бўстон эрур сен бирла бу рўйи жаҳон,
Бўлса гар бул боғу бўстонлар хазон, сен кетмагил.

Фикру зикринг жонни ўртаб сайладим ҳажринг била,
Давлати васлингга кўнглим шайладим ҳажринг била,
Эй пари, ҳолимни кўр, найладим ҳажринг била,
Тош дилимни мен қуйиб сув айладим, ҳажринг била
Тошга айланди Бадахшон лаъли, кон, сен кетмагил.

Сендин айру юрагимнинг қони менга мисли об,
Сендин айру кечалар кўзимга асло инмас хоб.
Сендин айру васлинг истаб қиларман минг бор хитоб,
Заррадур гар кимса, айтур: кетмагил, эй офтоб,
Банда бўлса, айтур ул, эй султон, сен кетмагил.

Эгнимиздан то қиёмат тушмагай асло далиқ,
Биргина ишвангга банда айлаган Раббим Холиқ,
Ишқ аҳлига муҳаббатдан бўлак солма солиқ,
Лек сен оби ҳаётсан, бори халқлардир балиқ,
Эй камолу раҳмату, эй эҳсон, сен кетмагил.

Дарди ишқинг, ёр, хумори айши жаннатдин фузун,
Айлагай, айт, табакай бағримни минг пора ҳузун,
Висолингдан Мосуво айлаб мени қилма маҳзун,
Бу менинг кўнгил туморим мангуликдин ҳам узун,
Сен ўзинг ёздинг уни, қилдинг баён, сен кетмагил.

Эй, жаҳон ганжи жавоҳир-лаълдан ҳам баланд,
Офтоб-ойдан демай, Зухро-Зухалдан ҳам баланд,
Икки оламдан ортиқ ҳукми азалдан ҳам баланд,
Сен ўзинг юз мингта байт, юз минг ғазалдан ҳам баланд,
Ўн саккиз минг оламу юз минг жаҳон, сен кетмагил.

Тор айлаб риштаи жонин Ҳамидинг куйлар баёт,
Қурбон минг бир жоним сенга, ошиғинг ҳеч дема ёт,
Хаста жоним давлати дийдоринг бирла барҳаёт,
Шамси Табризий сенинг лаъли лабинг бирла ҳаёт,
Эй ҳаёт, мен бирла қол, эй жонга жон, сен кетмагил.

...

РУМИЙ ЁАЗАЛИГА МУҲАММАС

Достони ишқ рисолам, мисли Куръон билмасман,
Шаҳиди ишқ қилди жолам, дилим вайрон, билмассан,
Оламни лол қилар нолам, сен эй, жонон, билмассан,
Кўнгил ичра нечук олам, нечук султон, билмассен,
Таним сарғайди, пойим устувор чандон, билмассен.

Сенингдек бир пари пайкар учун минг бора қурбонман,
Парилар ҳам қилар эъзоз қадри баланд бир меҳмонман,
гулшани ичра мудом булбули бийронман,
Мунаввар бир қуёшмен, дур тўла тўлқинли уммонман,
Замин теграмдадир, дилда яшар осмон, билмассен.

Хоки пойинг тавоб айлаб, эй пари, қучганим қучган,
Оби ҳаёт дея захри ҳажрингни ичганим ичган,
Висолинг йўлида икки оламдан кечганим-кечган,
Жаҳон бўстонида бир боларидек учганим учган,
Асалдек сўзларим лекин сенга пинҳон билмассен.

Муҳаббат ва меҳр сарчашмасидай бир дўкон қурдим,
Пойинг узра жаннатдан ҳам мухташам бир макон қурдим,
Дилимнинг дардидан аъло гўзал бир қаҳқашон қурдим,
Каломдин ҳам муборақдир улар, мен ошиён қурдим,
Кабутарларга дерманки, келинг, эй жон, билмассен!

Наҳот мандан юз ўгирса, жаннат неки аросат ҳам,
Ё Раб, токай армон ахир меҳру шафқат, ҳиросат ҳам,
Тушимга кирмагай ҳатто етти ухлаб жасорат ҳам,
Ақл бегона сенга, йўқ эмиш фаҳми фаросат ҳам,
Билармен, деб дам урма, билганинг ёлғон, билмассен!

ҲОФИЗ ШЕРОЗИЙ ЁАЗАЛИГА

Кул-аср этмиш, ёронлар, лабда инжу донаси,
 Қай азиз ул қиблагоҳлар отаси ҳам онаси,
 Бир умр қутлуғ муқаддас саждагоҳ остонаси,
 Қайси уйнинг шаъмидур ул, қайси жойда хонаси,
 Ўртади жонни сўранг, кимнинг эрур дурдонаси?!

Бир боқиб қотил кўзи беруҳу бежон айлади,
 Кошки бир кўрсам дебон кўйида сарсон айлади,
 Телбаю мастона кўнглим лолу ҳайрон айлади,
 Бул замон дину дилимни хонавайрон айлади,
 Билмадим, кимнинг эрур ул мунису ҳамхонаси.

Қадди қоматким, равон хўп, йитмагай, ҳеч йитмасун,
 Бадниятлар бу пари пайкар қўлин ҳеч тутмасун,
 Эй фалак, ошиқ дилим минг дард билан ўртанмасун,
 Лабларининг бодаси ҳаргиз лабимдан кетмасун,
 Кимга сўз бермиш вафодан май тўла паймонаси.

Ишқ-муҳаббат боғида азми эрур кимга насиб,
 Булбули бийрон каби назми эрур кимга насиб,
 Жон олиб жон бағишлар жазми эрур кимга насиб,
 Ул саодат шаъмининг базми эрур кимга насиб,
 Сиз, Худо ҳаққи сўранг, кимдур анинг парвонаси?

Ўзга бир ёр васлини асло таманно қилмадик,
 Билмайин шафқатни бежиз бағримизни тилмадик,
 Бор жаҳонни қоши узра ҳеч назарга илмадик,
 Ҳар киши афсун била тортмоқчи, аммо билмадик,
 Тортадур нозик дилин кимнинг қизиқ афсонаси?

Васлининг бир журъаси ҳам шуҳрату ҳам бўлди шон,
 Васи неким, хоки пойи кахкашондур, кахкашон,

Икки дунёда топилмас бу каби зебо, ишон,
Ё Раб, ул ой юзли, юлдуз чехрали олийнишон,
Кайси коннинг гавҳари, кимнинг эрур дурдонаси?

Қилганидай гул жамоли телба булбулни хароб,
Чехраси гулгун санам айлар эмиш элни хароб,
Рустахез кофирни ҳам лол, ҳатто оқилни хароб,
Қилди ичмасдан лабининг бодаси дилни хароб,
Кимга улфат, ким эрур ҳамкоса, ҳампаймонаси?

Қул Хамид боз ақлидан бегонадур сансиз дедим,
Хажринг ичра ёнадур боз, ёнадур сансиз дедим,
Етти иқлим, эй пари, ғамхонадур сансиз дедим,
Оҳким, Хофиз дили девонадур сансиз дедим,
Шўх табассум бирла: - «Бу кимнинг, — деди, — девонаси?!»

НАВОИЙ ЁАЗАЛИГА

Эй пари, ҳажринг билан ер осмоним ўртама,
 Хар бир ону хар макону хар замоним ўртама,
 Ноз билан, ишва билан тоза имоним ўртама,
 Ваъда айлаб васл, жисми нотавоним ўртама,
 Келмагунгдур, интизор ўтифа жоним ўртама.

Фикру зикринг ичра толдим, во дариф, мотамсаро,
 Бир бошимда минг алам, минг бир ситам, минг можаро,
 Етти иқлим ичра бўлмас мен каби бахтиқаро,
 Иўқ ўтининг ўртари басдур, яна жоним аро
 Доғи ҳижрон ҳар дам, эй номехрибоним ўртама.

Қасд қилиб солдинг қадимий расмиму русмимға ўт,
 Тушди вайрон тан ичра ҳар жузву ҳар қисмимға ўт,
 Аввалу охир қотилган қисматим-исмимға ўт,
 Жонни олдинг, солма охир нотавон жисмимға ўт,
 Нақд чун яғмо берди, хонумоним ўртама.

Дашти ишқинг ичра сарсон сирли чистондур кўнгул,
 Қора зулфинг зулматидинким, шабистондур кўнгуў,
 Зулми ҳажринг ҳасратидинким дайистондур кўнгул,
 Новакингнинг қасратидинким, найситондур кўнгул,
 Ўт олиб кирма қамишқа, найситоним ўртама.

Ёр, хаёлинг ошқору ҳам ниҳоим ўртади,
 Ошқору ҳам ниҳон яхши-ёмоним ўртади,
 Телба кўнглим, булбули бийрон забоним ўртади,
 Жонима ўт солди ишқинг, бас, жаҳоним ўртади,
 Раҳм этиб мундин нари жону жаҳоним ўртама.

Минг бало ичра синар ҳар лаҳза даҳри дун мени,
 Қадди-бастим янги ойдек дол эрур ҳам нун мени,

Эл маломат бирла айтар телбавор Мажнун мени,
Хар нафас куйдирма бир ўт бирла, эй гардун, мени,
Куйдурурга ҳар дам айлаб имтихоним ўртама.

Мил каби минг қайта тортдим кўзларимга, ёр сени,
Бир қадамдир менга, эвоҳ, икки дунё бўй-эни,
Мен ҳақимда, эй пари, гар сўйласанг ҳам ҳар нени,
Қилма нисбат хўблар бирла Навоийдек мени,
Тухмат айлаб ҳар замон, эй бадгумоним, ўртама.

НАВОИЙ ЁАЗАЛИГА

Хаста ҳам озурда дил дод устига дод айлагай,
 Дод этиб ошиқлигин боз элга иснод айлагай,
 Иш эмиш хўб босавоб ким хастани ёд айлагай,
 Кимки бир кўнгли бузуғнинг хотирин шод айлагай,
 Онча борким, Каъба вайрон бўлса, обод айлагай.

Йўқ ажаб, лутф айлабон бу бандасин дардин еса,
 Чиқмаган жондан умид – ёрдан умидим бир бўса,
 Бу муҳаббат гулшанида бир насимдай у эса,
 Гарчи халқ озодасимен, ёр агар бандам деса,
 Андин ортуқ англаким, бир банда озод айлагай.

Қалбими қўрин нисор этдим яна дийдам нурин,
 Хам ҳануз ардоқладим боз гавҳари ишқим сирин,
 Гар раво ҳам кўрмади мен хастага кўзин қирин,
 Ёрдин ҳар кимки бир сўз дер, туганмасдин бурун,
 Истарамким, аввалидин ёна бунёд айлагай.

Истагим ёр васлига етмайин то топмай қазо,
 Умматингман – қўллагил бу бандани о, Муртазо!
 Билмадим бу не сафоким холи эрмас ҳеч изо,
 Ёр ҳижронидин ўлгумдур, бу навъ эрмиш сазо
 Ул кишигаким, биравга ўзни муътод айлагай.

Тонг эмас гар матбалим топсам сенингдек моҳ ила,
 Маснадим ишқу муҳаббат ҳеч ишим йўқ жоҳ ила,
 Этмагай ёр ҳеч кими бир ишқи йўқ гумроҳ ила,
 Неча сабр авроқи ёзгай кўнглуму бир оҳ ила
 Сарсари ишқинг етиб, борини барбод айлагай.

Ганжи ишқ бисёр дилимда – бормикан мендек гани,
 Илтижо айлар қулинг, ё Раб, зиёд айла ани,

Ҳақ йўлингдан, эй Худо, асло йироқ этма мани,
Шайхдин зухди риёи касб ўлур, ё раб, қани
Дайр пириким, фано расмини иршод айлағай.

Минг машақват бирла юзгай гар муҳаббат новаси,
Ишқсиз бўй бермағай ҳеч одамийлик зирваси,
Аввалу охир ошиқлар мустажоб ҳар даъвоси,
Одам авлодида камдур одамилик шеваси,
Одам эрмас, улки майли одамизод айлағай.

Қайси диллар боҳавасдир, ким ҳасадга қул лекин,
Остида ким хор-забун, ким устида дунё юкин,
Хору мискин нотавон ҳам мен каби бир бормикин,
Не балодурким, фалак ҳар кимга чекса тиғи кин,
Ёнгилиб аввал менинг жонимга бедод айлағай.

Минг қулингдан қул Ҳамид мақбулинг ўлсун, эй пари,
Бир йўли ҳажр чоҳидан ҳам тулук ўлсун, эй пари,
Гулшани кўнглингни ҳур булбули ўлсун, эй пари,
Беша ичра девлар мақтули ўлсун, эй парий,
Гар Навоий ёна азми Астробод айлағай.

...

Ҳар сирли ноланг учун минг бир жон қурбон ҳофиз,
Хонишинг билан бўстон ҳатто биёбон ҳофиз,
Афсунгар киби кўнгул мулкига султон ҳофиз,
Чекди булбул киби минг лаҳн ила достон ҳофиз,
Йўқ анингдек яна бу даврда хушхон ҳофиз.

Минг дардинг топар даво тингласанг шому наҳор,
Ҳар нағмасида минг сир, ноласида минг баҳор,
Минг битта манънию ҳар бирида минг бир оҳор,
Давр ўқур чоғда ажаб фитналар айлар изхор,
Йўқ анингдек яна сарфитнаи даврон ҳофиз.

Ахли эл имонию хонумони Курьонда,
 Аввал-охир ошкора ҳам ниҳони Курьонда,
 Хар мўминга Яратган минг эҳсони Курьонда,
 Хофиз этган киби ҳақ лутфи они Курьонда,
 Бўлдик онинг доғи ҳар холи Курьон хофиз.

Бош урарман пойига Тангри ризоси бирла,
 Эзгулик ва ёвузлик мангу низоси бирла,
 Талпинарман кўйига қалб иқтизоси бирла,
 Жон олур нағмаси ул руҳ физоси бирла,
 Халқ жонин қилур ўз базмида меҳмон хофиз.

Ўт соларсан ҳар қалбга, саломат лоғар-ариғ,
 Кучга тўлар нафасинг билан ҳар ранги сариг,
 Янгроқ созинг, илоҳий таронанг фараҳ-фориг,
 Гар унунинг жон олур, они деса бўлғайму дариг,
 Ким фидо боштин-аёфингга сенинг жон, хофиз.

Бағринг пора айлар гар қай бир ҳасадгўй фосих,
 Ахли дил учун Сендай топилмас доно насих,
 Қалб қушин парвозига лаҳнинг киби йўқ асиҳ,
 Сендадур нағмаи Довуд ила анфоси Масих,
 Бордурур, - йўқ эса давронда, фаровон хофиз.

Мухлисларинг сафида топилмас бирор лоқайд,
 Шавқу завқин Ҳамид ҳам қони билан қилар қайд,
 Шухрату шонинг куйлаб Ҳазратим битган шоҳбайт:
 Эй Навоий, дема – «Лаҳниға недин бўлдунг сайд?»
 Халқ сайдиға қани ўйла хушилхон хофиз.

УБАЙДИЙ ЁАЗАЛИГА

Дилбаримсан сен менинг шоҳи жаҳоним, туқоним,
Чеваримсан сен менинг қоши камоним, туқоним,
Меваримсан сен менинг моҳи тобоним, туқоним,
Севаримсан сен менинг, эй дилситолним, туқоним,
Жони йўқ жисм ичра жон ўрнига жоним, туқоним.

Бунчалар ҳам соланар, ёр, сочларинг сунбул каби,
Дарди ҳажринг этди хор бош бермайин дулдул каби,
Дилда йўқ осойишим бир дарбадар гулгул каби,
Кўрсат ул қоматниким, тортай наво булбул каби,
Васл гулзоринда, эй сарви равоним, туқоним.

Кишвари кўнглим хароб, келгил ўзинг хоқонлиф эт,
Бошуур айлаб қулинг, боз эътиқод, имонлиф эт,
Дермидим ҳеч хаста бағрим ҳажр ўтида қонлиф эт,
Меҳрибонлик кўрсатиб доим мангу туқонлиф эт,
Меҳр мулки ичра сенсен меҳрибоним, туқоним.

Гўш тутарму қайси жўмард кўпу озимни десам,
Қатра қонимдан кечар ким Ҳаққа лозимни десам,
Нақди жон қўлдан кетар бу саркаш созимни десам,
Топмадим ғурбатда бир маҳрамки, розимни десам,
Қайдасан, эй маҳрами рози нихоним, туқоним.

Қатли ом этди қулингни кўш қароғинг шодаси,
Йўқ-тамом этди Ҳамидни лўливашлар лодаси,
Этти инъом жон мудом гар учраса озодаси,
Талхком этди Убайдийни фироқинг бодаси,
Чучут онинг оғзини, ширинзабоним туқоним.

ОГАХИЙ ЁАЗАЛИГА

Рангу рўйим айлар мудом, ёр, каҳрабо, қошу кўзинг,
 Хар нафас қонимни тўкар ҳеч-ақрабо қошу кўзинг,
 Оромижон бир созмидур оҳанрабо қошу кўзинг,
 Ваҳ,не балодур билмадим,эй дилрабо,қошу кўзинг —
 Ким,бир назарда солди ўт жоним аро қошу кўзинг.

Манглайимга минг битта йўл солган, малак, якто йўлинг,
 Дардинг аро гоҳ худ, гоҳо беҳуд ҳануз мафтун қулинг,
 Бош ололмас кўйингдан ҳеч лолу ҳайрон ошиқ элинг,
 Олди қарору тоқатим оқ сийнаю нозик белинг,
 Солди қаро кун бошима икки қаро қошу кўзинг.

Жой олмиш то шоиринг шеър-баётдан холу лабинг,
 Ҳеч дема шеър баётдан, ҳаётдан холу лабинг,
 Қасд айлабон Хоразмнинг Қиётдан холу лабинг,
 Жонимға қўйди доғлар рашк ўтидин холи лабинг,
 Кўнглумга еткурди туман дарду бало қошу кўзинг.

Қаддинг десам, ой—офтобдан ортиқ, эй ёр, равшан юзинг,
 Қилсам-да оз минг тўтиё минг ноз ила босган изинг,
 Гар жон талашса жон аро гул чехрани тез кўргузинг,
 Ҳам юз ўлукни тиргузур лаълинг аро ширин сўзинг,
 Ҳам минг тирикни ўлтурур айлаб жафо қошу кўзинг.

Васлинг тилаб зор кўнглими шод айласам эрмас ажаб,
 Муштоқиман, Ҳақ висолин ёд айласам эрмас ажаб,
 Айбим бисёр оҳимни гар бод айласам эрмас ажаб,
 Қошу кўзинг бедодидин дод айласам эрмас ажаб —
 Ким,не жафолар қилмади охир манго қошу кўзинг.

Қолмади сабру қарорим ҳажринг аро, ёр, тургали,
Иштиёқу тоқатим йўқ маркаби ишқинг сургали,
Ташнаи зорингман дея минг шаҳодат келтургали,
Хусн аҳли шоҳисен бори ошиқларинг ўлтургали,
Гўёки жаллоди қилич бўлмиш санго қошу кўзинг.

Фикру хаёлингга нечук ҳамхона бўлмай, эй пари,
Аҳли ошиқ ичра нечук ягона бўлмай, эй пари,
Минг дўсту ёрдан ҳам нечук бегона бўлмай, эй пари,
Ман зори ҳайронинг нечук девона бўлмай, эй пари,
Ким, ақлу ҳушим айлади мендан жудо қошу кўзинг.

Жонга бало замон зулми ва ё қоши камониким,
Ер гуноҳкор бандалар, Арш Парвардигор макониким,
Бир бандага бундан зиёд бўлмагай Ҳақ эҳсониким,
Йўқтур манга ишқинг аро юрмоқ тирик имкониким,
Жонимни ё қадди юзунг олғуси,ё қошу кўзинг.

Дарди ҳажринг ҳимосидин бўлди қиёмат ошкор,
Соз овозлар ғиносидин бўлди қиёмат ошкор,
Бағри қонлар хиносидин бўзлди қиёмат ошкор,
Қошу кўзинг иймосидин бўлди қиёмат ошкор,
Кўёки олам офати қилмиш худо қошу кўзинг.

Хеч бир ишдан хали хануз кузгун каби қилмас хазар,
 Дастидан дод бедавонинг ҳам алҳазар, минг алҳазар,
 Ким учун бир пулга қиммат дунёга кимга ҳам сийму зар,
 Эл қатилини қасд айлабон мастона қилғач бир назар,
 Солди жаҳонга нолаи ва ҳасрато қошу кўзинг.

Анъор деманг, эй дўст, бу бор мунглиғ дилим қайғу саси,
 Армон ила олуладир фоний ҳаётим қиссаси,
 Хар қиссадан бул ғарибнинг ҳақ хулоса, ҳақ қиссаси:
 Айлай ҳаётим нақдини хар дам нисору садқаси,
 Ёшурмағил ман зоридин айлаб ҳаё қошу кўзинг.

Юксалди ёр, ой-ю офтоб қош-кўзингга таққос бўлиб,
 Қолгай қулинг то қиёмат кўйинг аро бир хос бўлиб,
 Лаъл узукка олмос кўздай ҳам муносиб, ҳам мос бўлиб,
 Мажлис фазосида усул этган чоғи раққос ўлуб,
 Бир ғамзада юз жон олур, эй махлиқо, қошу кўзинг.

Кўз ёшию хуни жигар азал-абад ошу нони,
 Аҳли ишққа бўлгай фидо ошиқ Ҳамид минг бир жони,
 Султони гар пир Навоий, шеърят гулшанин хони -
 Ширин лабингдан Огаҳий жисмиға жон берким, они
 Ўлтурди бир имо қилиб боққач қиё қошу кўзинг.

МУҚИМИЙ ЁАЗАЛИГА

Дўсту ёру қон-қариндош барчадан бегонаман,
Минг алам, минг дард ила ҳамсухбату ҳамхонаман,
Телбалардек ўзлигимдан, во ажаб, минг тонаман,
Ақлу ҳуш учди бошимдан, эй пари, девонаман,
Бир илож қил, эл ичинда бўлмайин афсона ман.

Аввал-охир қонли роҳимни қиёс эт шаъмдин,
Равшану зулмат чоҳимни қиёс эт шаъмдин,
Сарбаланд офтобу моҳимни қиёс эт шаъмдин,
Дарду сўзу ашқу оҳимни қиёс эт шаъмдин,
Шомдин то субҳидам ҳажрида ўртаб ёнаман.

Ҳар неки эл деди ишқинг ичра бўлдим то бу дам,
Яйрадим гоҳ, гоҳи гулдай неча сўлдим то бу дам,
Сарсари ҳажринг ила, жонона, тўлдим то бу дам,
Ул замонеким, йироқ васлингдин ўлдум то бу дам,
Ҳар кеча ёдингда минг йўл уйқудин уйғонаман.

Дашти ғамдин, эй дўстлар, ўтмоққа тоқат қолмади,
Ҳам жунунвашлар йўлин тутмоққа тоқат қолмади,
Бахту иқбол тонгини кутмоққа тоқат қолмади,
Лаҳзае захри ғамин ютмоққа тоқат қолмади,
Нўш этиб васлинг майидин ҳам қачон бир қонаман?

Айта-айта дардими дил ёнди ҳам куйди тилим,
Торта-торта дарди хажринг феълу хўй тортди ҳалим,
Оташ ишқинг шаштидин кашф айлабон ишқи илм,

Талпинар васлингга доим, эй пари, бози дилим,
Куйлагай васфингни ёниб мастона сози дилим,
Гавҳари ишқинг ҳамиша бебаҳо возиъ дилим,
Хома мужгон, кўз қаросидин ёзиб рози дилим,
Арзае қилдим, эшит, маъюсу муштоқонаман.

Ишқинг ичра номус-ору эл аро номим кетиб,
Дилдаги оташ шарору эзгу ҳар комим кетиб,
Дўсту ёру неча йиллик, қўлдаги жомим кетиб,
Оҳким, сенсиз қарору сабру оромим кетиб,
Бир илон чаққан кишидек ҳар тараф тўлғонаман.

Бормикан ҳеч соғ чиққан бу ҳамрамдин, соқие,
Ким чиқибди мен чиқарман бу бурамдин, соқие,
Нисбат олу қонталаш кўнгил ярамдин, соқие,
Навбати жомим тўла қуйгил карамдин, соқие,
Ҳар қадамда то қилай юз лағзиши мастонаман.

Тутқич бермас шамолдай елсам топардим эътибор,
Кадрим ғоят сарбаланд билсам топардим эътибор,
Балки кимлар бағрини тилсам топардим эътибор,
Мулки Ҳинду Марвдин келсам топардим эътибор,
Шул эрур айбим, Муқимийф, мардуми Фарғонаман.

НИҲОН ЁАЗАЛИГА

Дилингни гар жафоси ҳам яна юз минг яроси бор,
Ки, ҳеч бир абри найсонлар юва олмас қароси бор,
Ҳама дарднинг бир иложи, ҳама дарднинг чораси бор,
Ҳақиқат кўзинг оч, боқ олама, не можароси бор,
Башар, ғайр ул башар ҳар қайсининг чуну чароси бор.

Беармон бандаси ташлаб кетолмас кўҳна дунёни,
Азал маънисига ҳеч ким етолмас кўҳна дунёни,
Яратгандан бўлак ҳеч ким тутолмас кўҳна дунёни,
Тилисмедурки, ҳеч ким фатҳ этолмас кўҳна дунёни,
Вале тўрт кун томоша этгудек айшу намоси бор.

Ғанимат бу саман йўрғанг бемақсад сурма беҳуда,
Тилингга келганин сўйлабки, лоф ҳам урма беҳуда,
Ҳаёт бўлстониға, эй дўстки, зинҳор кирма беҳуда,
Нафасни қадрини билсанг, хуш ўткар, юрма беҳуда,
Баҳоринг олди ёздур, орқадин қишлик хавоси бор.

Камолингга завол бўлмаки ҳар нега кўзинг тикма,
Тамух ичра абад қолма, разолат тухмини экма,
Ки ҳар дардни яқин олма, кўзларинг ёшини тўкма,
Жаҳоннинг шодига шод бўлма, андуҳига ғам чекма,
Бугун ким шод ўлубдур, эрта оқшом бир азоси бор.

Толиби ҳақ аҳлиға бу замон ҳам чўнг маъҳад бир кун,
Вафоси ҳам, жафоси ҳам муваққатдур, қаҳат бир кун,
Вгвр-чи дўсту ёринг кўп, нажоткоринг Аҳад бир кун,
Ҳаётинг мисли рўё, уйғонур жойинг лаҳад бир кун,
Билиб бўлмас ҳижоб ортида не сирру хафоси бор.

Дилида бандасининг гарди йўқ деб бўлмағил ғофил,
 Ва ҳам элнинг бирон-бир марди йўқ деб бўлмағил ғофил,
 Мудом ошиқ элининг фарди йўқ деб бўлмағил ғофил,
 Ўзингдан бошқаларнинг дарди йўқ деб бўлмағил ғофил,
 Сахар бир қисм пар андалибнинг минг навоси бор.

Кўзимда порлаган ишқ ўтини ҳар нега ўхшатма,
 Жафо айлаб қулингни боз ҳажр даштида қишлатма,
 Борар бўлсам эриб, ёримки, хардай бетин ишлатма,
 Бошида посбон йўқ деб етим аҳлини қақшатма,
 Онинг ҳеч бўлмаса йўқдин бино қилган Худоси бор.

Ки пешволик даъво айлаб эл узра боз сурма отинг,
 Шу эл кўкси сенга пойтахту шу эл сени қанотинг,
 Бошингга етмагай то ҳеч ҳалокатли хаёлотинг,
 Олиб, зоҳид, ўзингни, пеша айлаб уў риёзотинг,
 Бўлақлар кўнглига кўп рахна солма, муттакоси бор.

Разолатли риёзатда бу банда ўртаниб толмиш,
 Худойим англадим дилга ҳам имон-эътиқод солмиш,
 Қиёматда жамолин бир кўриш фикру ёдим олмиш,
 Фақат бир сен эмассан, яхшилардан бир масал қолмиш:
 Жаҳонга ким келибдур, кўнглида бир муддаоси бор.

Хуморийман, хуморий ишқ майин маън этма, эй нокас,
 Дилими пора айлаб, ҳолими танг этма, эй нокас,
 Ки ҳўрлик ва ҳақоратни ҳунар шаън этма, эй нокас,
 Ўзингдан ўзгани атвориға таън этма, эй нокас,
 Ки ҳар танни табиат исмида бир подшоси бор.

Магар ҳажринг азоби жон, висолинг қотили саммдур,
Ажаб йўқ ҳечки, бол бирла заҳар минг дардга малҳамдур,
Агар шайдо дилимнинг чекмаган дарду ғами камдур,
Жаҳоннинг ғуссаю дарди бу ишқ олдида марҳамдур,
Муҳаббатдан бўлак ҳар бир маразнинг бир давоси бор.

Ки ҳажрида ёниб бағри Ҳамидий гар хароб ўлса,
Лабининг бодаси жонбахш, шифожў бир шароб ўлса,
Жамоли офтоби тун ароки моҳитоб ўлса,
Ҳама ушоқ эли маъшуқасидин комёб ўлса,
Нихонни тонгла кун кўрсатмоққа аҳду вафоси бор.

ЧҰЛПОН ЁАЗАЛИГА

Етар, бас, неча йиллар хор-забун гафлатда ётдим-ку,
 Етимлик зардоби, қуллик захрини роса тотдим-ку,
 Бешафқат бу замон ичра дилим такрор қонатдим-ку,
 Муҳаббатнинг саройи кенг экан, йўлни йўқотдим-ку,
 Асрлик тош янглиғ бу хатарлик йўлда қотдим-ку.

Фидо жон бир боқишингга — оташин ёлқини бордир,
 Лабингдан бўсалар тердим, илоҳий талқини бордир,
 Узун тунлар сочинг ўрдим, сўлим сир салқини бордир,
 Карашма денгизин кўрдим, на нозлик тўлқини бордир,
 Халокат бўлғусин билмай қулочни катта отдим-ку.

Мададкор авлиёю анбиёси ҳам аё, дўстлар,
 Замонки икки дунёда йўқ қиёси аё, дўстлар,
 Десам дилнинг малҳами ҳам кимиёси аё, дўстлар,
 Ажиб дунё экан бу ишқ дунёси, аё дўстлар,
 Бу дунё деб у дунёни баҳосиз пулга сотдим-ку.

Агарчи васлига такрору такрор шайлади бағрим,
 Келиб кўр холими бир бор ки ишқинг найлади бағрим,
 Висолини билиб билмай баногоҳ сайлади бағрим,
 Унинг гулзорида булбул ўқиб қон айлади бағрим,
 Кўзимдан ёшни жо айлаб, аламлар ичра ботдим-ку.

Агарчи не керак олдим ва ҳады айладим борин,
 Ки қайта бўлса ҳур Машраб, муқаррар тикдилар дорин,
 То абад дунё юзи ҳеч кўрмагай мен каби хорин,
 Қаландардек юриб дунёни кездим, топмайин ёрни
 Яна кулбамга қайғулар, аламлар бир-ла қайтдим-ку.

Деманг қайдан келибди, эл аро пинҳон эдим, дўстлар,
Хору зор этдилар, ё Раб, магар султон эдим, дўстлар,
Хамиддек кўксида элнинг метин қалкон эдим дўстлар,
Муҳаббат осмонида гўзал Чўлпон эдим, дўстлар,
Қуёшнинг нурига тоқат қилолмай ерга ботдим-ку.

СИРОЖИДДИН САЙИД ЁАЗАЛИГА

Об ила оташ шарар бирлашдилар,
 Икки ёт, икки дигар бирлашдилар,
 Аввал-охир сарбасар бирлашдилар,
 Бул кеча шахду шакар бирлашдилар,
 Икки дил, икки шаҳар бирлашдилар.

Хуш бу айём бўлди зоҳир икки хат,
 Айни Зухро, айни Тоҳир икки хат,
 Хур-парилар битди моҳир икки хат,
 Бир-бирига етди охир икки хат,
 Бул кеча зеру забар бирлашдилар.

Навжувонлик фаслини дил соғинур,
 Шер йигит ғилмон, аниси Моҳинур,
 Жумла олам жуфт бўлиб боз кўринур,
 Икки дўсту икки юлдуз, икки хур,
 Мисли икки хушхабар бирлашдилар.

Шавқи васлинг минг тугунни ечадур,
 Гизли сирлар-да чиройин очадур,
 Етти иқлим бор бисотин сочадур,
 Бул кеча шому сахарсиз кечадур,
 Икки оқшому сахар бирлашдилар.

Қайда дўсту қайдадир ўткир қалам,
Аҳду паймон айлади боз якқалам,
Пайваста бўлгандай кўклам-кўкалам,
Бўлмагандай барча ҳижрону алам,
Икки дил охир магар бирлашдилар.

Ошкор-у ҳам ниҳон бир тан бўлиб,
Дафъатан ер-осмон бир тан бўлиб,
Ҳам замону ҳам макон бир тан бўлиб,
Икки жон, икки жаҳон бир тан бўлиб,
Икки оғуш бир қамар бирлашдилар.

Барча ёвлар бетабар қолмиш ажаб,
Барча зеру бор забар қолмиш ажаб,
Ишқ элидан хушхабар қолмиш ажаб,
Осмон ҳам беҳабар қолмиш ажаб,
Бул кеча шамс-у қамар бирлашдилар.

МУСАДДАСЛАР

Чек кўйиб боз ҳажр, хижрон, фироқларга,
 Чап бериб боз ғаним, хаддор, яроқларга,
 Назар солмай кам-кўсту ҳам кўроқларга,
 Изн бермай аммо-лекин, бироқларга,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Дўсту ёрдан ғаним бисёр дунё қолгай,
 Бешуур гоҳ, гоҳо хушёр дунё қолгай,
 Хали хануз ғамбода, хор дунё қолгай,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Кечганим бор маъниси йўқ юмушлардан,
 Елкамиз боз яғир айлар турмушлардан,
 Тўрт томондан бошга тушар тош муштлардан,
 Ибрат, ол, кел, Лайли, Ширин, Кумушлардан,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Фафлат босган тўда бизга эл бўлмагай,
 Кинғир дунё – бирон равон йўл бўлмагай,
 «Кел, марҳабо!» деган Ҳотам кўл бўлмагай,
 Алам бисёр, қувонч асло мўл бўлмагай,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Ўр-кирин ҳам баланд пастин кездим жуда,
Кезиб бағрим анор янглиф эздим жуда,
Бағрим эзган дунёсидан бездим жуда,
Етди фурсат, сездим, эй ёр, сездим жуда,
Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Оҳ урармиз тобакай хор армон билан,
Умид янглиф мададга зор дармон билан,
Алданармиз токай турфа фармон билан,
Толе қасрин қуриб бўлмас нарвон билан,
Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Ёлғон дунё, дунё – ёлғон, заволлар бор,
Жавоби йўқ туман минг бир саволлар бор,
Бахтимиз бут – олмос қанот хаёллар бор,
Малаксиймо, хур, фаришта аёллар бор,
Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Гар доғули даврон такрор хор айлағай,
Ўн саккиз минг оламни ҳам тор айлағай,
Минг дардига ёш жонимиз кор айлағай,
Ниятимиз, не саодат, ёр айлағай,
Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Токай тубан хорлик-хўрлик нишон бўлиб,
Кўнгил уйи мудом вайрон Кушон бўлиб,
Хор мурид ким, ким кеккайган Эшон бўлиб,
Келганмиз хур, кетайлик қаҳқашон бўлиб,
Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Амр айла, нажоту қўш қанот бўлай,
 Гўрўғлининг Фиркўкидай зўр от бўлай,
 Васлинг қайноқ шаробидан маст-мот бўлай,
 Заминнинг зил занжиридан озод бўлай,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Демагил ҳеч: кишану дом ишқим менинг,
 Етиб бўлмай илоҳий ком ишқим менинг,
 Қалб қаъридан қайнар нидом ишқим менинг,
 Тумор сирли, асрар мудом ишқим менинг,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Хор дунёда толедан гар хабар йўқ ҳеч,
 Иккимиз жуфт-қават бўлсамк, хатар йўқ ҳеч,
 Ва юз минг бир лақаб билан атар йўқ ҳеч,
 Маволарга кетайлик тош-табар йўқ ҳеч,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Мавоки ҳур, завол бўлмас, малол бўлмас,
 Улуғ инсон шаъни асло увол бўлмас,
 Кўнгилларга рахнаю дарз девол бўлмас,
 Бирон мубҳам жавоби йўқ савол бўлмас,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Бахт топармиз поёни йшқ парвозлардан,
 Тахт топармиз дориломон овозлардан,
 Аҳд топармиз ҳамроҳлару ҳамрозлардан,
 Нақд топармиз толемиз эъзозлардан,
 Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
 Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

Гарчи қутлуғ саждагоҳ остонамиз Ер,
Гарчи азизу макаррам онамиз Ер,
Само ичра ягона дурдонамиз Ер,
То қиёмат хонаи хилхонамиз Ер,
Кел-эй, жоним, муштоқу зор буроқларга,
Йироқларга учайлик, ёр, йироқларга!

1999 йил.

ЗАВҚИЙ ЁАЗАЛИГА

БЎЛ

Пешвоси бўлма замоннинг, жодугар морбози бўл,
 Достони бўлма замоннинг, бозию таннози бўл,
 Арслони бўлма замоннинг, қирриқ қиморбози бўл,
 Мардони бўлма замоннинг, қон ялар сарбози бўл,
 Аҳли дил бўлма замоннинг, бойи бўл, баззози бўл,
 Ақчадин лангар чўп ушлаб, растанинг дарбози бўл.

Фойда бермас: «Аҳли мўмин!» дея солсанг жар анга,
 Баб-баробар, во дарифки, хоки пою сар анга,
 Хирсини фош этса бўлди мода бирлан нар анга,
 Етти ёт бегона булбул бирлан гули тар анга,
 Шеър эшитмайди биров, даврон қулоғи қар анга,
 Бир ҳовуч олтин, кумушнинг хуш жаранг овози бўл.

Ўртама бағрингни бекор яхши ният, авж ила,
 Солма зинҳор галаёнлар денгиз каби мавж ила,
 Бўлмасин ҳеч бир ишинг бор эркагию завж ила,
 Жанг қилишни қилма орзу бу талотўп фавж ила,
 Тегмагай нишонга отган ўқинг юз минг ҳажв ила,
 Хоҳ замоннинг шоири бўл, хоҳи тийрандози бўл.

Фарқи йўқ ҳеч жаҳаннамдан Худо урган бу ерни,
 Ўйнатар ўз нағмасига, Ҳамид, ҳатто минг шерни,
 Эртақлардан топарсан, бас, фақат Ҳотамдай эрни,
 Жамшиди ҳам қанда қилмас гадо каби: «Бер! Бер!»ни,
 Истамас бўлса замона Завқий ёзган шеърни,
 Ким эшитсин арзиҳол хоҳ рози, хоҳ норози бўл.

ЭРКИН ВОҲИДОВНИНГ «ЎЗБЕГИМ» ҚАСИДАСИГА

Эй, самандар мисли мангу безавол жон, ўзбегим,
Жаннатул маво мисоли бағри бўстон, ўзбегим,
Бор жаҳонни лол айлаган Соҳибқирон, ўзбегим,
Сен билан пайваста мангу шуҳрату шон, ўзбегим,
Тарихингдир минг асрлар ичра пинҳон, ўзбегим,
Сенга тенгдош Помиру оқсоч Тиёншон, ўзбегим.

Сўйласин бор туркий эллар, сўйласин охун хати,
Сўйласин жўмард Широқу Тўмарис дилхун хати,
Сўйласин Тоҳиру Зухро, ошиқи мажнун хати,
Сўйласин минг бир асрлик ғолиб эл мадфун хати,
Сўйласин Афросиёбу сўйласин Ўрхун хати,
Кўҳна тарих шодасида битта маржон ўзбегим.

Эл учун ўтган азизлар чиқмагай ҳеч ёдидан,
Етти иқлим ранг олур хур ранг-баранг ижодидан,
Ҳеч қолишмас марди майдон Алп Тегин аждодидан,
Сўйлайнми тоғу тошни сел қилар Фарходидан,
Ал-Беруний, ал-Хоразмий, ал-Фороб авлодидан,
Асли насли балки Ўзлук, балки Тархон, ўзбегим.

Қон ила суғордилар гар кўҳна Турон қирларин,
Кечдилар руҳин буколмай Кубро мисол пирларин,
Кетма-кет йўллаб шум ағёр морсифат шотирларин,
Аста-аста ўрганиб боз қанча гизли сирларин,
Ўтдилар шўрлик бошингдан ўйнатиб шамширларин,
Неча қоон, неча султон, неча минг хон, ўзбегим.

Сабр косанг, она **халқим**, қайта-қайта тўлди-ю,
 Қанча жўмард марди майдон тут каби тўкилди-ю,
Гоҳи-гоҳо элфурушлар пок сийнанг тилди-ю,
 Қанча-қанча моҳи чехранг бир очилмай сўлди-ю,
 Тоғларинг тегрангда гўё буғма аждар бўлди-ю,
 Икки дарё — икки чашминг, чашми гирён ўзбегим.

Кун чиқарда гарчи қалқон чўнг паноҳ**инг** □ Тангритоғ,
 Мўр-малахдай босди ёғий дастида қонли яроғ,
 Бўлди яксон минг шаҳар ҳам бўлди яксон мингта боғ,
 Қисматингдан қисса сўйлар то ҳануз ҳар сўлу соғ,
 Қайсари Рум найзасидан бағрида доғ узра доғ,
 Чингизу Боту тифига кўкси қалқон ўзбегим.

Дасти қон мозийга боқсам беомон, хўп беомон,
 Давлатингга, савлатингга ёв тикилди бадгумон,
 Жумла очу саксифат кас ҳамла қилди сен томон,
 Жумла зобит дастидан дод, альюмон, эй альюмон,
 Ёғди тўрт ёндин асрлар бошингга тийри камон,
 Умри қурбон, мулки торож, юрти вайрон ўзбегим.

Хукми тарих, айта олмам — ҳеч бир элга тегмадинг,
 Хақ ва лекин ҳеч қачон сен бесабаб қон тўкмадинг,
 Илму ирфон донасидан ўзга ҳеч не элмадинг,
 Бўлмади ҳосил мурод ҳеч, токи жонинг тикмадинг,
 Давр зулмига ва лекин бир умр бош эгмадинг,
 Сен — Муқанна, сарбадор — сен, эрксевар қон ўзбегим.

Турфа элу турфа юртлар ичра беҳиштдай хонам,
Қиблагоҳ отам ўзинг, ҳам меҳрибон, мунис онам,
Жонга жон пайваст ўзинг ҳам асру андуҳ афсонам,
Хобигоҳим то қиёмат, то қиёмат хилхонам,
Сен на зардушт, сен на буддий, сен на оташ, на санам,
Одамийлик дини бирла тоза имон ўзбегим.

Вайрону зор не **замон**лар ўртаниб кулфат аро,
Дўстлиги гоҳ ёвга менгзар саксифат улфат аро,
Ўзлигинг сақлаб ва лекин ҳам имон, иффат аро,
Гар жаҳолат ичра жисминг руҳ лекин рифъат аро,
Маърифатнинг шуъласига талпиниб зулмат аро,
Кўзларингдан оқди турлар кавкабистон ўзбегим.

Неча айём тутди маҳкам илму ирфон машъалин,
Неча олим, очди неча ганжи мадфун мадхалин,
Номлари мазкур жаҳон авроқи ичра зарҳалин,
Уммон ортин ал-Беруний топди кўрмоқ амалин,
Тузди-ю Мирзо Улуғбек Кўрагоний жадвалин,
Сирли осмон тоқига илк қўйди нарвон ўзбегим.

Сўз тополмам таърифингга, сўз тополмам ҳеч қачон,
Булбулингдан ҳеч қолишмас қумрилар ширинзабон,
Борми ҳеч ўғлонларинг забт этмаган шонли довон,
Лол этар аҳли башарни марду майдонинг ҳамон,
Мир Алишер наърасига акс-садо берди жаҳон,
Шеърият мулкида бўлди шоҳу султон ўзбегим.

Басма-бас Раҳмон ила боз то хануз ағёри гул,
Кўр жаҳолат зулматида қолганинг рост малул,
Фафлат ичра нола қилдинг, оҳу фарёд беусул,
Кун кечирдинг дарду ғамда мисли бева, мисли тул,
Илму шеърда шоҳу султон, лек тақдирига қул,
Ўз элида чекди ғурбат зору нолон ўзбегим.

Турфа феъл яхши-ёмонинг солди олам узра ўт,
 Дам саодат, дам хазонинг солди олам узра ўт,
 Дод-фарёду сўзонинг солди олам узра ўт,
 Гоҳ таназул, гоҳи шонинг солди олам узра ўт,
 Мирзо Бобур – сен, фиғонинг солди олам узра ўт,
 Шоҳ Машруб қони сенда урди тугён ўзбегим.

Гулшани ашъор ичинда бўлди афсун Нодира,
 Машҳарида беваликнинг лолу мавзун Нодира,
 Шаккари бол этди алфоз ҳамда лафзин Нодира,
 Қайси бир золимга тутди руҳи қавзин Нодира,
 Шеърятнинг гулшанда сўлди маҳзун Нодира,
 Сийм танни ювди кўз ёш, кўмди армон, ўзбегим.

Гоҳ саодат, гоҳи армон Тангридан бўлди ҳукм,
 Дарбадар кездинг асрлар то ҳаёт топдинг муқим,
 Бор экан норлар қаторда қолмади ерда юким,
 Гар насиб этди бу айём роҳи **росту** мустақийм,
 Йиғлади фурқатда Фурқат ҳам муқимликда Муқийм,
 Нолишингдан ҳинду афғон қилди афғон, ўзбегим.

Сен жасур Алпомишимсан ҳам музаффар, довьорак,
 Қизларинг Барчин мисоли озода ҳам оқ билак,
 Беллашар Юсуф ила ой юзли ўғлонлар малак,
 Таърифингга сўз тополмай не ажаб бўлсам халак,
 Тарихинг битмакка, халқим, мингта Фирдавсий керак,
 Чунки бир бор чеккан оҳинг мингта дoston, ўзбегим.

Марҳамат этди санга боз толеинг хўп бокарам,
 Йитди кулфат, йитди зулмат, йитди озору алам,
 Битди дилда минг асрлар силқиган қонли ярам,
 Қаддини осмон қадар боз тиклади юртим – қаълам,
 Ортда қолди қўҳна тарих, ортда қолди дард, ситам,
 Кетди ваҳминг, битди заҳминг, топди дармон, ўзбегим.

Етди истиқлолга юрт ҳам пири муршиди билан,
Келди бошингга саодат хуррият ийди билан,
Топдинг олам ичра иқбол покбоз диди билан,
Талпинар толега шодон аҳли иршоди билан,
Бўлди осмонинг чароғон толе хуршиди билан,
Бўлди асрий тийра шоминг шуълаафшон, ўзбегим.

Рўшнолик топа олмас кимки **ҳосид ҳам** бахил,
Дўсту ёринг бирла қондош то абад бўлгил аҳил,
Барча миллат, барча элга то абад бўлгил дохил,
Мен каби шоирларинг ҳақингга айлар рози дил,
Мен ватанни боғ деб айтсам сенсан унда битта гул,
Мен ватанни кўз деб айтсам, битта мижгон, ўзбегим.

Қир-адир ҳам дала-даштинг биз ўтармиз боғ қилиб,
Хур ватан қўйнида яйраб ҳам димоғни чоғ қилиб,
Қатра ҳар гардинг қадрлаб, жон каби ардоғ қилиб,
Шод этиб хеш-ақрабонгни, ёв дилини доғ қилиб,
Фахр этарман, она халқим, кўкрагимни тоғ қилиб,
Кўкрагида тоғ кўтарган танти деҳқон, ўзбегим.

Кўйламакка таърифингни не учун жаҳд этмайин,
Чорласанг жон бергали бас, не учун аҳд этмайин,
Қувватим сарф этгали боз не учун тахт этмайин,
Сен учун минг бир довонни не учун фатҳ этмайин,
Ўзбегим деб кенг жаҳонга не учун мадҳ этмайин,
Ўзлигим билмоққа даврим берди имкон, ўзбегим.

Мен ҳам элнинг битта ўгли, пайваста бир бандиман,
 Эл учун минг бир юмуш, минг мушкулотга бандиман,
 Эл аро гар то хануз хур ишқпарастии, риндиман,
 Шер мисоли наъра тортсам не ажабки энди ман,
 Мен буюк юрт ўғлидирман, мен башар фарзандиман,
 Лекин аввал сенга бўлсам содиқ ўғлон, ўзбегим.

Сен таратган илм боис бўлди хайрон бир жаҳон,
 Сенсиз ул сокин эди, лек энди сайрон бир жаҳон,
 Сен сабаб обод ўлубдур асру вайрон бир жаҳон,
 Шиддатингдан, хидматингдан учди тайрон бир жаҳон...
 Менга Пушкин бир жаҳону менга Байрон бир жаҳон,
 Лек Навоийдек бобом бор, кўксим осмон, ўзбегим.

Минг алам ҳам минг ситамдан сийна ҳам бағринг куюк,
 Хақ учун ардоқли элсан то абад хур ҳам суюк,
 Қаддим бастим ҳам самодай сарбаланд, улкан, бийик,
 Шиддату шахдинг жўшар боз, шиддату шахд бетийиқ,
 Қайга бормай бошда дўппим, шуҳратим, қадрим буюк,
 Олам узра номи кетган Ўзбекистон, ўзбегим.

Дилда ёнган оташи иш хели хештим ҳиммати,
 Кул Ҳамидга мингта жондан авло эл-юрт қиммати,
 Эй, азиз юртим – боболар ҳам момолар турбати,
 То абад бўлгай нурафшон толеингнинг талъати,
 Бу қасидам, сенга ьалқим, оқ суту туз ҳурмати,
 Эркин ўғлингман, қабул эт, ўзбегим, жон ўзбегим.

МУСАББАЪ

Не жон ичра жонона жон излайман,
Ки ҳақталаб дўсти жонон излайман,
Ҳайрон элга ки мен ҳайрон излайман,
Меъмори жон ки дил вайрон излайман,
Муҳаббат чоҳида зиндон излайман,
Ташнаи жонимга уммон излайман,
Кўнгил мулкига шоҳ-султон излайман.

Муҳаббат кўйида банди дилим бор,
Икки олам ичра бир манзилим бор,
Ки ишқ дашти аро ойдин йўлим бор,
Кўзимнинг ёшидан минг бир кўлим бор,
Бир жонимга ҳажр аро минг ўлим бор,
Ки жонимга нажот уммон излайман,
Кўнгил мулкига шоҳ-султон излайман.

Самандардек ёниб ўтмоқ шиорим,
Жоним аро оташ солса ул ёрим,
Висол шавқи ёзиб бағри хуморим,
Бош устига тола сочи туморим,
Сония умр ичра боқий баҳорим,
Ҳам жонимга нажот уммон излайман,
Кўнгил мулкига шоҳ-султон излайман.

Муҳаббат шашти дилда тўлди-тошди,
 Ҳам жонимга илоҳий ўт туташди,
 Жунуним шеваси ҳам ҳаддин ошди,
 Мен учун Ҳақ яккаш ишқин улашди,
 Забти ишқдан қалбу кўз ҳам қамашди,
 Ташнаи жонимга уммон излайман,
 Кўнгил мулкига шоҳ-султон излайман.

Бевафо ёр, вафосиз бу ҳаёт ҳам,
 Гоҳо шоду гоҳ қайғули баёт ҳам,
 Омон топмас сайду ҳатто сайёд ҳам,
 Чашмаи ишқ Ҳамид учун нажот ҳам,
 Яратгандан мурувват ҳам имдод ҳам,
 Ташнаи жонимга уммон излайман,
 Кўнгил мулкига шоҳ-султон излайман.

МУСАММАН

Гар синчиклаб боқсам дунё тоmidан,
Кимлар безор аччиқ ҳаёт жомидан,
Қай бир ночор айро эзгу комидан,
Қай бир олғир устун минг бир омидан,
Ном-нишон йўқ хаста дил оромидан,
Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Кетди улоқ кимда тилла, кимда зар,
Бул не ҳайратли ҳайъбату хор минбар,
Пешвоман дер тўқими тилло-зар хар,
Шум қиёмат муҳримасми, алҳазар,
Бошимиздан кетмагай тоқай табар,
Оллоҳ! Оллоҳ! Мунаввар этмасанг гар,
Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Тўрт томон минг бир ғаним, минг битта ёв,
Офтоб чўнг аждаҳо, пуркар олов,
Аҳли одамни одам айлагай ов,
Аҳли одамга одам ёв беаёв,
Саксифат махлуқ аксар феъли гов,
Ботди бағримга беаёв бу ғаров,
Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Қолмади сир ҳам синоат ноаён,
 Наф кўрай деб топганим захмат, зиён,
 Дўсту ёрон чакди гоҳ мисли чаён,
 Ки бадар кетгали ҳам йўқ ҳеч имкон,
 Маконимда ломаконман, ломакон,
 Борми ёр холис халоскор, альомон,
 Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
 Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Бандаларнинг, во ажаб, ҳеч соғи йўқ,
 Аксарининг Хақ деярга чоғи йўқ,
 Топмадим хуррам кўнгил ҳеч доғи йўқ,
 Дарду ғам дарёсининг қирғоғи йўқ,
 Хаста кўнглим зим-зиё, сироғи йўқ,
 Малҳами йўқ кўзгинам қароғи йўқ,
 Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
 Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Шавқи-завқи, дарду ғам эш дунё,
 Гоҳ хор-забун, гоҳи иши беш дунё,
 Яхшига ҳам, ёмонга ҳам эш дунё,
 Гоҳо Хотам, гоҳо қорни меш дунё,
 Гоҳо нажот, гоҳ оғули ниш дунё,
 Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
 Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Кўғирчоқмиз ҳануз дароз дастингда,
Аксарият хору забун остингда,
Чўнг маҳобат тоғдай бўйинг-бастингда,
Минг бир нуқсон ҳар тўкис, ҳар кўстингда,
Тўшно топмас ғаним неки, дўстинг-да,
Қолди кўнглим фолию ҳам ромидан,
Бедаво даҳри дун терс маромидан.

Тоқай минг бир найранггингга дош қилай,
Бас-эй, ҳафиф кўнглим қаттиқ тош қилай,
Ҳақталаб имонни ёр-йўлдош қилай,
Авлиё-анбиёни қўлдош қилай,
Ҳам юз минг бир каму кўстинг фош қилай,
Каму кўстинг фошу кўзинг ёш қилай,
Ғариб кулбанг ғариб дунё бузарман,
Ҳур қалбимга хуррам қаср тузарман!

1999 йил

НАЗИРАЛАР

ЭРКИН ВОҲИДОВНИНГ «ЎЗБЕГИМ» ҚАСИДАСИГА

Бизларга ош бўлса бас ва қаламқош бўлса бас,
Отарга тош бўлса бас, бетайин жон ўзбегим.

Тўғри гапга тоқат йўқ, Тангрига садоқат йўқ,
Уйқудай фароғат йўқ – танбалистон ўзбегим.

Кочармиз гар иш деса, чопармиз миш-миш деса,
Холимиз танг қиш кеса – хонавайрон ўзбегим.

Ёнида бир чақа йўқ, эшагида тақа йўқ,
Арифида бақа йўқ – бироқ хоқон ўзбегим.

Соқолин кўрким дейди, салласин бўрким дейди,
Кеккайиб: «Зўр – ким?!» дейди ҳамон нодон ўзбегим.

Бойлар пойида гадо, балиқдай чиқмас садо,
Хануз гадодай адо – юраги қон ўзбегим.

Кўтариб бор нозини, семиртириб ғозини,
«Отам!» дейсан қозини – ёвга қурбон ўзбегим!

Устамиз май ичишга, Машрабларни бичишга,
Кўп еб ҳам кўп чи*ишга – моҳир мастон ўзбегим.

Топгани тўйга кетар, теракдай бўйга кетар,
Хўкиз ва қўйга кетар – қассоб-деҳқон ўзбегим.

Бисёр тилло-кумушинг, бироқ ғариб турмушинг,
Унмас сира юмушинг – мулки толон ўзбегим.

Амал бериб ўғрига, кун бермайсан тўғрига,
Замоннинг тўригига — дону сомон ўзбегим.

Эртаю кеч пул дейсан, пулдан ўзга кул дейсан,
Қачон илм — гул дейсан, сароб сарсон ўзбегим.

Хитой ёқар газингни, ўрис ей ди қазингни,
Кетингга сур мазингни — бахти гумон ўзбегим.

Гар метиндан эшигинг, ҳамон толдан бешигинг,
Ёпилмас ҳеч тешигинг — нафси ўпқон ўзбегим.

Далангни пахта босган, юртингни ахта босган,
Босқинчи вахта босган — қадди камон ўзбегим.

Билмайсан ҳеч бўлишни, ой сингари тўлишни,
Ўйламайсан ўлишни — шайтонсимон ўзбегим.

Сенга тўртта хотин кам, ҳатто тўртта отин кам,
Билар хотин зотин кам — йиртиқ иштон ўзбегим.

Порахўр — балохўрсан, йиртқич хирсдан ҳам зўрсан,
Сўлақмон сўқир кўрсан — қонхўр сиртлон ўзбегим.

Қонинг ичар султонлар, балоғардон ултонлар,
Фафлатга ботган онлар — лолу хайрон ўзбегим.

Сендан ортиқми фаранг, япон — бахти ранг-баранг,
Қозонинг қайнар аранг — ранги сомон ўзбегим.

Тобақай хароб холинг, ким ўйламас иқболинг,
Тутсин, халқим, уволинг — шоҳу султон ўзбегим!

Дини ислом дастур далқ, сен ҳам қаддинг кўтар, балқ,
Сен ҳам ахир бўлгин халқ, эй, онажон ўзбегим!

Абдуҳамид Пардаев

ИЖОДХОНА

Назира ба шеъри устози кабир
Абдулложон Орипов «Қўриқхона»

Асраймиз истеъдод аҳлини тайин,
Асраймиз ижодкор камёб зотини.
Дўрмон атрофини ўраб атайин
Ижодхона деймиз сўнгра отини.

Истеъдодсизларга у ён йўл бўлсин,
Жарима соламиз, ҳайдаймиз ҳатто.
То талант аҳлини тинчига қўйсин,
Асабийлашмасин зўр адиблар то.

Ноёб ижодкорга меҳру шафқат бу,
Бу даврон қалбида балққан ҳамият.
То яшар қайдадир бу янглиғ туйғу
Асил истеъдодсиз қолмас жамият.

Оламда кўп нарса камёб бир қадар,
Не-не туйғулар ҳам камёбдир, алҳол,
Дерман чин шоирни учратган маҳал,
Дарҳол ўраб олинг атрофин, дарҳол.

Талант йўқолмасин, ўранг мустаҳкам,
То уни юзсизлик этмасин хароб.
Асранг чин адибни, оламда у ҳам
Тождор турна каби бўлмасин камёб.

Асранг драматург зўрини, гўё
Айиқдай қайдадир топмасин завол.
Асил сенарист ҳам куймагай, оё,
Оташга дуч келган полопон мисол.

Доно танқидчини асранг, у танҳо,
Ундадир мужассам ижод матлаби.
Авлодлар ахтариб юрмасинлар то
Уни аллақандай Қор одам каби.

Хомер таржимонин асрангиз ортиқ,
Ягона заминни асрагансимон.
Огаҳийдан мерос ноёб бу тортиқ
Токи авлодларга етолсин омон.

Эзгу, латиф ҳислар бўлмасин таҳқир,
Булбулни бойқушга топширманг зинҳор.
Зарра ҳам таланти йўқ каснинг ахир
Оғзи қон йиртқичдан қандай фарқи бор?!

Тўқайга ўт кетса ёнгай бус-бутун,
Адолат борлиққа ёлғиз онадир.
Дунё ҳам, инсонлар қалби ҳам бугун
Беғамликдан зада Ижодхонадир.

...

Устоз, шоҳ байтингиз ҳеч шубҳасиз зўр,
 Айб бўлса, кечиринг шогирдингиз – ғўр;
 Қайта-қайта ўқиб «Қўриқхона»ни,
 Зикр тушгандай айланиб хонани,
 Таъсир қилиб дилга мисли жазира,
 Яхши ният билан ёздим назира.
 Шу асно гар айтсам калом сирасин,
 Кашф этдим шеърингиз янги қиррасин.
 Фофилдан ўкинманг, амри деб бурчни,
 Устозга бол дея гоҳ тутар мурчни.
 Ношуд шогирдингиз Бўка томонлик,
 Сизга Абдул Ҳамид тилар омонлик!

**Абдулла Ориповнинг «Оломонга»
шеърига**

Машрабни осган ҳам асли сен эдинг,
 Лоркани отган ҳам асли сен эдинг.

«Қодир Фиръавнман!» деган ҳам сенсан,
 Қодирий бошини еган ҳам сенсан!

Хукмлар ўқийсан халқнинг номидан,
 Тарихлар тўқийсан халқнинг номидан.

Қандай Худо урган бешафқат кучсан,
 Нечун ўз халқингнинг қонига ўчсан!

Токай номинг бўлар манфур шайтанат,
 Қачон «Халқим!» дейсан, эй сен, салтанат?!

«БУЛБУЛНИНГ САЛОМНОМАЛАРИГА

Қўрқоқларнинг кўрқоғи —
Қуён Омонга салом,
Йўқ битта ҳам ўртоғи,
Чаён Достонга салом.

Мансаб истаб югурган,
Элнинг ризқин супурган,
Имонига тупурган
Тўра Давронга салом.

Арғамчидек буралар,
Янтоқларга ўралар,
Хар жувонга мўралар,
Ханги Мардонга салом.

Хўкизларни йиқитган,
Қашқирларни кўрқитган,
Бор жонзотни ҳурқитган
Шерхон Арслонга салом.

Хўтиқчанинг қондоши,
Очликка зўр бардоши,
Заҳар бўлса ҳам оши,
Қулдай Нодонга салом.

Хумбош ҳамда хирқироқ,
Озиқ тиши ошпичоқ,
Очкўзлиги сал чатоқ,
Ҳоким Султонга салом.

Харом бойлик тилаган,
 Кўлин қонга булаган,
 Ёғли мўйлов силаган
 Қассоб Усмонга салом.

Ширин сўзлаб ийдирар,
 Андижонча кийдирар,
 Хаттоки қон сийдирар
 Йўғон Фалонга салом!

Мечкай қорни қаппайган,
 Пучуқ бурни ялпайган,
 Дуч келганга талтайган,
 Очкўз Бурҳонга салом.

Гулдор тўни келишган,
 Ошларни еб тўлишган,
 Тушган пулни бўлишган
 Отарчихонга салом.

Чидаб совуқ-ушукка,
 Ўхшаб шумшук Мушукка,
 Бош урар ҳар тешикка,
 Сарсон Чўпонга салом.

Тўғриларга кушанда,
 Ўғриларга эш банда,
 Сира тўймас зорманда —
 Қози Калонга салом.

Доим сузар кўзини,
 Ноз билан дер сўзини,
 «Қизман!» дейди ўзини —
 Сатанг Мастонга салом.

Қилар иши маломат,
Қўймас асло саломат,
Қиёматдан аломат
Калон Ёлғонга салом.

Бебаҳодир пўстини,
Алдар ҳатто дўстини,
Билмас каму кўстини,
Айёр Қоплонга салом.

Нажот билар сабрни,
Кўзга сулар жабрни,
«Чин уй!» дейди қабрни
Бор мусулмонга салом.

Сира тўймас қазига,
Тўн кийдирар ваъзига,
Зор қилар ток, газига,
Золим замонга салом.

Чиллада ҳам қори йўқ,
Юрагида нори йўқ,
Номуси йўқ, ори йўқ,
Шул қаҳратонга салом.

Алпомишдай марди йўқ,
На чечак, на варди йўқ,
Пулдан бошқа дарди йўқ,
Катта ҳамёнга салом.

Бутун элни талаган,
Козонин ҳам ялаган,
Нафрат ўтин қалаган,
Чингизхон – хонга салом.

Астанада ишлаган,
Россияда қишлаган,
Бармоғини тишлаган,
Сарсон ўғлонга салом.

Келинига кун бермас,
Бир сиқим дон, ун бермас,
Хеч осуда тун бермас,
Қайнонажонга салом.

Икки елкамда толиб,
Қалбимга туғён солиб,
Галма-гал бўлар ғолиб
Шайтон, Раҳмонга салом.

Эътиқод-имони бор,
Қалбида вулқони бор,
Кўксида қалқони бор,
Биз каби ўғлони бор,
Боғи бўстонга салом,
Ўзбекистонга салом!

Ю М О Р

«БЎЙДОҚНОМА»дан

Бир пари ўтди ёнимдан нозланиб,
Қиё боқмай минг бора таннозланиб.

Лолу ҳайрон ютиниб қайта-қайта
Қараб қолдим орқасидан созланиб.

Типирчилаб юрагим лочин каби,
Этагидан тутгим келди ғозланиб.

Бир бўсага ваъда қилиб минг бир жон,
Фориғ бўлсам дарди дилдан розланиб.

Шаҳди васлин майи ноби билан маст,
Кучоғида яйрасам эъзозланиб.

Сўнгра қилсам шавқи васлин афсона
Жумла аҳли бўйдоққа хўрозланиб.

Армон васли Хамид Тойга, во дариғ,
Айтолмадим ҳеч дардим овозланиб.

Ўтиб кетгач бир париваш нозланиб,
Тушдим ерга, не бахт, б-и-р пар-воз-ланиб...

СОДДАЛИК ПОЁНИ

Ярим ҳазил, ярим чин

Йирик корхонага бордим иш излаб,
Иzzат қилиб қутиб олдилар «сиз»лаб.

Саволга тутдилар моддама-модда,
Дедим: - Эл қатори одамман содда!

Менга лолу ҳайрон боқдилар улар,
Қай бири устимдан пиқирлаб кулар:

- Бизга токаръ керак, керак дурадгор,
Боғбон зарур, ётар экилмай шудгор.

Ҳа-я, жуда зарур оқил баковул,
Қай бир цехга керак тунги қоровул.

Майлига енгилроқ бўлса ҳам тоши,
Бизга уддабуррон керак цех боши.

Айта олмаса ҳам эплаб сўзини,
Билса бас зарурий ҳар иш кўзини.

Таъминотчи – йўқни йўндирадиган,
Даллол – дуч келганни кўндирадиган.

Биз ишга оламиз ҳатто чолни ҳам,
Сота оладиган ўтмас молни ҳам.

Катта даргоҳларда ёқловчи керак,
Бор айбимиз ёпиб, оқловчи керак!

Топа олмаяпмиз ваъдабоз жарчи,
Бошлиғимиз учун содик жуфтгарчи.

Технолог, механик, муҳандис катта,
Яхши ҳисобчи ҳам керак, албатта.

Хайдовчи, чилангар, фаррош ҳам лозим,
«Содда одам» деган йўқ ҳеч лавозим!..

Қидириб юрмасдан ортиқ ёғли жой,
Яхши бир имконни бермайин деб бой,

Ёлландим тишимни босганча тишга,
Соддалиқдан кечиб, дуч келган ишга!

«ГАП»

Тўлқин ЭШБЕКка

Тўлқин Эшбек, «Гап»ингизда маъни бордай туюлди,
Назираси ёмғир каби беихтиёр қуюлди.

Қай бир зотлар «Гап»га сарфлаб эртаю кеч вақтини,
Хали-ҳануз бой беради тиллога тенг нақдини.

Баъзан ўзинг қўйгани жой тополмайсан пичингдан,
Ёлғиз Тангри ўзи билар не ўтганин ичингдан.

Мунофиқлар ҳар ваъдасин сохталиги билинар,
Фурдат етиб, тулки каби тумшуғидан илинар.

«Узун қулоқ гап»лардан-қу қочиб бўлар қай жойга,
Улар ҳатто етиб борган минг юлдуз, минг бир ойга.

Бетга урар, этга урар, басма-бас тепар кетга,

Қай бир гаплар чиқиб кетган бошвоқсиз Интернетга.

Хали-ҳануз, во дарифки, уйдирма кўп, уйдирма,

«Уйдирма!» деб, Тўлқин Эшбек, қўй, юрагим куйдирма!

«Эртаю кеч тугамас гап, ким гапидан адашар»,

«Гап»дан чиқиб, «гап»га кирар ҳамон бор аҳли башар.

Ножўя гап айтсанг ногоҳ қараб қўйишар ола,

«Қолган гапни ўйлаб кўриш ўзингизга ҳавола».

Қидирсангиз, ўзингиздай «Гап» деган шаҳардаман,

Қуруқ гапдан безорижон Абдулҳамид Пардаман!

Хуллас, иним, мен ҳам сиздай бездим гап ноҳақидан,

Босилсин деб бу назира кечдим қалам ҳақидан.

Абдуҳамид ПАРДАЕВ,

«Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси,

2009 йил 24 апрель.

...

Қ А Р Ё А

м а с а л

Қарға орзу қилди қўшиқ айтсам деб,
Вале боши қотди минг битта ғам еб!

Овозим созлай деб ютди минг тухум,
Хонандалар учун не бўлса муҳим,

Барча сир-асрорни ўрганди пухта,
Бироз маккорликни қилди омухта.

Оро берди шакл-шамойилига,
Тўрт энлик асал ҳам сурди тилига!

Дўст-ёрига неча ойлаб кўринмай,
Булбулжондан сабоқ олди эринмай.

Халақит берса ҳам қаппайган қорни,
Сайрата бошлади дутору торни.

Адил тутиб алиф каби қоматин,
Синаб кўрди сахна узра омадин.

Қилса ҳам гар минг усулда замзама,
«Қарғасан!» деб ҳеч ким қилмади тама.

Наинки мен каби ночору муфлис,
Санъатига кабир бойлар ҳам муҳлис.

Шон-шуҳрат бобида қилди у пойга,
Овозаси етди ҳатто саройга.

Омадни қарангки, бир куни ногоҳ,
Саройга чорлади арслон – шоҳаншоҳ.

Ўзида йўқ қарға минг манзил ошиб,
Етиб борди тезда саройга шошиб.

Кўшиқлари билан шоҳ кўнглин олди,
Қалбига ҳаттоки ғалаён солди.

Бир оз кайфи ошгач қилдию жазм,
Шоҳаншоҳ қошида айлади таъзим.

Хар фурсат ғанимат, деди, -Эй ҳокон,
Менга ҳам берсангиз бирон бир унвон.

Булбули бийрондан ширин овозим,
«Ҳофизи замон»га беринг лавозим!

Тиланиб тураркан қошида қарға,
Бироз ўйга толди шоҳаншоҳ Дарға!

Ва деди: - Торини илинглар михга,
Ўзин кабоб қилинг, тортинглар сихга!..

Қиссадан ҳисса шу: ҳофизи замон
Даъвосини қилар бу кун минг нодон.

Безор бўлмаган йўқ вағиллашидан,
Ола қарға каби қағиллашидан.

Вале ўз дардидан ортадиган йўқ,
Арслон каби сихга тортадиган йўқ!

...

МАСАЛ

Шерга маслахатчи бўлса гар ўғри,
Қатагон қилинар жамики тўғри.

Шернинг гумаштаси бўлса гар бўри,
Ўрмон жонзотларин қурийди шўри.

Шерга шерик бўлса гар айёр тулки,
Тулкидай барчага бўлади кулги.

Шер тахти ёнидан жой олса сичқон,
Омборида қолмас бир дона ҳам дон.

Шерга жарчи бўлса агарда эшак,
Эл юрагин ёрар хангираб бешак.

Шерга маслахатчи бўлса гар қарға,
Бийрон барча булбул бўлар бадарға.

Бойўғлига катта мансаб берса Шер,
Гулдай ўрмон бўлар вайрон қора ер.

Шернинг биродари бўлса агар ит,
Бурга босиб бўлар ит каби ирkit.

Шернинг маймун каби бўлса хирқаси,
Маймундай найрангбоз бўлар фирқаси.

Шер мудом гунгқарға-зоғ билан бўлса,
Не ажаб, бор ўрмон доғ билан тўлса!

Шер макон қилса гар тўнғиз хонасин,
Кўзин ўяр хатто ота-онасин!

Шерни ром қилса гар ҳўкиз ва бузоқ,
Сассиқ офилхона пойига тузоқ.

Шерга маъкул бўлса сиртлон дегани,
Харом ўлаксадир доим егани.

Шерга ҳамроҳ бўлса чаёну илон,
Бир куни ўлдиарар чақиб бегумон...

Шер билан арслондай ёвқур шер бўлсин,
Шерлиги бўлмаган шерлар ер бўлсин!

01.10.2018 йил

...

Т Ҷ Р Т Л И К Л А Р

Хамроҳ қилдинг соғу, кўп касални ҳам,
Ўргатдинг кўп панду кўп масални ҳам.
Ниҳоят бахтимни тўқис айладинг,
Бахтиёр ёр қилдинг Гуласални ҳам!

...

Тилимда ҳамиша Халима бўлди,
Дилимда ҳамиша Салима бўлди.
Ё Раб, ўзинг кечир, қизларнинг исми,
Каломингдан азиз калима бўлди!

...

Олам сирларини биламан, дема,
Номақбул бузоқнинг гўштини ема.
Билимлар соҳили бошқа томонда,
Бошқа томон кетар сен минган кема!

...

Тишимни тишимга қўйиб олдим мен,
Хажринг зардобига тўйиб олдим мен.
Ортиқ бермасин деб жонимга азоб
Шайдо юрагимни ўйиб олдим мен!

...

Во дарифки, одамлар бор тайини йўқ,
Гўё бузуқ тарозидай шайини йўқ:
Тиригида шоҳ кетини ялайдилар,
Ўлгандан сўнг гўрига ғишт қалайдилар!

...

Гарчи туним равшан қилар шамим йўқ,
 Гарчи ҳасратлардан асло камим йўқ.
 Эй ёр, фикру зикринг ҳамроҳ бўлса, бас,
 Зарра армоним йўқ, зарра ғамим йўқ!

...

Ари доим бол йиғади ниши билан,
 Ақлли зот машғул зарур иши билан.
 Гийбатчию, тамагирлар эртаю кеч
 Шуғулланар дуч келган ҳар киши билан.

...

Пари минг бир йилда бир пайдо бўлар,
 Бир бора кўрганлар ҳам шайдо бўлар.
 Биз каби васлига ета олмаган
 Хажрида бағриқон Хувайдо бўлар!

...

Теран ҳикмат билан Тангри ҳар иши,
 Асрий сабоқ берар нуроний қиши:
 Опоқ қор бағрида қора кўмирдай
 Разил кимсаларнинг разил қилмиши!

...

Наинки қишда ҳам қори йўқ юртнинг,
 Заррача номусу ори йўқ юртнинг.
 Сира ҳам бўлмайти номусу ори,
 Токи Алпомишдай нори йўқ юртнинг!

...

Шохрўз дер: «Ёшликда муҳаббат ёлғон,
Севиб қолсанг қонинг шароб бўлади!»
Мендай олтмиш ёшда севса ногаҳон,
Севгиси муқаррар сароб бўлади.

...

Кенг дунё тор ғордай энсиз бўлмасин,
Энсиз бўлса ҳамки менсиз бўлмасин.
Энсизу менсиз ҳам бўлса ҳам, ё Раб,
Ҳеч қачон, эй пари, сенсиз бўлмасин!

...

Истасанг берайин сенга боримни,
Куёшим, булутим, оппоқ қоримни.
Бахтим ол, тахтим ол, барчаси сенга,
Ўзимга қолдиргин фақат зоримни.
Намоз Нормўмин

...

Дейсанки: «Мен боғи жинонга зорман,
Боғи жинонда хур, гилмонга зорман».
Мен эса вафони билмаса ҳам ҳеч,
Жафоси зиёда жононга зорман!!!

...

Саратондан ким қутулар сада билан,
Гўдак катта бўлмас ёлғиз дада билан.
Уч йил кутдик, яна икки йил ҳам дейсиз,
Тобакай алдайсиз қуруқ ваъда билан!

...

Ортимда умидлар озори,
 Олдимда орзулар бозори.
 Армон билан тўла юраклар
 Ёлғону ваъдалар мозори.

...

Сенга бахш айладим қалбимнинг қўрин,
 Сенга бердим қалбим қасрининг тўрин.
 Бу қаср гар вайрон бўлмасин десанг,
 Хавотирга асло қолдирма ўрин!

...

Хуснингга маҳлиё мендай ҳар бахши,
 Эй, гулдай жамоли Филмондан яхши!
 Худодан сўрайман: боғи жинонда
 Ҳамроҳ бўлсин сендай жаннатнинг нақши!

...

Кўринганим билан гуллаган боғдай,
 Гуллаган, яшнаган муҳташам боғдай.
 Асрий вайронадай хору забунман
 Зиммамда муҳаббат дарди бор тоғдай!

...

«Дод-фарёд эшитдим бир зимистондан,
 Наинки зимистон бир гўристондан!»
 Десам дедиларки: «Бу фарёд янграр,
 Дўзахдан ҳам баттар мазлумистондан!!!»

...

Бирдан атроф ёришгандай туюлди,
Қайдан чиқди бу нур дея бўйлабмиз.
Кимлардир шод, кимлар қоши уюлди,
Яшин экан, тонг отди деб ўйлабмиз!

...

Мукамал яратган жисмингни, эй ёр,
Бошдан-оёқ барча қисмингни, эй ёр.
Асьмо ул ҳуснони унутиб ҳатто,
Фақат такрорлайман исмингни, эй ёр!

...

Юзинг мусҳафида нур шайдосиман,
Гавҳару ёқуту дур шайдосиман.
Хавасда ҳаттоки жаннат аҳли ҳам
Сен каби фаришта, хур шайдосиман!

...

Эл бўлдик, ҳеч аҳил ҳамдам бўлмадик,
Бир тану бир жону бардам бўлмадик.
Ҳаттоки шаҳаншоҳ ҳам бўлдик бироқ
Халқу ватанпарвар одам бўлмадик.

...

Свет, газсиз халқнинг оғир аҳволи,
Ис газидан етди кимлар заволи.
Халқнинг арзу додин раво кўрмаган
Раҳбарларни тутсин халқнинг уволи!

...

То тириксан икки кўзинг ўядилар,
 Эртаю кеч қонин ичиб тўядилар.
 Ажалинг етмасдан жонинг олиб яна,
 Бағринг эзиб қабрингга тош қўядилар!

...

Маломат шайтонга малайлар билан,
 На мис, на қўрғошин-қалайлар билан.
 Хамиша халқу Ҳақ билан пайваста,
 Голиб бўл Солиҳу Салайлар билан!

...

Тарихда фашизм ва коммунизм,
 Ўзгача шаклда ёвузлик, зўрлик.
 Ортиқча хавф солмас ҳеч терроризм,
 Дунё бошин ейди сиёсий кўрлик!

...

Ошпазга чўмичу капгири даркор,
 Устага ёрдамчи дастгири даркор.
 Биз ҳам унутганмиз қалб дўхтирини,
 Бугун фақат ҳамён дўхтири даркор!

...

Ноябрь ҳам яна бизни йўқлаб келди,
 Бизни шилиб хазинани тўқлаб келди.
 Норози халқ ногоҳ исён қилмасин деб
 Ё Раб! Ё Раб! Милтиғини ўқлаб келди!

...

Нур ва зулмат жанги ҳамон бардавом,
ФБда аралаш хос билан авом.
Ватан ва халқ учун ҳақиқатни ёз,
Аксинча, ҳеч вақо ёзма, вассалом!

...

Адил қаддим таъзим қилиб ҳам ёнида,
Икки кўзим тунлар икки шам ёнида.
Фикру зикрим эртаю кеч жам ёнида,
Юрагим ҳам қалб ўғрисин ҳамёнида!

...

Нахотки дунёда барчаси рўё,
Нахот муҳаббат ҳам уқубат, оё!
Кимга дод дейин эй, булбулигўё,
Лутфинг ҳам қақшатар зулмдай гўё!

...

Бошимизда қанотингни кериб кетгин,
Меҳримиз тафтидан яйраб эриб кетгин.
Фақат сенга муштоқ аъло гулларимиз,
Кел, бегона қилмай ўзинг териб кетгин!

...

Асалдан ҳам ширин асал сўзинг яхши,
Қоним тўкса ҳамки жоду кўзинг яхши.
Жаннатдан ҳам аъло кўйинг, пари пайкар,
Хуру филмондан ҳам ҳатто ўзинг яхши.

...

Оламу одамга бегоналармиз,
Шамнинг шуъласига парвоналармиз.
Гулларнинг хуснию атридан сармаст,
Булбулдай мастона девоналармиз.

...

Мақтаб-мақтаб ейди бор асалингни,
Мақтаб-мақтаб тинглар ҳар масалингни.
Ва лекин унутиб иккисини ҳам
Элга фош қилади бор касалингни!

...

Итни сийласанг гар ялар пойингни,
Куну тун қўриқлар юлдуз-ойингни.
Нонкўрни чиқарсанг уйнинг тўрига,
Хайдаб солар тортиб олиб жойингни!

...

Одамнинг нафаси ел бўлмайди ҳеч,
Ел бўлса ҳам қувват бел бўлмайди ҳеч.
Ношукр нонкўрдан эҳтиёт бўлгин,
Тузингни ичса ҳам эл бўлмайди ҳеч.

...

Аҳмоқни фош қилар «нега?!», «нега?!»си,
Чойнакни синиғи билан чегаси.
Кўшнининг ити бор, тинмай ақиллар
Гиж-гижлаган ҳамон бадбахт эгаси!

...

Икки кўзим зор-интизор йўлингдadir,
Хаёлларим гирён ўнгу сўлингдadir.
«Билганингни қилгин!» дейсан, ё Раб! Ё Раб!
Ихтиёрим – бахти ёрим, қўлингдadir!

...

Майлими, бир кеча сен билан бўлсам,
Тун бўйи тонггача сен билан бўлсам.
Армоним қолмасди зарра ҳам , ё Раб,
Қиёмат кунгача сен билан бўлсам!

...

Мафтуниман сохир шому сахарингни,
Беғишт ҳам аъло овул, шаҳарингни.
Ё Раб! Ё Раб! Жондай болу асалинг не,
Хеч кимсага берармам ҳатто заҳарингни!

...

Кимларнингдир хотам каби мезбонисан,
Кимларнингдир отам каби меҳмонисан.
Эй, юртимнинг оддийгина фуқароси,
Сен кўнглимнинг шаҳаншоҳу султонисан.

...

Унинг суҳбатини жуда хуш кўраман,
Кўзим юмсам дарҳол уни туш кўраман.
Хуш кўришим, туш кўришим айтсам, ё Раб,
Ёлғондакам қўлларини «мушт» кўраман!

...

Наинки фикр ва ўйингдаман мен,
 Наинки рангину рўйингдаман мен.
 Ахтарма яқину йироқдан зинҳор,
 Хамиша соягдай кўйингдаман мен!

...

Кўзимиз гавҳари китоби ишқнинг,
 Қалбимиз қуввати шитоби ишқнинг.
 Лочиндай учармиз ёр висолига,
 Олтин қанот бизга хитоби ишқнинг!

...

Сочларим оқариб кўз ташлаб ҳар ён,
 Азалий ҳақиқат бўлгандай аён:
 Хоҳи фойда берсин, хоҳ бўлсин зиён
 Ҳаётда муҳими – жўшқин жараён!

...

Кўйинг саждагоҳим, эй қаламқошим,
 Ўзга жойга сира ҳам сифмас лошим.
 Пойингга эҳтиёт бўлгайсан доим,
 Уйқуда ҳам доим пойингда бошим!

...

Азизу мукаррам қилган худойим,
 Жаннат каби кўйинг - саждагоҳ жойим.
 Эҳтиёт бўлгайсан, тун бўйи ҳатто
 Пойингга бош қўйиб ухлайман доим.

...

Дунё қафас каби торга ўхшайди,
Оддий халқ қул каби хорга ўхшайди.
Ҳақиқат замин не, самода ҳам йўқ,
Деган гапда ҳам жон борга ўхшайди!

...

Мен ҳам пасткашликдан қиларман ҳазар,
Сендан тиламасман на сийму на зар.
Фақат ҳар замонда бир бора сўзлаб,
Бир бор ташлаб қўйсанг, бас, бизга назар.

...

Оташу аланга ўчоғингдадир,
Жаннат айши қайноқ қучоғингдадир.
Во дариф, биз учун армон барчаси
Ҳатто хаёл етмас учоғингдадир!

...

Муболаға дема ҳеч бу хитобим:
Ўзинг ҳам ҳилолу олтин офтобим.
Сен билан асал-бол ҳам ошу обим,
Бедорлигу роҳат-фароғат хобим!

...

Аё, эй дилбари нозик ниҳолим,
Лаблари бол, қоши ҳилол физолим.
Васлинг жоми билан ўнглагин ҳолим,
То тутмасин сени, эй Гул, уволим!

...

Қалбимда ишқингдай дур билан мастман,
 Жоду кўзингдаги нур билан маастман.
 Бахту иқбол бўлмас бундан ҳам ортик,
 Кўйнимда сен каби хур билан мастман!

...

Оламда на бўйю, на эндадирман,
 Наинки ўзимда, на мендадирман.
 Кечиб ўн саккиз минг оламдан, Филмон,
 Сендадирман фақат, оҳ, сендадирман!!!

...

Жамолинг мусхафи таъсир ҳам қилди,
 Афсунгар мусхафдай асир ҳам қилди.
 Кўзимга кўринмас ўзингдан ўзга
 Оташин офтобдай басир ҳам қилди!

...

Сенинг васлинг билан мунаввар тонгим,
 Сенинг васлинг билан музаффар бонгим.
 Сенинг висолингиз, ё Оллоҳ-Оллоҳ,
 Хатто Тангрини ҳам тан олмас онгим!

...

«Раҳм қил кўйингда девоналарга,
 Васлинг давлатидан бегоналарга!
 Десам дедики: «Ҳеч омонлик бўлмас
 Шам узра чарх урган парвоналарга!»

...

Кўнглим ишқинг билан тўлар муттасил,
Сен учун минг бора ўлар муттасил
Батамом унутиб мендай хожасин,
Бошингда парвона бўлар муттасил!

...

Кўнглим менга фақат жафо қилади,
Жафо қилиб кайфу сафо қилади.
Зиёд айлаб оху нолаларимни
Фақат сенга, эй ёр, вафо қилади!

...

Ишқ билан пайваста мастона сўзим,
Фикру зикринг жаннат, боқий Наврўзим
Не бахтки, хаёлан ҳар лаҳза, ҳар он,
Қайноқ қўйнингданман, эй қаро кўзим!

...

Жаннат боғларида наҳор ҳамиша,
Сут тўла кавсари-анҳор ҳамиша.
Ҳатто жазирама саратонда ҳам
Бизнинг гўшангада баҳор ҳамиша!

...

Кўйингда кўз ёшим кўл бўлди, ё Раб,
Ҳажрингда жаннатим чўл бўлди, ё Раб.
Эй, қалбим қасрида қирол, бахти ёр,
Жоним сенга муштоқ йўл бўлди, ё Раб!

...

Киш ўтиб гар яна баҳор келади,
 Кимга тоқ, кимгадир такрор келади.
 Йўлнинг бир четидан боради тобут,
 Йўлнинг у четидан ёр-ёр келади.

...

Дилрабодан ҳам дилрабо дилрабо - Сиз
 Жаннат дўзах сиздай гўзал дилрабосиз.
 Агар обод қилмасангиз ҳиммат билан
 Вайрон бўлар ҳеч шубҳасиз, дил рабо(ҳ)сиз.

...

Тун бўйи қўйнингда тўлғанди жоним,
 Кайноқ қучоғингда чўғланди жоним.
 Тун бўйи ҳам тўймай васлингга, зора
 Кун бўйи тўйсам деб уйғонди жоним!

...

Умидим, айт, токай барбод қиларсан,
 Хажрингдан, айт, қачон озод қиларсан?
 Бозоринг ҳар доим ҳам бўлмас чаққон,
 Касод бўлсанг бир кун — фарёд қиларсан.

...

Бошим — пойинг ўпар остоналарда,
 Кўнглим — қучоғингда хос хоналарда.
 «Жонинг керак бўлса, мендан кеч!» дейсан,
 Жон ташвиши бўлмас девоналарда.

...

Хар лаҳза соядай ёнинггадирман,
Хатто ҳар лаҳза, ҳар онингдадирман.
Наинки ёнингга, хатто онингда,
Шириндан ҳам ширин жонингдадирман.

...

Юрагминг қон бўлмаган пораси йўқ,
Пора бағрим давоси йўқ, чораси йўқ.
Во дариф, зим-зиё зиндон жумла жаҳон,
Икки кўзим – икки гавҳар қораси йўқ!

...

Маъноси йўқ айтган бирон сўзимни,
Тайини йўқ топган ризку рўзимни.
Жой топмам қўйгани асло ўзимни,
Соғиндим, ё фалак, қора кўзимни!

...

Сенсиз болу асал тотидан кечдим,
Одамзод ғолибу мотидан кечдим.
Наинки ғолибу мотидан хатто
Сенсиз бор одамзот зотидан кечдим!

...

Ким айтар: бу дунё Раҳмон эртаги,
Дўзаҳу жаннат ҳам шайтон эртаги.
Во ажаб, шайтону Раҳмон ҳам хатто
Шайтондан ҳам баттар инсон эртаги!

...

Ё Раб, мендан йироқ замонанг сенинг,
Лаҳза ҳам бўлмадим ҳамхонанг сенинг.
Ва лекин мендай йўқ парвонанг сенинг,
Фарҳоду Мажнундай девонанг сенинг!

...

Эй, аҳли башарнинг аёл-эркаги,
Дўзаху жаннат бу шайтон эртаги;
Шайтанат қавмининг жаннат - ҳаёти,
Кашшоқлар қисмати дўзах – ер таги!

...

Ўзим заминдаман, руҳим осмонда,
Дилим дилдордаю, жоним жононда.
Эвоҳ, армон қаср боғи жинонда,
Тангри қулиман гар - измим Шайтонда!

...

Тахтада кериласан соҳибқирондай,
Хаттоки Чингизхон – шоҳи жаҳондай.
Қисматинг муқаррар, о, шўрлик, Эдип,
Гарданингда тавқи лаънат шайтондай!

...

Менга ҳам пеш қилди дунё йўриғини,
Машаққату заҳмат тўла қўриғини.
«Барчасидан ўзим озод қиларман!» деб
Шайламоқда бугун тобут тўриғини.

...

Ортингдан шамолдай елиб толмайман,
Соя каби изингдан ҳеч қолмайман.
Саждагоҳ йўқ, эй ёр, кўйингдан аъло,
То қиёмат кўйингдан бош олмайман!

...

Гўзалдан ҳам гўзал асил паридир,
Юрагимиз унинг тахт, минбаридир.
Гарчи ҳаётимиз бош сарваридир,
Эвоҳ, биздан минг бир сарҳад наридир!

...

Биз билмаган қувонч, дарду қайғу йўқ,
Бизни маст қилмаган ширин уйқу йўқ.
Нафсу ҳирсимиз ҳам бисёр, во дариғ,
Ҳақиқий севги йўқ, ишқ йўқ, туйғу йўқ!

...

Билардик ҳирс қавмин тубан кўп ишини,
Кутмагандик бироқ шайтон қилмишини:
Қул ва чўри қилиб аёл, эр кишини
Бисёр қилди аксар халқнинг ташвишини!

...

Барча билар бизнинг бу сиримизни,
Келишилган найранг тадбиримизни.
Мақташга устамиз бир-биримизни
Чолни - йигит, қиз деб кампиримизни!

...

Ёши қирққа бориб қолган бўйи ўса,
 «Хали ҳамон босилмаган изман!» дейди.
 Битта бўса сўрасангиз йўлин тўса,
 «Иложи йўқ, чунки ҳамон қизман!» дейди!

...

Малоҳат мулкининг эй, нуктадони,
 Хору зор қилмагин мендай адони.
 Бисёр давлат эмас, ҳиммат тиларман,
 Ҳимматли хор қилмас асло гадони.

...

Хаётимда на бир маром бор,
 На уйқуда ҳузур, ором бор.
 Оромимни ўғирлаб ором
 Олар оромижон Икром бор!

...

Қарға чўқимайди қарға кўзини,
 Чўқиса фош қилиб қўяр ўзини.
 Шу боис минбарга чиққан қарғалар
 Қарғабошиларга мослар сўзини.

...

Шунча ухлаб ҳамки уйғонмадинг ҳеч,
 Наҳот шунча ухлаб ҳам қонмадинг ҳеч.
 Во дарифки, ҳатто ухлаганда ҳам
 Бағримиз ўрташдан ҳеч тонмадинг, ҳеч!

...

Бизлар учун муҳим севинчи ёрнинг,
Севинчидай муҳим, бас, тинчи ёрнинг.
Тинч қўйлик десак уни тинч жойда,
Бизларни ўлдирар соғинчи ёрнинг!

...

Нетай, манглаймда бор битта този,
Тозики, тулкию шоқол ҳамрози.
«Нечун бердинг?!» дея бўлсам норози
Дарғазаб бўлмасми муктадир Қози?

...

Билмадим, ром бўлдим қайси бир сирга,
Билмадим нечун мен дўндир асирга.
Ўзинг йўл кўрсатгин мендай басирга,
Сен билан биргаман, сен билан бирга!

...

Шарафсиз инсоннинг инсонга ишқи,
Шарафсиз ҳаттоки жононга ишқи.
Иқбол икки олам бахтидан зиёд
Ягона Раҳиму Раҳмонга ишқи!

...

Кўлингдан чиқарма лочин қушингни,
Ҳеч кимга бой берма ақлу ҳушингни.
Ногоҳ бой берсанг ҳам ақлу ҳушингни,
Фақат сувга айтгин кўрган тушингни!

...

Ортингдан эргашган соя бўлсам бас,
 Юксалишинг учун поя бўлсам бас.
 Бошингда олтин тож ва пойингда тахт,
 Кўксингда қалқону қоя бўлсам, бас!

...

Сен ухлаган чоғда девона бўлдим,
 Наинки ҳамнафас, ҳамхона бўлдим.
 Ширин тушлар кўриб ором олсин деб,
 Бошингда чарх уриб парвона бўлдим.

...

Сув ўрнига ичганимиз сут бўлди,
 Сут бизларга кучу қувват, қут бўлди.
 Ишқ туфайли бир парча эт қалбимиз,
 Дуру гавҳар бўлди, ҳам ёкут бўлди!

...

Зиёда қалбингда фунуни ишқнинг,
 Фунунидай бисёр жунуни ишқнинг.
 Лайлидан ҳам ҳам аъло, эй пари пайкар,
 Кўйингда мендай минг мажнуни ишқнинг!

...

Султон аксарият ўйлар тахтини,
 Саркардалар жангу жидду жаҳдини.
 «Бахт сўзин айтаман барчадан кейин!»
 Фақат шоир ўйлар халқнинг бахтини.

...

Сени ўйлаб ўйга толиб юрибман,
Барча дардларингни олиб юрибман.
Ишонмай ҳаттоки Яратганга ҳам
Қалбим садафига солиб юрибман.

...

Бизни таламаган бит қолмади ҳеч,
Миршабу наҳангу кит қолмади ҳеч.
Ўнлаб солиқлару жарима билан
Қонимиз ичмаган ит қолмади ҳеч!

...

Яна ҳаловат йўқ то тонг отгунча,
Яна хаёлимда бир гули гунча.
Лутфинг дариг тутма, Парвардигорим
Гуллаб яшнайверсин дунё тургунча!

...

Эр бўлсанг ҳам, бўлсанг ҳамки жуда зўр шер,
Эҳтиёт бўл - Файзибоғ жуда қалтис ер:
Хотинларга гап отсанг гар — хотинбозсан,
Йигитларга лутф қилсанг — хунаса дер!

...

Парвонасиз чироқ-шам бўлмайди ҳеч,
Бағрикенг одамда ғам бўлмайди ҳеч.
Лутфинг дариг тутма мендай гадодан,
Гадони сийлаган кам бўлмайди ҳеч!

...

Эркак бўлсанг агар доим бўл сергак,
 Бу айна ҳақиқат, эмас ҳеч эртак:
 Хотинни бошига чиқарса эркак,
 Хотинчалиш каби бўлади эрмак!

...

Сенинг исмингдаги «Бахт...» толибиман,
 Феълингдаги шиддат-шахт толибиман.
 Орзуга айб йўқ: мендай хор гадо
 Қалбингдаги юксак тахт толибиман!

...

Сен мени ром қилдинг бир сурат билан,
 Ширин каби ширин бир журъат билан.
 Десам ёр дедики: Илоҳий иқбол
 Ишқ каби илоҳий зарурат билан!

...

Қасд қилган ишқ завқин туймай қолмайди,
 Чин дилдан суйганинг суймай қолмайди.
 Куйдим дема зинҳор, ишқ гулханида
 Шам ҳам, парвона ҳам куймай қолмайди.

...

Тўраларга қуюқ салом бўлса, бас,
 Маддоҳлик, ялтоқи калом бўлса, бас.
 Халқ керакмас асло ҳақиқатталаб,
 Қулдай итоаткор авом бўлса, бас!

...

Тавқи лаънат билан такаббур шайтон,
Шайтондан ҳам баттар имонсиз инсон.
«Оллоҳим!» десанг панд бермас ҳеч қачон
Ёлғиз меҳри дарё муназзах Раҳмон!

...

Бошимда ҳамиша минг бир иш бўлди,
Наинки минг бир иш, минг ташвиш бўлди.
Баҳору ёзларим олдилар тортиб
Умрбод кўрганим қора қиш бўлди.

...

«Бағрим ташлаб кетдинг!» дема тутоқиб,
Хулоса чиқаргин чашмага боқиб:
У ҳам тоғ бағридан чиқару оқиб,
У ҳам ташлаб кетар тоғни улоқиб!

...

Сенга ҳам осонмас ҳаёт роҳида,
Баъзан бағридасан, баъзан шоҳида.
Яратган эгамнинг кенг даргоҳида,
Бизга ҳам қараб қўй гоҳи-гоҳида!

...

Ортиқ айланторма жафо чарҳини,
Сен ҳам бунёд айла вафо тарҳини.
Тобақай бир оғиз сўз айтмай бизга,
Оширасан ҳар бир сўзинг нарҳини?!

...

Яна маломатга дучор мард тўғри,
 Яна юракларни эзади дардлар.
 Бизга ҳалолликдан дарс берар ўғри.
 «Мард бўлинглар!» дейди аблах номардлар!

...

Баъзида юрагим сиқилиб турар,
 Нимадир бўғзимга тиқилиб турар.
 Десам дедиларки: ҳаёт йўлида
 Хамма ҳам неча бор йиқилиб-турар!

...

Бизларни талади бургаю битлар,
 Беармон талади йирқич иркитлар.
 Билмадим, қай битта айбимиз учун
 Бизни таламаган қолмади итлар.

...

Бизни таламаган бит қолмади ҳеч,
 Миршабу наҳангу кит қолмади ҳеч.
 Ўнлаб солиқлару жарима билан
 Қонимиз ичмаган ит қолмади ҳеч!

...

Бисёр сенинг товус хиромингга зор,
 Бисёр жоми Жамшид, андомингга зор.
 Ва лекин йўқ асло мен каби, ё Раб,
 «Севаман!» деган бир каломингга зор!

...

Гар ашъорим тўрт сатр,
 Ҳар сатрида минг атир.
 Бамисоли тўлин ой
 Икки оламга татир!

Хар гул атридан олдим,
Афсунин дилга солдим.
Муҳаббат боғин бийрон
Булбули бўлиб қолдим!

Замон гар бўлса золим,
Хору зор ҳатто олим.
Гар исбот қилсанг талаб
Далил ғариб аҳволим.

Жўшқин бўлсанг, тинарсан,
Метин бўлсанг, синарсан.
Минг йил умр кўрсанг ҳам
Чўбин отга минарсан.

...

Бағрим ёқиб исиндим,
Илҳом тулпорин миндим.
Сигмай етти иқлимга
Она заминга индим.

Гар кўзда жаннат акси,
Гар руҳда хурлар рақси.
Ҳолим танг, юрагимда
Раҳмону шайтон баҳси!

...

Қай сур маккора макри
 Қирқ бир карвондан ортар.
 Рўзгор қирқ минг карвонин
 Оқила аёл тортар.

...

Бўлмаса ҳеч норози,
 Жумла эл мамнун-рози.
 Нур устига нур, вале
 Ишсиз қолар минг қози!

...

Қўлга олиб кўзани,
 Симирдик бор бўзани.
 Маст бўлиб, чиқди ёддан
 Одамийлик ўзани.

...

Қалби бедор учун кўз даркор эмас,
 Қаноат аҳлига бўз даркор эмас.
 Гар дерлар пандинг айт фақат уққанга,
 Вале аҳли дилга сўз даркор эмас!

...

Ёзнинг совуқ қиши бор,
 Такдир турфа иши бор.
 Фарзанд шириндан ширин,
 Вале минг ташвиши бор.

...

Гоҳ дейман: ҳаётнинг кузи бўлмаса,
Қиши, қаҳратони, музи бўлмаса.
Вале яшаб бўлмас ёлғиз бол билан,
Ким ичар таомни тузи бўлмаса?

...

Қаро кўзим, кўзим қароғи ичра,
Қалбим жавобсиз минг сўроғи ичра.
Во дариф, табакай ҳолим хароб, бас,
Ҳажрининг бешафқат яроғи ичра?!

Тонг отиб, ёришди дема ҳеч олам,
Шодликка қоришди дема ҳеч нолам.
Ҳар кеча бошига етгандай кундуз,
Ҳар бир кун бошига тун етар, болам!

Бор аввал-охири юмушнинг,
Темир қаттиқ мушти турмушнинг.
Инсон қадри тушгани сайин,
Нархи ортар олтин-кумушнинг!

Кеч кузак, булутлар хайли ўзгача,
Куз боис гар кўнглим майли ўзгача.
Фасли хазон ичра заъфарон, зариф -
Ҳамон оташин ишқ зайли ўзгача!

...

Хаёлан то хануз юлдуз-ойдамиз,
 Хаётан нақ тизза буйи лойдамиз.
 Арзирми оташин, алвон бўсага –
 Умрбод ёзғириб топган фойдамиз?!

...

Дарди ишқинг ичра ғарибдан ғариб,
 Тишлар тушиб, сочу соқол оқариб,
 Ишқингдан ўзга бор дардларим ариб,
 Илоҳий висолинг келдим ахтариб!

...

Кўйлагингда, қават-қават бурмалар,
 Қошларингда ўсма, кўзда сурмалар.
 Вовайлоким, сунбул сочинг тўлғониб,
 Юрагимда эртаю кеч ўрмалар.

...

Қисмат қорайтирган шўрпешонамиз,
 Аксар ёлғонни чин деб ишонамиз.
 Гулламай тўкилди гунча-шонамиз,
 Не ажаб, қолмаса ном-нишонамиз.

...

Хотиржам, осуда дам бўлмас,
 Минг битта ташвиш-ўй кам бўлмас.
 Кўз ёши оқса ҳам дарёдай
 Қахри қаттиқ замин нам бўлмас!

...

Мен учун бир палла бошланар,
Гар ўйласам дилим ғашланар,
Кулсам - бахтсиз кўзи ёшланар,
Ўйғласам - бахти бут ташланар!

...

Ишим йўқ нарисидан берисидан билан,
Хануз авжида кўпкарисидан билан.
Яратган эгамга минг ҳамду сано,
Никоҳлаган илҳом парисидан билан.

...

Саноғи йўқ, сони йўқ дарднинг.
Ким айтади: жони йўқ дарднинг.
Малак ул мавт каби жонимга
Чанг солмаган они йўқ дарднинг!

...

Олиб чиқиб сотай десам молим йўқ,
Дардларимга даво бўлар болим йўқ.
Улфатчилик қилишга ҳам ҳолим йўқ,
Хароб ҳолим билмас касдай золим йўқ!

...

Англай олмадим ҳеч дунё ишини,
Минг битта заҳмати ёзу қишини.
Азобин тортмаган йўқ ҳеч нишини,
Кўрмадим бирон армонсиз кишини!

...

Хар нон сўраганга жон бериб келдим,
 Жоним билан қўшиб қон бериб келдим.
 Қандай етдинг дема, ох, бу маррага,
 Қон ютиб, минг бир қурбон бериб келдим!

...

Хаётим гар аза, мотам эмас ҳеч,
 Учраган ҳар мўмин Хотам эмас ҳеч.
 Бисёр эркак-аёл вале ҳеч бири
 Меҳрибон онаму отам эмас ҳеч!

...

Қайси бир тил билан айтай: камим йўқ,
 Қайси бир тил билан айтай: ғамим йўқ!
 Олисдан ҳам олис офтоб ҳам, ой ҳам,
 Кўнглим равшан айлар ҳатто шамим йўқ!

...

Бошга минг бир савдо солар бу дунё,
 Гар биздан ҳам бир кун қолар бу дунё.
 Бизлар содир этган ҳар хато учун
 Авлодлардан қасос олар бу дунё!

...

Не зотлар кўнглига солмаганман қўл,
 Ишқ ичра забт этган довларим мўл.
 Ҳар қанча зўр бермай муштипар онам
 Кўнглига, во дариф, тополмадим йўл!

...

Ёмондан яхшилик кутиб бўлмас ҳеч,
Яхшилар юзидан ўтиб бўлмас ҳеч.
Нафратинг ниқоблаш мумкин, ва лекин
Муҳаббатинг пинҳон тутиб бўлмас ҳеч!

...

Замон карвонидан ким ортда қолар,
Кимлар карвондан ҳам олдда от солар.
Кун келар, сув каби сингиган қумга
Мағлуб ҳам, ғолиб ҳам изсиз йўқолар!

...

Мен билган бир ҳикмат дунёда шулки:
Хор айламас касбин муғомбир тулки.
Бир бор қолган дилни олишга етмас
Ҳатто ўн саккиз минг оламнинг мулки!

...

Фақат мардлар билан айла аҳд-паймон,
Кўнглинда бўлмасин армон-пушаймон.
Саломат, хотиржам бўлсанг бас, эй дўст,
Бунга тенг келолмас мулки Сулаймон!

...

Яхшига эл умр тилагай,
Яхшилик умрга умр улагай.
Қарғишга учраган ҳар бир кас
Чинор бўлса ҳамки қулагай.

...

Дунёда маккорлик-риё ахтарма,
 Хақ нуридан бўлак зиё ахтарма.
 Рози қилай десанг Парвардигоринг
 Дўст-ёрдан ўзга авлиё ахтарма.

...

Яхши билан дилинг боғ-бўстон бўлар,
 Бахши билан шонинг шеър-достон бўлар.
 Ёмонга қолмасин кунинг, баногоҳ
 Қолса, равшан дилинг зимистон бўлар!

...

Бир кам дунё, то хануз бир кам,
 Беш кун дема умримиз - бир дам.
 Эвоҳ, ҳатто шу бир дамни ҳам,
 Кўзин ҳеч очирмас дарду ғам

...

Қалбимиз амрига ҳамдам бўлмадик,
 Пири комилга ҳамқадам бўлмадик.
 Қолмади бизлар касб этмаган ҳунар
 Вале чин мусулмон - одам бўлмадик!

...

Ўлсам эл қабримга тупроқ тортад
 Ким озу ким фиरोқ кўпроқ тортади.
 Ўтарман ёшимни яшаб беармон,
 Қай бир кас пойидан гуноҳ тортади.

...

Ишқ дедик, маъносин била олмадик,
Муҳаббат фарзларин қила олмадик.
Малак ул мавт токи олмагунча жон,
Кўксимиз бешафқат тила олмадик.

...

Баъзан қора хаёл чулғайди,
Қасдма-қасд минг армон улғайди.
Эвоҳ, қалбим сарчашмасин соф
Томчи шубҳа захри булғайди!

...

Қулоқ тут фозиллар назму насрига,
Танда қўй муҳаббат сарой-қасрига.
Бандадай тўкиб тер, хондай сур даврон
Айлансин ҳар онинг иқбол асрига!

...

Ўтар бўлдим йўлингдан эрта кеч ёр
Ўргилиб ўнг сўлингдан эрта кеч ёр.
Бир илинжим ишқ муҳаббат бодасин
Ичарманми қўлингдан эрта кеч ёр.

...

Қалбимда галаён тинмаган тинмас
Умидим қаноти синмаган синмас.
Қай томон қай замон боқмай то ҳамон
Ўзингдан ўзга ҳеч сиймо кўринмас.

...

Бехуда хеч кимга тош отганим йўқ
 Минг битта гуноҳга ҳам ботганим йўқ
 тақдир қайта қайта берса ҳамки панд
 Оташ муҳаббатим йўқотганим йўқ.

...

Замин замин ичра қалқиб борармиз
 Бўронда чайқалиб қалқиб борармиз
 Деме хеч офтобдан балқиб борармиз
 Во дариф сарғайиб салқиб борармиз.

...

Маҳлиё дил мафтун ром эй дилором,
 Қалбим ишқинг тўла жом эй, дилором.
 Кетолмам куйингдан олислаб асло
 Фикру ёдинг тузоқ ром эй, дилором!

...

Қай томон солма йўл ногоҳ ёр чиқар
 Минг хийла, минг битта макри бор чиқар
 Омон чиқиб бўлмас даҳри дундан хеч
 Хар йўлнинг сўнггидан тор бир ғор чиқар

...

Висолинг ахтариб дунё кезарман
 Тополмай хеч бор дунёдан безарман
 Дарди дилим айтолмай бир бандага
 Хаста кўнглим анордайн эзарман.

...

Гар юксак юлдузга етиб бўлмас ҳеч
Гар дил амрин адо этиб бўлмас ҳеч
Йироқ тушган билан васлингдан эй воҳ
Бадар кўнгил узиб кетиб бўлмас ҳеч.

...

Кўзинг шахло десам ундан зиёда
Қаро зулфинг тийра тундан зиёда
Саждагоҳ меҳроб эй ой жамолинг
Моҳи тобон офтоб кундан зиёда.

...

На мен дарди ишқим айладим баён
На сен дарду дилинг қилдинг намоён
Минг сирли саволга тополмай жавоб
Афтиода нигоҳлар сарсон саргардон.

...

Муҳаббат ожизни зўр қилар
Гар аксар манглайин шўр қилар
Омонат деб бўлма ҳеч бефарқ
Муҳаббат уволи кўр қилар.

...

Кўнглимдай минги битта пора йўқ асло
Менданда манглайи қора йўқ асло
Тақдирга тан бермай иложим ҳам йўқ
Вале ҳақ ҳукмига чора йўқ асло.

...

Дедилар яхши от кейин чопади,
Хар банда озми-кўп ризқин топади.
Ёлғиз ғариб неки бадавлатни ҳам
Баъзан от устида итлар қопади.

...

То хануз йўлингга қарайман эй ёр
Хаёлан сочларинг тарайман эй ёр
Бу ҳижрон чоҳидан халос эт халос
Ахир бир кунингга ярайман эй ёр.

...

Нахот минг дард-алам топганим қолар
Наҳотки беҳуда чопганим қолар
Наҳотки кўзимни очиб улгурмай
Минг бир армон билан ёпганим қолар.

...

Ортимдан на боғ, на ер қолар мендан
Ва на марду майдон эр қолар мендан.
Вале минг мискин дили таскин
Тасалли ашъору шеър қолар мендан.

...

Дунё бу не зотлар келиб кетмаган
Хар бири во дариф нетган-нетмаган.
Валекин ҳаттоки афлотунлар ҳам
Хаёт моҳиятин англаб етмаган.

...

Йиллар ўтди ўша-ўшаман
Толе илинжида жўшаман.
Бироқ йил не ҳатто кун сайин
Бир дардимга минг дард қўшаман.

...

Юрагим қатида доғ бор беадад
Минг дарддан иборат боғ бор беадад.
Самога қуш каби қилардим парвоз
Во дариғ зиммамда тоғ бор беадад.

...

Бошга не балолар солмас телба дил
Дашти ишқ ичра толмас телба дил.
Муроду мақсадин топса топмаса
Ҳамон билганидан қолмас телба дил.

...

Олисан кўринган ёрга ўхшайди
Бизда қасос-қасди борга ўхшайди.
Йўқ эса не боис сунбул сочлари
Бош узра солинган дорга ўхшайди.

...

Қай зотлар юксалиб осмон бу кун
Адл қаддимиз дол ёйсимон бу кун
Қай филмон йигитлар шайтони лаин
Қай пари пайкарлар ёсуман бугун.

...

Хаёлдай чувалиб мезонлар кезар
 Боғларни заъфарон ранг билан безар.
 Кўклам кўкартирар юксалтирар ёз
 Фақат куз хазони тоғ каби эзар.

...

Нечун келган эдик не учун кетдик
 Қай бир орзуга етолдик етдик.
 На қонди ўпқондай тубсиз нафсимиз
 Ва на қалб амрини биз адо этдик.

...

Бир бора жилмайиб кўнглим овладинг
 Бир ишва ноз билан кўнглим довлaдинг
 Сипғмаган ҳаттоки етти иқлимга
 Қалбим бир нигоҳ билан тушовладинг.

...

Дема аҳли марҳум биздан нарида
 Хар бири қалбимиз тахт-минбарида.
 Мисоли дов-дарахт барча-барчамиз
 Теран томиримиз замин қаърида.

...

Дарё тўлиб оқар барҳаёт дунё
 Куёш кулиб боқар барҳаёт дунё
 Гоҳида васли ёр гоҳ ҳажри дилдор
 То дилда ут ёқар барҳаёт дунё.

...

Дилимда қолиш учун келганмисан
Ё жоним олиш учун келганмисан.
Тобакай дарду дилинг достон Ҳамид
Ё фақат нолиш учун келганмисан.

...

Ишқинг гирдобидан чиқиб бўлмас ҳеч
Ҳажринг деворларин йиқиб бўлмас ҳеч
Роҳати жон десам офатижонсан
Муроду мақсадинг уқиб бўлмас ҳеч..

...

Нетай ишқдан ўзга дардим бўлмаса
Ўзга ҳеч ёлғизим фардим бўлмаса.
Қай тошга бош урар кимга этай дод
Ўзингдан ўзга ҳамдардим бўлмаас.

...

Висолинг ахтариб соз чалиб келдим
Кузу қиш баҳору ёз чалиб келдим.
Васлингга етмадим то ҳануз наҳот
Умрбод чалсам ҳам оз чалиб келдим.

...

Бошимда балқиган ой бўлиб келдинг
Пойимга бош урган сой бўлиб келдинг.
Яна ҳам тангу тор қилгали ҳолим
Хусну латофатга бой бўлиб келдинг.

...

Бир пари кўрдиму лол бўлиб қолдим
 Алпқомат лаҳзада дол бўлиб қолдим.
 Дардида бош олиб кетди дема ҳеч
 Яноғи узра бир хол бўлиб қолдим.

...

Хар тўрт фасл ичра ёзга етмас ҳеч
 Ноз-неъмат шаробу созга етмас ҳеч.
 Холимга бир бора қарамайсан деб
 Қилинган ишваю нозга етмас ҳеч.

...

Бечора қўнглим минг пора бўларми
 Висолинг дардига чора бўларми.
 Хажрингдай васлингхам беомон эвоҳ
 Манглайим шунча ҳам қора бўларми?

...

Альфадан то омега қадар,
 Ўзи модар ҳам ўзи падар.
 Ўзидан бегона ҳар банда
 Телбаю девона, дарбадар.

...

Гинам йўқ, Раббано, ғояларингдан,
 Эзгулик элчиси дояларингдан.
 Ва лекин то абад рози эмасман,
 Заҳҳок каби золим сояларингдан!

...

Қўрқиб қиёматда беришдан жавоб,
Гуноҳкор ахтарар Каъбадан савоб.
Имон аҳли хоки пойини бироқ
Каъба ўзи бориб айлағай тавоб!

...

Жононлар «Жоним!» деб олди жонимни,
Ёмонлар чаёндай ичди қонимни.
Дўсту душманларим беллашиб ғоят,
Куйдирди оқибат хонумонимни!

...

Эл ичра бу холат қулки бўлади,
Ўрмон азал шернинг мулки бўлади.
Шубҳадан холимас ҳеч бир қарори
Вазири то айёр тулки бўлади.

...

Ултониман асрий аламнинг,
Султониман қалбим қалъамнинг.
Кечиб икки жаҳон бахтидан
Қурбониман қоши қаламнинг.

...

Онамдай меҳрибон туғилган жойим,
Меҳрингни зиёда қилган Худойим.
Замин! Бағринг пора қилганларни ҳам
«Болам!» деб бағрингга босарсан доим.

...

Гули раъно, рангу рўйингда жаннат,
 Кадду бўйинг, фикру ўйингда жаннат.
 Кийматга қадар кўйингда бошим,
 Жаннатдан ҳам аъло кўйингда жаннат!

...

Тинглагани билан масалимизни,
 Ҳеч ким тузатмади касалимизни.
 Бағримиз тўлдириб пуч ёнғоқ билан
 Ялаб кетди барча асалимизни.

...

Кимлар бирга ётиб, бирга турар, ёр,
 Кимлар бирга тортиб, бирга сулар, ёр.
 Бирга ётиб, бирга турмасак ҳам биз,
 Не бахтки, қалбимиз бирга улар, ёр!

...

«Олмайман!» дер, Гулим, лекин олади,
 Нозу ишва билан секин олади.
 Эвоҳ, адолатсиз ишқ бозорида
 Қалбим гавҳарини текин олади!

...

Қалбим тахти узра бир пари бўлди,
 Пари пайкарларнинг дилбари бўлди.
 Асло кўз узолмам қалбим қасридан
 Барча париларнинг минбари бўлди.

...

Она каби ҳеч давлат бўлмас,
Ота каби ҳеч савлат бўлмас.
Онаси ва отаси тирик
Одам каби бадавлат бўлмас!

...

Ошиқмиз – яқин ё йироқ фарқи йўқ,
Ошиқмиз – висол ё фироқ фарқи йўқ.
Парвона бўлгани нур бўлса бўлди,
Офтобми, ойми ё чироқ фарқи йўқ!

...

Дод дедим: офати жон гули раъно!
Васли ҳам, ҳажри ҳам азобу ано!
«Дод дема! Офати жонни то абад
Севишинг фарзу қарз!» деди Раббано!

...

Эркимни қўшқўллаб бир қулга бердим,
Жонимни чорасиз мақтулга бердим.
Ниҳоят лочиндай озодман-озод -
Қолган бор-будимни бир гулга бердим!

...

Онанга ҳам ёқмас гоҳо шикоятинг,
Ёқмайди гоҳ ҳатто самимий оятинг.
Тўн кийдириб айтсанг лекин ҳар сўзингга,
Шоҳларни ҳам таслим қилар ривоятинг.

...

Имонсизлар билан қора ер бўласан,
Имонлилар билан қодир эр бўласан.
«Аллоҳ!» десанг эътиқоду имон билан
Ҳазрат Али каби жўмард шер бўласан.

...

Ўзгармайди тавру тарзи бир санъатнинг,
Аҳли дил то абад қора хатда бўлар.
Арки қанча катта бўлса салтанатнинг,
Зиндони ҳам унинг шунча катта бўлар.

...

Одамзот гоҳ ошу гоҳи об билан,
Гоҳида бедорлик, гоҳи хоб билан.
Гоҳ васлинг соғинсам айб қилма, ёр,
Осмон ҳам гоҳо ой, гоҳ офтоб билан.

...

Фанимларим излаб келар аксари,
Ялтоқланиб «сиз»лаб келар аксари.
Розиман қадрдон дўстларимдан ҳам
Асил наслим гизлаб келар аксари.

...

Бўлмаган хомимиз бўлдириб ўтинг,
Тўлмаган жомимиз тўлдириб ўтинг.
Бизга бир бор қиё боқмай ўтгандан
Ўлмаган жонимиз ўлдириб ўтинг!

...

Меҳрингиздан мумдай эриб кетарман,
Бор меҳримни сизга бериб кетарман.
Барча шодликларни қолдириб сизга,
Барча дарду ғамни териб кетарман.

...

Виждонинг тоза бўлсин,
Шонинг овоза бўлсин.
Хоки пойинг кўзларга
Тўтиё, ғоза бўлсин!

...

Юлдузлардан узмадик ҳеч кўзимизни,
Қанот боғлаб учирдик ҳар сўзимизни.
Омон чиқдик қанча жангу жадаллардан
Енголмадик бироқ асло ўзимизни.

...

Диёнатнинг оний мавжисан, дунё,
Хиёнатнинг боқий авжисан, дунё.
Тамоман воз кечган Парвардигордан,
Хиёнаткор шайтон завжисан, дунё!

...

Бийрон булбул дилим ошиқ бола бўлди,
Қоним - шароб, оҳим найдай нола бўлди.
Оташ ишқим тафти билан, ё Раб, ё Раб,
Гули ғунча аъло алвон лола бўлди!

...

Ётлар ҳам гоҳ сийлаб шаҳар беради,
 Бор меҳрин ҳам шому саҳар беради.
 Бироқ қаттиқ айтган ҳақ гапинг учун,
 Баъзан ўз фарзандинг заҳар беради.

...

Кўзи тўла қону икки қўли қон,
 Конхўр бандалардан, ё Раб, альамон.
 Сира тап тортмасдан олар бегумон,
 Бўрк ўрнига бошу нақд ўрнига жон.

...

Золимлар ҳам кўзин ёшлаб кетдилар,
 Юрагим яна ҳам ғашлаб кетдилар.
 Адолат то ҳануз армон, золимлар -
 Зулмини заминга ташлаб кетдилар!

...

Гўзаллик гўзаллар кўзида бўлмас,
 Асалдан ҳам ширин сўзида бўлмас.
 Гўзаллар бор сеҳри қалбин қасрида,
 Гавҳар ҳам денгизнинг юзида бўлмас!

...

Афсунгар сеҳрни қайдан олгансан,
 Наҳот сирли сурнай, найдан олгансан!
 Билмадим!.. Билганим - мастона, мастман,
 Маст қилиш сеҳрини майдан олгансан!

...

Хаёлимда фақат дилором бўлди,
Дилоромга иззат ва икром бўлди.
Хажрида ўларман, бошимга етган
Хажрин захри билан тўла жом бўлди!

...

Бенаводан бенаво ишқ - масалимиз,
Бедаводан бедаво ишқ - касалимиз.
Бенавою бедавога - армон, ағёр
Ҳам навою, ҳам давоси Асалимиз!

...

Ёшликда ҳовлиқиб бахт қидирамиз,
Кейин обрў, амал, тахт қидирамиз.
Оқибат тасалли сабр бўлади,
Мангу макон қора қабр бўлади!..

...

Манглаймиз узра реза тер,
Ибрат олса биздан бирон эр.
Марди Худо қилармиз аъло,
Ҳеч бўлмаса бўлар биздай шер!

...

Бизни ишқ шахрининг Шошидан изланг,
Муҳаббат нахрининг бошидан изланг.
Муҳаббат шахрию нахри ичра ҳам
Пари пайкарларнинг қошидан изланг!

...

Хар кимнинг қисмати бешик бўлади,
 Савоб таги доим тешик бўлади.
 Лоқайдлик - аросат чоҳига, гуноҳ -
 Жаҳаннам қаърига эшик бўлади.

...

Кўрдим дасти дароз кабир кишини,
 Қасрда ўтказар ёзу кишини.
 Пешлаб заҳар-заққум тўла нишини
 Қилар ғассол билан гўрков ишини!

...

Ниҳоят бепарво ўнгу сўлимга,
 Талпиндим даъфатан мен ҳам ўлимга.
 Дўсту ёрим билан жонимдан азиз
 У дунёда онам муштоқ йўлимга!

...

Юрагимда авайлайман арчангизни,
 Қалбим кўзи қилиб олдим дарчангизни.
 Ишқи вулқон кўксим сизга қилиб қалқон,
 Мен севарман, дўстлар, сизлар барчангизни.

...

Элнинг арз-додига у диққат қилди,
 Одатига кўра «ҳақиқат қилди».
 Кунни кун демасдан, тунни тун демай
 Ҳақиқатни зўрлаб иккиқат қилди!

...

Ёруғ кунларим ҳам қора тун бўлди,
Минг битта дард билан бағрим хун бўлди.
Икки кўзим икки дарёи азим
Бири Сайхун бири, чўнг Жайхун бўлди!

...

Ўрмон шоҳи қонхўр шер эмиш доим,
«Қонун устувордир!» дер эмиш доим.
Ва ўз чиқарган қонунга кўра
Хар кун бир жонзотни ер эмиш доим...

...

Эл ичра бу ҳолат қулки бўлади,
Ўрмон азал шернинг мулки бўлади.
Шубҳадан холимас ҳеч бир қарори
Вазири то айёр тулки бўлади.

...

Юрагимни ёндирасан зимдан қараб,
Ишва билан кўзинг сузиб, сочинг тараб.
Афсунгари муҳаббатсан, бас келолмас
На армани Ширин ва на Лайли — араб!

...

Йўлинг тўсиб бир кун қироқ тушади,
Бор яқинларинг ҳам йироқ тушади.
Қалбингни ёндирма дунё ишқида
Улар ўртасига фироқ тушади.

...

Муғомбир бой қўшним мулойим сўзлар,
Хатто «Бардам бўл!» деб олқишлайди ҳам.
Ва лекин доим ўз тинчини кўзлар,
Итларин мен томон олқишлайди ҳам!

...

Қаноат қил тақдир тоғорасига,
Коса ёвғон, бурда зоғорасига.
Майна бўлмай десанг маймун сингари
Ўйнама замоннинг ноғорасига!

...

Ит эмассан — ликиллатма думингни,
Фил эмассан — ўйнатма хартумингни.
Фарзандисан шу замину шу халқнинг
Қонин ичма асло ўз мардумингни!

...

Бари ўша «пари» кутганча бўлди,
Яқинлик фақат иш битгунча бўлди.
Ҳеч кимдан гинам йўқ, барча-барчаси
Тақдир манглайимга битганча бўлди.

...

Кўнглим вайрон, ақлу ҳушим ҳам ҳайрон,
Қаддим камон, рангу рўйим ҳам сомон.
Мақонда ломақон жигар-бағрим қон
Дилим дилдор билан, жонон билан жон!

...

Адолатсиз ўйин авжида ҳамон,
Ҳоким дасти дароз, улус безабон.
Фирром ҳужумчилар ҳамиша голиб,
Мағлуб ҳимояда халқ дарвозабон!

...

Гар қуёш ўрнига шам бердинг менга,
Гар қувонч-шодликни кам бердинг менга.
Шукрим, тўлдирдинг сабрим косасин
Қароғим тўлдириб нам бердинг менга.

...

Фарход каби марди ишқ шогирдимиз,
Минг бир пари пайкар гирдо гирдимиз.
Минг бир юлдуз ичра ой каби аъло
Офтоб жамол, товус хиром вирдимиз.

...

Чапимда сахрою ўнгимда шаҳар,
Пойимда қора шом, бошимда саҳар.
Бемалол олавер хоҳлаганингни
Меҳрим — оби ҳаёт, нафратим — заҳар!

...

Токай, айт, ўзгача маром қиласан,
Токай обу ошим ҳаром қиласан.
Башарми, хурмисан ё филмонмисан,
Охири адои тамом қиласан!

...

Риёдан кеч, номус-ор билан бўлгин,
 Зулматдан кеч, оташ-нор билан бўлгин.
 Хатто икки олам бахтидан аъло:
 Дунёдан кеч, фақат Ёр билан бўлгин!

...

Оқил билан ҳамроҳ гуллаб яшнаиди,
 Жоҳил билан ҳамроҳ нобуд бўлади.
 Бешиксоз ёғочдан бешик ясаиди,
 Тобутсоз қўлида тобут бўлади.

...

Олдидан боқсанг эркак, ортидан шилта хотин,
 Қора шом каби суврат, ялдо кечаси ботин.
 Диёнатдан уриб лоф фақат қилар хиёнат
 Иблиси ғассол дерлар бундай мунофиқ зотин!

...

Майли, шайдо бўлгин адодан баттар,
 Фарёд бўл даҳшатли садодан баттар.
 Ва лекин мақтовга учмагин зинҳор,
 Мақтовга ўч султон гаодан баттар.

...

Холимни танг қилган заиф илиқдир,
 Нечун дод солмайин — бағрим тилиқдир.
 Лаънат гаодан ҳам тубан шоҳларга,
 Мақтовга ўчлик ҳам тиланчиликдир!

...

Мард мушкул палла ҳам аҳднинг устида,
Имони бутунлар бахтнинг устида.
Тубан тож кийса ҳам юксалмас, ҳатто
Тиланчилик қилар тахтнинг устида!

...

Минбарлардан тушмай сира жўша-жўша,
Валломатлар ваъда берар қўша-қўша.
Баландпарвоз ваъдаларнинг охири йўқ
Элнинг холи эса ҳамон ўша-ўша!..

...

Кечмадинг Заҳҳокка ҳос шамойилдан,
Халқ қонин ичишдай паст тамойилдан.
Худодан қўрқиш, элдан уялиш,
Умидимиз, ё Раб, бир Азройилдан!

...

Бир йўла замин у осмон биланмиз,
Бир йўла яхшию ёмон биланмиз.
Дўзаҳу ҳам боғи Ризвон биланмиз,
Раҳиму Раҳмону Шайтон биланмиз!

...

Фариб бошимизга қор етиб келди,
Дўзаҳ қаҳри, баланд дор етиб келди.
Сариқ пулга сотиб бор-будимизни
Падаркуш аждаҳо мор етиб келди!

...

Жуда катта донхонада каламушлар,
 Бүрсикдайин семиз, гала-галамушлар.
 Бир дона хам дон йўқ эмиш донхонада
 Каламушлар барча донни таламушлар!

...

Ер бошини ерфуруш ейди,
 Шеър бошини шеърфуруш ейди.
 Фарзанд бошин ейди хотинбоз,
 Эр бошини эрфуруш ейди.

...

Хаёт-мамот ичра саргардон одам,
 Бир куни тўй бўлса, бир куни мотам.
 Кувонч хам зиёда, қайғу хам бисёр,
 Хар бобда, эй қисмат, Хотамсан, Хотам!

...

Балки кечирарман кўпирганларни,
 Тоғни талқон қилиб ўпирганларни.
 Икки дунёда хам кечирмасман ҳеч
 Туз ичган тузликқа тупурганларни.

...

Кўп сут ичсанг, қорнинг шишиб дам бўлади,
 Нодон билан адил қаддинг хам бўлади.
 Ой билан шам таклиф қилсанг парвонага
 Танлагани қора чироқ — шам бўлади.

...

Арслонов Шер — исми-шарифи,
Тиллардан ҳеч тушмас таърифи.
Бироқ барча билар аслини,
Эшшакзода дерлар наслини!

...

Қора кўзи, қийғос қалам қоши бўлсин,
Ширин сўзи билан, ширин оши бўлсин.
Ёш кувдай яйрар десанг гар беармон,
Қаламқошинг қаламқошлар ёши бўлсин.

...

Ёр ҳажридай дилни ўртар доғ бўлмайди,
Ёр ҳажрида ошиқ кўнгли чоғ бўлмайди.
Телба бўлсам, не ажаб, ёр, ишқинг билан,
Жоду кўзлар ақлин олган соғ бўлмайди.

...

Қучоғингда жаннатнинг бўстони бор,
Армони йўқ сен каби жонони бор.
Оҳиста қадам қўй қай томон юрма,
Қадамингда ошиғинг зор жони бор.

...

Тўти — калом, товус хироминг — аъло,
Нечун дод солмасин ғуломинг аъло.
Сенсиз ороми йўқ ғуломинг, сенинг,
Ғуломингсиз айшу ороминг аъло!

...

Бу дунё кўлма-кўл, холис кузатгин,
 Имонинг қасрини бутлаб тузатгин.
 Барча олганларинг чап кўлинг билан,
 Ўнг кўлинг билан бор элга узатгин.

...

Эл наздида йирик раҳбар, олимсан,
 Ишқ бобида бироқ хунхўр золимсан.
 Имон келтирарсан ўзинг ҳам бунга
 Кўрсанг дардинг билан хароб холим сан!

...

Деҳқонни маст қилар замин-ер хиди,
 Шоирларни ашъор, дoston-шеър хиди.
 Йигитларни қизлар сочининг атри,
 Қизларни айғирдай йигит-эр хиди!

...

Бузоқ ўйноқласа қайғурма узоқ,
 Овора бўлиб ҳам қўймагин тузоқ.
 Ҳеч қачон олислаб кетмайди, азал
 Сомонхонагача югурур бузоқ.

...

Авомга муқаддас ҳар бир жойда дин,
 Оқиллар наздида сохта таълимот.
 Хукмдорлар учун кони фойда дин,
 Курол қилиб халқни қақшатади бот.

...

Юзингдан олма ҳеч имон — чимматингни,
Сийла фақат қулдай содиқ умматингни.
Ҳиммат қилиб ерга урма қимматингни,
Харомзода қадрин билмас ҳимматингни.

...

Фарзандлар ортингда, сўнгингда бўлсин,
Дўстларинг ардоқли дўнгингда бўлсин.
Ҳеч битта қилмишин қочирма кўздан
Душманинг ҳамиша ўнгингда бўлсин.

...

Ёзда ёзлатмайди, қишда қишлатмайди,
Биз еганни итига ҳам тишлатмайди.
Соясидан ҳадиксирар бу жосулар
Керак пайтда Файзибоғни ишлатмайди!

...

На дунё ва на тўрт фаслини деймиз,
На жаннат, на хурлар аслини деймиз.
Муҳаббат аҳлимиз аз рўзи азал,
Халлоқи оламнинг васлини деймиз!

...

Кўрқиб қиёматда беришдан жавоб,
Гуноҳкор ахтарар Каъбадан савоб.
Имон аҳли хоки пойини бироқ
Каъба ўзи бориб айлағай тавоб!

...

Чидамасдан қишнинг қаҳрига,
 Етиб бўлмас баҳор баҳрига.
 Лабларин болидан умидвор
 Чидарман ёр ҳажрин заҳрига!

...

Хиром айлар пари қалбим тўрида,
 Юрак-бағрим кабоб ишқнинг қўрида.
 Қуюндай чарх урар ҳижрон ўрида,
 Йўқ бизлардай бир булбул шўрида!

...

Жамолинг қалбимга зарб қилиб олдим,
 Манзилим гоҳ Шарқу Фарб қилиб олдим.
 Бебаҳо давлатинг ганжини, эй ёр,
 Ҳажринг билан жангу ҳарб қилиб олдим!

...

Жаҳону жондан ҳам кечгин, кеч, Ҳамид,
 Ишқнинг зуннорин ҳам ечгин, еч, Ҳамид.
 Сен заминда, юсак осмонда ойинг,
 Етолмайсан унга ҳечам, ҳеч, Ҳамид!

...

Лабларин арғувон оби куйдирар,
 Ҳажрин кўз очирмас хоби куйдирар.
 Фикру ёдин майи ноби куйдирар,
 Ох, офат офтобин тоби куйдирар!

...

Ваъда айлаб висол, олар жон кўзи,
Котили хунхордай тўкар қон кўзи.
Бехонумон аҳли ишққа хон кўзи,
Тилар, ё Раб, мендай минг қурбон кўзи!

...

Баёни ишқ офат жонга, эй шуруҳ,
Ором йўқ демагин на шом, на сабуҳ.
Висол жомин тутса ногоҳ лоларуҳ
Қатраси бахш этар минг бир умри Нух!

...

Баробар биз учун саҳар билан шом,
Баробар биз учун бор хос билан ом.
Баробар бедорлик билан тинч ором
Не бахт, маст айлаган ишқ —илоҳий жом!

...

Харидори даҳри дун дардин,
Гадоси ёр васли не, гардин.
Яроғим қалбим зулфиқори
Сарбозиман севги набардин!

...

Кипригинг поралар бағрим гар тигмас,
Хаёлинг соясин бошимдан йифмас.
Нигоҳим гар само, қалбим гар уммон
Эй ёр, сендан ўзга ҳатто қил сиғмас!

...

Билмасман бахт тахти, қайғу ранжини,
 Қашшоқ ғариблиги, Қорун ганжини.
 Симириб булбулдай сухансанжини
 Ёр билан ўйнарман ишқ шатранжини!

...

Тилимда ягона исми айланар,
 Кўзимда дурдона жисми айланар.
 Ё Раб, атрофида мендай парвона
 Ҳар икки жаҳон бор қисми айланар!

...

Тилим куяр айтсам ошиқ дил розин,
 Мастоनावор шайдо қалбим парвозин.
 Қурбониман бешафқат ишқ таннозин
 Қиличбоздай сермар ханжари нозин!

...

Майпараст билан шод, дадил бўласан,
 Фозил билан оқил-одил бўласан!
 Ҳавас қилма аҳли муҳаббатга ҳеч
 Жаҳон-жондан жудо бедил бўласан!

...

Кўз узолмам асло аъло хатидан,
 Бир бошимга минг бир бало хатидан.
 Баҳра олган аъло малоҳатидан
 Кечар икки дунё бор роҳатидан.

...

Соғинарман жаннат кўйини,
Латиф хўйи, атри бўйини.
Зебо айлар рафтор-рўйини
Оҳ, афсунгар хаёл ўйини!

...

Гули тардан гули рухсори аъло,
Рухсорин жаннатдай гулзори аъло.
Азоби ишқидан қилмам шикоят,
Ошиқи зор учун озори аъло!

...

Телба, айро дилу ақлу жон билан,
Тинмай жанг қиларман боз ҳижрон билан.
Висолинг ёлвориб пайвастаман, ёр,
Сураи Валлайлу Арраҳмон билан!

...

Учқун ишқим аланга-нор қиларман,
Халқай зулфингни зуннор қиларман.
Сугориб кўз ёшу қоним билан ҳам
Навниҳоли ишқинг чинор қиларман!

...

Ким шароб, Жамшиди Жом билан масрур,
Ким мансаб, ким юксак ном билан масрур.
Ким давлат, ким қаср-том билан масрур,
Ишқ аҳли савдойи хом билан масрур!

...

Осон деманг хеч ишқ элига,
 Гирифтор минг қайғу селига.
 Ёр ортидан қолмас бир қадам
 Жон риштаси баста белига!

...

Яхшилик таги тешик,
 Тобут ҳам мисли бешик.
 Имонли учун қабр
 Жаннат боғига эшик!

...

Қисмат саволига хеч бир жавобим йўқ,
 Минг қадамжо, бироқ менинг тавобим йўқ.
 Қиёматда қай юз билан кўтарай бош
 Дарди ишқдан ўзга пайса савобим йўқ!

...

Майли хеч чиқарма кулбадан,
 Армон бўлсин васли гулбадан.
 Асра ширкка эш ҳар шубҳадан,
 Каззоблардай ёлғон тавбадан!

...

Дарди ишқинг билан гар қон йиғласам,
 Қона-қона ҳар дам, ҳар он йиғласам.
 Баҳор боронидай гирён йиғласам,
 Биёбон дил бўлар бўстон, йиғласам.

...

Айрилиқ, дема: ишқ интиҳоси бас,
Минг офат истило-ибтилоси бас!
Тақдир тақозоси-иқтизоси, бас,
Яна Наврӯзи ишқ ибтидоси бас!

...

Дарди ишқдан ўзга дард нетар,
Дарди ишқинг не содир этар?
Хатто ширин жон билан чиқмай
Не бахт, ё Раб, то абад кетар!

...

Ишқу муҳаббатдай гулзордадирман,
Хирсу нафсдай қизгин бозордадирман.
Гулзору бозорда бир нафас сарсон,
Қиёматга қадар мозордадирман!

...

Давлати дийдоринг хайр иши, ёр,
Айрилдик - ғайрилай дайр иши, ёр!
Сайёр сайёрамиз севги саҳнида,
Висолу жудолик - сайр иши, ёр!

...

Аланга ичраман самандар каби,
Измингда масрурман, бахтим кавкаби.
Не тонг, ҳузуримга келтирса шитоб,
Сарбасту савдойи ишқим мавкаби.

...

Биз ўтдик, вале ишқ безавол,
 Биз кетдик, вале ишқ безавол.
 Имонинг бут бўлса, дема ҳеч
 Биз йитдик, ахир ишқ безавол!

...

Юзингда минг сеҳр бор, сир бор,
 Минг сеҳрингга минг бир асир бор?!
 Қайга чорлар минг сеҳринг, нахот,
 Минг мушкул ҳал бўлар қаср бор!

...

Айтсам ҳам айтмасам зиёда дардим,
 Яратганга қасам — зиёда дардим!
 Дод солиб қиёмат қадар кетсам гар,
 Кафаним беқасам — зиёда дардим!

...

На саодат-савоб истарман,
 На ишқимга жавоб истарман.
 Пойингга бош уриб, эй пари,
 Ибодату тавоб истарман!

...

Дарди ишқинг дилда жўш урар,
 Ошиқ диллар мудом қўш урар.
 Музайян эт қалбим меҳробин,
 Васлингга зор тоқай бўш турар!

...

Хоки пойинг сурай бас кўзга,
Паноҳим йўқ ўзингдан ўзга.
Саждадан не учун олай бош,
Тазарру ҳақ - ҳожат йўқ сўзга!

...

Ё Раб, минг бир ғам-алам дилда,
Минг асрор-сир ғам-алам дилда.
Кўнглимми минг алам асири,
Ва ё асир ғам-алам дилда?!

...

Эртаю кеч «Ёр-эй!» «Ёр!» — дедик,
Хатто етти иқлим тор дедик.
Деди: «Йўқми беш кунлик сабринг?», —
«Ундан ўзга бари бор!» — дедик!

...

Бехабар дун баланд-пастидан,
Фарқимиз йўқ телба-мастидан.
Яроқбардор баттол жаллодга
Дод этармиз тақдир дастидан.

...

Бир парини кўриб лол бўлдим,
Бир лаҳзада қадди дол бўлдим.
Мангу макон ҳуснин гулшани
Яноғида дона хол бўлдим!

...

Шаҳват ҳам мисоли олов билан об,
 Меъёрида бўлса, шарофат бўлар.
 Меъёридагн ошса, қилади хароб,
 Имону жонга ҳам талофат бўлар.

...

Гар нелар ортидан елиб чопмадик,
 Такбирдан зиёд гар таскин топмадик.
 Кимдир лутф қилмаса энг сўнгги лаҳза,
 Хатто жон бериб ҳам кўзни ёпмадик!

...

Саждада бош васлинг ёлвориб,
 Эй ой, баҳор фаслинг ёлвориб.
 Кору бору касбу корим дод
 То Қиёмат аслинг ёлвориб!

...

Сўйла, эй ёр, висол гаштидан,
 Азоби жон ҳижрон даштидан.
 Даҳри дунда қисса йўқ аъло
 Ишқ-муҳаббат саргузаштидан!

...

Булбул назмида Раҳмон,
 Хар гул базмида Раҳмон.
 Икки жаҳон бегона
 Жўмард азмида Раҳмон!

...

Алёри ишқ хитоби Ҳақнинг,
Дафтари дил - китоби Ҳақнинг.
«Елдириим ел!» – деб ҳеч солма дод
Ҳаёт, эй дўст, шитоби Ҳақнинг!

...

Фикрим аҳли аёл – уй мудом, ё Раб,
Таҳдиду талаби «Суй мудом!», ё Раб!
Топганим ҳаттоки Арши аълони
Куйдирар фиғонли куй мудом, ё Раб!

...

Қартайиб ҳам қариб келдим,
Марҳамат ахтариб келдим.
Не тонг, етсам висолингга
Бор гуноҳим ариб келдим!

...

Дардинг билан бағрим минг чегаси бор,
Фарибинг минг савол, минг бир негаси бор!
«Суюнчиғи йўқ!» – деб хўрламагин ортиқ
Пушти паноҳи бор, ўз Тангрим - Эгаси бор!

...

Қидирманг гулистон хиёбонлардан,
Қидирманг ёбону биёбонлардан.
Ўзим ҳам билмасман қайдаман, сўранг,
Кўнглим олган сарви хиромонлардан!

...

Қайда бойлар химмати йўқ,
 Фариб қадр-қиммати йўқ, —
 Яратган суйган бандаси,
 Расулоллоҳ уммати йўқ!

...

Пари пайкар ўнгу сўлингда бўлсин,
 Бахту омад - Хизр йўлингда бўлсин.
 Беармон ҳаётни гар қилсанг орзу
 Ўз эркинг мудом ўз қўлингда бўлсин!

...

Бисёр сўнгги йўлга қузатадиган,
 Бисёр қўлдан қўлга узатадиган.
 Бисёр минг ғоратгар, бироқ топилмас
 Хонавайрон кўнглим тузатадиган!

...

Донни деҳқон экар, ҳоким ер нонни,
 Олғир ўзлаштирар мард топган шонни.
 Ўн саккиз минг олам мулки Раҳмонни,
 Бошқарар вале ким, билмам, жаҳонни!

...

Фарқи йўқ ким учун қон билан сутнинг,
 Фарқи йўқ хоч ила маъбуду бутнинг.
 Иккиси ҳам азиз одамзод боис
 Баробар қиймати тахту тобутнинг!

...

Ё Раб, қаҳру ғазаб-зардани кўтар,
Мардуму ҳам дили бардани кўтар.
Телба қулинг - Ҳамид Пардани кўтар,
Жамолинг кўрай – бор пардани кўтар!

...

Бағримда минг нола, минг бир доғ,
Алвон гулу лола, минг бир боғ.
Минг жон фидо айлаб, юрагим
Эй ёр, сенга олиб келдим соғ!

...

Аҳли ҳалакдай тарзим,
Хайли малакдай фарзим.
Ўртада поёни йўқ
Гардун! Эвоҳ, минг арзим!

...

Шакли кўп, вале ишқ аслида бир хил,
Аҳли эл муҳаббат фаслида бир хил.
Минг бир хислат аҳли одам наслида,
Дурдона ишқ одам наслида бир хил!

...

Бошимда минг санги маломат ўйнар,
Гўё қиёматдан аломат ўйнар.
Ҳолим танг, асабим тарангдан таранг,
Қиёматгоҳда ким саломат ўйнар?!

...

Кимдан гина қилай, дод дейин,
 Нетиб қадрим ғамини ейин?
 Бор-будимдан жудоман, меҳр
 Карвонидан қолганман кейин!..

...

Тошга тегар тешамиз,
 Армон-афсус пешамиз.
 Ё Раб! Кушандаи жон
 Дашти хижрон - бешамиз!

...

Қора тун қўйнида сарбаланд ҳилол,
 Бағридан ёгилар нур-ёғду зилол.
 Фарқи йўқ занжидан қаро туннинг ҳеч,
 Ҳилолни бош узра қўйгандай Билол.

...

Шоҳона назмман, дурдона наср,
 Фармонимда макон, замон - минг аср.
 Не тонг, сеҳру жоду қилмаса таъсир,
 Фақат ишқ сеҳрига асирман, асир!

...

Ишқ қарори дил дафтарида,
 Ишқ барори дил дафтарида.
 Самандарман мангу безавол,
 Ишқ шарори дил дафтарида!

...

Ахли сафодан де, Ёфасдан сўзла,
Исодан - ҳаётбахш нафасдан сўзла.
Аё дўст, истасанг сарбаланд парвоз,
Муҳаббат тиккан дом, қафасдан сўзла!

...

Дарбадарман бу баҳру барда,
Ишим бисёр минг бир дилбарда.
Рухим яшар кетсам агарда
Баҳру барда ҳар дардабарда!

...

Халқ бир пайт ром бўлган «Ялла», «Абба»га,
Бу кун зўр берарман «Ҳабба!», «Ҳабба!»га.
Эшшакни оғаю, такани тоға
Дейсан сен ҳам ишинг тушса Даббага!

...

Аё дўст, оқилу пок билан бўлгин,
Ва ё мендай бағри чок билан бўлгин.
Азизлик тиласанг она заминдай
Ҳамиша хокисор хок билан бўлгин!

...

Минг бир ҳамду сано, дилда аланга,
Булбул каби бийрон тилда аланга.
Аслим обу туроб, қилмасанг ҳиммат
Қайдан об-туробу гилда аланга!

...

Гардун, ганжинг чикора дилга,
 Кисмат, ранжинг чикора дилга!
 Булбулсан гар ишқ ичра Хамид,
 Сухансанжинг чикора дилга!

...

Хасратимдан чанг чиқар,
 Рўпарамдан жанг чиқар.
 Зар деб қўлга олганим
 Ялтироқ жез - занг чиқар!

...

Қалбим зарҳал зарфи ишқ,
 Манглайда ҳар ҳарфи ишқ.
 Нуроний деманг асло
 Қош-қўзимда барфи ишқ!

...

Гар ишқ аро на абвобу на бобмиз,
 Дарди ишқдан юрак-бағри кабобмиз.
 Дема асло: сахни ишқда саробмиз,
 Ишқ бобида ҳамон раста, шабобмиз!

...

Очилмас қалб кўзинг бода-бўза билан,
 Очилмагай гули тар, афрўза билан.
 Тангри тоғдай бўлмаса гар эътиқодинг
 Очилмас минг ибодату рўза билан!

...

Дарди ишқ парига ёрлигимиздан,
Минг бир ранж лаҳмдай торлигимиздан.
Висол шаробига ташналигимиз
Илоҳий чиройга зорлигимиздан!

...

Дунё дастимизда – кам деб билармиз,
Турмуш ташвишларин ғам деб билармиз.
Сония салмоғи асрга арзир,
Гофилмиз, ўткинчи дам деб билармиз!

...

Топмассан ишқ каби зилолни,
Топмассан ишқ каби ҳилолни.
Шубҳасиз ишқ сеҳру афсуни
Хур айлагай занжи Билолни!

...

Гар минг оху минг зор дилимда,
Гар безор минг бемор дилимда.
Қалбим қасрин тиклар афсунгар,
Минг қўли гул меъмор дилимда!

...

Минг баҳона билан минг низо,
Кўз ёшу қалб қонимиз физо.
Шайтон хандон, Раҳиму Раҳмон
Дарғазабу чандон норизо!

...

Хар томон, хар ёнда кўзи мухайё,
 Хар томон, хар ёнда сўзи мухайё.
 Оламу одам йўқ Ўзидан холи
 Бор олам-одамда Ўзи мухайё!

...

Гар ёрдан ахтардим жамол авжини,
 Гар ишқдан ахтардим камол авжини.
 Карзу фарз деб билдим Яратган хукмин,
 Билмас Ундан ўзга аъмол авжини!

...

Кимлар ўзин хону султон деб билмас,
 Гадо ҳам ўзин ҳеч ултон деб билмас.
 Беш кунлик омонат даҳри дун, ё Раб,
 Худосиз ўзин ҳеч меҳмон деб билмас!

...

Кўнглим ҳамон не ҳар гули раънода,
 Мазмун-моҳиятда, теран маънода.
 Дарди ишқ, тафаккур, тоатдан зиёд
 Саодат топмадим мулки фанода!

...

Сенсиз фарёд-фигон ичраман,
 Фарёд-фигон ҳам қон ичраман.
 Жисмим ичра жонсан, айт, жонсиз,
 Яшай қандай жаҳон ичра ман!

...

Айландим муҳаббат нишонасига,
Хар бир пари пайкар девонасига.
Негиб ёнмай, ё Раб, дарди муҳаббат
Ўт қўяр юрагим кошонасига!

...

Ё Раб, не гийбатлар тўқилмас ҳамон,
Не сохта ақида сўқилмас ҳамон.
Бисёр гар Яратган эгам каломи
Вале ихлос билан ўқилмас ҳамон!

...

Қўлимда майи ноб, қўйнимда нигор,
Найнинг ноласидан шод бағри фигур.
Хаёту мамотим зарҳал-зарнигор,
Не даркор зиёда бахт, Парвардигор!

...

Даврон дарди билан ғамим йўқ,
Даҳри дундан ҳам аламим йўқ.
Шароби ишқ билан мастона
Икки дунё ҳеч бир камим йўқ!

...

Мажнун билан оға-инимиз,
Ишқ-муҳаббат муаззинимиз.
Пушти паноҳ севги илоҳи,
Муҳаббат — эътиқод-динимиз!

...

Жаҳон айши висол, ёр билан,
 Илохий роҳ оташ-нор билан.
 Икки жаҳон бахту иқболи
 Эътиқоду номус-ор билан!

...

Ташна юрагимга дарди Худо бер,
 Кўзимга тўтиё - гарди Худо бер.
 Оламу одам бахт-иқболин кўрай
 Оламу одамга марди Худо бер!

...

Гар десанг йўқ жойдан топиб баҳона,
 Таъна қилмагай ҳеч дўсту бегона,
 Ўзингга ота бўл, ўзингга она,
 Ўзинг шами сўзон, ўзинг парвона!

...

Эзгулик аталган таълимдан сўзла,
 Кўнгли кенг, атвори ҳалимдан сўзла.
 Жой берай муқаддас қалбим қасридан,
 Кел, фақат, фитрати салимдан сўзла!

...

Ул пари беҳабар дардимдан,
 Эй сабо, бер хабар дардимдан.
 Йўқса завол муқаррар, эвоҳ,
 Мисоли тош-табар дардимдан!

...

Нигоҳим пайваста қадди бастингга,
Куш каби қўндириб олдинг дастингга.
Ва лекин бефарқсан бешафқат, ё Раб,
Васлингдан мен каби телба-мастингга?!

...

Мен ерда, самода чашма-зилолим,
Мен ерда, самода қоши ҳилолим.
Ёрим қўкда, мени ерда яратган,
Дастингдан дод-фарёд, тақдири золим!

...

Дема: қайга борай куйган дил билан,
Минг дўзах азобин туйган дил билан.
Яратган қошига етар ҳар солиҳ
Бағрин пора айлаб суйган дил билан!

...

Раббано, ёр меҳрин ато қилмас ҳеч,
Қалбим дастида соз сато қилмас ҳеч.
Беҳабар, во дариф, вафо илмидан,
Жафо абвобида хато қилмас ҳеч!

...

Кўнглимда минг битта доғ нола қилар,
Басма-бас бетобу соғ нола қилар.
Аҳли башар неки, гар бўлса дучор,
Дарди ишқ дастидан тоғ нола қилар!

...

Мафтуни бўлма ҳеч орзу донасин,
 Домига тушма ишқ гулу шонасин.
 Саодат истасанг икки оламда
 Аллоҳ байти айла кўнгил хонасин!

...

Музайян қалбим ишқ ҳадафи билан,
 Тоату ибодат садафи билан.
 Насиб этса, не тонг, Яратган васли,
 Эътиқод рифъату ҳам раъфи била!

...

Зиммамдан қўймам ҳеч жомаи ишқинг,
 Кўлимдан қўймам ҳеч хомаи ишқинг.
 Ишқингга эш қилгум аҳли башарни
 Азондай янгротиб номаи ишқинг!

...

Покланади ким об билан, ғусул билан,
 Ким таяммум, кимлар ўзга усул билан.
 Камина на у билану на бу билан,
 Покланарман висол билан, вусул билан!

...

Азал меъмориға қулман, қул,
 Хар ишқ беморининг қулман, қул.
 Эътиқодсиз икки олам тор,
 Имон бедорининг қулман, қул!

...

Ишқ дарди, аё дўст, хастадил қилар,
Жонинг, ай, бамисли ришта қил қилар.
Мусича айлар гар шери нар бўлсанг,
Мўр-малах бўлсанг гар улкан фил қилар!

...

Наинки эл каби ер билан келдим,
Наинки минг битта эр билан келдим.
Васлинг илинжида, аё Раббано,
Минг бир марди Худо – шер билан келдим!

...

Дарди ҳажринг билан қон бўлди дилим,
Тегирмонга тушган дон бўлди дилим.
Минг бир жон муборак бўлсин, эй жонон,
Сенга фидо минг бир жон бўлди дилим.

...

Қайғурма жуда ҳам баланд деб қуёш,
Оҳ уриб, тўкмагин шашқатор кўз ёш.
Шомгача мардона берсанг бас бардош,
Шомда ўзи қўяр замин узра бош.

...

Кечармиз кераксиз ҳар не риштадан,
Кечармиз вафосиз ҳар сариштадан.
Юз буриб шайтондан, Раҳмон қошида
Дўсту ёр топармиз хур-фариштадан!

...

Эй ёр, хоки пойинг мисли тилло тож,
 Кўйингнинг тавоби сарбаланд меърож.
 Ғубору кўйингга мудом қилиб зор
 Тож билан меърожга қилмагин мухтож.

...

Майли, гоҳ ҳайвондай тасаввур қилгин,
 Мўмин-муслмондай тафаккур қилгин.
 Имон-эътиқодга неки бўлса зид
 Барча-барчасидан танаффуру қилгин¹.

...

Кўнглим ёр билан айш қилишга ташна,
 Хирсим тубан минг бир қилмишга ташна.
 Имон-эътиқодим бебош кўнглиму
 Хирсимнинг бағрини тилишга ташна.

...

Само янглиғ бағри кенг,
 Тангрига офарин денг;
 Бир қадаҳ шароб билан
 Шоҳ, гадони қилар тенг!

...

Қилмасин десанг минг армон бағринг реш,
 Десанг, ардоқлагай бегонаю хеш,
 Аҳли иймон билан бўлай десанг эш,
 Сувратинг шоҳ бўлсин, сийратинг дарвеш!

¹ Танаффуру қилмоқ – нафратланмоқ.

...

Ўзинг ошкоримиз, Ўзинг ғайбимиз,
Маъмур марҳаматинг билан жайбимиз.
Не бахтки, беадад лутфинг қошида
Заррача ҳам эмас тоғдай айбимиз!

...

Не ғам, гар ул пари ҳеч ёд қилмаса,
На ғамгин қилмаса, на шод қилмаса!
Вайрону ободдан очармидим сўз,
Гар такрор вайрону обод қилмаса!

...

Демасман, акобир ва хос қил, ё Раб,
Мўминдай соҳиби ихлос қил, ё Раб.
Ўзимдан ўзимни халос қил, ё Раб,
Ишқинг уммонида ғаввос қил, ё Раб!

...

Сен менга Навоий номидан сўзла,
Умар Хайём - Жамшид жомидан сўзла.
Мангулик шароби ўзингга сийлов,
Ишқ-муҳаббат қатли омидан сўзла!

...

Муҳаббат на ҳушёр, на соғнинг иши,
На боғнинг ишию на тоғнинг иши.
Тангри лутфи билан азалдан-азал
Биз каби телбаю носоғнинг иши!

...

Дарди ажал бошга солар деб бало,
 Ўзинг дарду ғамга қилма мубтало.
 Бисёр ҳаёт-мамот минг бир асрори,
 Билмассан, ҳаётми ё мамот аъло?!

...

Тилим бўшамас гар «Ё Раб!»дан,
 Фарқим йўқ бадавий арабдан.
 Оқарди соч-соқол, вале дил
 Узолмам ҳеч айшу тарабдан!

...

Ортиқча саволга тутма қўй, мени,
 Сўрама, кўз тикиб кўраман нени?
 Раббано, бу дунё бўйи ҳам эни
 Намоён айлагай ёлғиз бир Сени!

...

Дема: минг бир бало дунё сибобси¹,
 Пухта бало билан банда ибоси.
 Офату мусибат имтиҳон олий
 Набийлар таоми, валий либоси!

...

Кетмади ҳеч васфи ишқинг тилимиздан,
 Йитмади ҳеч дарди ишқинг дилимиздан.
 Бир кун бадар олиб кетсак гар бошимиз,
 Мехригиёҳ унар тупроқ-гилимиздан!

¹ Дунё сибобси – сибоб, йиртқич хайвон; шафқатсиз дунё маъносида.

...

Етилдим муҳаббат оташ тобида,
Сирри ишқ девоним боб-абвобида.
Гулшани ишқ ичра булбули бийрон
Сабоқ олар мендан севги бобида!

...

Янграр қўлимизда севги тутган тор,
Хар пари пайкарга хуштормиз, хуштор.
Илоҳий фармонинг билан, эй Саттор,
Севги бозорида аттормиз, аттор!

...

Нечун бўлсин икки дийдам нам,
Нечун бағрим ўртагай минг ғам,
Ризқим бутун – на зиёд, на кам,
Хотиржамман, Раббим, хотиржам!

...

Пора-пора кўнглим айланди музга,
Минг бир азоб бериб, ботирдинг тузга.
Кўрарга кўзим йўқ, айтарга сўзим,
Юзга етсанг ҳамки етмагин кузга!

...

Нолима ҳеч қисмат айғир тўриғидан,
Боғ истама кимсасиз дашт-қўриғидан.
Кулиб боқмас дема асло даҳри дун, ёр,
Чиколмайди у ҳам бир Зот йўриғидан.

...

Гулшани ишқ ичра минг битта хона,
 Минг битта гул-чечак, минг битта шона.
 Хар қадамда минг дом, минг битта дона,
 Хар домда мен каби минг бир девона!

...

Муҳаббат қисматнинг на бир рўзида,
 На булбул навоси, шоир сўзида.
 Муҳаббат аввалу охир то абад
 Маъшуқа нозию ошиқ кўзида!

...

Не ғам, васлингга етмасам азмиб билан,
 Не ғам, кўнглинг ололмасам базмиб билан.
 Ром айласам, не ажаб, гар қалбинг неки
 Жону жумла жаҳонинг ҳам назмиб билан!

...

Бевафо ёр минг бир баҳонаси бор,
 Мен каби минг битта девонаси бор.
 Мингдан бирига ҳам боқмаса, не тонг,
 Хаёлим хайлидай ҳамхонаси бор!

...

Қай томон солмай кўз рўйинг муҳайё,
 Алифдай қомату бўйинг муҳайё.
 Нечун тавоб қилмай тўрт томонни, ёр,
 Қай томон урмай бош кўйинг муҳайё!

...

Ишқ риштасин узма, ёр,
Ишқ қасрин ҳеч бузма, ёр.
Раҳмондан кечиб шайтон
Билан битим тузма, ёр!

...

То ишқу муҳаббат поясидаман,
Пояси не, юсак қоясидаман.
Мартабам зиёда шоҳу султондан
Расулллоҳ паноҳ-соясидаман!

...

Оташи ишқ каби гулхан бўлмагай,
Ёр кўйидай жаннат гулшан бўлмагай.
Мусулмонлик каби буюк эътиқод,
Мураккаб ва мушкул ҳеч фан бўлмагай!

...

Янгиладим бобомерос чориғимни,
Семиртирдим бироз озғин-ориғимни.
Вале қанча зўр берсам ҳам ёполмадим
Бағримдаги минг жароҳат-ёриғимни.

...

Яйрасин ҳар кўнгил, ғам бўлмасин ҳеч,
Дийдамиз ғам боис нам бўлмасин ҳеч.
Зиёда кун сайин шоду хуррамлик
Муҳаббат дарди ҳам кам бўлмасин ҳеч!

...

Аё дўст, эрта-кеч дард билан бўлгин.
 Заъфарон чехраи зард билан бўлгин.
 Узуккун рўзадор, кечалар бедор
 Танграмдай ҳамдарди мард билан бўлгин!

...

Айирма мени ҳеч эзгу ниятдан,
 Паноҳингда асра ёмонниятдан.
 Яна бир ўтинчим: қилма ҳеч дучор
 Мунофиққа, йироқ самимиятдан!

...

Ақлу ҳушим сенсиз ўнглаб ололмасман,
 Ох, ёнингда бир нафас ҳам қололмасман.
 Собит фарзу суннат ичра ақлу ҳушим,
 Ёлғиз телба кўнглим йўлга солалмасман!

...

Ҳар қанча ёзғириб қилма ибодат,
 Кўнгил кўзгусига инар гард-ғубор.
 Не ғам, гар дунёда йўқ бахт-саодат,
 Минг чандон зиёда хотиржамлик бор!

...

Муҳаббат тўридаман,
 Ёр ҳажрин кўридаман.
 Бағри қон, дили вайрон
 Булбули шўридаман!

...

Демасман: суратпараст-бутпараст қил,
Худбину худпарасту судпараст қил.
Осий банданг Ўзинг равон йўлга сол:
Ёлғиз Оллохпараст-маъбудпараст қил!

...

Кўзимнинг кўзига кўз қилдим, ишқим,
Забонсиз кўнглимга сўз қилдим, ишқим.
Дарду ҳасратларин минг дардга дармон
Малҳами жон - ризқу рўз қилдим, ишқим!

...

Висолу ҳажронинг - нисоринг аъло,
Ой каби сарбаланд ҳисоринг аъло.
Нетай икки олам бахтини, эй ёр,
Ҳар икки жаҳондан рухсоринг аъло!

...

Қиёмат эрта-кеч дил хонасида,
Жисму жон муҳаббат хилхонасида.
Саждагоҳ Каъбаи кўйи то абад,
Бошим эртаю кеч остонасида!

...

Мастонаман ой-офтоб ўртасида,
Лолу ҳайрон ҳушу хоб ўртасида.
Гоҳи фарқ, гоҳ куярман парвонадай
Оху ашким - обу тоб ўртасида!

...

Саратон сароби, қахратон қахри,
 Кон бағрим кабоби, кўзларим бахри,
 Дардим боб-авбоби, ҳасратим захри
 Муҳаббат шароби, муҳаббат нахри!

...

Гар армон ибтидо - гули баррамиз,
 Гар яқин интиҳо - сўнгги маррамиз!
 То рўзи Қиёмат руҳимиз каби
 Баёти барҳаёт ҳар бир заррамиз!

...

Ҳар пари пайкарнинг ромимиз роми,
 Бизни ром қилмаган йўқ дил ороми.
 Муҳаббат бозори кун сайин баравж
 Бисёр ишқ бобида биз каби оми!

...

Бахтимиз бут, бисёр омили Қуръон,
 Айла қулинг, ё Раб, ҳомили Қуръон.
 Васлинг насиб этса, не ажаб, Тангрим,
 Гар қилсанг лутф этиб, қомили Қуръон!

...

Эй соқий, пайдар-пай майи ноб узат,
 Вайрон кўнглим майи ноб билан тузат.
 Сармаст бўлсин десанг руҳим то абад
 Боқий сафар сари май билан кузат!

...

Жонимдан тўйдирди бу ишқ ўйини,
Париваш кўрсатмас ҳеч ранг-рўйини.
Сарсонман ҳажрида тополмай ҳатто
Тўтиё айларга зулфин мўйини!..

...

Жонимизга жабру жафо сиздадир,
Жафокорга меҳру вафо биздадир.
Холимизни хароб қилган дарди ишқ
Минг савдоси бу кун ўгил-қиздадир!

...

Дашти хижрон ичра ҳеч шаббода йўқ,
Шашқатор кўз ёшим каби шода йўқ.
Ёр висоли жомидан маҳрум учун
Юрагин қонидан аъло бода йўқ!

...

Дастимда шарҳи ишқ – муқаддас китоб,
Нечун висолига талпинмай шитоб.
Нечун лочин каби айламай парвоз
«Ло тақнату!»¹ – янграр қўш қанот хитоб!

...

На сен аён қилдинг тарзинг шарҳини,
На мен баён қилдим арзим тарҳини.
Не менда журъату на сенда суръат,
Абгормиз билолмай висол нарҳини!..

¹ Ло тақнату – Қуръони карим оятдан, «Ноумид бўлманглар».

...

Ишқимиз гунчаси шонаи хуршид,
 Дийдамиз гавҳари донаи хуршид.
 То рўзи қиёмат манзилу макон
 Шоҳона мустаҳкам хонаи хуршид!

...

Ишқ ичра мен каби гўл топилмас ҳеч,
 Дарду ҳасратлари мўл топилмас ҳеч.
 Қибла тўрт томоним, вале, во дариф,
 Васлингга етказар йўл топилмас ҳеч!

...

Оллоҳдан Оллоҳга қадар йўлимиз,
 Муқаддас саждагоҳ ўнгу сўлимиз.
 Олийнишон дарвеш - Раҳмон соябон,
 Шайтон ёқасида икки қўлимиз!

...

Замин ҳам, осмон ҳам сену мен учун.
 Висол ҳам ҳижрон ҳам сену мен учун.
 Огоҳ бўл, аё дўст, аввалу охир
 Дўзах ҳам, жинон ҳам сену мен учун!

...

Наинки қилич ва қини бўлса, бас,
 Ошиён қалдирғоч ини бўлса, бас.
 Ҳар икки оламнинг бахтидан ортик
 Расули акрамнинг дини бўлса, бас!

...

Десангки ҳар ишим беш бўлсин,
Ошиғим олчию шеш бўлсин,
Суврат шоҳ, сийрат дарвеш бўлсин,
Намозингга ниёз эш бўлсин!

...

Дини ислом арконлари яроғимиз,
Каломулло ҳар ояти қароғимиз.
Парвардигор фикру зикри гулбоғимиз,
Икки олам ўчмагай ҳеч чироғимиз!

...

Гар дунё бевафо – Ҳамид ғами йўқ,
Гар бағрим қусар қон – кўзим нами йўқ.
Одамзот мен каби хотиржами йўқ
Меҳрибон Раҳмоним лутфин ками йўқ!

...

Раҳмон, Раззоқ-Розигимиз,
Осон айла ёзигимиз.
Олисдан-олис висолинг
Мўл айла йўл озигимиз.

...

Тонгга етар ғариб шам билан,
Чўллар обод обу нам билан.
Чўғ аланга олар дам билан
Қалб қулфи очилар ғам билан.

...

Кулоқ тут не дегай донишманд оқин,
 Маърифат нури бўл бамисли чақин.
 Истасанг саодат майи заврақин
 Оллоҳга яқин бўл, Оллоҳга яқин!

...

Минг дардга дармон минг армонимизда,
 Мангулик муҳайё ҳар онимизда.
 Аллоҳ бандасимиз, Расул уммати
 Хатто шеригардун фармонимизда!

...

Амал қилсанг суннату фарзга,
 Хожат қолмас шикоят-арзга.
 Юксаларсан ҳар икки олам
 Бахтидан ҳам сарбаланд тарзга!

...

Тобақай қилай жанг ишқ майли билан,
 Ва золим замони зол зайли билан.
 Мунаввар эт қалбим, пайваста айла
 Сураи «Ваш-шамс»у «Вал-лайл»и билан!

...

Оразинг гул, қадди қоматинг равон,
 Ойдай жамолингга аҳли эл хайрон.
 Химматинг йўқ асло, эй тўтизабон,
 Хажрингда мен хаста гули биёбон!

...

Наинки даҳри дун карам айлагай,
Жабру жафосин дам-бадам айлагай.
Синдирар ўқ каби тўғрини, вале
Эгрини султонга маҳрам айлагай!

...

Аҳли мўмин мудом вазмин, осуда,
Хаста учун наф бор мисқол оғуда.
Донишманд сўзламас сира беҳуда:
«Айшнинг уммиди бор ҳар қайғуда».

...

Юз жабру ситам, нетай,
Минг меҳнату ғам, нетай.
Бисёр азоб-изтироб
Роҳати жон кам, нетай!

...

Ўчгандай кўнглимдан минг ҳасрат изи,
Маст қилгандай жаннат райҳон-ялпизи.
Чехрам алангадай қилган қирмизи
Соқий - ток ўғлони, май - эрка қизи!

...

Дема мени сохта севги аттори,
Булбул каби минг бир гул харидори.
Хушториман, эй ёр, дурранг хуштори,
Хаста жоним риштасидан ҳар тори!

...

Гадо каби ош-нонга муҳтож,
 Кофир қўзинг имонга муҳтож.
 Хамид, деманг, ҳеч жонга муҳтож,
 Юз жон билан жононга муҳтож!

...

Шомим бир ой ҳажрида қаро,
 Йўқ мен каби ҳеч мотамсаро.
 Хиҷолатдан Мажнун ҳоли танг,
 Ишқимдан халқ ичра можаро!

...

«Не бало ул ҳусн эрур мардумфириб»¹,
 Чиқолмай халакман боғига кириб.
 Қўз хайрон, дил вайрон, айланмас забон
 Ҳолим баён айлай десам қичқириб!

...

Куяр бўлдим дарду бало кунжида,
 Зим-зиё зиндонда нур илинжида.
 Гавҳар билан бахтим гули очилар,
 Во дарифки, гавҳар аждар лунжида!

...

Бағримда, ёр, ҳажринг минг битта доғи,
 Изтироби ишқинг йўқ ҳеч адоғи.
 Ҳолим хароб, мендай зоринг ётоғи,
 Гоҳ жунун даштию гоҳ бало тоғи!

¹ Навоийдан.

...

Эй ёр, шаккар гуфторинг гўзал,
Мендай минг бир хушторинг гўзал.
Минг ошигинг кўз ёши гулоб,
Бағри кабоб – ифторинг гўзал!

...

Минг Фарҳоду Мажнун ёр-ҳамроҳимиз,
Ишқ мулкининг шоҳу шоҳаншоҳимиз.
Ҳаттоки ғайб илмин ҳам огоҳимиз,
Кул қилар дўзахни ҳам ҳар оҳимиз!

...

Қон билан йўғирдим шоҳона шеърим,
Қаббаи кўнглимдай шоҳ хона шеърим.
Куйлаш учун тенгсиз таърифинг минг бор
Эй ёр, ҳеч тенги йўқ баҳона шеърим!

...

Лаъли лабларинглай аъло ақиқ йўқ,
Қаддингдай навраста сарви дақиқ йўқ.
Тоқай йўлинг тўсар минг бир андиша,
Гулшани ишқ ичра ҳеч бир тақиқ йўқ!

...

Кўз узмайсан, Ҳамид, гулдай чиройдан,
Фарқинг йўқ Мажнундай зор холи войдан.
Илтифот кўрмасанг, не тонг, ул ойдан,
Жамолу жафоси ҳам битта жойдан!

...

Даҳри дунда бўлмадим деб шод,
 Эй болокаш, солаверма дод.
 Не тонг, кўнглинг бўлмаса обод
 Бесамар – сарв, саркаш – ҳар шамшод!

...

Минг дарднинг давоси бол каби сўзинг,
 Ороми жон гарчи васли Наврўзинг;
 Хароб ҳолимга, ёр, шоҳидсан ўзинг,
 «Ҳар боқишда қатли ом айлар кўзинг!»¹

...

Кўзларим очирмас бу дарди ниҳон,
 Фигоним ўрлагай ҳар он ич-ичдан.
 Азоби жон дарди ҳажринг, эй жонон,
 Заҳардан ҳам аччиқ, ўткир қиличдан!

...

Гар кенг дунё ҳам сенсиз, -
 Зим-зиё зиндон энсиз.
 Вале ҳуснинг бозори,
 Эй ёр, қизимас менсиз!

...

Арзим йўқ ишқ дардидин,
 Хоки пойин гардидан.
 Эвоҳ, ҳеч йўқ омонлик,
 Дод, ҳажрин набардидан!

¹ Навоийдан.

...

Қалбин кафти узра тутгандай нозим,
Ошиқи содиқман - самимий розим.
Нечун гулрухсорга бўлмай мулозим,
Аҳли ошиқ учун бандилик лозим!

...

Дилим пинҳон зебо гули раънода,
Мужассам идроким теран маънода.
Истаган эл топар аҳли ишқ ичра
Ё адам дашти ё мулки фанода!

...

Ишқ боғида сендай ҳур озода йўқ,
Ҳажрингда мен каби зор афтода йўқ.
Нечун бошим олай кўйингдан, эй ёр,
Кўйингдай покиза бир сажжода йўқ!

...

Баҳор ўтса, булбул билан зоғ тенг бўлар,
Бийдай биёбону тақир тоғ тенг бўлар.
Муҳаббат савдоси бошга тушса ногоҳ
Шоҳу гадо, носоғ билан соғ тенг бўлар!

...

Аҳли ишқмиз бор на шом, на тонгимиз,
На ақлу ҳуш ва на идрок-онгимиз.
Девонаю дарвеш деб бўлма бефарқ
Тоғни ҳам тебратар фиғон — бонгимиз!

...

Муҳаббат тоғида Фарҳод айлаган,
 Муҳаббат бедоди барбод айлаган!
 Нетиб қурбони ёр бўлмайин минг бор,
 Ул ойни қатлимга жаллод айлаган!

...

Гавҳари васлингсиз Ҳамид жони йўқ,
 Асири ҳажрингман обу дони йўқ.
 Соғинарман, вале ҳеч имкони йўқ
 Олам ичра морсиз олтин кони йўқ!

...

Узилди риштаи умрим йўлингда,
 Бузилди кишвари кўнглим қўлингда.
 Жудоман жону дил, руҳимдан ҳатто
 Тузилди парвона ўнгу сўлингда!

...

Қизийди ҳамиша, ёр, бозорингиз,
 Сизга зор-интизор лекин зорингиз.
 Тилар Яратгандан интизорингиз
 Кўнглимдан чиқмасин ҳеч озорингиз!

...

Армон дарди ишқи ичра номусу ор,
 Висолига интизорман ҳажрида зор.
 Ёр ахтариб, топдим, ё Раб, сарбаланд дор
 «Ўзи қотил, сўзи муҳлик, кўзи хунхор!»

...

Аён менга, дунё, бўйинг ҳам энинг,
Мағзин чақсам, не тонг, ҳатто ҳар ненинг.
Имон-эътиқодим гар қоя менинг,
Ваҳмим, эй ёр, жоду кўзингдан сенинг!

...

Ёнарман аланга ичра оловсиз,
Қақшарман ҳажрида қорсиз-қировсиз.
Дод-фарёд! Паризод - қош-кўзи жаллод
Фарот айлар, ё Раб, лашкар, яловсиз!

...

«Қуяр жоним шам каби қайғусида,
Минг меҳр пинҳон юзин ёғдусида.
Жамолин нуридан йўқ нишон ҳатто
Қамар миръоти, қуёш кўзгусида!»¹

...

Афсонаи ишқим минг китоб,
Ярашар ёримга минг итоб.
Олам ичра ягона маҳтоб
Ой - онаси, отаси - офтоб!

...

Сўрама ҳеч замин-само тарҳини,
Фойда, зиёнию мол таннарҳини.
Юксалтириб соат сайин нарҳини
Қилармиз мусҳафи ҳуснинг шарҳини!

¹ Навоийдан.

...

Гар на таъма, на кин тилар ишқ,
 На ожиз, на тамкин тилар ишқ,
 Аламдийда мискин тилар ишқ,
 Бедил, бежон, бедин тилар ишқ!

...

Қошу кўзи билан ҳайрон қилди ёр,
 Дилим вайрон, жоним сарсон қилди ёр.
 Қон ютардим: қандай, ох, жон берарман,
 Жон бермагим, не бахт, осон қилди ёр!

...

Илҳом Иброҳимов ижодидан:
 Фарзанд деб илиндинг сўнгги нонгача,
 Юксал деб кўтардинг то осмонгача.
 Боланг-чи, бошига кўтарса бир кун,
 Кўтариб боргайдир қабристонгача.

...

Онам! Осон эмас экан ҳеч қариш,
 Ўзингни олтмишдан кейин қутқариш.
 Хаттоки қирқ йиллик ёстикдошим ҳам
 Сен каби чин дилдан қилмас парвариш!

...

Бағрингда жаннатдай шаҳри оламнинг,
 Муҳаббат наҳрию баҳри оламнинг.
 Сенсиз қолсам агар бир нафас, эй ёр,
 Барбод қилар бутун заҳри оламнинг.

...

Алвон атиргуллар очилди,
Тўрт томонга атри сочилди.
Лаъли лабинг ёдимга солиб,
Юрагимни, эй ёр, қон қилди!

...

Мен хору зор ҳам интизор зорингдаман,
Юрагингда ёнган олов-норингдаман.
Не учун дод солмай бузиб бор оламини -
Хажринг каби азоби жон дорингдаман!

...

Мен сени ошуфта онгдан сўрайман,
Даштларда адашдан бонгдан сўрайман.
Туну кун ахтариб тополмай гирён,
Оҳ уриб, ёлвориб, тонгдан сўрайман.

...

Тошкентда очилди турфа атиргул,
Паривашлар каби сочлари сунбул.
Тез етиб келмасанг агар, эй булбул,
Барча атиргуллар қолиб кетар тул!

...

Дедимки: «Қайдасан, қай бир томонда,
Наҳотки сен ҳам шу замон-маконда.
Деди: «Йўқ замону макон жононда,
Жонимга ошуфта жондаман, жонда!»

...

Сенга юрагимни гул қилиб бердим,
 Конимни шаробу мул қилиб бердим.
 Бир пайса мехрингни тутмагин дариг,
 Ўзимни то абад қул қилиб бердим!

...

Куёшим, куёшдай, эвоҳ, йироқсан,
 Бағрим қийма-қийма қилган фироқсан.
 Хоинлик, хиёнат зулмати ичра
 Кўнглимни ёритган ёлғиз чироқсан!

...

Хар гулу гулбунда рўйинг бор, ё Раб,
 Муаттар атрида бўйинг бор, ё Раб.
 Қай томон юзланмай саждада бошим,
 Тангадай жойда ҳам кўйинг бор, ё Раб!

...

Ажойиб бир ишни одат қилганман,
 Фаройиб ташвишни одат қилганман.
 Дема ҳеч: «Сен мени севарсан нечун?!»
 Сабабсиз севишни одат қилганман.

...

Сенсиз асло оҳу нолам бўлмасин,
 Сенсиз бўлса қулинг одам бўлмасин.
 Сенсиз бу оламни, эй ёр, нетарман,
 Сенсиз бўлса асло олам бўлмасин!

...

Зор қилишни одат қилиб олдинг сен,
Барча сир-асрорим билиб олдинг сен.
Юрагимни бермас эдим, во дариф,
Шафқат қилмай кўксим тилиб олдинг сен!

...

Паридай гарчи сен кам кўринадан,
Хар гул рухсорида ҳам кўринадан.
Не учун талпинмай, зулмат қаърида
Ягона мунаввар шам кўринадан!

...

Алифдай қоматинг андозасиз, ёр,
Қошу кўзинг офтоб-ой розасиз, ёр.
Қутлуғ ташрифингга муштоқ туну кун
Қалбим тўрт қасри ҳам дарвозасиз, ёр!

...

Хижронингда йитди тоғдай чўнг бардошим,
Лаъли лабинг боли бўлса обу ошим.
Қалам қошинг меҳроб бўлса, қаламқошим.
Қаъба каби пойингдан олмасам бошим!

...

Юксалмайди парвози ҳеч учоғимни,
Иситмас ҳеч олови ҳам ўчоғимни.
Тўлдиролмас ҳатто ўн саккиз минг олам
Ўзинг тўлдирмасанг ташна қучоғимни!

...

Ифоринг Шаҳрисабз, Қаршидан келди,
 Заминнинг жаннатдай фаршидан келди.
 Сармасту мастона айлаб, ё фалак,
 Яратган эгамнинг Аршидан келди!

...

Гўзалсан Лайлидай гўзал жонондан,
 Ширинсан бол каби минг Ширин жондан.
 Қўйи – жаннат, лаби, эй, оби кавсар,
 Минг бора афзалсан ҳуру филмондан!

...

Бир хаёл чулғайди бамисоли печ,
 Шому саҳар менга тинчлик бермас ҳеч.
 Тонгдан шомга қадар, шомдан тонггача
 Сени кучоғимдан чиқармасам ҳеч!

...

Олам офтобисан сеҳр билан бой,
 Мафтуну маҳлиё сенга минг бир ой.
 Офтоб каби оташ ишқинг билан, бас,
 Бахш этарсан минг бир ойга ҳам чирой!

...

Юз ноз билан дейсан сен: «Нима?!»
 «Нима»нда ҳам юз минг жимжима.
 Ўзинг телба қилган зорлардан,
 Кўнглингни кенг қилиб ранжима!

...

Хаёлим сендадир, эй, Лайли узор,
Жонимдан ҳам қилди ҳижронинг безор.
Токай бир бўсангга бизни қилиб зор,
Жаннат ишқ гулзорин қиларсан мозор?!

...

Парвардигор боқмас бизга Аршида,
Кўнглимизни олган гул ҳам Қаршида.
Хору зор бўлмасин ҳеч банда биздек
Худойим қарғаган Шошнинг фаршида.

...

Суврату сийрати аълодан аъло,
Мени ҳам қилдинг бу дардга мубтало.
Ишқ қатлгоҳида солиб алоло
Ҳали кўп бошларга бўларсан бало!

...

Париваш ҳолимиз жим кузатади,
Азоб гирдобига жим узатади.
Во ажаб, бу пари жим бузган кўнглим
Бошқа париваш ҳам жим тузатади!

...

Ёмғирдан қутилиб тутилдим дўлга,
Халакман ўзимни ололмай қўлга.
Ҳажринг зиндонидан ҳар лаҳза, ҳар он,
Васлинг қасри сари тушарман йўлга.

...

Қалам қошинг қилич каби қиндан чиққан,
 Қалдирғочдай учиб кетдинг индан чиққан.
 «Олисда ҳам тинч қўймайсан!» дейсан, нетай,
 Хажрингда мен телба бўлдим диндан чиққан!

...

Овозинг шалола каби сержаранг,
 Нақш олма каби юзларинг таранг.
 Эвоҳ, мехру вафо бегона сатанг,
 Илтифот бегона юрагинг заранг!

...

Кумри ҳам товусу бозу лочинсан,
 Турону Эрону Чину Мочинсан.
 Майлаксиймо малак ҳам маҳжабинсан,
 Вафоси ёлғону жафоси — чинсан!

...

Куйдириб кул қилар, Офтоб, тобинг сенинг,
 Ва ҳаёт бахш этар кавсар обинг сенинг.
 Ўн саккиз минг оламини ҳам қилар сармаст
 Кучоғимда бир кечалик хобинг сенинг.

...

Эй Қуёш, сен кетгач шаҳри Шош,
 Бизлар учун қора тоғу тош.
 Бутун олам зулматга чўмар
 Бошин олиб кетганда қуёш.

...

Оху нолам табиатнинг қучоғида,
Гулу Лолам табиатнинг қучоғида.
Гулу Лолам қучоғида яйрар, ё Раб,
Бутун олам табиатнинг қучоғида.

...

Эй, тўтизабоним – асал лисони,
Даминг тирилтирар жондан жудони.
Нечун севмай сендай қадди расони,
Олий санъатисан қодир Худони!

...

Оғир, жуда оғир менга айна пайт,
Сенсиз тунни қандай ўтказаман, айт?!
Фазал бўлса олмас асло ёлғиз байт,
Эй ёр, қучоғимга қайта қолгин, қайт!

...

Ақлим лол, қаддимни дол қилди ишқинг,
Мастана сўзларим бол қилди ишқинг.
Куйдириб кулимни совурмай, не бахт,
Яноғингда дона хол қилди ишқинг!

...

Кўз очсам – кўзимнинг олдида пайдо,
Кўз юмсам – кўзларим ичра хувайдо.
Ишқ ўти куйдирди хонумонимни,
Хеч кимса бўлмасин мен каби шайдо!

...

Фидоман забонинг сухансанжиг,
 Чидарман хижронинг дўзах ранжиг.
 Муносиб ардоқлаб қулингни, не бахт,
 Етказсанг висолинг бисёр ганжиг.

...

Қорли тоғлардан ҳам баланд виқоринг,
 Оламни яшнатар афсунгар норинг.
 Ва лекин бу қандай адолатсизлик,
 Бир пайса меҳрингга зор интизоринг!

...

Тишларинг дур, кўзларинг нур, тальятинг ҳур.
 Лабингда бол, юзингда хол, сочинг мансур.
 Ошиқ аҳлин қилиб мастонаю масрур
 Жамолингда жамоли Ҳақ қилар зухур!

...

Лабларинг болига бахшида жоним,
 Жамолинг мусҳафин нақшида жоним.
 Жону ақлу имон – барчаси ғойиб
 Учиб кетди ишқинг рахшида, жоним!

...

Менга на ғаллаю на донинг керак,
 На обу ошингу на нонинг керак.
 Ҳамиша пайваста жон билан жонон,
 Жоним учун жони жононинг керак.

...

Ақлу хушим эшигингда девоналар,
Жону дилим бошинг узра парвоналар.
Девонаю парвоналар меҳрингга зор,
Ардоғингда муҳаббатга бегоналар!

...

Азалдан жононга фидо қилсанг жон,
Кўзинг ёшлаб, бағринг ғашлаб кетади.
Офтобни бошига кўтарар осмон
Ва лекин ҳар оқшом ташлаб кетади!

...

Ақлу хушдан жудо, бегона кўнглим,
Ҳар гули раънога парвона кўнглим.
Пойинга бош урса ёлвориб ногоҳ
Ноумид қайтарма девона кўнглим!

...

Дарди ишқ баттардир жалаю дўлдан,
Инон-ихтиёринг олади қўлдан.
Сени ҳеч безовта қилмасдим, инон,
Афсунгар жамолинг урмаса йўлдан!

...

Алҳазар, ҳеч талаб қилмам сийму зар,
Тубанликдан мен ҳам қиларман ҳазар.
Ҳар замонда бир бор солсанг, бас, назар,
Кўнглим кулбасини қасрдай безар!

...

Тишларинг дурдона, лабларинг ёқут,
 Кошларинг қалдирғоч, сочларинг барқут.
 Кўзларинг сеҳридан сармастман сарқут,
 Зиёда керакмас асло бахту қут.

...

Ўзим Шошда, хаёл гул диёрдадир,
 Кўнглим гул диёрда бахтиёрдадир.
 Ярим тун. Харобман. Бор-будим, эвоҳ,
 Қалбимнинг ўғриси гўзал ёрдадир.

...

Дунё асли шайтон дўкони бозор,
 Фариб индамаслар макони мозор.
 Ёлғиз хуснинг жаннат, аё гулузор,
 Ёлғиз бағринг боғи беҳишти гулзор!

...

Арши аёло узра азим, муалло,
 Тангри таолосан аёлодан-аёло.
 Сигиниб-севган бандалар ҳоло
 Минг битта балога минг бор мубтало!

...

Тишласам гоҳ лабу гоҳ қулоғингни,
 Ўйнасам гоҳ оту гоҳ улоғингни.
 Унутсам бор жумла жаҳонни сармаст
 Беармон сипқориб бор булоғингни!

...

Паридай хотири жам кўринасан,
Фаройиб руҳ каби кам кўринасан.
Парвона бўлмайин нетайин, эй ёр,
Кўзимга мунаввар шам кўринасан.

...

Икки юзинг олмадай таранг,
Чиннидай овозинг сержаранг.
Соғинтириш бобида ҳам шанг¹
Сен каби йўқ устаси фаранг.

...

Сенсиз Шош қафасдай тор бўлди, эвоҳ
Риштаи жоним ҳам мор бўлди, эвоҳ.
Саодат ахтардим. Ишқинг, во дариғ,
Куйдириб кул қилди - нор бўлди, эвоҳ!

...

Режалар тузамиз каттадан-катта,
Бироқ фармонбардор Тангри албатта.
Армон минг бир режа ётар қалашиб
Тарих деб аталган асрий саватда.

...

Кун бўйи пойингга пайваста сойман,
Тун бўйи бағрингда балқиган ойма.
Ҳажрингда Мажнундай гар холи войман,
Ганжи ишқинг билан Қорундай бойман.

¹ Шанг – шўх, ўйноқи, гўзал, нозанин.

...

Софина-софина оқарди сахар,
 Қалбим каби қайнаб тўлғонди шаҳар.
 Сени эсладиму тонгнинг мусаффо
 Хавоси ҳам бўлди, во дариг, заҳар!

...

Қора қул сингари толиб юрибман,
 Қора қисматимдан нолиб юрибман.
 Қоралиқлар нуқси урмасин деб ҳеч
 Сени юрагимда олиб юрибман.

...

Саргашта зағизғон инсиз бўлади,
 Яланғоч ошпичоқ қинсиз бўлади.
 Имон-эътиқодинг йўқ дема зинҳор,
 Ошиқлар азалдан динсиз бўлади.

...

Зулмини енгганмиз биз юнонни ҳам,
 Босқинчи арабу Чингизхонни ҳам.
 Бартараф қилармиз бир кун муқаррар
 Харомхўр оқпадар ҳар султонни ҳам.

...

Тунда бўлмас ишни бўлдирдим, эй ёр,
 Хажринг лашкарларин ўлдирдим, эй ёр.
 Тушимда тонггача васлингдан сармаст
 Қалбим ишқинг билан тўлдирдим, эй ёр!

...

Жамолингга боқиб тонгларим отар,
Жамолингга боқиб кунларим ботар.
Ёлгон дунёда ҳеч уйғонгим келмас
Жамолинг соғинчи, хайҳот, уйғотар!

...

Ўзингсан мунаввар офтобим, ойм,
Офтобу ой каби чиройга бойим.
Асрасин деб ёмон кўздан Худойим,
Ин якод¹ оятин ўқийман доим!

...

Дарди ишқинг хароб холим танг қилар,
Оёғу қўлимни шолу ланг қилар.
Боз устига кўзим, кўнглим ва жоним,
Висолинг талашиб тинмай жанг қилар!

...

Лаъли лабларингнинг болига зорман,
Лола яноғингнинг холига зорман.
Хатто малакларни қилар мастона
Оташ ишқинг қийлу қолига зорман!

...

¹ Кўз тегишига қарши ўқиладиган ояти каримага ишора.

ТУЮҚЛАР

Пайваста бўлдию ногаҳон ло-ла,
Мунаввар офтобдай порлади Лола.
Хуснидан ҳайратга тушиб мен каби
Ошиқлар Лола қошида лол-а!

...

Ёлғиз сенга обу ошим илинаман,
Тузоғингга маҳкум қушдай илинаман.
Осмоним ҳам ўзинг, пушти паноҳим ҳам,
Қучоғингни очиб, эй ёр, ил, инаман!

...

Юрагимнинг сўлу соғи ниш,
Азоби жон ҳижрон — соғиниш.
Сен бўлмасанг ҳатто жаннатга
Даргумон, во дариф, соғ иниш!

...

Васлингга йўқ мен каби, о, зор,
Тиғи ҳажринг жонга минг озор.
Сўз очма ҳеч ору номусдан
Азал ошиқ аҳлида оз ор.

...

Бутун фикр кечди кўнглимдан бу тун,
Жуда ҳам яқиндай азалдан «бут», «ун».
Бутга маъбуд дея сиғинар кимлар,
Ун билан ҳамиша ризқимиз бутун.

...

Дедилар: қовушмас сира ҳам эр — кин,
Дедилар: бегона ҳар доим эрк — ин.
Зотан, киндан йироқ ҳамиша мард эр,
Эркинлик, эрк билан юксак мард Эркин!

...

Шошиб бўса олма зинҳор эрта лабдан,
Ишрат сирин ўрган аввал эр талабдан.
Маҳоратинг ошгач туни бўйи неки
Ишрат қилсанг бўлар ҳатто эрталабдан.

...

Ғалати туюлар мен учун «девор»,
Бўгинга ажратсак бўлар у «де-вор».
Ва лекин синчиклаб берсак эътибор
Бу сўз таркибида муҳайё дев, ор.

...

Сурнайчилар учун ажиб соз сурнай,
Ким учун, во ажаб, ишвали сур най.
Найчиларга қўйиб берсангиз агар
Дейдилар: Сурнайни тез нари сур, най!

...

Не ғам, не аталар азал қўнғир от,
Бўлса бас бизларга кўркли Қўнғирот.
Даркор эмас ҳатто ҳуру ғилмон ҳам
Қўнғирот қошида шитоб қўн Ғирот.

...

Хаётда баъзида қизиқ иш бўлар,
Қизиқ ишга доим қизиқиш бўлар.
Фақат баҳор ўғли оташин ёзу,
Кекса кузнинг совуқ қизи қиш бўлар!

...

Жуда ҳам кўпол сўз асли «ҳароми»,
Кўполлигин билар ҳатто ҳар оми.
Босар-тусарини билмаслар бироқ
Афсуски, шу кўпол сўзнинг ҳа, роми!

...

Лабингдан бўсалар тердим битталаб.
Гўеки минг битта бўлди битта лаб.
Васлинг давлатидан жудо бўлдим
Ухлай олмай чиқдим минг бир бит талаб.

...

Одилжоннинг сочлари ҳам оқарибди,
Алпомишдай мард йигит ҳам, о, қарибди.
Ўзимнинг ҳам ҳолимга ҳеч қараб бўлмас,
Ҳатто икки кўзимдан ҳам оқ арибди.

...

Яхши-ёмон босиб ўтар кўчамиз,
Булбул каби гулдан гулга кўчамиз.
Барорсиз оламдан ахтариб барор
Ихлос оламидан ҳатто кўчамиз.

...

Жуда қизик калом бу «қирқиш»,
Бир тан ошиқ-маъшукдай «қир»-«қиш».
Гар синчиклаб солсангиз назар
Замирида мужассам «қирқ иш».

...

Ёрилди юрагим, ёр ёрилмайди,
Назарига, эвоҳ, ҳеч ёр илмади.
Учай-кетай десам, нетай, йўқ қанот,
Ерга кирай десам, ер ёрилмайди!

...

Кимга бутун, кимга палласи аъло,
Кимга тенг тарози палласи аъло.
Безорман ҳаёт минг зарбидан, бироқ
Ёр билан ўтган ҳар палласи аъло!

...

Фикру зикрим гар муҳаббат эртагида,
Гумон толе от бўлмаса эр тагида.
Ҳамал келмай гуллар ишқим гул-лоласи,
Муҳаббатим чиллакидай эртаги-да!

...

Юзланди юраги ёниб кўзагар:
«Қадрин ерма урма, молим кўза гар.
Пайваста қалб қўрим, кўзларим нури,
Кўрарсан ҳақиқий бўлса кўз агар!»

...

Бўлақларга бўлсанг бўлар тан-та-на,
 Аслида бу уч сўз яхлит «тантана».
 Бош қўшса барчаси ошиқ-маъшукдай
 Шубҳасиз бошлангай тўй ҳам тантана!

...

Хар абду ҳар ибод бахти ибода,
 Ибодан ўзга не даркор ибод-а?
 Гўзалнинг ҳусни не қошу кўзида
 Гўзалларнинг ҳусни ҳаё, ибод-да!

...

Тутар дилдор Дилбарим дил баримдан,
 Омонлик йўқ қасди жон дилбаримдан.
 Баҳр-у барда омонлик йўқ ёр учун
 Агарда кечмасам, эй дил, баримдан.

...

Дарди ишқ ҳам дилдан ариётгандай,
 Кўнглим ҳам жисмимдай қариётгандай.
 Дол қаддим ростлашим даргумон гоҳи
 Елкамда гўё минг қари ётгандай!

...

На у, на бу ёқмассан,
 Токай бағринг ёқмассан.
 Токай совуқ тош каби
 Хеч бир зотга ёқмассан?!

...

Гар бизлар ҳам харидор,
Дуч келгандан харид – ор.
Уста учун хом-ашё терак,
Қассоб учун хари - дор!

...

Олиб қочар хаёл оти,
Ажиб инсон хаёлоти.
Мўъжизалар кўрсатар гоҳ,
Гар шунчаки хаёл – оти.

...

Юрагинг бермаса дов,
Қайта-қайта тикма дов.
Гар бой берсанг бор будинг,
Наф бермас минг даъво-дов.

...

Умр ўтар бир нави,
Ранг-баранг мезон-нави.
Аҳли башар ҳаётин
Бўлмаган бундай нави.

...

Юришмас ҳеч бозоримиз,
Оёқ ости боз оримиз.
Не тонг, етса бошимизга
Ҳасрату ғам бо зоримиз.

...

Жон ичра жон бўлар дилором қани,
 Минг бир дард ичра, эй дил, ором қани?!
 Хар пари пайкарга сен каби фидо,
 Сен каби мафтун, эй дил-о, ром қани?!

...

Пойимда токай минг кишан-банд бўлар,
 Кўнглим минг дард билан токай банд бўлар.
 Қай фурсат жисму жон боғлаб қўш қанот,
 Ё Раб, фикринг билан машғул-банд бўлар!

...

Эвоҳ, на мис ва на қалайсан,
 Топганингни уйга қалайсан.
 Ҳисоб-китоб они келганда —
 Аста сенга деймиз: «Қалайсан?!»

...

Ўзга дема асло ҳеч қону ният,
 Таомил бор бамисли қонуният.
 Уларнинг қошида гоҳида ожиз,
 Энг мукамал қонуну қонуният.

...

Мен ҳам бахтим кулиб туздим бир девон,
 Ашъоримда ҳатто давлату девон.
 Эзгу ўй-ниятим, ё Аллоҳ, Аллоҳ,
 Яхшига йўйсалар бас аҳли девон!

...

То кўз тиккан бола-чақамиз,
Бор-будимиз пулга чақамиз.
Хеч қадри йўқ сариқ чақамиз,
Хаёт мағзин қачон чақамиз?!

...

Бола касал бўлса, гуноҳкор — она,
Бу каби бўлмас ҳеч гуноҳ кор, она.
Қилмишидан минг бор пушаймон бўлиб,
Ўзи парваришлар гуноҳкорона.

...

Эй қалбимнинг азиз дилбари,
Сеникидир барча дил, бари.
Ё Раб, қачон кирар қўлимга
Дилбаримнинг қалби — дил бари.

...

Эй, қалбимнинг эрка дилдори,
Билармисан, ҳажринг — дил дори.
Дариг тутма висолинг жомин,
Тилар сендан хаста дил дори.

...

Асли бир калима «тарбиялаган»,
Уч сўздан иборат — тар-бия-лаган.
Бир каломдан топар неча сўз шундай
Дидини сайқаллаб тарбиялаган.

...

Елкасида сочи ёйилган,
 Бағри дуч келганга ёйилган.
 Билмайдиган зот йўқ аслини,
 Овозаси элга ёйилган.

...

Алангаки, кўзни олар ёлқини,
 Тўрт томонни ёритар нур-ёлқини.
 Алангали меҳрин улашар элга,
 Юрагида ёли бор мард Ёлқини.

...

Бағрим ишқинг дарди ёқади,
 Ой жамолинг дилга ёқади.
 Кулиб боқишларинг қалбимда
 Умид чироқларин ёқади.

...

Ковушмас дема асло жин-оят-кор,
 Бадбин каслар учун ҳар жиноят — кор.
 На жиндан қўрқади ва на ояйдан,
 Минг қилмишдан тап тортмас жинояткор.

...

Париваш пойига гуллар сочилсин.
 Юрагим тоқига ул ёр соч илсин.
 Гар пари пайкарга бўлмасанг фидо —
 Қалбим, пиёладай чатнаб сочил, син!

...

Минг бир дард дунёни тордан-тор қилар,
Риштаи жоним минг эшиб тор қилар.
Минг пора қалбимга минг бир тиф санчиб,
Доду фарёд тортар дутор-тор қилар.

...

Атрофида тўда-тўда ёш-яланг,
Эъгиборсиз ёши улуғга яланг.
Бизни ҳам шу ёшга етказгин дея,
Тавоб айлаб хоки пойини яланг.

...

Васлингга ғарибинг ташнаю оч ёр,
Не ташна-оч ҳатто яланғоч-оч, ёр,
Сенсиз етти иқлим зиндон тангу тор,
Лутфинг дариф тутма, бағринг кенг оч, ёр!

...

Токай нон-насибанг дарду ғам, кўнгил,
Тақдирга тан бер, бас, амрига кўнгил.
Хоки туробман деб қилма шикоят,
Аслинг об-туробу омонат кўн, гил.

...

Эл қатори биз ҳам бола-чақа қилдик,
Бор-будимиз пуллаб, ақча-чақа қилдик.
Бола-чақа учун ақча топайин деб –
Жигар-бағримизни яра-чақа қилдик.

...

Лаъли лабларингда мудом гул ханда,
 Мудом гул хандангдан таным гулханда.
 Беомон ёндираар жисму жоним, воҳ,
 Бу қандай, во дариғ, айт, эй, Гул, ханда?!

...

Дилгинам яйрамади, ёзилмади,
 Бир тугун ҳам ечилиб-ёзилмади.
 Шарҳи дардим гар зиёд минг дафтардан,
 Дардим мингдан бири ҳам ёзилмади.

...

Минг шукр, етказдинг ғаройиб ёшга,
 Чевирдинг киприкда титраган ёшга.
 Шиква-шикоятим гар йўқ, ва лекин,
 Холим раво кўрмам на кекса, ёшга!

...

Наинки оғзимиз тикилган, ё Раб,
 Хар дорга лошимиз тик илган, ё Раб.
 Бурда нон, коса ош бериб ит каби —
 Хатто ёвфонга ҳам тикилган, ё Раб!

...

Яна гулга кирди қоқилар,
 Яна қишнинг чанги қоқилар.
 Яна хато қилсам кечир, ёр,
 Тулпорлар ҳам баъзан қоқилар!

...

Гардун билан қиёслаганда,
Йўқ зарра ҳам қиёс лаганда.
Фош этилар аз рўзи азал
Яхши билан қиёс-ла ганда.

...

Пари пайкарим ҳам соғинармикан,
Гулшани кўнглимга соғ инармикан.
Дейдилар, ишқ лаҳнин куйлар нар булбул,
Ёрим ҳам ишқ ичра соғи нармикан?!

...

Ажойиб сўз «тилсимот»,
Дейсиз: «- Бу не тилсим – от!»
Намойиш айлар афсун
Уч калима – тил-сим-от!

...

Гар зулфингдай ҳолим паришон,
Мен учун, бас, ишқи пари – шон.
Ҳатто ўн саккиз минг оламда
Йўқ сендай муносиб пар, ишон!

...

Соғиндим ончунон ёр қоши ёсин,
Ҳолимга ўқитсам, не тонг, чил Ёсин!
Манглайга битилган, эй, жоми қисмат,
Ё шитоб ёримга етказ ва ё син!

...

Сарви равон, ё Раб, йўл ёқасида,
Икки қўлим кўйлагим ёқасида.
Ёлғон шоирлигим битмасам ёниб,
Шаънига бағишлов ва ё қасида!

...

Эй ёр, ғарибинг хеч қошингдан сурма,
 Мендан ўзга томон асло от сурма.
 Хоки пойинг қилай десам ҳам сурма,
 Во дариғ, бир бора демадинг: «Сур, ма!»

...

Муқимжон Маҳмуд ижодидан:
 Аҳли маъниға қўшилсин ишқилиб,
 Кетмасин они музайян ишқ илиб.
 Ўтсин умри ишқ олиш ҳам ишқ ила,
 То десинлар, кетди ул бир иш қилиб.

...

Дейсанки: «Ғайрат қил, сен ҳам ярат иш!»
 Холим танг, бисотим — бир жуфт яра тиш.
 Хеч ишга ярамас мендай кексага
 Мушкулдан ҳам мушкул, афсус, яратиш!

...

Қошларинг ёсидай ёсинга зорман,
 Асли сендай қоши ё синнга зорман.
 Холим хароб бисмил сўйилган қушдай
 Оҳ, сендан сураи «Ёсин»га зорман!

...

Муқим Маҳмуд ижодидан:

Аё дўстлар, кўриб қолдим етилган бир олмани,
 Гўё ўзин кўз-кўз қилиб, дерди манга «Ол мани».
 «Ол» дейинму «Олма» дейму, дея ўйлаб тургандим,
 Нафсим айтар: «Ол»дан гапир, тилга олма «Олма»ни.

ФАРДЛАР

Адолатли санар ўзини,
Вале ўяр ҳақгўй кўзини.

...

Эгнинг бутун, қорнинг тўқ,
Сендан бахтли одам йўқ.

...

Андишани ким қўрқоқ дегай,
Андишасиз кас муштин егай.

...

Боланг хато қилса, авраб йўлга сол,
Отанг хато қилса, айбситма — чол.

...

Касбу кори ёмонлик,
Касдан кутма омонлик.

...

Ҳатто тилло тожу тахт,
Татимас бўлмаса бахт.

...

Бўлмасин десанг гар кўз ёшим булоқ,
Виждонинг амрига қулоқ тут, қулоқ!

...

Хастаман деб бўлма бенаво,
Фақат ўлим дарди бедаво.

...

Токи бисёр бежавоб савол,
Яшай олмас башар безавол.

...

Саломатлик емакдан,
Хотиржамлик демакдан.

...

Қиз ё мол билан,
Ё жамол билан.

...

Умр - туш,
Бахт - қуш.

...

Ҳақиқат кўксига ким қилич санчар,
Бор аҳли ҳақиқат бағрини янчар.

...

Бандадан уялмас, кўрқмас Худодан,
Яхшилиқ кутма имондан жудодан.

...

Ғаним ҳабиб бўлмас,
Қассоб табиб бўлмас.

...

Ёмонга жазо,
Яхшига сазо.

...

Қайда йўқ бағри кенглик,
Эл аро бўлмас тенглик.

...

Аксарият аҳли мансаб заволи
Тамадан холи бўл, тамадан холи!

...

Номарднинг иши,
Чаённинг ниши.

...

Мунофиқлар гар сўзи ширин,
Ҳар сўзида оғу яширин.

...

Ҳаётда бор ҳар бир зот ўрни,
Зиёд дема заифдан зўрни.

...

Улуғлар таъби,
Ҳаёт мактаби.

...

Замона зўри,
Элу юрт шўри.

...

Андишани ким қўрқоқ дегай,
Андишали эл бошин егай.

...

Бир ёқадан чиқармаса бош,
Эл бошидан кетмас табар-тош.

...

Не қилмагай тун,
Фош айлагай кун.

...

Гўзаллар чехраси боғ,
Қараганлар кўнгли чоғ.

...

Яхшининг уйи обод,
Ёмон - бор буди барбод.

...

Юрагим гоҳ санчиб-санчиб уради,
Адам мулкин ёдга солиб туради.

...

Пулин олиш йўли кўп, аммо
Инсон кўнглин олиш муаммо.

...

Яхши егани ҳалол,
Ёмонга келар малол.

...

Яхши улашар ошин,
Ёмон талашар тошин.

...

Яхши жон тикар,
Ёмон бош букар.

...

Ваъдабоздан раммол яхши,

Бекорчидан ҳаммол яхши.

...

Феъли мараздан, мараз,
Яна қилади араз.

...

Бўлмаса гар иттиҳод,
Самара бермас жиҳод.

...

Ҳар қайда аҳли кибор,
Талаб қилар эътибор.

...

Омилкорнинг иши беш,
Ландавурнинг бағри реш.

...

Музаффар бўлмас то меҳр ялови,
Ўчмас қирғин-барот, низо олови!

...

Оқил ота давлати,
Нодон бола кулфати.

...

Эр билан хотин,
Сирт билан ботин.

...

Қалбинг амри билан қилинмаган иш,
Жисмингга санчилган заҳаролуд ниш.

...

Халқ - дарё, ким тўсмоқчи бўлар,
Муқаррар қаърига фарқ бўлиб ўлар.

...

Ким ўзин эл-юртдан аъло билар, бас,
Манманлик бошига бало бўлар, бас!

...

Зиқнанинг пули,
Ўчоқнинг кули.

...

Тулки изидан илинар,
Аҳмоқ сўзидан билинар.

...

Севикли ёр қимматли,
Акси эса иллатли.

...

Кўпаймай минг озоринг,
Жўнашмас ҳеч бозоринг.

...

Ёш учун ўйин,
Кексага қийин.

...

Хаёт-умр бир жуфт кун,
Бири шод, бири маҳзун.

...

Бўлмасин десанг гар ёвузлик оғоз,
Эзгулик учун сен овоз бер, овоз.

...

Ким яшар режа тузиб,
Юлдузни олар узиб.

...

Турмуш қилар чидаганлар муштига,
Чидамаган ўт қўяр ўз пуштига.

...

Бесабр, шошма-шошар,
Баттар ташвиши ошар.

...

Тўғри сўзнинг тўқмоғи бор, деганлар,
Тўғри сўзнинг тўқмоғини еганлар.

...

Бахтиёрлар бағри бут,
Фариблар бағри тобут.

...

Кувончнинг завқи фузун,
Кулфат илдизи узун.

...

Кувончнинг дасти калта,
Кулфатнинг дасти — болта.

...

Бахт-саодат аврайди,
Кулфат жонинг қайрайди.

...

...

Бегонадан боласи бор,
Бошида балоси бор.

...

Мол қўшилар уддабуррон молига,
Маймун йиғлар ландавурлар ҳолига.

...

Бўлмасанг ботир,
Енгар хавотир.

...

Ёшга ялла,
Кексага алла.

...

Худо ҳамроҳ ёш билан,
Кекса нону ош билан.

...

Кимга қаноат йўлдош,
Яратган қанот, қўлдош.

...

Лўли ризқи йўлида,
Йигит бахти қўлида.

...

Бекзода бўлса ҳам гар насл-зотинг,
Майдонга тушма зўр бўлмаса отинг.

...

Хаёт дарё – шиддати ўсар,
Фақат гофил йўлини тўсар.

...

Ҳеч кимса ҳеч кимнинг эмас гар қули,
Фармонбардор хануз кимнинг бор пули.

...

Бахт ила кулфат,
Кадрдон улфат.

...

Бойники қатор, қатор,
Йўқники вайрона тор.

...

Бойники фармон,
Йўқники армон.

...

Бойнинг бисёр улфати,
Камбағалнинг кулфати.

...

Мардга дард ҳеч доримас,
Номард дарди аримас.

...

Тежасанг – тепа,
Тежамасанг – қапа.

...

Ақлли тузар,
Нодон бузар.

...

Хунардманд қўли билан,
Сўзамол тили билан.

...

Хастага табиб,
Хасратга ҳабиб.

...

Ўғил-қизинг,

Ўқ илдизинг.

...

Олқиш ўстирар,
Қарғиш қустирар.

...

Қарғай-қарғай қилма қон,
Алқай-алқай айла хон.

...

Ким экар аста-аста,
Йиғади даста-даста.

...

Ёвлашган йитар,
Дўстлашган битар.

...

Дарди ишқ ҳеч қаримас,
То тириксан аримас.

...

Нодонга таёқ,
Донога маёқ.

...

Бошлиқ гапирар муштлаб,
Мулозим тилин тишлаб.

...

Қонхўр! Қилич қўлида,
Азроил шай йўлида.

...

Ит хурар,
Зўр урар.

...

Мазлум ёши,
Қасос тоши.

...

Сув шарофат,
Тошса - офат.

...

Талашиб тортишганлар «Вой!» дейди,
Келишиб-кенгашганлар мой ейди.

...

Муяссар бўлса ҳам тахт,
Ҳеч кимга сўйлама сахт.

...

Касбу ҳунар — ганж,
Ҳунарсизлик — ранж.

...

Тил - осон айланар ўлим сўзига,
Тик қараб бўлмас ҳеч вале кўзига.

...

Мозийнинг оҳи,
Истиқбол роҳи.

...

Ким чиқса Ҳақ йўлидан,
Шайтон тутар қўлидан.

...

Манманликдан донишманд йирок,
Билганидан қолмайди бироқ.

...

Қариндош билан тўй-маъраканг ўтар,
Фақат маслакдошинг додингга етар.

...

Дуч келганга етказар озор,
Дилозорга мунтазир мозор!

...

Итни урма, талайди,
Ош бер, пойинг ялайди.

...

Тошар дарё кўпирар,
Қирғоқларин ўпирар.

...

Меҳмон келса, таъзим қил,
Кузатишда базм қил.

...

Балиқчи қармоқ билан,
Хунарманд бармоқ билан.

...

Меҳнат қилган эрта-кеч,
Зориқмас ош-нонга ҳеч.

...

Ранжи ишқ
Ганжи ишқ!

...

Молу давлат мўл,
Хамон қўлма-қўл.

...

Баланд-пастга ҳеч бўлма бефарқ,
То қилмагай баланду паст ғарқ.

...

Пул ҳукмрон бўлган жойда,
Омма фикри-зикри — фойда.

...

Чидамасанг минг машаққат шевасига,
Етолмайсан бахт-саодат мевасига.

...

Ишқ-муҳаббат сир,
Жумла эл асир.

...

Мансаб, мартаба, манот,
Оқил учун қўшқанот.

...

Ҳар аъзаму аозим
Учун лозим мулозим.

...

Бамисли заҳарли қорақурт

Отасин ҳам маҳв этар манқурт!

...

Бўлмаса ҳам эгизинг,
Пухта бўлсин негизинг.

...

Боғу роғ гектар-гектар,
То ҳамон армон нектар¹

...

Унутма ҳеч: оқпадар
Ўнгмас қиёмат қадар!

...

Ҳамиша ёдингда тут
Нодонга жавоб сукут.

...

Ҳаётга - йўл босиб ҳам олис,
Нодон баҳо беролмас холис.

...

«Болам!» деб ким «пуф-пуф»лар,
Сўнг армондан «уф-уф»лар!

...

Бамисли пўлат, чўян,
Қўлма-қўл шифо рўян.

...

Давру даврон сурай десанг мисли асад,
Душманга ҳам, дўстингга ҳам қилма ҳасад.

...

Бу шунчаки дема: гина,
Бир кун портлар мисли мина!

...

Қўрдинг: гўрсўхта,
Тезда ур нўхта!

¹ Юнон мифологиясида абадий ҳаёт ва ёшлик ато этувчи илоҳий ичимлик.

...
 Қилмаса ишқ хунибийрон,
 Куйламас ҳеч булбул бийрон!

...
 Ҳеч кимга қилма зўрлик,
 Зўрлик охири хўрлик.

...
 Кунинг қолса элфурушга,
 Ҳожат йўқ қирғин-урушга!

...
 Қаноатли иззат топар,
 Бесабрни минг ит қопар.

...
 Доғ туширмас шаънига олим,
 Илашса «з» бўлар, ваҳ, золим!

...
 Бўлсин десанг дўст-ёрим ризо,
 Аъмолингда бўлмасин изо!

...
 Оҳанрабо бўлмаса гар қалб,
 Қилолмас оддий жезни ҳам жалб.

...
 Хушёр бўлмасанг қилтиқ,
 Маҳв этар мисли милтиқ.

...
 Имонсиз қози
 Бешафқат този!

...
 Номард билан қилган аҳд-паймон,
 Эртами-кеч қилар пушаймон.

...
 Аччиқ бўлса ҳамки панд,
 Тенг келолмас асал-қанд.

...

...

Бўлса ишонган дўстинг,
Билинмас каму кўстинг.

...

Бўлсанг илму ҳикмат самосин моҳи,
Жиловдоринг бўлар ҳар ўлка шоҳи.

...

Разолат узун қўли,
Ва лекин қисқа йўли.

...

Тўғри қанд берар,
Ўғри панд берар.

...

Тўғри тўрда,
Ўғри гўрда!

...

Карвон қатор нор билан,
Жўмард номус-ор билан.

...

Қилиш учун баҳс,
Бўлиш керак Шахс!

...

Донолар пандига тутмасанг қулоқ,
Не ажаб, кўз ёшинг бўлса гар булоқ!

...

Таом тотли мурч билан,
Инсон қадри бурч билан!

...

Давоси йўқ бу дарднинг,
Номард камситар мардни.

...

Алданма ҳеч дея муштипар,
Бисотида минг яроғ-сипар.

...

Насибамиз, ох, бағоят зишт,
Икки газ бӯз билан тўққиз гишт!

...

Намози нафил,
Бахт учун кафил.

...

Парвардигор соғинчи
Безовта кўнглим тинчи!

...

Қилмаса гар гули раъно ноз,
Шайдо булбул куйламас ҳеч соз.

...

Токи устоз очмас қалб кўзин,
Кашф этолмас ҳеч бир зот ўзин!

...

Кимки бутун имони,
Етти иқлим султони!

...

Замин сеҳру жодуга макон,
Мангу улар измида инсон.

...

Бирга бўлса миршаб ва ўғри,
Ўғри номин олар қай тўғри!

...

Ботир ғайрати билан,
Шоир ҳайрати билан!

...

Йигитлик авони,
Саодат замони.

...

Ҳақ-адолат жарчиси оқин
Каби йўқ ҳеч хоқон-хавоқин!

...

Хотиржам оқил киши,

Шошмоқ шайтоннинг иши.

...

Жўмард ҳар сўзида минг маъни,
«Йиғлоқи ўз бахтин душмани».

...

Ҳар ҳунар саодат гарови,
Ҳар ҳунарманд юришар ови.

...

Даҳри дун беш кунлик туш,
Ишқ билан ҳар дами хуш.

...

Сўм ўрнига ўтмас чақаю тийин,
Фаразгўй душман дўст бўлиши қийин.

...

То осий аъмоли нуқсонли,
Ақсар қонун китоби қонли.

...

Худо урган шундай тоифа ҳам бор,
Номуссизлик — номус ва орсизлик — ор.

...

Алвон бағрин чок кўриб гулнинг,
Доди кўкка чиқар булбулнинг.

...

Умидим гул қилмаса барбод,
Булбули шўрида солмас дод.

...

Дедим: Нечун бағринг қон, эй гул,
Деди: Эвоҳ, бевафо булбул!..

...

Заиф учун зах,
Бамисли дўзах.

...

Қасд қилса гар ожиза,
Кашф этар минг мўъжиза.

...

Дилдор күйин бұлмайин фарши,
Насиб этмас висолин арши.

...

Соларман деб ишқим тұрига,
Йўлиқдим ишқ дардин зўрига!

ЭПИГРАММАЛАР

Айтар бўлдим ҳақгап қалтис-қийиғини
Ашъор билан, бураб мўйлов-мийиғини
Топтаб ўтар эл-юрт вазмин-тийиғини,
Хар сур бадбин чиқаргайман ийиғини!

Тамагирга

Хар гапингда минг битта шама,
Хар шамангда минг битта таъма.
Қиблагоҳ сен учун замзама,
Замзамадан асло чарчама!

Бахилга

Жез йўқ сендай сарғайиблар занглайдиган,
Дуч келганга қора чалпиб, чанглайдиган.
Феълинг аён, вале ҳамон илму фан йўқ,
Ичинг қоралигин тўла англайдиган.

Шухратпарастга

Шон-шухратга қадалган кўзинг,
Арзимайсан чақага ўзинг
Асли нега лойиқлигингни
Фош айлагай бетайин сўзинг.

Жиззакига

Сўзлагайсан чаёндай чақиб,
Хар баҳона тутаб-тутақиб.
«Заҳар» деган лақабни тақиб,
Қилдинг жумла оламни рақиб!

Мақтанчоққа

Гапни жуда олиб қочади,
 Гўё офтоб - зиё сочади.
 Ноғорадай ичи бўшлигин
 Аён айлаб, айбин очади.

Фоҳишага

Минг нозу минг ишва билан сузилгайсан,
 Кўйиб берса то қиёмат бузилгайсан.
 Оқибат топталиб хазон япроғидек,
 Элу юртдан лаънат олиб узилгайсан!

Такаббурга

«Мирзатерак» - лақаб олган элидан,
 Келисоп ҳам дейсан айро келидан.
 Шамол забтга олса, не ажаб, агар,
 Кеккайган теракдай синса белидан.

Чаламуллага

Аввал-охир манглайи шўрсан,
 Қанча ўқиб-ўрганма ғўрсан.
 Еган билан тўймас юҳодай,
 Олим эмас, оч «китобхўрсан»!

Уқувсизга

Зўр берсанг ҳам юришмас ишинг,
 Хеч ҳунарга ўтмайди тишинг.
 Уруғи кўп ёмон қовундай,

Бисёр фақат минг бир ташвишинг!

Қинғирга

«Қинғир!» дея бўлма ҳеч хуноб,
Шу ҳолича йитар-тингайдир.
Тўғрилашга уринсанг шитоб,
Қуруқ калтак каби сингайдир.

Миш-миш

Бўлмаган ҳеч бундай иш:
Миш-миш урғочи эмиш,
Жуфти бўлмаса ҳам, ваҳ,
Ит каби болалармиш!

Ваъдабозга

Қулоғига тиқилган пахта,
Рафтори ҳам тараша-тахта.
Пуч ёнғоқ ҳар ваъдаси сохта,
Боз устига барчаси ахта!

Ароқхўрга

Ичи қора мунофиқ, бахил,
Ароқхўр қавми ҳам турфа хил.
Вале аҳли башар ичра ҳеч
Шишадошдай топилмас «аҳил»!

Қарздорга

Гар теракдай кўкрак керишни билмас,
Шамдай ёниб, мумдай эришни билмас.

Антиқа феълидан огоҳ бўл, эй дўст,
Авраб олар, бироқ беришни билмас!

Курумсоққа

Хар жандадан бурга чиқар, бит чиқар,
Сиқилган дил хуноб чиқар, хит чиқар.
«Бой ота!» деб дарвозадан чақирсанг,
Бўрибосар кўппак чиқар, ит чиқар!

Олчоққа

Минг кўнгил кишварин бузган олчоқсан,
Меҳр ришталарин узган олчоқсан.
Сендан гина-кудрат нораво, ахир,
Иблис билан битим тузган олчоқсан!

Манфур қозига

Учрар гоҳ манфур қози,
Кўлда бузуқ тарози.
Жумла жаҳон норози
Фақат бир шайтон рози!

Айёрга

Юрар фақат ҳар йўл чапи-сўли билан,
Ётиб-турар каззоб, ўғри, лўли билан.
Тегирмондан вале ҳар гал чиқар омон,
Чўғ ушлайди ҳамон ўзга қўли билан!

Маккорга

Кириб келар дарвозангни тақиллатмай,

Гапиролмас жавраб жагин шақиллатмай.
Керак бўлса шайтонга ҳам дарс беради,
Куни ўтмас дуч келганни лақиллатмай!

Бефаҳмга

Гарчи қоралаган тўп-тўп қоғозни,
Сайратар бир йўла гар неча созни.
Кўрмадим ҳеч бундай думбул шоввозни
Фарқига бормас ҳеч оққуш ва ғознинг!

Сурбетга

Хайдасанг ҳам кетмас кошингдан,
Тош қидирар берган ошингдан.
Шубҳаланиб ҳар йўлдошингдан,
Кафан тилар ҳатто лошингдан!

Қўрқоққа

Яшолмайди белсиз-кураксиз,
Ошқозону жигар-буйраксиз.
Вале титраб ҳар бир шарпадан
Қуён каби яшар юраксиз!

Ахмоққа

Адир бўлмас қияси йўқ,
Уюр бўлмас бияси йўқ
Боши бўлган билан нодон
Қавмин ақлу мияси йўқ!

Сохта олимга

Сохта фалсафасин тўқийди ҳамон,
 Бемантиқ сабоғин ўқийди ҳамон.
 Дастпанжаси билан қон қилиб дилни,
 Дийдалар гавҳарин чўқийди ҳамон!

Диёнатсизга

Пеш қилар асли йўқ диёнатини,
 Яширар барчадан хиёнатини.
 Исботлаб берсанг ҳам минг далил билан
 Тўнкар дуч келганга жиноятини.

Муғомбирга

Тегрангда мисоли шамолдай елар,
 Бошингдан гўё дур-жавоҳир элар.
 Қўнглинг овлаш учун гар қилмас нелар,
 Сувга олиб бориб суғормай келар!

Енгилтакка

Гар турфа ранг камалакдай товланасан,
 Гар баҳодир-жўмард каби довланасан.
 Тиланчидай неки берсанг шукр қилар
 Хатто сариқ чақа билан овланасан!

Лўттибозга

Билганидан қолмайди,
 Қай томон от солмайди.
 Сайрар, бироқ рост гапни
 Зинҳор тилга олмайди!

Сатангга

Гулдан гулга қўнар капалак.,
Қўш қаноти рангин камалак.
Қилмишидан не ҳар жон ҳалак,
Қизаради ҳаттоки фалак!

Жумбоқ

Ерга уруғ қадайди Баҳор,
Парваришлар Ёз шому наҳор.
Тер тўкади Баҳор-Ёз, нега
Бор ҳосилга куз чиқар эга?!

Бедавога

Экканинг беармон ўрарсан,
Иллатинг бошқадан қўрарсан.
Минг гуноҳга қўл уриб, минг бор
Худодан марҳамат сўрарсан!

Ҳирс бандасига

Ашқол-дашқол қалашган тоғорасида,
Эртаю кеч тинмас ҳеч ноғораси-да.
Мисли дингилчасин ўйнар норасида
Фикру зикри икки оёқ орасида!

Товламачига

Таъриф берар гўё сирли бузоғига,
Олиб бориб келар яқин-узоғига.
Минг хунарин ишга солиб ғафлат аро
Илинтирар ҳар соддани тузоғига!

Антиқа жарроҳга

Сочи йўқ, тиллодан лекин тароғи,
 Туяни қулатар ичган ароғи.
 Жарроҳлик даъвосин қилар, ва лекин
 Қўлидан тушмас ҳеч қассоб яроғи!

Бадфеълга

Хом-хатала ейдиган эл бўриси у,
 Эртаю кеч сасир ўчоқ мўриси у.
 Отнинг қашқасидай маълум жумла элга
 Азроилга котиб, шайтон чўриси у!

Итмижозга

Хамон аҳли элдан юзинг бурарсан,
 Хамон андишасиз отинг сурарсан.
 Яхшию ёмон не, шарпа сезсанг ҳам
 Кутурган кўппакдай тинмай хурарсан!

Тухматчига

Хар кўзга тортиш учун ҳар ашёдан мил ясар,
 Жонлар риштасин эшиб, чилвир ясар, қил ясар.
 Бегуноҳлар бўйнига минг гуноҳ осииш учун
 Чивину пашшадан ҳам ҳайратомуз фил ясар!

Қалбаки диндорга

Тилидан гар асло тушмас номус-ор,
 Дилида эътиқод гўё оташ-нор.
 Бундаин мусулмон, эй дўст, қайда бор:
 «Бутхонаю кофир айлар ундан ор».

Ёлгончига

Бир ростга хануз минг ёлгон қўшасан,
Совундай кўпириб, сойда жўшасан.
Қасрлар, асирлар ўзгарар асрий
Ва лекин сен ҳамон ўша-ўшасан!

Эътиқодсизга

Омонат дунёга боз кўнгил қўяр,
Эътиқодин икки дийдасин ўяр.
Минг жон нисор айлаб, Шайтон пойига
Номусу орин ҳам бўғизлаб сўяр!

Молу мулк телбасига

Хисоби йўқ мол-давлатин бундай бойнинг,
Тенг ярмини сотиб олган ҳатто оининг.
Ҳаммаси соз; воасафо, бир кам дунё
Рўйхатида телба каби Чуқурсойнинг!

Қофиябозга

Шоир гарчи эл ичра оти,
Шеър илоҳин қуча олмас ҳеч.
Товуқ каби гар бор қаноти
Зинҳор юксак уча олмас ҳеч.

Олифтага

Ким айтар сатанглар бу кун йўқолган,
Бисёр минг олифта нисбатин олган.
Фоҳишадай бўяб лаб-лунжин, олди

Кетин ҳам кўзгуга солгани солган!

Писмиқга

Сиз ҳам кўрганмисиз шундай кишини,
 Фарқи йўқ қайноқ ёз, совуқ қишини.
 Чаён каби санчмас гар ҳеч нишини,
 Вале пинҳон қилар ганим ишини.

Бадҳоҳга

Хазон айлар мисоли кеч кузга ўхшаб,
 Устухонинг ҳам қақшатар музга ўхшаб.
 Илон каби чиққани кам ҳар сўзининг
 Жароҳатинг ловуллатар тузга ўхшаб!

Эзма нотикқа

Пишқирасан, айғир каби ариллайсан,
 Ҳеч бир зотни писанд қилмай қариллайсан.
 На мазмуну на мантиқ ҳар хитобингда
 Фақат сойдаи гаранг қилиб шариллайсан.

Кассобхонага

Кўл-оёғу қалб, чаноқ, мия,
 Деманг бизни хунрез шумғия.
 Барчасин минг бор нимталашни
 Талаб қилар анатомия.

Сохта имомга

Не тушса қўлига қўйнига тикар,
 Маккорлик бобида шайтонни йиқар.

Кўнглига келганин қилару элни
Асфаласофилин билан қўрқитар!

Сохта арбобга

Тўрт томонга тўр ташлаган тармоғи,
Бутун элни бошқарар бир бармоғи.
Кимни луқма, кимни минг найранг билан
Балиқ каби илинтирар қармоғи!

Думбул шоирга

Шеърият мулкининг қалбаки шоҳи,
Минг битта найрангин минг бир гувоҳи.
Ёқасидан олиб ашъор гуноҳи
Жаҳаннам ўтида ёнар арвоҳи!

Холис хизмат

Бор касалинг, хотиржам бўл, тузатамиз,
Чангак оёқ-қўлларинг ҳам узатамиз.
Кунинг битиб топширсанг гар омонатинг
Зўр дабдаба билан йиғлаб кузатамиз!

Қайсарга

Гар «хўп!» дейди ҳар гапга,
Юришин қўймас чапга!

БИТИКЛАР

Имом Абу Ҳамид Ғаззолийнинг
«Ихйоу улумид-дин» асарига битик

Не тонг, танимасам ўзимни ўзим,
Куёшдай порласа ҳар калом-сўзим.
Имом Ғаззолийнинг таълимин олиб,
Баногоҳ очилган, не бахт, қалб кўзим!

...

Зикр қилсанг Аллоҳинг сархуш каби,
Бор ҳаётинг ўтар ширин туш каби.
Хаммомдан чиққандай рўзи қиёмат
Учарсан гўё қўш қанот қуш каби.

...

Оллоҳнинг зикрини ким қилмас канда,
Элу юрт ичида азиз-арзанда.
Не тонг, омон чиқса минг тегирмондан
Ҳаттоки Қиёмат қоим келганда.

...

Муслиҳиддин Шайх Саъдий Шеърозий
қабрига

Минг бозорга солдинг оҳ-зоринг,
Қиёматгоҳ калом бозоринг.
Зиёратгоҳ аҳли калом не,
Бани башар учун мозоринг!

«Хамса»га

Муаззам, бетимсол обида,
Минг бир маъно боб-абвобида.
Етмиш ҳажнинг савоби тайин
Бу обида бир тавобида.

«Хазойин ул маоний»га

Янграр Фарход-Мажнунлар охи,
Балқар Лайли-Ширинлар моҳи!
Аҳли ошиқ пушти паноҳи,
Баркамоллик равон шоҳроҳи!

...

«Фарходу Ширин» мисоли дoston йўқ,
Ҳазратим «Хамса»си каби бўстон йўқ.
Бағрида ҳар ошиқ яйрар беармон
«Хазойин ул-маоний»дай гулистон йўқ!

...

«Хазойин ул маоний»дан сабоқ олдим,
Шоҳона минг бир байт ичра йўқолдим.
Биёбонга юз тутдим Ҳазратимдай
«Одамийлардан кўп ваҳшатқа қолдим!»

«Девони ФОНИЙ»га

Минг бир аср кечар «Девони Фоний»,
Минг муаммо ечар «Девони Фоний»!
Меҳр-муҳаббатга ташна чашмангдан
Оби ҳаёт ичар, «Девони Фоний»!

Алишер НАВОИЙ ҳайкали пойига

Гар сўнгги манзили олис Хиротдир,
Ҳайкалин тавоби синов-сиротдир.
Дема бир обида, бир хотиротдир,
Бор олам акс этар сирли миръотдир.

...

Саноғи йўқ шоири замон,
Яна минг бир соҳиби унвон.
Навоийдай ва лекин ҳамон

Шеър сахнида йўқ булбулзабон!

«Занжирбанд Шер» сувратига

Шармисор ким маддох, олқиш дерларни,
Парилар кўйида ошиқ забун зер.
Шаҳид жангоҳ ичра минг бир жўмард эр,
Во дариғ, занжирбанд ҳамон фаррон шер!

Фулом КАРИМ кутубхонасига

Китоб қасри — йўқ ҳеч қиёси,
Зиёд офтобдан ҳам зиёси.
Кўз нури не саҳифаларда
Ҳамиднинг бор меҳригиёси.

...

Маънавий ганж — маърифат хазинаси,
Комиллик сарбаланд поя-зинаси.

...

Безавол илму фан бўстони,
Ҳам бўстону жавоҳир кони.
Айлар бизни жаҳон султони,
Мутолаа юлдузли они.

Асқар Маҳкам қабрига

Хаддидан ошганда даҳри дун жабри,
Чидамас, во дариғ, бандасин сабри.
Тинмас то Қиёмат кўз ёшим абри,
Қалбим меҳробида Асқаржон қабри!

Чойга

Ҳинду хитой, гуржи экиб-сотарлар,

Ўзбеклар эрта-кеч ичиб ётарлар.

Соатга

То асло тиним билмас,
Гар ҳеч ўрнидан жилмас.
Вақтни кўрсатишда
Аксари хато қилмас.

Ойнаи жаҳонга

Ойнаи жаҳон номи,
Меъдага тегмас жоми.
Гар бир қарич андоми,
Бепоён осмон коми.

...

Бир нафас ҳай-ҳайлама, «тек-тек»лама,
Яна бироз эътиборим чеклама.
Мана, сўзла қанча бўлса ҳам гапинг,
Уф, бошланди яна узун реклама!

«Лайли ва Мажнун» достонига

Оташ ишқин ким қилар баёт,
Безавол ишқ каби барҳаёт!

...

Чиқишмаса ким замона зайли билан,
Мажнундай бош олиб кетар Лайли билан!

«Иллиада»га

Сон-саноксиз шоирлар — плеяда,
Вале ҳамон ягона «Иллиада»!

«Фауст»га

Багоят беназир бундай кас типи,
Бу, ўша, Мефистофель прототипи!

Ношуд адиб дафтарига

Билолмадим, қайга қадай дон,
Экилмаган йўқ асло майдон.

...

Чикора эстетика,
Эътиқоду этика.
Ховлиқма патетика
Муҳими «поэтика»!

...

Мендай аҳли шуаро
Хамиша мотамсаро.
Шоҳ байтларим олмас тан
Гофил оми фуқаро!

Бемаъни тақризга

.

Дўсту ёринг алқаб «Даҳо-даҳо!..»лайсан,
Ўзгаларни майна қилиб хаҳолайсан.
Тобақай, айт, товуқ каби қаҳолайсан,
Қачон ҳар асарни холис баҳолайсан?!

Исириққа

Яхши бок: хас-хашак эмасман,
Элда азиз номим адрасман.
Минг бир дардга шифо гиёҳ деб

Ибн Сино тан олган расман!

Таомномага

Жазирама саратондан буюқ яхши,
Ёш-ялангга сергўшт ёғли қуюқ яхши.
Аранг чайнаб, аранг ютар биз сингари
Хар қария, ҳар кексага суюқ яхши!

Овчи дафтарига

Ҳам илвирсу ҳам йўлбарс,
Яна битта номи барс.
Гар йиртқич, хунрезликда
Биз берамиз унга дарс!

...

Кўрдингки шери ғаррон,
Давоси тиғи паррон!

...

Изҳори ишқ, самимий дил рози аъло,
Вафодор ёр таманною ноzi аъло.
Шайтонга ҳам панд берар маккор қозидан
Йўригингдан чиқмайдиган тоzi аъло!

Революционерлар байроғига

Сиздан доллар, евро, фунт,
Биздан ғалаёну бунт!

...

Йўқолсин монархия,
Яшасин анархия!

Балладанавис шоир китобига

Хар хаёл ҳар каллада,
Хар бало ҳар паллада.
Яхши шоир ва лекин
Ёзар аксар баллада!

Буюклик касалига чалинган адиб
дафтарига

Ижод бобида ҳеч бизни ношуд дема,
Илҳом тулпоримиз шитоб учар кема.
Хомер, Фирдавсий ҳам қолар чангимизда
Топиб берсанг шедеврбоп нодир тема!

Дабдабазлар дафтарига

Хар на тартибу формация
Бўлса бўлар деформация.
Моҳиятдан сўз очманг, бизга
Энг муҳими декорация!

Ханжару яроғларга

Хар ғанимлик, ихтилоф
Одамийликка хилоф.
Эй инсон, ханжар учун
Энг аъло жой қин-ғилоф!

...

Минг дилни айлар пора
Тиғ зарбига йўқ чора!

...

Бир кўкракка санчилар,
Минг бир юрак янчилар!

...

Ханжарин қилар пеш ғўр,

Асил жўмард меҳри билан зўр!

...

Дадил юрай десанг йўлингдан,
Яроғинг ҳеч қўйма қўлингдан.

...

Яроғингни агар босса занг,
Калтис фурсат ҳолинг бўлар танг!

...

Гар яроғинг унутсанг, чўпон,
Харом ўлар молинг бегумон.

...

Филофимиз гар силлиқ-майин,
Минг жон олар тигимиз тайин.

...

Сўйилса ҳам майли минг бир қўй,
Тарашлансин сочу соқол, мўй.
Бўлса ҳам мард йигит қалқони
Тўкмасин ҳеч инсоннинг қони!

...

Минг бир дилни қилгандан пора,
Чиқмасам ҳеч қинимдан, зора...

...

Мени қўлга олган ҳар гумроҳ,
Ўзига энг аввал қазир чоҳ!

...

Ким ишлатар мени ноўрин,
Қўли билан қазир ўз гўрин.

...

Осон эмас тиф тутиш, жўра,
Ишонмасанг, қассобдан сўра!

...

Ўтмас бўлса ҳамки пичоғинг,
Очиқ бўлсин элга қучоғинг.

...

Қилич сермаб бошингда разил,
Оғзи қулоғида дер: - Ҳазил!

...
Топилмагай асло бундай беомон
Ўтмас пичоқ билан сўйгани ёмон!

...
Яхши қучоқлар,
Ёмон пичоқлар!

...
Бўлсанг ҳам қўғирчоқбоз,
Бўлма асло пичоқбоз!

...
Борлиги ҳеч билинмас
Пичоққа ҳам илинмас!

...
Қайрайверма тиф-дамин,
Ўчирар ҳаёт шамин!

...
Инсон бўлсанг, эсинг йиғ,
Қасдлашиб, олма ҳеч тиф!

...
Ҳақ-адолат яроғи,
Бахту иқбол чароғи.

...
Рўйи замин кўрмаган ҳеч хон
Қиличидан томмайдиган қон!

...
Ўтказгандай қиличдан
Фаним емирар ичдан!

...
Бўлма ҳеч бедаво, без,
Қилич каби бўлгин тез!

...
Қилич билан султон тахт топар,

Эл сиёсат билан бахт топар.

...

Замонавий яроғи
Лашкар кўзу қароғи!

...

Яроғимиз яшин каби ялтарар,
Ваҳимага тушиб ғаним қалтирар!

...

Бисёр қурол-аслаҳа,
Ёвдан эмин ҳар даҳа!

...

Ўтмас пичоқ кесган каби қўл,
Илдизига болта урар гўл!

...

Қалбингда порласа чароғинг,
Қинидан чиқмас ҳеч яроғинг!

...

Қўлингдан қўйма ҳеч қилич-қалқонинг,
Токи минг бир ғаним ичмасин қонинг!

...

Жарроҳ қўлида у ҳар дардга даво,
Қотиллар қўлида дарди бедаво!

...

О, асти сўрама феълу атворин,
Ўқталар ҳар кимга милтиқ затворин!

Қордаги битик

Чўққи узра бўлса оппоқ қор
Қасб этади ўзгача виқор!

Қоляскага битик

Қайда дея Аляска

Йўлга чикди коляска!

Асалга

Сахароза, фруктоза, глюкоза...
Топилмас ҳеч бу сингари асал тоза!!

...

Фариштагинам, Рита,
Бетимсол Маргарита,
Бўлинг тез, бизга муштоқ
Ишқ аталган орбита!

...

Қалбимизда дурдона-ҳаббат,
Телба айлар дарди муҳаббат.
Йўлга сололмаса, не ажаб,
На имом, на лама, на аббат!

...

Бу гап ҳеч кимга сир эмас, дўстим Гера,
Ўтса ҳамки неча аср, неча эра,
Ишқ аҳлида ўша мезон, ўша мера
Илоҳу маъбудаси Зухро-Венера!

...

«Севмайман!» дея гар қилар писанда,
Нозу истиғносин қилмас ҳеч канда!

...

Юрардим мардона ғоздай кўкрак кериб,
Хаттоки бенарвон минг бир юлдуз териб.
Бир парига йўлиқдиму ҳижронида
Ётибман юз тубан кўксим захга бериб.

...

Дунёнинг хоҳ Шарқи, хоҳ Фарбидамиз,
Аввал-охир фақат ишқ ҳарбидамиз!

...

Кўнглимиз тўқ ҳар қиз қувардан,
Хатто бўза, қимизқувардан.
Паноҳингга олсанг, бас, Худо,
Ҳар жосусу ҳар изқувардан!

...

Нечун бўлмай паришон,
Парируйдан йўқ нишон.

...

Кўлимизда тешаи ишқ,
Аъмолимиз пешаи ишқ.
Қолишмас ҳеч жаҳаннамдан
Манзилимиз – бешаи ишқ!

Пиночет саройига

Ватангадо оппозицияси,
Маккорона ҳар позицияси,
О, мустабид ҳукмронлигин
Ўта пухта композицияси!

...

Ким дер: донишманд сарвар,
Ким дер: адолатпарвар.
Вале қай бир қилмишин
Қилмаган ҳатто варвар!

...

Гар сарбаланд тахти олийсан,
Эвоҳ, сен ҳам баъзан нолийсан!

...

То санчмас ҳар кимга минг бир нишини,
Тинчимас ҳеч бу тахт сандалнишини¹.

...

¹ Сандалнишин – мансабдор.

Дунё торлик қилар овозасига,
Хатто етти иқлим ҳавозасига.
Ортидан беармон кетардик биз ҳам
Иштирок этсак гар жанозасига!

...

Сенсиз кун кўролмас мэрия,
Қилмишинг минг жилду серия.
Жосусларинг қонхўр Берия
Номинг ўчсин - жандармерия!

...

Ягона сардор,
Минг қуролбардор!

...

Ҳар бахона қайраб тишини,
Пеш қилади давлат ишини.

...

Ёнида минг лаганбардор,
Қилар такрор бардор-бардор.
Кимлигини сўрасангиз
Ҳаромзодаларга сардор!

...

Ўзини атар Афлотуни соний,
Ва лекин феъл-атвори ҳайвоний.

...

Аямайди ҳатто вазирин,
Ёш боладай берар таъзирин!

...

Қонга ботган тожин чамбари
Охирзамона «пайғамбари»!

...

Билган қаҳру зардамизни,
Кўтармас ҳеч пардамизни!

...

Бизлар Сардор фирқасида,

Кўнглимиз тинч орқасида.
Кун кўрамиз тиланчидай
Шаънига айтиб қасида.

...

Бешафқат замон
Чингизхони,
Бешинчи уммон
Тўккан қони!

Тариқзорга

Қарамаймиз рангу рўйин сариғига,
Тушиб олдик кўздан пана ариғига.
Тариқзордан жилмаймиз ҳеч бир қадам ҳам
Тўймагунча бободехқон тариғига!

Танбал ўқувчи дафтарига

Токи олис Америка Мексикаси
Нечун даркор бизга испан лексикаси?!

Пивохона пештоқига

Пивохона жой бизга - локал¹,
Қўлимиздан тушмас ҳеч бокал!

...

Хастадай «их-их»лайди,
Моғор босиб пихлайди.
Вале улфатлар аро
Минг тостни ҳам «михлайди»!

...

Бу пиво тўла бочка,

¹ Маҳаллий, танда қўйган жойимиз маъносида

Биз учун зарур: точка!

Компьютерга

Каминани кечиринг, милорд,
Сизга фақат қофиядош ворд!

...

Ниҳоят очилди ушбу сайт,
Шоша-пиша ёзилди шу байт.
Минг бир ишга бўлиб андармон
Шеър ёзишга қолмаганди пайт.

Бильярд столига

Қанча ёлворса ҳам илҳом-музасига,
Шари асло тушмас бильярд лузасига!

Тайёрага

Гар олис йўл-масофа
Чикора - соз маофа¹!

Спорт велосипедига

Басма-бас босмай педаль
Ҳеч қўлга кирмас медаль!

Божхона пунктига

Замон ўзга, ҳам ўзга уммат,
Талаблар ҳам, синглим Наргиза.
Ҳар ҳужжатинг бир пулга қиммат

¹ Тахтиравон, йўловчи транспорт маъносида.

Бўлмаса гар тегишли виза!

...

Жуда қийин ўтиш сарҳад-заставадан,
Тўйганингча ичиб олгин маставадан!

...

Бисёр бизда пора-қистирма,
Чикора чегара-пистирма!

...

Вазифаси гар назорат,
Қилар аксар, ё Раб, ғорат!

Шифохона дафтарига

Яшайин десанг олис
Чораси прополис.

...

Ошиб қолган қўринади совуғимиз,
Жуда ҳам тез тўлаётир қовуғимиз!

...

Ўқимасдан биркани,
Ичиб қўйдим сиркани!

...

Бола-чақа талпингандай энасига,
Французлар маҳлиё ўз Сенасига.
Наф бериши учун қай бир уколь, сўзсиз,
Қилиниши даркор бемор венасига!

...

Етишмаса гар пигмент,
Заифлашар ҳар сигмент.

...

Сир бой берсанг: сийратингу ботининг,
Рентген каби равшан қўрар хотининг.

...

Ром бўлманг ҳеч баландпарвоз темасига,

Билиб-билмай чиқа кўрманг кемасига.

Кафолат йўқ низом-теоремасига,

Йўлиққан у ўпка эмфиземасига!¹

...

Айб йўқ ҳеч бир контурда,

Нуқсон юрак – центрда!

Футбол майдонига

Халал берди штанга

Гол бўларди, аттанг-а!

Журъатсизлар дафтарига

Қандай ёзсак деб петиция²

Қилаяпмиз репетиция!

Майга қадаҳига

Етиб бўлмас манзилга лоғар билан,

Қарори йўқ, тўрт томон оғар билан.

Қўлга кирар минг манзилу минг мурод

Соқийи даврон билан, соғар билан!

...

Май очар мангулик эшигин,

Тебратар ҳаётнинг бешигин.

Рўзғор ғор дея ҳеч чекма ранж,

Май ёпар рўзғор минг тешигин.

...

Кимлар кори бори модапарастлик,

Мартаба, мол-давлат - подапарастлик.

¹ Ўпка шиши касаллиги, ўпкаси йўқ. Ховлиқма маъносида

² Норозилик аризаси, шикоятнома

Куш каби озодмиз, балиқдай беғам,
Касбимиз Хайёмдай бодапарастлик!

...

Дўстона қўл ушладилар,
Кўнгилларин хушладилар.
Кайфи ошгач, бир-бирини
Аямасдан муштладилар!

...

Безганмиз бетайин мардумхонадан,
Дема мардумхона, каждумхонадан.
Кечиб ҳар азоби жон ҳамхонадан,
Не ажаб, ҳеч чиқмасак хумхонадан!

...

Кучин кўрсатгач ликёр
Кимлар бўлмас паникёр!!

...

Дема ҳеч: гаровда — бай хонадамиз,
Майи ноб, куй-қўшиқ шай хонадамиз.
Умар Хайём билан майпараст боқий
То рўзи қиёмат майхонадамиз!

Пахтазорга

Гар забт этган ойни эрамиз,
Хамон қўлда пахта терамиз!

Театр афишасига

Томошамиз бамисоли қўшқаватли иморат,
Икки қисм — прологу эпилогдан иборат!

¹ Ваҳимачи, жанжалкаш маъносида

Сабру бардошга

Бефарқ дема Бардош қисмат ишига,
Чидар у тишини босиб тишига!

Вайсақи дафтарига

Нечун узун бўлмасин, айт, тилимиз,
Вайсаш ахир асосий профилимиз!

Қовун-тарвуз полизига

Умид қилсанг бой даромад палитрасидан,
Аямасдан ишлат азот-селитрасидан!

Эшик-дарвозаларга

Бўлса ҳамки бостирма,
Асло берухсат кирма!

...

Бўлмаса гар муллажиринг,
Нари туринг! Гириг-гириг...
Бисёрми, ҳа, муллажиринг,
Тўрга ўтинг! Кириг, кириг!

Фариблар қулбаси эшигига

«Нон ўрнига кесак тишлаб,
Ёз бўйи сув ичиб ишлаб»,
Оғилдай хароб қулбада
Шам каби қотармиз қишлаб.

Солиқ идораси дафтарига

Чекланмаган сифими,
Кам минг битта йиғими!

...

Тўламаган солиқ пенасин,
Учқўрғондан кўрар энасин!

Совунга

Агар бир бор қўлинг ювсанг совунига,
Сўнг қайрилиб қарамайсан қовунига!

Аррага

Тортилмаса баравар арра,
Қийин қўлга кириши марра!

Уддабурон дафтарига

Йўлини қил, кўнглини топ дарғани,
Бир ўқ билан урарсан минг қарғани!

Флюгерга

Кўрмаганман бундай эр
Бамисоли флюгер!

Бозор дафтарига

Бозор дея аталган бу зўр гулшанда,
Хатто кулни ҳам пул қилар фурушанда!

...

Хар балони кутса бўлар фурушдан,

Наф топади хатто қиргин-урушдан!

...

Хайвонот боғидаги қафасларга

Кўрмаганман бундай хирпини,

Тирик ютар хатто кирпини!

...

Азалий бу ҳақиқат бешак,

Эшаклигин тан олмас эшак!

...

Афтимизда тўрт энли чарм,

Нима қилсин бизларда шарм!

...

Хамёнда йўқ сариқ чақа,

Мусобақаталаб бақа!

Хамёнга

Тенг тақсимланса манат,

Бузилмас мувозанат!

...

Қилмасангиз «заправка»,

Ололмайсиз справка!

Биз каби нақд пули йўққа бартер яхши,

Олис сафарга чиққанга чартер яхши.

Беармон кўрайин десанг томоша

Нархи баланд бўлса ҳамки партер яхши!

...

Аён элу юртга минг сирим,

Эвоҳ, йўқ мен қилмаган ирим.

Қанча зўр берсам ҳам, тақсирим,

Чиқим бисёр, кирим йўқ, кирим!

...

Ёзилмаган қоида бор ҳамма жойда:
Чиқимига чидаганлар қилар фойда.

Мансаб курсисига

Мансабдорлар катта-кичик амалдаги,
Гоҳ чорасиз қўшин каби қамалдаги.
Кўнгил узиб ҳеч мансабдан кетолмайди,
Кетиб ҳам ҳақ муродига етолмайди!

Улкан ковоққа

То минг бир нав чапишмагай,
Улкан ковоқ етишмагай!

Чархга

Талашма ҳеч ақлинг бўлса нархига,
Теринг шилиб олар солиб чархига!

Гулзорга

Гулларга бой бизнинг регион,
Атиргулу райҳону пион.
Йўқ курмаксиз гурунч, хаттоки
Бисёр бегона ўт - шпион!

...

Нечун бўлмай дардида хаста,
Чирмовуқ гулимга пайваста!

Сайёҳлар дафтарига

Безор қилган бизни готика,
Методика, педагогика.

Хатто шаҳвоний эротика
Зарур фақат, бас, экзотика!

Гугуртга

Нархи унча эмас гар қиммат,
Усиз яшай олмас ҳеч миллат.

Огоҳлантириш

Бўлсанг ҳамки озоду эркин,
Қуролланган лашкардан беркин!

Туя карвонига

Емишимиз шувоқ-шўрва,
Зиммаммизда минг бир тўрва!

Кўмирга

Қараб бўлмас афтига,
Бироқ гап йўқ тафтига!

Театр саҳнасига

Отам замонидан қолган қария,
Ўша кўҳна қўшиқ, ўша ария!

Судхўр дафтарига

Қарзга берса ҳамки цент,
Талаб қилар процент!

...

Биз учун муҳим рибо,

Ўзингга сийлов ибо!

Маҳбус дафтарига

Бугунги қай арестант,
Кечаги протестант!
Подшипникка

Тез-тез турмасанг мойлаб,
Ишламас асло ойлаб!

Қабристон ва қабрларга

Кўзлагандик юксак юлдузлар-ойни,
Тангрим раво кўрди шу сокин жойни.
Битта хилхонага навбатма-навбат —
Жойлади жумла эл — гадою бойни!

...

Дунёни нимталаб бўлиб олармиз,
Баҳор дарёсидай тўлиб олармиз.
Тирикликда неки қилмаса насиб,
Дунёдан кўз юмиб, ўлиб олармиз!

...

Оҳ, кўнгли бўш норасидаман,
Хаста ҳар дил порасидаман.
Фарқим йўқ ҳеч тирик мурдадан
Минг бир қабр орасидаман!

Мажнунтолга

Мушкул иши йироқнинг,
Заиф нури чироқнинг.
Ердан ҳеч ололмам бош
Оғир юки фироқнинг!

Кўйлар сурувига

Эъозлаймиз ҳеч шубҳасиз эркамизни,
 Чингизхонга алишмасмиз Беркамизни.
 Соқолин ҳар толасида минг бир ҳикмат
 Орқасидан қолмасмиз ҳеч серкамизни!

Асога

Тоғдай юкин юклаб дунё норасо,
 Во ажаб, тутқазар тўрт қарич асо!

...

